

جلد دهم

مجموعه قوانین

بیست و دومین دوره قانونگذاری

مجلس شورای ملی

بترتیب تاریخ تصویب

اداره کل قوانین

فهرست

جلد دهم

مجموعه قوانین

بیست و دومین دوره قانونگذاری

مجلس شورای ملی

به ترتیب تاریخ تصویب

اداره کل قوانین

شماره ردیف	عنوان قانون
۳۳۷	اصلاح بعضی از مواد آئین نامه فوق العاده سختی خدمت دریانوردان و آب بازان نیروی دریائی شاهنشاهی .
۳۳۸	قانون الحاق به قرارداد بین المللی جهت تسهیل ورود نمونه های بازرگانی و وسائل تبلیغاتی .
۳۳۹	تصمیم قانونی دائر به ابراز رأی اعتماد به دولت جناب آقای امیرعباس هویدا نخست وزیر .
۳۴۰	قانون تمدید مهلت مقرر در مواد ۳ و ۱۰ قانون نوسازی و عمران شهری مصوب ۱۳۴۷/۹/۷ .
۳۴۱	قانون اجازه اجرای تبصره ۶۷ قانون بودجه سال ۱۳۴۲ کل کشور در مورد افسران و همردیفان ژاندارمری کل کشور و شهربانی کل کشور .
۳۴۲	الحاق مواد ۲۳ و ۲۴ و ۲۵ و ۲۶ بقانون بیمه های اجتماعی روستائیان .
۳۴۳	قانون اصلاح ماده ۴ قانون بودجه سال ۱۳۴۹ مجلس شورای ملی .
۳۴۴	قانون اصلاح ماده ۷ قانون تأسیس مرکز آمار ایران مصوب ۱۳۴۴ .
۳۴۵	قانون تأسیس سازمان اسناد ملی .
۳۴۶	قانون جریان قانونی سکه های تاجگذاری اعلیحضرتین .
۳۴۷	قانون تمدید مهلت مقرر در ماده ۱۴۹ لایحه قانونی استخدام کشوری .

تاریخ تصویب مجلس شورای ملی	تاریخ تصویب یا اظهار ملاحظات مجلس سنا	تاریخ توشیح	شماره روزنامه رسمی	تاریخ انتشار	صفحه
۴۹/۱/۲۴	-	-	۷۳۵۷	۴۹/۲/۲۳	۵۱۱۹
۴۸/۱۱/۱۹	۴۹/۱/۳۱	۴۹/۲/۸	۷۳۶۲	۴۹/۲/۲۹	۵۱۲۲
۴۹/۲/۱	-	-	-	-	۵۱۳۷
۴۹/۲/۶	۴۹/۱/۳۱	۴۹/۲/۸	۷۳۶۰	۴۹/۲/۲۷	۵۱۳۸
۴۹/۲/۶	۴۹/۱/۳۱	۴۹/۲/۱۲	۷۳۶۱	۴۹/۲/۲۸	۵۱۳۹
۴۹/۲/۸	۴۹/۱/۲۹	۴۹/۲/۲۱	۷۳۷۳	۴۹/۳/۱۱	۵۱۴۰
۴۹/۲/۱۰	-	۴۹/۲/۲۲	۷۳۶۹	۴۹/۳/۶	۵۱۴۳
۴۸/۱۲/۲۱	۴۹/۲/۱۴	۴۹/۲/۲۳	۷۳۷۱	۴۹/۳/۹	۵۱۴۴
۴۹/۲/۱۷	۴۹/۱/۲۲	۴۹/۲/۲۳	۷۳۷۵	۴۹/۳/۱۴	۵۱۴۵
۴۹/۲/۱۷	۴۹/۲/۹	۴۹/۲/۲۳	۷۳۶۸	۴۹/۳/۵	۵۱۵۰
۴۸/۱۲/۱۹	۴۹/۲/۲۱	۴۹/۲/۲۳	۷۳۸۴	۴۹/۳/۲۵	۵۱۵۱

شماره ردیف	عنوان قانون
۳۴۸	قانون پرداخت کمک کرایه مسکن همافران ، درجه داران و افراد کادر ثابت ارتش شاهنشاهی .
۳۴۹	قانون پرداخت هزینه معاش گماشته به افسران کادر ثابت ارتش شاهنشاهی .
۳۵۰	قانون افزایش جیره نقدی درجه داران و افراد کادر ثابت ارتش شاهنشاهی .
۳۵۱	تصمیم قانونی دایر بر تصویب اقدامات دولت در مورد قطعنامه شورای امنیت سازمان ملل متحد راجع به بحرین :
۳۵۲	قانون موافقتنامه بین دولت ایران و یونسکو راجع به تأسیس مؤسسه بین المللی روش های تعلیم بزرگ سالان .
۳۵۳	قانون کارآموزی .
۳۵۴	تصمیم قانونی دایر به انتخاب دو نفر ناظر اندوخته اسکناس .
۳۵۵	قانون پرداخت فوق العاده سختی خدمت بمأمورین زندانهای نیروهای مسلح شاهنشاهی .
۳۵۶	تصمیم قانونی دایر به انتخاب اعضای دیوان محاسبات .
۳۵۷	قانون تمدید مهلت مقرر در قانون اصلاح بعضی از مواد و الحاق مواد جدید به قانون بیمه های اجتماعی .

تاریخ تصویب مجلس شورای ملی	تاریخ تصویب یا اظهار ملاحظات مجلس سنا	تاریخ توشیح	شماره روزنامه رسمی	تاریخ انتشار	صفحه
۴۹/۲/۱۰	۴۹/۲/۲۱	۴۹/۲/۲۴	۷۳۷۳	۴۹/۳/۱۱	۵۱۵۲
۴۹/۲/۱۰	۴۹/۲/۲۱	۴۹/۲/۲۴	۷۳۷۳	۴۹/۳/۱۱	۵۱۵۳
۴۹/۲/۱۰	۴۹/۲/۲۱	۴۹/۲/۲۴	۷۳۷۲	۴۹/۳/۱۰	۵۱۵۴
۴۹/۲/۲۴	-	۴۹/۳/۲	۷۳۹۴	۴۹/۴/۶	۵۱۵۵
۴۸/۱۲/۲۱	۴۹/۲/۲۸	۴۹/۳/۵	۷۳۸۵	۴۹/۳/۲۶	۵۱۵۸
۴۹/۲/۶	۴۹/۲/۲۸	۴۹/۳/۵	۷۳۸۹	۴۹/۳/۳۱	۵۱۶۸
۴۹/۲/۲۹	-	-	۷۳۷۲	۴۹/۳/۱۰	۵۱۷۵
۴۹/۲/۲۹	۴۹/۲/۲۱	۴۹/۳/۵	۷۳۸۴	۴۹/۳/۲۵	۵۱۷۶
۴۹/۳/۳	-	-	۷۳۸۰	۴۹/۳/۲۰	۵۱۷۷
۴۹/۲/۶	۴۹/۳/۴	۴۹/۳/۹	۷۳۸۶	۴۹/۳/۲۷	۵۱۷۹

شماره ردیف	عنوان قانون
۳۵۸	قانون اصلاح مختصات جغرافیائی نقطه «ب» ضمیمه «الف» قرارداد پیمانکاری اکتشاف و تولید بین شرکت ملی نفت ایران و شرکتهای اروپائی .
۳۵۹	قانون مجازات افشای سؤالات امتحانی .
۳۶۰	قانون اصلاح مقررات بند «ج» ماده ۱۵ قانون استخدام نیروهای مسلح شاهنشاهی .
۳۶۱	قانون اصلاح مواد ۶۳ و ۶۴ قانون استخدام نیروهای مسلح شاهنشاهی .
۳۶۲	قانون الحاق يك تبصره بماده ۹۶ قانون استخدام نیروهای مسلح شاهنشاهی .
۳۶۳	قانون تمدید مهلت و مواعد مختلف مقرر در قانون تقسیم و فروش املاك مورد اجاره بزارعين مستأجر در موارد خاص .
۳۶۴	قانون سهمیم کردن کارکنان شرکتهای وابسته بوزارت آب و برق در سرمایه گذاری و سود شرکتهای مزبور .
۳۶۵	تبصره الحاقی بماده ۲ آئیننامه اجرائی موضوع مواد ۴ و ۵ و ۶ و ۷ قانون کشت محدود خشخاش و صدور تریاك .
۳۶۶	آئین نامه اجرائی پایه حقوق و حقوق بازنشستگی هیأت آموزشی و تحقیقاتی .
۳۶۷	قانون اجازه تحصیل وام از بانک صادرات و واردات آمریکا برای راه آهن دولتی ایران .
۳۶۸	قانون افزایش مستمریهای بعضی از مشمولین قانون بیمه های اجتماعی .

تاریخ تصویب مجلس شورای ملی	تاریخ تصویب یا اظهار ملاحظات مجلس سنا	تاریخ توشیح	شماره روزنامه رسمی	تاریخ انتشار	صفحه
۴۹/۲/۱۰	۴۹/۳/۱۱	۴۹/۳/۲۰	۷۳۹۵	۴۹/۴/۷	۵۱۸۰
۴۹/۳/۱۷	۴۹/۲/۹	۴۹/۳/۲۳	۷۳۹۸	۴۹/۴/۱۰	۵۱۸۴
۴۹/۳/۱۷	۴۹/۲/۲۱	۴۹/۳/۲۳	۷۳۹۲	۴۹/۴/۳	۵۱۸۵
۴۹/۳/۱۷	۴۹/۲/۲۱	۴۹/۳/۲۳	۷۳۹۶	۴۹/۴/۸	۵۱۸۶
۴۹/۳/۱۷	۴۹/۲/۲۱	۴۹/۳/۲۳	۷۳۹۱	۴۹/۴/۲	۵۱۸۷
۴۹/۳/۱۷	۴۹/۲/۲۸	۴۹/۳/۲۳	۷۳۹۹	۴۹/۴/۱۱	۵۱۸۸
۴۹/۱/۲۷	۴۹/۳/۱۸	۴۹/۳/۲۳	۷۳۹۷	۴۹/۴/۹	۵۱۹۰
۴۹/۳/۲۱	۴۹/۱/۳۱	۴۹/۴/۱	۷۴۰۳	۴۹/۴/۱۶	۵۱۹۳
۴۹/۳/۲۴	۴۹/۳/۱۹	۴۹/۴/۱	۷۴۰۷	۴۹/۴/۲۱	۵۱۹۴
۴۹/۳/۲۸	۴۹/۳/۱۱	۴۹/۴/۳	۷۴۱۵	۴۹/۴/۳۰	۵۱۹۶
۴۹/۲/۱۷	۴۹/۳/۳۰	۴۹/۴/۳	۷۴۱۷	۴۹/۵/۱	۵۱۹۷

شماره ردیف	عنوان قانون
۳۶۹	قانون تشکیل انجمنهای شهرستان و استان .
۳۷۰	اصلاح فصل چهارم آئین نامه معاشهای نیروهای مسلح شاهنشاهی .
۳۷۱	قانون بخشودگی کلیه مطالبات دولت بابت حق مرتع و جرائم چرای دام .
۳۷۲	قانون اجازه معاملات تریاک و کمک به درمان معتادان .
۳۷۳	قانون انتقال باقیمانده اراضی مرتع ملی شده چیتگر به سازمان مسکن .
۳۷۴	قانون اصلاح بعضی از مواد قانون حفاظت و بهره برداری از جنگلها و مراتع کشور .
۳۷۵	قانون استخدام متخصصین فنی خارجی .
۳۷۶	قانون ایمنی راهها و راه آهن .
۳۷۷	قانون اصلاح ماده ۴ قانون شمول قانون استخدام نیروهای مسلح شاهنشاهی به افسران و درجه داران و افراد شهربانی کل کشور .
۳۷۸	آئین نامه اجرای ماده ۲ قانون تشکیل شورای آموزش و پرورش منطقه ای .
۳۷۹	افزایش اعتبار سال ۱۳۴۹ برنامه عمرانی چهارم کشور .
۳۸۰	قانون الحاق دولت شاهنشاهی ایران به کمیته مشورتی حقوقی آسیائی و آفریقائی .
۳۸۱	قانون تغییر اعتبارات فصول و بندهای برنامه عمرانی چهارم کشور .
۳۸۲	اصلاح آئین نامه فوق العاده سختی خدمت کادر تخصصی نیروی هوائی شاهنشاهی .
۳۸۳	قانون تعیین ارزش تحصیلی فارغ التحصیلان مدرسه عالی سپهسالار .

تاریخ تصویب مجلس شورای ملی	تاریخ تصویب یا اظهار ملاحظات مجلس سنا	تاریخ توشیح	شماره روزنامه رسمی	تاریخ انتشار	صفحه
۴۹/۳/۲۴	۴۹/۳/۳۰	۴۹/۴/۱	۷۴۰۷	۴۹/۴/۲۱	۵۱۹۸
۴۹/۴/۷	-	-	۷۴۰۸	۴۹/۴/۲۲	۵۲۲۱
۴۹/۴/۷	۴۹/۳/۱۸	۴۹/۴/۱۵	۷۴۲۳	۴۹/۵/۸	۵۲۲۳
۴۹/۴/۷	۴۹/۳/۲۵	۴۹/۴/۱۳	۷۴۲۳	۴۹/۵/۸	۵۲۲۴
۴۹/۴/۷	۴۹/۳/۲۵	۴۹/۴/۱۵	۷۴۱۷	۴۹/۵/۱	۵۲۲۷
۴۹/۴/۷	۴۹/۳/۳۰	۴۹/۴/۱۵	۷۴۲۴	۴۹/۵/۱۰	۵۲۲۸
۴۹/۴/۷	۴۹/۳/۳۰	۴۹/۴/۱۳	۷۴۳۲	۴۹/۵/۲۰	۵۲۳۱
۴۹/۴/۷	۴۹/۳/۳۰	۴۹/۴/۱۵	۷۴۲۰	۴۹/۵/۵	۵۲۳۲
۴۹/۳/۱۷	۴۹/۴/۸	۴۹/۴/۱۰	۷۴۱۶	۴۹/۴/۳۱	۵۲۳۷
۴۹/۳/۲۶	۴۹/۴/۸	۴۹/۴/۱۶	۷۴۲۷	۴۹/۵/۱۳	۵۲۳۸
۴۹/۳/۳۱	۴۹/۴/۸	۴۹/۴/۱۷	۷۴۲۸	۴۹/۵/۱۵	۵۲۴۲
۴۹/۴/۹	۴۹/۳/۱۱	۴۹/۴/۱۵	۷۴۱۷	۴۹/۵/۱	۵۲۴۳
۴۹/۴/۷	۴۹/۴/۱۳	۴۹/۴/۱۷	۷۴۲۸	۴۹/۵/۱۵	۵۲۴۴
۴۹/۴/۱۴	-	-	۷۴۱۲	۴۹/۴/۲۷	۵۲۴۵
۴۹/۴/۱۶	۴۹/۴/۸	۴۹/۴/۲۳	۷۴۳۲	۴۹/۵/۲۰	۵۲۴۶

شماره ردیف	عنوان قانون
۳۸۴	قانون توسعه شبکه‌های تلویزیونی در شهرستانها .
۳۸۵	آئین‌نامه عمران شهری در برنامه عمرانی چهارم کشور .
۳۸۶	آئین‌نامه اجرائی تبصره ۴ ماده واحده قانون تشکیل هیئت امناء دانشسرایعالی .
۳۸۷	قانون الحاق ماده ۴ مکرر بقانون تملک زمینها برای اجرای برنامه‌های شهرسازی مصوب سال ۱۳۳۹ .
۳۸۸	قانون اصلاح موافقت نامه بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری پاکستان راجع به سرویسهای حمل و نقل هوائی بازرگانی مابین قلمرو دولت و ماوراء آنها .
۳۸۹	قانون موافقت نامه بین المللی نجات و اعاده فضاوردان و استرداد اشیاء پرتاب شده به فضای ماوراء جو .
۳۹۰	قانون افزایش سهمیه و سرمایه ایران در صندوق بین المللی و بانک بین المللی ترمیم و توسعه .
۳۹۱	قانون موافقت نامه مبادله کلی پستال (بسته پستی) بین اداره پست ممالک متحده امریکا و اداره پست ایران .
۳۹۲	قانون پرداخت کمک کرایه مسکن به وابستگان نظامی ارتش شاهنشاهی در کشور های خارج و معاونین آنها .

تاریخ تصویب مجلس شورای ملی	تاریخ تصویب یا اظهار ملاحظات مجلس سنا	تاریخ توشیح	شماره روزنامه رسمی	تاریخ انتشار	صفحه
۴۹/۴/۱۶	۴۹/۴/۸	۴۹/۴/۲۳	۷۴۲۸	۴۹/۵/۱۵	۵۲۴۸
۴۹/۴/۲۳	۴۹/۵/۲۸	۴۹/۶/۱۱	۷۴۶۷	۴۹/۶/۳۱	۵۲۴۹
۴۹/۳/۲۵	۴۹/۷/۱	۴۹/۷/۹	۷۴۸۸	۴۹/۷/۲۷	۵۲۵۸
۴۹/۳/۲۴	۴۹/۷/۲۷	۴۹/۸/۵	۷۵۱۸	۴۹/۹/۴	۵۲۶۰
۴۹/۳/۲۴	۴۹/۷/۲۷	۴۹/۸/۵	۷۵۱۹	۴۹/۹/۵	۵۲۶۱
۴۹/۷/۳۰	۴۹/۳/۱۸	۴۹/۸/۵	۷۵۲۱	۴۹/۹/۸	۵۲۶۹
۴۹/۸/۳	۴۹/۸/۲	۴۹/۸/۶	۷۵۰۶	۴۹/۸/۱۹	۵۲۷۶
۴۹/۳/۲۴	۴۹/۸/۱۱	۴۹/۸/۱۹	۷۵۶۴	۴۹/۱۰/۳۰	۵۲۷۷
۴۹/۴/۹	۴۹/۸/۱۱	۴۹/۸/۱۶	۷۵۱۷	۴۹/۹/۳	۵۳۰۶

شماره ردیف	عنوان قانون
۳۹۳	لایحه قانونی اصلاح بعضی از مواد لایحه قانونی استخدام کشوری مصوب کمیسیون خاص مشترک مجلسین .
۳۹۴	قانون عهدنامه مودت بین دولتن ایران و مالزی .
۳۹۵	قانون بخشودگی خسارت دیرکرد بدهی سنواتی قبل از سال ۱۳۳۶ بدهکاران سازمان غله .
۳۹۶	قانون تفریغ بودجه سال ۱۳۴۷ مجلس شورای ملی .
۳۹۷	قانون عهدنامه مودت بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت امپراطوری اتیوپی .
۳۹۸	قانون اصلاح بعضی از مواد قانون آئین دادرسی مدنی .
۳۹۹	قانون پروتکل الحاقی بموافقتنامه حل مسائل مرزی و مالی بین ایران و اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی مورخ دوم دسامبر ۱۹۵۴ برابر پانزدهم آذر ماه ۱۳۳۳ در مورد تعیین و تثبیت مرز جدید بین ایران و اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی در دریاچه های پشت سد مخزنی ارس و سد انحرافی میل و مغان .
۴۰۰	آئین نامه رسته افسران ، درجه داران و افراد ژاندارمری کل کشور .
۴۰۱	قانون تمدید مهلت های مقرر در ماده ۴۰ آئین نامه اصلاحات ارضی و ماده سوم قانون راجع به الحاق هشت ماده به آئین نامه اصلاحات ارضی .

تاریخ تصویب مجلس شورای ملی	تاریخ تصویب یا اظهار ملاحظات مجلس سنا	تاریخ توشیح	شماره روزنامه رسمی	تاریخ انتشار	صفحه
۴۹/۸/۱۲	۴۹/۸/۳	-	۷۵۱۲	۴۹/۸/۲۶	۵۳۰۷
۴۹/۷/۱۴	۴۹/۸/۱۸	۴۹/۸/۲۴	۷۵۲۸	۴۹/۹/۱۷	۵۳۱۷
۴۹/۸/۲۴	۴۹/۸/۱۱	۴۹/۹/۱	۷۵۳۱	۴۹/۹/۲۱	۵۳۲۰
۴۹/۹/۱	-	۴۹/۹/۸	۷۵۵۲	۴۹/۱۰/۱۵	۵۳۲۱
۴۹/۸/۱۷	۴۹/۹/۲	۴۹/۹/۸	۷۵۳۵	۴۹/۹/۲۵	۵۳۲۴
۴۹/۸/۱۰	۴۹/۹/۹	۴۹/۹/۱۸	۷۵۴۲	۴۹/۱۰/۳	۵۳۲۹
۴۹/۹/۱۵	۴۹/۸/۲۵	۴۹/۹/۲۲	۷۵۶۸	۴۹/۱۱/۵	۵۳۵۷
۴۹/۹/۱۷	۴۹/۸/۱۸	۴۹/۱۰/۶	۷۵۶۶	۴۹/۱۱/۳	۵۳۶۸
۴۹/۸/۳	۴۹/۹/۱۸	۴۹/۹/۲۳	۷۵۵۷	۴۹/۱۰/۲۲	۵۳۷۲

شماره ردیف	عنوان قانون
۴۰۲	قانون اجازه تحصیل مبلغ چهل میلیارد ریال اعتبار جهت تقویت نیروهای دفاعی کشور .
۴۰۳	آئین نامه اجرائی ماده ۴۴ مکرر قانون اصلاح قانون حفاظت و بهره برداری از جنگلها و مراتع .
۴۰۴	اساسنامه مؤسسه تحقیقات منابع طبیعی .
۴۰۵	قانون مواد الحاقی قانون تأسیس مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران .
۴۰۶	قانون اضافه اعتبار بودجه سال ۱۳۴۹ کل کشور .
۴۰۷	آئین نامه اجرائی تبصره ۳ قانون اجازه معاملات تریاک و كمك به درمان معتادان .
۴۰۸	قانون برقراری مستمری درباره وراث قانونی يك نفر کارشناس کشت توتون .
۴۰۹	قانون واگذاری مهدهای کودک و مراکز خدمات اجتماعی به انجمن ملی حمایت کودکان و سازمان ملی رفاه خانواده .
۴۱۰	ماده ۵ و يك تبصره الحاقی بفصل پنجم آئین نامه معاشها .
۴۱۱	قانون اجرای مقررات قانون بازنشسته کردن کارگران سازمانهای غله و قند و شکر در مورد کارگران شرکت سهامی چای ایران .
۴۱۲	قانون تبدیل وضع استخدامی يك نفر کارشناس کشت توتون .

تاریخ تصویب مجلس شورای ملی	تاریخ تصویب یا اظهار ملاحظات مجلس سنا	تاریخ توشیح	شماره روزنامه رسمی	تاریخ انتشار	صفحه
۴۹/۹/۸	۴۹/۹/۱۸	۴۹/۹/۲۲	۷۵۵۲	۴۹/۱۰/۱۵	۵۳۷۳
۴۹/۹/۲	۴۹/۹/۲۳	۴۹/۱۰/۲	۷۵۶۶	۴۹/۱۱/۳	۵۳۷۴
۴۹/۹/۲	۴۹/۹/۲۳	۴۹/۱۰/۲	۷۵۶۵	۴۹/۱۱/۱	۵۳۷۶
۴۹/۹/۲۴	۴۹/۸/۲۵	۴۹/۱۰/۲	۷۵۷۰	۴۹/۱۱/۷	۵۳۷۹
۴۹/۱۰/۱	۴۹/۹/۱۸	۴۹/۱۰/۸	۷۵۷۰	۴۹/۱۱/۷	۵۳۸۶
۴۹/۸/۲۳	۴۹/۱۰/۳	۴۹/۱۰/۱۴	۷۵۷۴	۴۹/۱۱/۱۲	۵۳۸۸
۴۹/۸/۲۴	۴۹/۱۰/۷	۴۹/۱۰/۱۳	۷۵۸۴	۴۹/۱۱/۲۵	۵۳۹۳
۴۹/۸/۲۴	۴۹/۱۰/۷	۴۹/۱۰/۱۳	۷۵۷۵	۴۹/۱۱/۱۳	۵۳۹۴
۴۹/۱۰/۸	-				۵۳۹۵
۴۹/۸/۱۷	۴۹/۱۰/۱۲	۴۹/۱۰/۱۶	۷۵۷۵	۴۹/۱۱/۱۳	۵۳۹۶
۴۹/۸/۲۴	۴۹/۱۰/۱۲	۴۹/۱۰/۱۶	۷۵۸۴	۴۹/۱۱/۲۵	۵۳۹۷

شماره ردیف	عنوان قانون	تاریخ تصویب مجلس شورای ملی	تاریخ تصویب یا اظهار ملاحظات مجلس سنا	تاریخ توشیح	شماره روزنامه رسمی	تاریخ انتشار	صفحه
۴۱۳	قانون واگذاری ائانه و لوازم فنی به شرکتها و سازمانهای تابع وزارت آب و برق .	۴۹/۱۰/۱۳	۴۹/۴/۱۶	۴۹/۱۰/۲۱	۷۵۸۵	۴۹/۱۱/۲۷	۵۳۹۸
۴۱۴	قانون اصلاح قانون حفظ امنیت اجتماعی .	۴۹/۱۰/۱۳	۴۹/۹/۱۸	۴۹/۱۰/۲۱	۷۵۷۵	۴۹/۱۱/۱۳	۵۳۹۹
۴۱۵	قانون موافقتنامه همکاری اقتصادی و صنعتی و فنی بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت پادشاهی بلژیک .	۴۹/۱۰/۱۳	۴۹/۹/۲۳	۴۹/۱۰/۲۱	۷۵۶۹	۴۹/۱۱/۶	۵۴۰۲
۴۱۶	آئین نامه اجرائی تبصره ۱ ماده واحده قانون تشکیل اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران .	۴۹/۱۰/۱۴	-	۴۹/۱۰/۲۶	۷۵۷۸	۴۹/۱۱/۱۷	۵۴۰۶
۴۱۷	لایحه قانونی طریقه رفع مشکلات پیش بینی نشده در قوانین و مقررات اصلاحات ارضی .	۴۹/۹/۲۹	۴۹/۱۰/۱۴	۴۹/۱۰/۲۶	۷۵۸۵	۴۹/۱۱/۲۷	۵۴۱۴
۴۱۸	اصلاح ماده ۱۰ آئین نامه فوق العاده و هزینه سفر و سایر مزایای افسران و کارمندان نیروهای مسلح شاهنشاهی و ژاندارمری .	۴۹/۹/۲۲	۴۹/۱۰/۱۵	۴۹/۱۰/۲۷	۷۵۸۴	۴۹/۱۱/۲۵	۵۴۱۶
۴۱۹	قانون محاسبات عمومی .	۴۹/۱۰/۱۵	۴۹/۹/۳۰	۴۹/۱۰/۲۹	۷۵۸۳	۴۹/۱۱/۲۴	۵۴۱۷
۴۲۰	قانون متمم بودجه سال ۱۳۴۹ کل کشور .	۴۹/۱۰/۱۵	۴۹/۱۰/۱۲	۴۹/۱۰/۱۷	۷۵۷۲	۴۹/۱۱/۱۰	۵۴۴۴
۴۲۱	آئین نامه کمیسیون فنی موضوع تبصره ۲ ماده یک قانون پیشگیری و مبارزه با خطرات سیل .	۴۹/۱۰/۱۰	۴۹/۱۰/۲۶	۴۹/۱۱/۷	۷۵۸۵	۴۹/۱۱/۲۷	۵۴۵۰
۴۲۲	قانون بودجه سال ۱۳۵۰ مجلس شورای ملی .	۴۹/۱۱/۴	-	۴۹/۱۱/۲۰	۷۵۹۳	۴۹/۱۲/۶	۵۴۵۴

شماره ردیف	عنوان قانون
۴۲۳	قانون معافیت از پرداخت مالیات مربوط به اتومبیل‌های ساخت کارخانجات داخلی .
۴۲۴	قانون اجازه عضویت وزارت آب و برق در کنفرانس جهانی شبکه‌های وسیع فشار قوی (سیگره Cigre) .
۴۲۵	قانون انتقال مرکز جلب و حمایت سرمایه‌های خارجی به وزارت اقتصاد .
۴۲۶	اساسنامه شرکت سهامی بهره‌برداری و صنایع چوب گیلان .
۴۲۷	آئین‌نامه تشکیل هیأت حل اختلاف مستخدمین بانک‌ها .
۴۲۸	آئین‌نامه اجرای تبصره ماده ۱۴۴ لایحه قانونی اصلاح قسمتی از قانون تجارت مصوب ۲۴ اسفند ماه ۱۳۴۷ درباره نحوه انتخاب بازرس شرکت‌های سهام عام .
۴۲۹	قانون تأسیس مؤسسه کار و تأمین اجتماعی .
۴۳۰	قانون اجازه مبادله تمبر یادگاری بین کشور ایران و ترکیه و پاکستان .
۴۳۱	قانون نحوه افراز اراضی متعلق به وزارت جنگ .
۴۳۲	قانون حذف بند ج ماده ۲۱ قانون بیمه‌های اجتماعی و بسازنشستگی و تعاون افزارمندان کارگاهها و کارخانجات ارتش .
۴۳۳	قانون الغاء مقررات مربوط به پرداخت حق اولاد در نیروهای مسلح شاهنشاهی .

تاریخ تصویب مجلس شورای ملی	تاریخ تصویب یا اظہار ملاحظات مجلس سنا	تاریخ توشیح	شماره روزنامه رسمی	تاریخ انتشار	صفحه
۴۹/۱۱/۴	۴۹/۱۰/۲۱	۴۹/۱۱/۱۲	۷۵۹۰	۴۹/۱۲/۳	۵۴۵۶
۴۹/۱۰/۱	۴۹/۱۱/۵	۴۹/۱۱/۱۲	۷۵۹۰	۴۹/۱۲/۳	۵۴۵۷
۴۹/۱۰/۶	۴۹/۱۱/۵	۴۹/۱۱/۱۲	۷۵۹۲	۴۹/۱۲/۵	۵۴۵۸
۴۹/۱۰/۵	۴۹/۱۱/۷	۴۹/۱۱/۲۰	۷۵۹۱	۴۹/۱۲/۴	۵۴۶۰
۴۹/۱۱/۱۱	۴۹/۱۰/۱۳	۴۹/۱۱/۲۷	۷۶۰۹	۴۹/۱۲/۲۶	۵۴۶۵
۴۹/۱۱/۱۳	۴۹/۸/۲۴	۴۹/۱۲/۲۷	۷۶۳۳	۵۰/۱/۳۱	۵۴۶۷
۴۹/۹/۸	۴۹/۱۱/۱۹	۴۹/۱۱/۲۷	۷۶۰۹	۴۹/۱۲/۲۶	۵۴۷۰
۴۹/۹/۲۴	۴۹/۱۱/۱۹	۴۹/۱۱/۲۷	۷۶۰۸	۴۹/۱۲/۲۵	۵۴۷۲
۴۹/۹/۲۴	۴۹/۱۱/۱۹	۴۹/۱۱/۲۷	۷۶۰۹	۴۹/۱۲/۲۶	۵۴۷۳
۴۹/۱۰/۶	۴۹/۱۱/۱۹	۴۹/۱۱/۲۷	۷۶۰۸	۴۹/۱۲/۲۵	۵۴۷۴
۴۹/۱۰/۶	۴۹/۱۱/۱۹	۴۹/۱۱/۲۷	۷۶۰۹	۴۹/۱۲/۲۶	۵۴۷۵

شماره ردیف	عنوان قانون
۴۳۴	قانون اضافه نمودن يك تبصره بماده ۷ قانون تأمین کادر پزشکی مورد نیاز نیروهای مسلح شاهنشاهی .
۴۳۵	قانون تفریغ بودجه سال ۱۳۴۸ مجلس شورای ملی .
۴۳۶	تصمیم قانونی دایره نام گذاری روز ۲۳ خرداد بنام روز لژیون خدمتگزاران بشر .
۴۳۷	اساسنامه صندوق کارآموزی .
۴۳۸	قانون تمبرهای یادگاری و موزه تمبر .
۴۳۹	قانون مجازات اخلال کنندگان در امنیت پرواز هواپیما و خرابکاری در وسائل و تأسیسات هواپیمائی .
۴۴۰	قانون اصلاح بند «پ» ماده ۲ قانون استخدام کشوری .
۴۴۱	قانون حمایت کارمندان در برابر اثرات ناشی از پیری و از کار افتادگی و فوت .
۴۴۲	قانون موافقت نامه تأسیس مرکز تحقیقات ارتباطی بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت ژاپن .
۴۴۳	قانون مواد الحاقی به قانون تقسیم و فروش املاک مورد اجاره به زارعین مستأجر مصوب ۱۳۴۷/۱۰/۲۳ .
۴۴۴	قانون تضمین بازپرداخت اقساط پیمانهای منعقد بین سازمان تعاون مصرف کادر نیروهای مسلح شاهنشاهی و فروشندگان خارجی از طرف وزارت دارائی .

تاریخ تصویب مجلس شورای ملی	تاریخ تصویب یا اظهار ملاحظات مجلس سنا	تاریخ توشیح	شماره روزنامه رسمی	تاریخ انتشار	صفحه
۴۹/۱۰/۶	۴۹/۱۱/۱۹	۴۹/۱۱/۳۰	۷۶۰۸	۴۹/۱۲/۲۵	۵۴۷۶
۴۹/۱۱/۲۰	-	۴۹/۱۱/۲۷	۷۶۰۹	۴۹/۱۲/۲۶	۵۴۷۷
۴۹/۱۱/۸	۴۹/۱۱/۲۸	۴۹/۱۲/۱۰	۷۶۲۶	۵۰/۱/۲۳	۵۴۷۹
۴۹/۱۲/۱	۴۹/۱۱/۲۵	۴۹/۱۲/۱۲	۷۶۲۶	۵۰/۱/۲۳	۵۴۸۰
۴۹/۱۰/۱۵	۴۹/۱۲/۳	۴۹/۱۲/۱۰	۷۶۲۶	۵۰/۱/۲۳	۵۴۸۴
۴۹/۱۲/۴	۴۹/۱۰/۱۲	۴۹/۱۲/۱۲	۷۶۲۶	۵۰/۱/۲۳	۵۴۸۵
۴۹/۱۰/۷	۴۹/۱۲/۹	۴۹/۱۲/۱۹	۷۶۲۶	۵۰/۱/۲۳	۵۴۸۸
۴۹/۱۲/۹	۴۹/۱۱/۱۹	۴۹/۱۲/۱۹	۷۶۲۷	۵۰/۱/۲۴	۵۴۸۹
۴۹/۱۰/۱۵	۴۹/۱۲/۱۰	۴۹/۱۲/۲۲	۷۶۳۱	۵۰/۱/۲۹	۵۴۹۴
۴۹/۱۱/۸	۴۹/۱۲/۱۰	۴۹/۱۲/۱۹	۷۶۲۸	۵۰/۱/۲۵	۵۵۰۱
۴۹/۱۱/۸	۴۹/۱۲/۱۵	۴۹/۱۲/۲۲	۷۶۲۶	۵۰/۱/۲۳	۵۵۰۶

شماره ردیف	عنوان قانون
۴۴۵	قانون اصلاح ماده ۱۷۳ قانون مالیاتهای مستقیم مصوب ۲۸ اسفند ماه ۱۳۴۵ .
۴۴۶	قانون جمع آوری و فروش کالای ممنوع و غیرمجاز .
۴۴۷	قانون معافیت گمرکی اتومبیلهای شخصی مأموران ثابت دولت در خارج از کشور .
۴۴۸	قانون معافیت از حقوق و عوارض گمرکی کالاهائیکه بمنظور استفاده و مصرف و فروش وارد بعضی از جزایر خلیج فارس میشود .
۴۴۹	قانون تشکیل وزارت تعاون و امور روستاها بجای وزارت اصلاحات ارضی و تعاون روستائی .
۴۵۰	قانون تعاونی نمودن تولید و یکپارچه شدن اراضی در حوزه عمل شرکتهای تعاونی روستائی .
۴۵۱	قانون اصلاح ماده ششم قانون اصلاح قانون اراضی دولت و شهرداریها و اوقاف و بانکها مصوب دی ماه ۱۳۳۹ .
۴۵۲	قانون صندوق عمران مراتع .
۴۵۳	قانون اضافه کردن يك تبصره به قانون اجازه اعطای مبلغ ششصد میلیون ریال اعتبار به بانک توسعه صنعتی و معدنی ایران .

تاریخ تصویب مجلس شورای ملی	تاریخ تصویب یا اظهار ملاحظات مجلس سنا	تاریخ توشیح	شماره روزنامه رسمی	تاریخ انتشار	صفحه
۴۹/۱۲/۲۳	۴۹/۱۲/۱۵	۴۹/۱۲/۲۹	۷۶۳۷	۵۰/۲/۶	۵۵۰۷
۴۹/۱۲/۲۳	۴۹/۱۲/۱۵	۴۹/۱۲/۲۹	۷۶۳۸	۵۰/۲/۷	۵۵۱۱
۴۹/۱۲/۲۳	۴۹/۱۲/۱۵	۴۹/۱۲/۲۹	۷۶۳۳	۵۰/۱/۳۱	۵۵۱۳
۴۹/۱۲/۲۳	۴۹/۱۲/۱۵	۴۹/۱۲/۲۹	۷۶۳۰	۵۰/۱/۲۸	۵۵۱۴
۴۹/۱۲/۲۳	۴۹/۱۲/۲۰	۴۹/۱۲/۲۹	۷۶۳۸	۵۰/۱۲/۷	۵۵۱۵
۴۹/۱۲/۶	۴۹/۱۲/۲۴	۴۹/۱۲/۲۹	۷۶۳۲	۵۰/۱/۳۰	۵۵۱۷
۴۹/۱۲/۶	۴۹/۱۲/۲۴	۴۹/۱۲/۲۹	۷۶۲۶	۵۰/۱/۲۳	۵۵۲۱
۴۹/۱۲/۱۸	۴۹/۱۲/۲۴	۴۹/۱۲/۲۹	۷۶۲۸	۵۰/۱/۲۵	۵۵۲۴
۴۹/۱۲/۱۸	۴۹/۱۲/۲۴	۴۹/۱۲/۲۹	۷۶۳۰	۵۰/۱/۲۸	۵۵۲۸

شماره ردیف	عنوان قانون
۴۵۴	قانون بخشودگی قسمتی از جریمه‌های نقدی محکومین قانون منع کشت خشخاش.
۴۵۵	بودجه‌اداری واستخدامی سال ۱۳۵۰ سازمان برنامه.
۴۵۶	آئین‌نامه پیش‌پرداخت و علی‌الحساب.
۴۵۷	آئین‌نامه معاملات دولتی .

تاریخ تصویب مجلس شورای ملی	تاریخ تصویب یا اظهار ملاحظات مجلس سنا	تاریخ توشیح	شماره روزنامه رسمی	تاریخ انتشار	صفحه
۴۹/۱۲/۲۵	۴۹/۱۲/۱۹	۴۹/۱۲/۲۵	۷۶۱۸	۵۰/۱/۱۴	۵۵۲۹
۴۹/۱۲/۲۶		۴۹/۱۲/۲۹	۷۶۳۱	۵۰/۱/۲۹	۵۵۳۱
۴۹/۱۲/۲۷	-	-	۷۶۴۹	۵۰/۲/۲۰	۵۵۳۵
۴۹/۱۲/۲۷	-	-	۷۶۴۱	۵۰/۲/۱۱	۵۵۳۸

اصلاح بعضی از مواد آئین نامه فوق العاده سختی خدمت دریا نوردان و آب بازان نیروی دریائی شاهنشاهی

مصوب ۱۳۴۹/۱/۲۴ کمیسیون بودجه مجلس شورای ملی

آئین نامه فوق العاده سختی خدمت دریا نوردان و آب بازان نیروی دریائی شاهنشاهی مصوب ۱۳۴۳/۸/۳۰ بشرح زیر اصلاح می شود :

۱- در مواد آئین نامه مذکور کلمات آب باز به کلمات آب کاو تبدیل می گردد .

۲- مقررات مذکور تحت عنوان طبقه چهارم ماده ۲ آئین نامه مزبور بشرح زیر اصلاح میشوند :

طبقه چهارم - افسران - درجه داران - دانشجویان - دانش آموزان و افراد داوطلب نیروی دریائی شاهنشاهی در مدت طی دوره آموزشگاه غواصی و همچنین افسران - درجه داران و افراد داوطلبی که دوره غواصی کوتاه مدت را در داخل یا خارج کشور طی نموده و موفق بدریافت گواهی نامه غواصی که مورد تأیید آموزشگاه غواصی قرار گرفته باشد گردند و عملادر روی ناو عملیات غواصی انجام دهند چهل درصد حقوق درجه مربوطه .

۳- ماده زیر بعنوان ماده ۶ به آئین نامه مذکور اضافه میگردد :

ماده ۶- افسران - درجه داران و افراد داوطلب غواص که دارای دوازده سال سابقه خدمت در امور غواصی بوده و حداقل ۹۰۰ ساعت غوص نموده باشند در صورتی که به تشخیص شورای عالی پزشکی نظامی بیمه قادر بادامه غوص نباشند مادام که در خدمت ارتش شاهنشاهی هستند بازاء هر سال سابقه غواصی چهل درصد آخرین فوق العاده سختی خدمت آب کاوی را دریافت خواهند نمود .

۴- ماده زیر بعنوان ماده ۷ به آئین نامه مذکور اضافه میشود :

ماده ۷- به پرسنل آب کاو که بر اثر سوانح ناشی از خدمت آب کاوی نقص عضو پیدا نموده و در نتیجه قادر بادامه خدمت در مشاغل آب کاوی نباشند مبلغ سیصد هزار (۳۰۰۰۰۰) ریال پرداخت میگردد و در باره آنهایی که بعلت مزبور از خدمت نظام بطور دائم معاف شوند و از کار افتادگی دائم داشته باشند بطوریکه قادر بانجام هیچ کاری نباشند و یا فوت نمایند مبالغی بشرح زیر بخود یا بوراث مستمری بگیر آنان پرداخت میگردد :

الف - در صورت نداشتن همسر و اولاد پانصد هزار (۵۰۰۰۰۰) ریال .

ب - در صورت داشتن همسر و نداشتن اولاد ششصد هزار (۶۰۰۰۰۰) ریال .

پ - در صورت داشتن اولاد به تعداد هر يك از آنان مبلغ یکصد هزار (۱۰۰۰۰۰) ریال بمبلغ مذکور در بند «ب» اضافه خواهد شد .

تبصره ۱ - در صورتی که معلولیت فقط مستلزم معافیت دائم از خدمت باشد معادل هشتاد درصد مبالغ مندرج بالا پرداخت میگردد .

تبصره ۲ - مزایای مندرج در آئین نامه قانون بیمه افسران و کارمندان نیروهای مسلح شاهنشاهی و ژاندارمری کل کشور جزو مبلغ پرداختی در این ماده محسوب و بقیه از بودجه وزارت جنگ پرداخت میگردد .

اصلاح بعضی از مواد آئین نامه فوق العاده سختی خدمت دریا نوردان و آب بازان نیروی دریائی شاهنشاهی

تبصره ۳ - مجموع مبالغ پرداختی بابت حق بیمه و زیان جانی در هر حال نباید از يك ميليون (۱۰۰۰۰۰۰) ريال تجاوز نماید .

تبصره ۴ - منظور از وراث مستمری بگير مذکور در این ماده وراثی است که در ماده ۸۸ قانون استخدام نیروهای مساح شاهنشاهی تعیین گردیده است و مبلغ پرداختی بابت زیان جانی بطور تساوی بین وراث مستمری بگير تقسیم میگردد .

۵- شماره مواد ۶ و ۷ و ۸ آئین نامه مذکور بترتیب بشماره های ۸ و ۹ و ۱۰ تبدیل میشود .

۶- در ماده ۸ آئین نامه مذکور عدد ۸ به عدد ۱۰ و عدد ۳ به عدد ۷ تبدیل می گردد .

اصلاح آئین نامه فوق در تاریخ روز دوشنبه بیست و چهارم فروردین ماه یک هزار و سیصد و چهل و نه شمسی بتصویب کمیسیون بودجه مجلس شورای ملی رسیده و صحیح است .

رئیس مجلس شورای ملی- عبدالله ریاضی

قانون الحاق بقرارداد بین‌المللی جهت تسهیل ورود نمونه‌های بازرگانی و وسائل تبلیغاتی

مصوب ۱۳۴۹/۱/۳۱

ماده ۱۹ احده - بدولت اجازه داده میشود که الحاق رسمی دولت شاهنشاهی ایران را بقرارداد بین‌المللی ورود نمونه‌های بازرگانی و لوازم تبلیغاتی .

Convention Internationale

Pour Faciliter L' Importation

Des Echantillons Commerciaux

Et Du Materiel Publicitaire

که مشتمل بر ۱۵ ماده است بدیبرکل سازمان ملل متحد اعلام و تشریفات لازم را انجام دهد .

وزارتین امور خارجه و دارائی مأمور اجرای این قانون میباشند .

قانون فوق مشتمل بر يك ماده و متن قرارداد ضمیمه در جلسه روز یکشنبه نوزدهم بهمن ماه یکهزار و سیصد و چهل و هشت بتصویب مجلس شورای ملی و در جلسه روز دوشنبه سی و یکم فروردین ماه یکهزار و سیصد و چهل و نه بتصویب مجلس سنا رسید .

رئیس مجلس سنا - جعفر شریف امامی

موافقتنامه عمومی تعرفه و تجارت

General Agreement on Tariffs and Trade
Accord General Sur Les Tarifs Douaniers
Et Le Commerce.

کنوانسیون بین‌المللی

جهت تسهیل ورود نمونه‌های بازرگانی و وسایل تبلیغاتی

International Convention to Facilitate the Importation
of Commercial Samples And Advertising Material
Convention Internationale Pour Faciliter L' Importation
Des Echantillons Commerciaux Et Du Materiel Publicitaire
(از ۲۰ نوامبر ۱۹۵۵ لازم‌الاجرا شده است)

۷ نوامبر ۱۹۵۲

ژنو

کنوانسیون بین‌المللی جهت تسهیل ورود نمونه‌های بازرگانی و وسایل تبلیغاتی دولتهای امضاءکننده این کنوانسیون .

با اعتقاد باینکه اتخاذ مقررات یکسال درمورد ورود کلیه نمونه‌های کالا (اعم از فرآورده‌های طبیعی یا اشیاء ساخته شده) و نیز وسایل تبلیغاتی توسعه تجارت بین‌المللی را تشویق خواهد کرد بشرح زیر توافق میکنند:

ماده يك - تعاریف .

درمورد مقاصد این کنوانسیون:

الف - اصطلاح حقوق ورودی بمعنای حقوق گمرکی و کلیه حقوق

و عوارض دیگری است که از بابت کالاهای وارداتی و یا در مورد آنها قابل پرداخت است و شامل کلیه مالیاتهای داخلی و مالیاتهای غیر مستقیم (رسومات) است که از کالاهای وارده وصول میشود ولی شامل دستمزد و هزینه‌هایی که محدود بمبلغ تقریبی خدمات انجام شده است و همچنین هزینه‌هایی که مبین حمایت غیر مستقیم از تولیدات داخلی باشد یا اخذ مالیات از واردات در مقاصد مالی نمیشود.

ب- اصطلاح «اشخاص» حقیقی و حقوقی است و.

ج- منظور از سرزمین کشور طرف کنوانسیون سرزمین اصلی و نیز هر سرزمین دیگری است که مسئولیت روابط بین‌المللی آن را عهده‌دار است و بموجب ماده ۱۳ این کنوانسیون مفاد این کنوانسیون به آن سرزمین یا سرزمینها تسری داده میشود.

ماده ۲- معافیت نمونه‌های کم ارزش از پرداخت حقوق ورودی:

۱- هر کشور متعاهد باید نمونه‌های کالاهای مختلف را که به قلمرو آن کشور وارد میشود از پرداخت حقوق گمرکی ورودی معاف کند مشروط بر اینکه نمونه‌های وارده کم ارزش باشند و فقط در انجام سفارش کالاهایی که نمونه‌های آن ارائه شده و ارائه نمونه‌ها بقصد وارد کردن کالا است بکار رود. بمنظور تعیین کم ارزش بودن نمونه‌های کالا مقامات گمرک کشور ورودی میتوانند یا ارزش تک نمونه‌ها را تعیین کنند یا ارزش کلیه نمونه‌های یک محموله را یکجا تعیین نمایند ارزش محمولاتی را که فرستنده واحدی به گیرندگان متعددی ارسال میدارد نباید طبق این بند یکجا محاسبه کرد و لو محمولات در زمان واحدی وارد شده باشند.

۲- مقامات گمرک کشور ورودی در صورت احتیاج میتواند بعنوان شرط معافیت از پرداخت حقوق ورودی طبق مفاد بند اول این ماده با علامت گذاری،

پاره کردن، منگنه زدن و یا اقدامات دیگری آن را از کیفیت کالای تجارتی ببندازند. این عملیات نباید بنحوی باشد که مفید بودن نمونه‌ها را بعنوان نمونه‌های بازرگانی از بین ببرد.

ماده ۳ - ورود موقت سایر نمونه‌ها معاف از حقوق گمرکی.

۱- اصطلاح (نمونه‌ها) منظور در این ماده بمعنای اشیائی است که نماینده طبقه خاصی از کالاهای ساخته شده یا نماینده کالاهائی است که تولید آنها در مد نظر است مشروط باینکه این کالاهای:

الف - در مالکیت يك شخص خارج از کشور ورودی باشد و صرفاً بمنظور نمایش و نشان دادن در سرزمین ورودی برای انجام سفارشهای کالاهائی که از خارج وارد میشود بکار رود.

ب - در طی توقف در کشور ورودی بفروش نرود و جز در مقاصد نمایش مورد مصرف عادی قرار نگیرد و یا به نحوی از انحاء برای کرایه دادن یا گرفتن حقی بکار نرود.

ج - بقصد دوباره خروج در مهلت مقرر باشد.

د - بهنگام دوباره خروج باز شناخته شوند.

ولی شامل اشیاء نظیر که توسط همان فرد وارد یا برای همان گیرنده ارسال شده بنحویکه مقدار آن روی هم رفته بر طبق عرف بازرگانی نمونه تلقی نمیشود نخواهد بود.

۲ - نمونه‌هائی که مشمول حقوق ورودی هستند وقتی از سرزمین يك کشور متعاهد با وساطت و یا بدون وساطت مسافر تاجر پیشه توسط اشخاص مستقر در سرزمین يك کشور متعاهد دیگر وارد میشود میتواند بطور موقت و معاف از

پرداخت حقوق ورودی در قلمرو هر يك از کشورهای متعاقد وارد کرد مشروط باینکه مبلغ حقوق ورودی و هر مبلغ دیگری که باید پرداخت شود بودیعه گذاشته شود و یا وثیقه‌ای برای پرداخت حقوق مزبور در صورت ضرورت تودیع شود. مبلغ هر نوع سپرده (غیر از سپرده‌های مندرج در ماده ۵ این کنوانسیون) از مبلغ حقوق ورودی نباید بیش از ده درصد تجاوز کند.

۳ - برای بهره‌مند شدن از تسهیلاتی که در این ماده منظور شده است افراد ذینفع باید با قوانین و مقررات مقامات کشور ورودی و تشریفات گمرکی مورد اجرا در آن کشور هماهنگی نشان دهند. در مورد وسائط نقلیه و ماشین‌آلات صنعتی و کشاورزی و یا وسایلی که از نظر گمرکی دارای ارزش بیشتر از هزار دلار آمریکائی باشند (یا معادل آن پول‌های دیگر) مقامات گمرک کشور ورودی میتوانند از واردکنندگان بخواهند مقصد این ماشین‌آلات و وسایل یا وسائط نقلیه را اظهار کنند و یا از آنها در هر موقع بخواهند ماشین‌آلات و وسایل یا وسائط نقلیه در محل‌های اظهار شده موجود باشد مقامات گمرک کشور ورودی میتوانند این قبیل ماشین‌آلات، وسایل و وسائط نقلیه را مهر و موم کنند و یا از انجام کار آنها در مدت ورود موقت و بخشودگی از حقوق و عوارض گمرکی جلوگیری نمایند و محل‌های را که این کالاها بمنظور نمایش بکار خواهد رفت محدود کنند.

۴ - مقامات گمرک کشور ورودی قاعدتاً میتوانند علائمی را که توسط مقامات گمرک يك کشور دیگر متعاقد الصاق شده برای شناسائی آتی نمونه‌های بازرگانی کافی تلقی کنند. مشروط بر اینکه فهرست مشروح گواهی شده توسط مقامات گمرک کشور دیگر متعاقد همراه آن باشد و فقط در مواردی که مقامات گمرک کشور واردکننده نمونه‌های بازرگانی جهت حصول اطمینان از شناسائی

آنها بهنگام دوباره خروج ضروری بدانند میتوانند علائم اضافی روی نمونه‌های بازرگانی الصاق نمایند. علامتی که روی نمونه‌های بازرگانی الصاق میشود نباید بنحوی باشد که آنها را غیر قابل استفاده سازد.

۵- مهلت مجاز جهت دوباره خروج نمونه‌هایی که بموجب این ماده مشمول معافیت از پرداخت حقوق ورودی هستند نباید از ششماه کمتر باشد وقتی مهلت دوباره خروج منقضی شود مبلغ حقوق ورودی و وجوه دیگری را که قابل وصول است میتوان از نمونه‌هایی که خارج نشده‌اند وصول کرد. این وجوه را حتی میتوان قبل از انقضای مهلت مقرر نیز وصول کرد مشروط بر اینکه نمونه‌های بازرگانی فاقد شرایط مندرج در بند اول این ماده شده باشند.

۶- با خروج نمونه‌های بازرگانی وارده بموجب مفاد این ماده در مهلت مقرر پس دادن وجوه سپرده یا آزاد کردن وثیقه‌های مربوط بواردات بموجب بند دوم این ماده باید بدون تأخیر در کلیه دفاتر گمرکی مرزی یا داخلی کشور ورودی که واجد اختیارات ضروری است صورت گیرد. مشروط بر اینکه حقوق ورودی و سایر وجوه که از نمونه‌هایی که برای خروج ارائه نشده قابل وصول است از وجوه سپرده یا وثیقه‌ها کسر گردد معذلك در مواردی که وضع خاصی پیش بیاید میتوان سپرده‌ها را از طریق دیگری مسترد کرد مشروط بر اینکه استرداد وجوه سپرده بیدرننگ امکان پذیر باشد باید صورت آن دفاتر گمرکی را که اختیارات پیش گفته بآنها تفویض شده است منتشر سازد.

ماده ۴ - ورود بخشوده و سائل تبلیغاتی.

۱- هر کشور متعاهد باید کاتالوگ- فهرست قیمتها و آگهی‌های بازرگانی مربوط بموارد زیر را از پرداخت حقوق ورودی معاف کند:

الف - کالاهای عرضه شده برای فروش یا کرایه یا :

ب - خدمات حمل و نقل یا بیمه‌های بازرگانی که توسط يك شخص خصوصی مستقر در قلمرو يك کشور دیگر متعاقد بهنگام ورود این قبیل اسناد و اوراق از قلمرو هريك از کشورهای متعاقد عرضه شده باشد مشروط باینکه هر محموله وارده واجد شرایط زیر باشد :

۱ - بیش از يك سند نباشد: یا

۲ - هرگاه از يك سند تجاوز کند از هر سند فقط يك نسخه باشد : یا

۳ - صرف نظر از تعداد اسناد و نسخه‌ها وزن ناویژه از يك کیلوگرم بیشتر نباشد ارسال همزمان تعدادی محموله به نشانیهای گوناگون در کشور و روی این قبیل محموله‌ها را از معافیت منظور محروم نخواهد کرد مشروط بر اینکه بنشانی هر گیرنده بیش از يك محموله ارسال نشده باشد .

۲ - با وجود مفاد بند اول این ماده هیچ کشور متعاهدی ملزم نیست اقلام زیر را از پرداخت حقوق ورودی بقلمرو خود معاف کند:

الف - کاتالوگ و فهرست قیمت و آگهی‌های تجاری که اسم شرکت خارجی

سازنده، فروشنده یا کرایه‌دهنده این کالاها یا عرضه کننده خدمات حمل و نقل یا خدمات بیمه بازرگانی را که این قبیل کاتالوگ ها فهرستهای قیمت یا آگهی‌های تجاری مربوط به آنهاست به وضوح و صراحت نشان ندهد: یا

ب - کاتالوگها ، فهرستهای قیمت و آگهی‌های تجاری که بصورت بسته‌های یکجایسته شده جهت ارسال بعدی به نشانیهای جداگانه در همان سرزمین بگمرک کشور ورودی وارد شده باشد .

ماده ۵- ورود موقت و بخشوده فیلمهای تبلیغاتی.

هر کشور متعاقد باید با رعایت شرایط پیش‌بینی شده در ماده سوم این کنوانسیون تسهیلات مندرج در این ماده را در مورد فیلمهای تبلیغاتی سینمایی (ظاهر شده) که عرض آن از ۱۶ میلیمتر تجاوز نمی‌کند و در عمل و بنحویکه رضایت مقامات گمرکی را تأمین نماید اساساً از تصاویری که (صداداریابی صدا) ماهیت یا عمل تولید را نشان می‌دهد و یا وسایلی که کیفیت آنها را نتوان با ارائه نمونه یا کاتالوگ بطرز رضایت بخشی نشان داد تشکیل شده است رعایت نماید مشروط به اینکه فیلمها :

الف- مربوط به تولیدات یا وسایل عرضه شده برای فروش یا برای کرایه توسط یک شخص خصوصی مقیم کشور یکطرف دیگر متعاقد باشد .

ب- از نوعی باشد که برای مشتریان احتمالی و نه برای عموم به نمایش گذاشته شود .

ج- در بسته‌هایی وارد شده باشد که فقط یک کپی از هر فیلم را داشته و بخشی از یک محموله بزرگ فیلمها نباشد .

ماده ۶- انصراف موقت محدودیتها و ممنوعیتهای ورودی .

۱- هیچیک از کشورهای متعاقد در مورد واردات متعاهدین دیگر نباید ممنوعیتها و محدودیتهای ورودی (جز حقوق ورودی) را که خواه از طریق سهمیه یا پروانه ورود و یا اقدامات دیگر عملی میشود معمول دارد. این کالاها :

الف- بموجب مفاد ماده دوم با ماده چهارم این کنوانسیون واجد شرایط معاف شدن از پرداخت حقوق ورودی است و (یا اگر مشمول حقوق ورودی باشند واجد شرایط بخشودگی می‌شوند) . یا :

ب - بموجب مفاد ماده سوم و یا ماده پنجم این کنوانسیون واجد شرایط استفاده از ورود موقت و معافیت است و (یا اگر مشمول حقوق باشند) واجد شرایط معافیت خواهند شد).

مشروط بر اینکه ورود این قبیل کالاها جز پرداخت هزینه کرایه یا بیمه یا خدماتی را که يك شخص خصوصی مستقر در آن کشور انجام داده است مستلزم پرداخت وجه اضافی نباشد.

۲- در مورد کالاهای واجد شرایط برای بهره‌مند شدن از مقررات ورود موقت معافیت از حقوق ورودی (یا کالاهایی که بعثت قابل وصول بودن حقوق مشمول آن خواهند بود) بموجب ماده سوم یا پنجم این کنوانسیون انصراف از اجرای مقررات ممنوعیتها و محدودیتهای ورودی فقط باید در دوره‌ای که ورود موقت مجاز است (یا در صورت مشمول بودن آن خواهند بود) ادامه یابد در صورت عدم دوباره خروج این قبیل کالاها در دوره انصراف اجرای مقررات ممنوعیتها و محدودیتها بموجب مفاد بند اول این ماده هرگاه انصراف از اجرای این مقررات عمل نشود. مقامات گمرک کشور ورودی میتوانند این مقررات را که الزامی است اجرا کنند مقامات گمرک کشور ورودی به این منظور می‌توانند تضمین‌های مقتضی از قبیل سپردن وثیقه خاص که مبلغ آن بیشتر از وثیقه سپرده شده در قبال پرداخت حقوق ورودی است مطالبه کنند.

۳- مقررات این کنوانسیون هیچیک از کشورهای متعاهد را از اجرای ممنوعیتها و محدودیتها و ورودی در موارد زیر مانع نخواهد شد:

الف - جهت حمایت از اخلاق عمومی و یا از منافع امنیتی لازم باشد.

ب - برای حمایت از زندگی و سلامت افراد - حیوانات - نباتات ضروری باشد.

ج - مربوط به ورود طلا و نقره باشد .

د - از نظر تأمین هم آهنگی با قوانین و مقررات مربوط به اجرای امور گمرکی یا اجرای وظایف انحصارهای دولتی و یا حمایت از حق ثبت اختراع و علائم تجاری و حق تألیف لازم باشد .

ه - برای جلوگیری از کارهای فریبکارانه ضروری باشد .

و - مربوط به کالاهای ساخت زندان باشد .

ز - برای اجرای استانداردها مقررات مربوط به طبقه بندی - درجه بندی یا بازاریابی کالاها در تجارت بین المللی ضروری باشد .

ماده ۷- تسهیل تشریفات گمرکی .

۱- هر يك از کشورهای متعاقد باید تشریفات را که در مورد تسهیلات اعطائی در این کنوانسیون ضروری است به حداقل برسانند .

۲- هر يك از کشورهای متعاقد باید به فوریت کلیه مقرراتی را که در این زمینه اجراء می شود به نحوی منتشر سازد که باشد خاص ذینفع امکان دهد با این مقررات آشنا شوند تا از ضرر روزیانی که ممکن است اجرای این تشریفات که از آن بی اطلاع هستند پدید آورد اجتناب کنند .

ماده ۸- حل و فصل و اختلافات .

۱- هر گونه اختلافی که بین دو یا چند کشور متعاقد در مورد تفسیر یا اجرای این کنوانسیون بروز میکند باید تا حد امکان از راه مذاکرات بین اصحاب دعوی حل و فصل کرد .

۲- هر نوع اختلافی را که از راه مذاکره حل و فصل نشده است باید بیک نفر یا هیأتی که مورد قبول اصحاب دعوی باشد ارجاع کرد مشروط بر اینکه هرگاه آنها

به توافق نرسند هر يك از طرفهای متعاقد میتوانند از رئیس دادگاه بین‌المللی دادگستری تقاضا نمایند که داور تعیین نماید.

۳- رأی هر فرد یا هیئت که بموجب مفاد بند دوم این ماده تعیین شده‌اند به‌رأی متعاهدین ذیربط الزام‌آور خواهد بود.

ماده ۹- امضاء و تصویب

۱- این کنوانسیون تاژوئن ۱۹۵۳ جهت امضای کلیه کشورهای طرّف موافقت‌نامه عمومی تعرفه و تجارت و کلیه کشورهای عضو سازمان ملل متحد و هر کشوری که دبیرکل سازمان ملل متحد جهت امضاء نسخه‌ای از این کنوانسیون را بدین منظور بدان کشور ارسال داشته‌است باز خواهد بود.

۲- لازم الاجرا شدن این کنوانسیون موکول به تصویب یا قبولی کشورهای امضاءکننده بموجب رویه‌های قانونی آنها خواهد بود و اسناد تصویبی یا قبولی باید نزد دبیرکل سازمان ملل متحد بودیعه سپرده شود.

ماده ۱۰ - الحاق

۱ - این کنوانسیون جهت ملحق شدن کلیه کشورهای مندرج در بند اول ماده نهم باز خواهد بود.

۲ - الحاق بوسیله تودیع سند الحاق نزد دبیرکل ملل متحد انجام خواهد شد.

ماده ۱۱ - اجرای کنوانسیون

وقتی پانزده کشور مندرج در ماده نهم کنوانسیون اسناد تصویبی یا اسناد قبولی و یا اسناد الحاق را بودیعه سپردند درسی‌امین روز پس از تاریخ سپردن پانزدهمین سند تصویبی یا اسناد قبولی و یا اسناد الحاقی این کنوانسیون بین آنها لازم‌الاجرا خواهد بود.

اجرای این کنوانسیون برای هر کشور دیگر امضاءکننده درسی امین روز پس از بودیعه سپردن اسناد تصویبی اسناد قبولی و یا اسناد الحاقی لازم الاجرا خواهد بود .

ماده ۱۲ - خروج

۱- سه سال پس از لازم الاجرا شدن این کنوانسیون هر کشور متعاهد میتواند با ابلاغ قصد خروج از کنوانسیون به دبیر کل سازمان ملل متحد از آن خارج شود .
۲ - خروج از این کنوانسیون ۶ ماه پس از وصول ابلاغیه خروج توسط دبیر کل سازمان ملل متحد مجری خواهد شد .

ماده ۱۳ - محدوده اجرای کنوانسیون .

۱ - هر دولتی در زمان تودیع اسناد تصویبی اسناد قبولی و یا اسناد الحاق و یا بعد از آن با اطلاع کتبی به دبیر کل سازمان ملل متحد میتواند اعلام کند که این کنوانسیون به يك يا كليہ سرزمینهاییکه مسئولیت روابط بین المللی آنها را عهده دار است تسری داده میشود و نیز مفاد این کنوانسیون به سرزمینهاییکه مندرج در اطلاعیه از سی امین روز پس از تاریخ دریافت اطلاعیه توسط دبیر کل سازمان ملل متحد و یا در تاریخی که کنوانسیون بموجب مفاد ماده ۱۱ لازم الاجرا میشود هر کدام که مؤخر باشد تسری داده شود .

۲ - هر کشوری که بموجب بند اول این ماده اطلاعیه ای درباره تسری این کنوانسیون به سرزمینهاییکه مسئولیت روابط بین المللی آنها را عهده دار است صادر نماید میتواند بموجب مفاد ماده ۱۲ این کنوانسیون جداگانه نسبت به آن سرزمین خروج از کنوانسیون را اعلام دارد .

ماده ۱۴ - مستثنیات .

۱ - هر کشوری میتواند در زمان امضای کنوانسیون یا تودیع اسناد تصویبی

یا اسناد قبولی و یا اسناد الحاقی اعلام دارد که ملزم به رعایت مقررات معینی از کنوانسیون نخواهد بود .

۲ - هر کشوری میتواند هنگامی که بموجب ماده ۱۳ کنوانسیون اقدام به تسلیم ابلاغیه میکند مبنی بر اینکه مفاد کنوانسیون باید به سرزمینهایی که مسئول روابط بین المللی آنهاست تسری یابد میتواند بموجب بند اول این ماده نسبت به کلیه یا هر یک از سرزمینهایی که این ابلاغیه شامل آن می شود اعلامیه جداگانه ای صادر کند .

۳ - اگر هر کشور متعاقد در زمان امضاء یا تصویب یا قبولی و یا الحاق به کنوانسیون و یا در زمان صدور ابلاغیه ای بموجب ماده ۱۳ استثنائی نسبت بیکمی از مواد کنوانسیون قائل شود دبیر کل سازمان ملل متحد باید متن چنین استثنائی را بکلیه کشور های طرف کنوانسیون یا کشور هایی که طرف کنوانسیون خواهند بود ابلاغ کند هر کشوری که قبل از اعلام استثناء کنوانسیون را امضاء یا تصویب و یا قبول کرده و یا به آن ملحق شده باشد (یا در صورتیکه وقتی کنوانسیون لازم الاجراء نشده آنرا امضاء یا تصویب یا قبول و یا در تاریخ لازم الاجراء شدن آن به آن ملحق شده باشد) حق دارد نسبت به هر استثنائی ایراد کند . هر گاه تا نودمین روز پس از ابلاغ کشورهایی که حق اعلام ایراد به استثناء را دارند نظر خود را به اطلاع دبیر کل نرسانند (و یا از تاریخ لازم الاجراء شدن کنوانسیون بسته به اینکه کدام تاریخ مؤخر باشد) نظر خود را اطلاع ندهند باید استثناء را قبول شده تلقی کرد .

۴ - در صورتیکه یکی از کشورهای واجد حق اعلام ایراد نسبت به استثنائات نظر خود را به اطلاع دبیر کل سازمان ملل متحد برساند دبیر کل باید کشور متقاضی استثناء را از این ایراد مطلع سازد و بخواهد او را از استرداد استثنائات و یا

تصویب قبولی یا الحاق و یا تسری مفاد کنوانسیون به سرزمین یا سرزمینهاییکه مشروط قید شده به آن تسری دارد آگاه کند.

۵ - هر کشوری که تقاضای استثناء کرده و نسبت به آن استثناء بموجب بند سوم این ماده ایراد شده است نمیتواند طرف این کنوانسیون باشد مگر اینکه از استثناء پیشنهادی منصرف شده و یا بموجب بند ششم استثناء اجرا نشود و نیز هرگاه بموجب مفاد بند سوم این ماده نسبت به استثناء از جانب کشوری که مسئول روابط بین المللی سرزمین دیگری است ایرادی عنوان شود آن کشور حق ندارد مزایای حاصل از این کنوانسیون را نسبت به آن سرزمین مطالبه کند مگر اینکه بموجب بند ششم استثناء مسترد شود و یا اجراء نگردد.

۶ - ایراد از جانب کشوری که کنوانسیون را امضاء کرده ولی آنرا تصویب یا قبول نکرده است هرگاه در ظرف ۱۲ ماه از تاریخ طرح ایراد کشور تسلیم کننده ایراد کنوانسیون را تصویب یا قبول نکند اجراء نخواهد شد.

ماده ۱۵ - اطلاع دادن امضاء «تصویب» قبولی و الحاق.

دبیر کل سازمان ملل متحد کلیه کشورهای امضاء کننده و کشورهای ملحق شونده و نیز کلیه کشورهای متقاضی را از امضاء و تصویب و قبولی و الحاق به این کنوانسیون و نیز تاریخ لازم الاجراء شدن کنوانسیون و همچنین وصول ابلاغیه های ارسال، بموجب مواد ۱۲ و ۱۳ مطلع خواهد کرد.

نظر به مراتب فوق نمایندگان تام الاختیار زیر این کنوانسیون را امضاء کرده اند این کنوانسیون روز هفتم ماه نوامبر ۱۹۵۲ در شهر ژنو بدوزبان انگلیسی و فرانسه تدوین و تهیه شد هر دو متن متساویاً معتبر است و فقط يك نسخه اصلی باید در بایگانی سازمان ملل متحد بودیعه سپرده شود.

دبیر کل سازمان ملل متحد نسخه‌های گواهی شده این کنوانسیون را برای کلیه کشورهای امضاکننده و ملحق شونده ارسال میدارد .

قرارداد فوق مشتمل بر يك مقدمه و پانزده ماده منضم بقانون الحاق بقرارداد بین‌المللی جهت تسهیل ورود نمونه‌های بازرگانی و وسایل تبلیغاتی میباشد .

رئیس مجلس سنا - جعفر شریف امامی

تصمیم قانونی دائر به ابراز رأی اعتماد بدولت جناب آقای امیر عباس هویدا نخست وزیر

مصوب ۴۹/۲/۱

مجلس شورای ملی در جلسه روز سه شنبه اول اردیبهشت ماه ۱۳۴۹ پس از طرح استیضاح گروه پارلمانی پان ایرانیست و استماع بیانات جناب آقای نخست وزیر و تقاضای رأی اعتماد از طرف دولت به اکثریت ۱۹۹ رأی از ۲۰۳ نفر عده حاضر بدولت جناب آقای امیر عباس هویدا ابراز اعتماد نمود .
تصمیم قانونی بالا در جلسه روز سه شنبه اول اردیبهشت ماه یک هزار و سیصد و چهل و نه از طرف مجلس شورای ملی اتخاذ شده است .

رئیس مجلس شورای ملی - عبدالله ریاضی

قانون تمدید مهلت مقرر در مواد ۳ و ۱۰ قانون نوسازی وعمران شهری مصوب ۷ر۹ر۱۳۴۷

مصوب ۴۹/۲/۶

ماده ۱۰ احده - مؤدیانی که تا آخر تیرماه سال ۱۳۴۹ عوارض سال ۱۳۴۸ موضوع قانون نوسازی وعمران شهری مصوب ۷/۹/۱۳۴۷ متعلق بهر ملك را پردازند از مزایای تبصره ۱۰ ماده ۱۰ قانون مزبور برخوردار خواهند بود و مشمول جرائم مقرر در ماده ۱۴ قانون نخواهند شد .

مهلت مقرر در ماده ۳ قانون نوسازی وعمران شهری موضوع پرداخت بقایای مطالبات شهرداری درخصوص عوارض ملغی شده سطح شهر و اراضی و ساختمانها تا آخر شهریورماه ۱۳۴۹ تمدید میگردد .

قانون فوق مشتمل بر يك ماده پس از تصویب مجلس سنا در جلسه روز دوشنبه ۱۳۴۹/۱/۳۱ در جلسه روز یکشنبه ششم اردیبهشت ماه یک هزار و سیصد و چهل و نه بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - عبدالله ریاضی

قانون اجازه اجرای تبصره ۶۷ قانون بودجه سال ۱۳۴۲ کل کشور در مورد افسران و همردیفان ژاندارمری کل کشور و شهربانی کل کشور

مصوب ۴۹/۲/۶

ماده واحده - مفاد تبصره ۶۷ قانون بودجه سال ۱۳۴۲ کل کشور از تاریخ
اول خرداد ماه ۱۳۴۲ در مورد افسران و همردیفان ژاندارمری کل کشور و از
تاریخ اول آبان ماه ۱۳۴۲ در مورد افسران شهربانی کل کشور و از اول اسفند
ماه ۱۳۴۴ در مورد همردیفان افسران شهربانی کل کشور از اعتبار بودجه های
مربوط قابل اجرا است .

قانون فوق مشتمل بر يك ماده پس از اظهار ملاحظات مجلس سنا در تاريخ
روز دوشنبه سی و یکم فروردین ماه ۱۳۴۹ در جلسه روز یکشنبه ششم اردیبهشت ماه
یکهزار و سیصد و چهل و نه شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .
رئیس مجلس شورای ملی - عبدالله ریاضی

الحاق مواد ۲۳ و ۲۴ و ۲۵ و ۲۶ بقانون بیمه‌های

اجتماعی روستائیان

مصوب ۱۳۴۹/۲/۸ کمیسیون اصلاحات ارضی وتعلون روستائی مجلسین

ماده ۲۳ - کارگران کشاورزی که در خارج از محدوده شهرها در مشاغل کشاورزی فعالیت داشته وشغل اصلی آنها را فعالیت در امور کشاورزی تشکیل میدهد و از این طریق امرار معاش مینمایند نیز مشمول مقررات این قانون میباشند.

تبصره - مشاغل کشاورزی از نظر قانون بیمه‌های اجتماعی روستائیان عبارتند از :

الف - کلیه کارهای مربوط به آماده کردن زمین - آبیاری - کاشت وداشت و برداشت - وجین - هرس - دفع آفات و عملیات نظیر آنها برای نباتات یکساله یا چند ساله زراعتی و باغی و جالیزی و تزئینی و جنگلی که با دست یا ماشین انجام میگردد .

ب - کلیه کارهای مربوط به تهیه و توزیع آب از منابع سطح الارض و تحت الارض (وسیله دست یا ماشین) برای مصارف کشاورزی .

ج - کلیه عملیات مربوط به امور دامداری و دامپروری و پرورش طیور وامثال آن .

د - کلیه فعالیت‌هائی که به تشخیص شورای عالی مرکز تحقیقات روستائی

وزارت اصلاحات ارضی و تعاون روستائی (موضوع ماده ۱۵ قانون تشکیل شرکتهای سهامی زراعی و ماده ۴ اساسنامه مرکز مذکور) شغل کشاورزی شناخته شوند.

ماده ۲۴ - کارگر کشاورزی از نظر این قانون کسی است که در مقابل دریافت مزد یا حقوق (نقدی یا جنسی و یا بطور مختلط) با انعقاد قرارداد رسمی و یا عادی در مدت محدود و یا نامحدود برای کارفرمای کشاورزی اعم از شخص حقیقی یا حقوقی در یکی از مشاغل کشاورزی موضوع تبصره ماده ۲۳ این قانون کار میکند.

تبصره - تشخیص عواید مندرج در تبصره ۲ ماده ۱۵ و مشمولین ماده ۲۳ این قانون با وزارت اصلاحات ارضی و تعاون روستائی است و مدیرعامل سازمان بیمه‌های اجتماعی روستائیان از لحاظ میزان حقوق و مزایا مانند معاونین وزارتخانه‌ها خواهد بود.

ماده ۲۵ - در هر منطقه که براساس مفاد ماده ۳ قانون بیمه‌های اجتماعی روستائیان اقدام لازم انجام میشود کارفرمایان کشاورزی مکلفند کارگران خود را نزد سازمان بیمه‌های اجتماعی روستائیان بیمه کنند.

پرداخت حق بیمه به نسبت سهمی که طبق مقررات ماده ۲۶ این قانون پیش‌بینی شده است بعهده کارفرما خواهد بود. کارفرما سهم کارگر خود را از حقوق یا دستمزد او کسر و بانضمام سهمی خویش کلاً بسازمان پرداخت مینماید.

ماده ۲۶ - مقررات مربوط بمیزان حق بیمه و سهم کارفرمایان و کارگران کشاورزی و چگونگی پرداخت و وصول حق بیمه و تعهدات طرفین بیمه‌گر (سازمان) و بیمه‌گزار براساس مقررات آئین‌نامه‌ای خواهد بود که وسیله وزارت اصلاحات

ارضی و تعاون روستائی تهیه و بتصویب کمیسیونهای اصلاحات ارضی و تعاون روستائی و دارائی مجلسین میرسد .

الحاقی فوق که باستناد ماده ۲۲ قانون بیمه‌های اجتماعی روستائیان در تاریخ ۱۳۴۹/۱/۲۹ بتصویب کمیسیون اصلاحات ارضی و تعاون روستائی مجلس سنا رسیده بود در تاریخ روز سه‌شنبه هشتم اردیبهشت ماه یک هزار و سیصد و چهل و نه مورد تصویب کمیسیون اصلاحات ارضی و تعاون روستائی مجلس شورای ملی قرار گرفت .
رئیس مجلس شورای ملی - عبدالله ریاضی

قانون اصلاح ماده ۴ قانون بودجه سال ۱۳۴۹

مجلس شورای ملی

مصوب ۱۳۴۹/۲/۱۰

ماده واحده - ماده ۴ قانون بودجه سال ۱۳۴۹ مجلس شورای ملی بشرح زیر اصلاح می شود :

ماده ۴ - در اجرای تبصره ۲۲ قانون بودجه سال ۱۳۴۶ کل کشور و بند (د) تبصره ۱۲ قانون متمم بودجه سال ۱۳۴۷ کل کشور حقوق بازنشستگی و وظیفه آن دسته از بازنشستگان و موظفین مجلس شورای ملی که مشمول تبصره های فوق شناخته شده اند از ۱/۱/۴۶ تا میزان سه هزار ریال و از ۱/۱۲/۱۳۴۷ تا میزان ۳۶۰۰ ریال از صندوق بازنشستگی پرداخت و آنچه مابه التفاوت از این بابت بآنان پرداخت شده از وجوهی که طبق مصوبات بودجه های سنواتی دریافت می داشته اند کسر و در مورد مازاد بر ۳۶۰۰ ریال هر ترمیمی شده یا بشود از صندوق بازنشستگی پرداخت و معادل آن از وجوه خاص دریافتی موظفین کسر خواهد شد .

قانون فوق مشتمل بر يك ماده در جلسه روز پنجشنبه دهم اردیبهشت ماه یکهزار و سیصد و چهل و نه بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - عبدالله ریاضی

قانون اصلاح ماده ۷ قانون تأسیس مرکز آمار ایران

مصوب ۱۳۴۴

مصوب ۱۳۴۹/۲/۱۴

ماده واحده - ماده ۷ قانون تأسیس مرکز آمار ایران بشرح زیر اصلاح میشود:
ماده ۷ اصلاحی - مرکز آمار ایران سرشماری نفوس را هر ده سال یکبار انجام خواهد داد و نوبت سرشماری جدید در سال ۱۳۵۵ خواهد بود .
قانون فوق مشتمل بر یک ماده در جلسه روز پنجشنبه بیست و یکم اسفند ماه یک هزار و سیصد و چهل و هشت بتصویب مجلس شورای ملی و در جلسه روز دوشنبه چهاردهم اردیبهشت ماه یک هزار و سیصد و چهل و نه بتصویب مجلس سنا رسید .
رئیس مجلس سنا - جعفر شریف امامی

قانون تأسیس سازمان اسناد ملی ایران

مصوب ۱۳۴۹/۲/۱۷

مادهٔ اول - بمنظور جمع آوری و حفظ اسناد ملی ایران در سازمان واحد و فراهم آوردن شرایط و امکانات مناسب برای دسترسی عموم به این اسناد و همچنین صرفه جوئی در هزینه های اداری و استخدامی از طریق تمرکز پرونده های راکد وزارت خانه ها و مؤسسات دولتی و وابسته بدولت و امحاء اوراق زائد سازمانی بنام سازمان اسناد ملی ایران وابسته بسازمان امور اداری و استخدامی کشور تأسیس میگردد .

تبصره - اسناد مذکور در این ماده شامل کلیه اوراق ، مراسلات ، دفاتر پرونده ها ، عکسها ، نقشه ها ، کلیشه ها ، نمودارها ، فیلمها ، میکروفیلرها ، نوارهای ضبط صوت و سایر اسنادی است که دردستگاه دولت تهیه شده و یا بدستگاه دولت رسیده است و بطور مداوم یا غیرمداوم در تصرف دولت بوده و از لحاظ اداری مالی ، اقتصادی ، قضائی ، سیاسی ، فرهنگی ، علمی ، فنی و تاریخی به تشخیص سازمان اسناد ملی ایران ارزش نگهداری دائمی داشته باشد .

مادهٔ دوم - سازمان اسناد ملی ایران دارای یک رئیس و یک شوری و تشکیلات لازم خواهد بود .

مادهٔ سوم - رئیس سازمان اسناد ملی ازین مستخدمین عالی رتبه دولت که

دارای تحصیلات عالی و سابقه تحقیق و تخصص در امور اداری و تشخیص و بایگانی اسناد باشند به پیشنهاد دبیر کل سازمان امور اداری و استخدامی کشور و تصویب هیئت وزیران انتخاب میشود .

رئیس سازمان اسناد ملی مأمور اجرای مصوبات شوری و مسئول اداره امور سازمان است .

ماده چهارم - شورای سازمان مرکب از اشخاص زیر خواهد بود :

۱- وزیر امور خارجه .

۲- وزیر فرهنگ و هنر .

۳- دادستان کل .

۴- دبیر کل سازمان امور اداری و استخدامی کشور .

۵- دادستان دیوان محاسبات .

۶- دو نفر از اشخاص متبحر در فرهنگ و تاریخ ایران به پیشنهاد وزیر علوم

و آموزش عالی و تصویب هیئت وزیران که برای مدت سه سال انتخاب میشوند و انتخاب مجدد آنها بلامانع است .

بجای اعضاء مذکور در چهار بند اول ممکن است معاونان آنها

حضور یابند .

اعضاء شورا از بین خود یک نفر را بعنوان رئیس انتخاب میکنند .

تبصره ۱ - رئیس سازمان اسناد ملی ایران بعنوان دبیر شورا در جلسات

شرکت میکند ولی حق رأی نخواهد داشت .

تبصره ۲ - نماینده وزارتخانه یا سازمانی که اتخاذ تصمیم درباره اوراق

زائد و یا اسناد و پرونده‌های آن وزارتخانه یا سازمان در شورا مطرح است برای تبادل نظر بجلسات شورا دعوت میشود.

تبصره ۳ - آئین‌نامه طرز تشکیل جلسات شورا و ترتیب انتخاب رئیس و نحوه اتخاذ تصمیمات بتصویب شورا خواهد رسید.

ماده پنجم - وظائف شوری بشرح زیر است :

الف - تشخیص اوراق زائد قابل امحاء و تصویب فهرست مشروح آنها که قبلا از طرف سازمان اسناد ملی و وزارتخانه‌ها یا مؤسسه دولتی ذیربط طبق مقررات این قانون تهیه و تنظیم شده باشد.

ب - تصویب آئین‌نامه‌های مربوط بنحوه بررسی و نقل و انتقال پرونده‌های راکد و اسناد ملی.

ج - تصویب آئین‌نامه‌های مربوط به تنظیم و نگهداری اسناد ملی و گذاشتن آنها در دسترس عامه و همچنین مقررات مربوط به اسناد محرمانه و نحوه مراجعه به آنها.

د - تصویب مقررات و ضوابط و معیارهایی که وزارتخانه‌ها و مؤسسات وابسته بدولت باید در تنظیم و ضبط و نگهداری پرونده‌ها و اسناد و مدارك رعایت کنند.

ه - تدوین تعرفه‌ای که طبق آن سازمان اسناد ملی در ازای تهیه میکرو فیلم و فتوکپی و رونوشت گواهی شده و یا انجام خدمات مشابه از اشخاص (اعم از حقیقی و حقوقی) حق الزحمه دریافت خواهد کرد.

تبصره - وجوه حاصل از بند (ه) این ماده بحساب درآمدهای دولت منظور خواهد شد.

ماده ششم - الف - وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی و وابسته بدولت مکلفند طبق آئین‌نامه‌ای که بتصویب هیئت وزیران برسد بایگانی‌های خود را براساس اصول و روشهای متحدالشکلی که شورای سازمان طبق بند (د) ازوظائف خود تهیه کرده درمدتی که در آئین‌نامه مزبور برای هریک از سازمانها تعیین خواهد شد تنظیم و پرونده های راكد را از پرونده‌های جاری تفکیک و طبقه‌بندی کنند.

ب - وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی و وابسته بدولت مکلفند کلیه اسناد و پرونده‌های راكد را که احتیاجی به نگهداری آنها در سازمانهای مربوط نیست برای نگهداری موقت بسازمان اسناد ملی بسپارند مگر آنکه از تاریخ تهیه و تنظیم سند و یا تاریخ آخرین برگ پرونده مدت چهل سال گذشته باشد که در اینصورت باید بطور دائم بسازمان اسناد ملی منتقل شود.

تبصره - وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی و وابسته بدولت و همچنین شورای سازمان اسناد ملی مکلفند اسناد و پرونده‌هایی را که طبق این ماده در اختیار سازمان اسناد ملی قرار گرفته است و افشای مطالب آنها بحقوق اشخاص و یا مصالح دولت لطمه میزند برای مدت مقرر محرمانه محسوب دارند و سازمان مکلف است که این اسناد و پرونده‌ها را بر حسب مورد تا انقضای مدت مقرر و یا اعلام ثانوی وزارتخانه یا مؤسسه مربوط و یا تصمیم مجدد شوری در دسترس مراجعان باستثنای مراجع صالحه قانونی قرار ندهد.

ماده هفتم - آئین‌نامه مربوط به تشخیص اوراق زائد و ترتیب امحاء آنها به پیشنهاد رئیس سازمان اسناد ملی و تأیید شورای تصویب کمیسیونهای مربوط مجلسین میرسد.

ماده هشتم - وزارت جنگ از شمول مقررات این قانون مستثنی است و

قانون تأسیس سازمان اسناد ملی ایران

ترتیب نگهداری و حفظ اسناد ملی و همچنین امحای اوراق زائد در ارتش شاهنشاهی با اطلاع سازمان اسناد ملی به تشخیص هیأت صلاحیت داری خواهد بود که باین منظور تشکیل می شود . طرز تشکیل هیأت مزبور ونحوه اجرای مفاد این ماده بموجب آئین نامه ای خواهد بود که توسط وزارت جنگ تدوین و تصویب میشود .

قانون فوق مشتمل بر هشت ماده و شش تبصره پس از تصویب مجلس سنا در تاریخ ۱۳۴۹/۱/۲۲ در جلسه روز پنجشنبه هفدهم اردیبهشت ماه یک هزار و سیصد و چهل و نه بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - عبدالله ریاضی

قانون جریان قانونی سکه‌های تاجگذاری اعلیحضرتین

مصوب ۱۳۴۹/۲/۱۷

ماده واحده - بدولت اجازه داده میشود برای سکه‌های تاجگذاری که بموجب قانون مصوب ۲۳ اردیبهشت ماه ۱۳۴۸ اجازه ضرب و انتشار آن داده شده و حداکثر از معادل بیست میلیون دلار تجاوز نخواهد کرد و باضعاف ریال از طلا و نقره ضرب میشود رواج قانونی قائل شود .

قانون فوق مشتمل بر یک ماده پس از تصویب مجلس سنا در تاریخ ۱۳۴۹/۲/۹ در جلسه روز پنجشنبه هفدهم اردیبهشت ماه یک هزار و سیصد و چهل و نه بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - عبدالله ریاضی

قانون تمديد مهلت مقرر در ماده ۱۴۹ لایحه قانونی استخدام کشوری

مصوب ۱۳۴۹/۲/۲۱

ماده واحده - مقررات مندرج در ماده ۱۴۹ قانون استخدام کشوری مصوب کمیسیون خاص مشترك مجلسین از تاریخ انقضاء بمدت سه سال دیگر تمدید میشود .

تبصره - دولت مکلف است ظرف پنج سال از تاریخ تصویب این قانون لایحه قانونی استخدام کشوری را با توجه باصلاحاتی که در آن بعمل آمده است به-رای تصویب نهائی تقدیم مجلسین نماید .

قانون فوق مشتمل بر يك ماده و يك تبصره در جلسه روز سه شنبه نوزدهم اسفند ماه يكهزار و سیصد و چهل و هشت بتصویب مجلس شورای ملی و در جلسه روز دوشنبه بیست و یکم اردیبهشت ماه يكهزار و سیصد و چهل و نه بتصویب مجلس سنا رسید .
رئیس مجلس سنا - جعفر شریف امامی

قانون پرداخت کمک کرایه مسکن همافران ، درجه داران و افراد کادر ثابت ارتش شاهنشاهی

مصوب ۱۳۴۹/۲/۲۱

ماده ۱۹ احده - از اول فروردین ماه ۱۳۴۹ به همافران - درجه داران و افراد کادر ثابت و همردیفان آنان منحصرأ در ارتش شاهنشاهی بشرح زیر کمک کرایه مسکن پرداخت خواهد شد:

ماهانه ۱۲۰۰ ریال

الف - همافران

ب - ستوان یاران - افسریاران و استواریکم ها و

همردیفان آنها

» ۱۱۰۰ »

» ۱۰۰۰ »

پ - استوار دوم ها و همردیفان آنها

» ۷۵۰ »

ت - گروه بانان و افراد و همردیفان آنها

تبصره - از اول فروردین ماه ۱۳۴۹ ارتش شاهنشاهی مشمول مقررات قانون پرداخت کرایه مسکن بدرجه داران و افراد کادر ثابت مصوب تیر ماه ۱۳۴۷ و قانون اصلاحی آن نخواهد بود .

قانون فوق مشتمل بر یک ماده و یک تبصره پس از تصویب مجلس شورای ملی در تاریخ ۱۳۴۹/۲/۱۰ در جلسه روز دوشنبه بیست و یکم اردیبهشت ماه یک هزار و سیصد و چهل و نه بتصویب مجلس سنا رسید .

رئیس مجلس سنا - جعفر شریف امامی

قانون پرداخت هزینه معاش گماشته بافسران کادر ثابت ارتش شاهنشاهی

مصوب ۱۳۴۹/۲/۲۱

ماده ۱۹ احده - از اول فروردین ماه ۱۳۴۹ بهر يك از افسران کادر ثابت ارتش شاهنشاهی بشرح زیر مبلغی بعنوان هزینه معاش گماشته پرداخت خواهد شد:

الف - بافسران ارشد و همردیفان آنان ماهانه ۲۵۰۰ ریال

ب - بافسران جزء و همردیفان آنان ماهانه ۱۵۰۰ ریال

تبصره - از اول فروردین ماه ۱۳۴۹ ارتش شاهنشاهی مشمول مقررات تبصره ۷۲ قانون بودجه اصلاحی سال ۱۳۴۳ نخواهد بود .

قانون فوق مشتمل بر يك ماده و يك تبصره پس از تصویب مجلس شورای ملی در تاریخ ۱۳۴۹/۲/۱۰ در جلسه روز دوشنبه بیست و یکم اردیبهشت ماه یک هزار و سیصد و چهل و نه بتصویب مجلس سنا رسید .

رئیس مجلس سنا - جعفر شریف امامی

قانون افزایش جیره نقدی درجه داران و افراد کادر ثابت ارتش شاهنشاهی

مصوب ۱۳۴۹/۲/۲۱

ماده واحده - از اول فروردین ماه سال ۱۳۴۹ جیره نقدی درجه داران و افراد کادر ثابت و هم‌ردیف‌های آنان منحصراً در ارتش شاهنشاهی از ششصد ریال به یک هزار ریال افزایش داده میشود .

تبصره - از اول فروردین ماه ۱۳۴۹ ارتش شاهنشاهی مشمول تبصره ۳۰ قانون بودجه سال ۱۳۴۰ و تبصره ۶۰ قانون بودجه سال ۱۳۴۲ کل کشور نخواهد بود .
قانون فوق مشتمل بر یک ماده و یک تبصره پس از تصویب مجلس شورای ملی در تاریخ ۱۳۴۹/۲/۱۰ در جلسه روز دوشنبه بیست و یکم اردیبهشت ماه یک هزار و سیصد و چهل و نه بتصویب مجلس سنا رسید .

رئیس مجلس سنا - جعفر شریف امامی

تصمیم قانونی دایر به تصویب اقدامات دولت
در مورد قطعنامه شورای امنیت سازمان
ملل متحد راجع به بحرین

مورخ ۱۳۴۹/۲/۲۴

مجلس شورای ملی در جلسه روز پنجشنبه ۱۳۴۹/۲/۲۴ اقدامات دولت
مذکور در گزارش شماره ۵۸۶/۹ مورخ ۴۹/۲/۲۴ را در مورد قطعنامه شورای
امنیت سازمان ملل متحد راجع به بحرین با کثرت (۱۸۷ رأی از ۱۹۱ نفر عده
حاضر) تصویب کرد.

تصمیم قانونی فوق در جلسه روز پنجشنبه بیست و چهارم اردیبهشت ماه
یکهزار و سیصد و چهل و نه از طرف مجلس شورای ملی اتخاذ گردید.
رئیس مجلس شورای ملی - عبدالله ریاضی

متن گزارش

ساحت مقدس مجلس شورای ملی

بطوریکه نمایندگان محترم بخاطر دارند در جلسه مورخ نهم فروردین ماه ۱۳۴۹ آقای وزیر امور خارجه گزارش اقدامات دولت را در مورد بحرین باستحضار مجلسین رساندند .

در گزارش مزبور اشعار شده بود که دولت شاهنشاهی ایران از دبیر کل سازمان ملل متحد تقاضا کرده است که مساعی جمیله خود را برای کسب تمایلات واقعی مردم بحرین نسبت به سرنوشت خود بهر نحوی که مقتضی بداند اعمال نماید .

در گزارش آقای وزیر امور خارجه همچنین تصریح شده بود که هرگاه نتیجه تحقیقات دبیر کل سازمان ملل متحد به تأیید شورای امنیت برسد دولت ایران نیز مفاد آنرا محترم خواهد شمرد .

اینک بطوریکه نمایندگان محترم استحضار دارند نماینده اعزامی دبیر کل سازمان ملل به بحرین گزارش خود را درباره تمایلات اهالی بحرین به دبیر کل سازمان تسلیم نموده و این گزارش در جلسه مورخ دوشنبه ۲۱ اردیبهشت ماه ۱۳۴۹ (برابر با ۱۱ ماه مه ۱۹۷۰) از طرف شورای امنیت طی قطعنامه ای بشرح زیر تأیید شده است :

« باتوجه به نامه مورخ ۲۸ مارس دبیر کل سازمان ملل متحد به شورای امنیت . باتوجه به نظرات نمایندگان ایران و انگلستان که ضمن نامه های آنها در تاریخ ۹ مارس ۱۹۷۰ و ۲۰ مارس ۱۹۷۰ به ترتیب به دبیر کل سازمان ملل متحد تسلیم شده است :

- ۱- گزارش نماینده شخص اوتانت که ضمن یادداشت دبیر کل در تاریخ ۳۰ آوریل ۱۹۷۰ بین اعضای شورای امنیت توزیع شده است تأیید میشود .
- ۲- از نتیجه گیری و استنباطات گزارش بخصوص اینکه «اکثریت قاطع مردم بحرین آرزو مند استقلال و تعیین سرنوشت خود در کمال آزادی هستند و میخواهند بعنوان يك دولت خود مختار و حاکم در باره آینده روابط خود بادولتهای دیگر تصمیم بگیرند» استقبال میشود .

اینک باتوجه باینکه گزارش نماینده دبیر کل درباره تمایلات مردم بحرین به اتفاق آراء مورد تأیید شورای امنیت سازمان ملل متحد قرار گرفته است، دولت نیز پیرو گزارش مورخ ۹ فروردین ماه ۱۳۴۹ نتیجه اقدامات مزبور و قطعنامه شورای امنیت راجعت تأیید به استحضار مجلس محترم شورای ملی میرساند .

قائم مقام وزیر امور خارجه

عباسعلی خلعت بری

نخست وزیر

امیر عباس هویدا

قانون موافقتنامه بین دولت ایران و یونسکو راجع به تأسیس مؤسسه بین المللی روشهای تعلیم بزرگسالان

مصوب ۱۳۴۹/۲/۲۸

ماده ۱۹ احده - موافقتنامه مربوط بتأسیس مؤسسه بین المللی روشهای تعلیم بزرگسالان بین دولت شاهنشاهی ایران و یونسکو مشتمل بر یک مقدمه و ۱۳ ماده که در تاریخ ۱۶ دسامبر ۱۹۶۸ (۲۵ آذرماه ۱۳۴۷) بامضاء نمایندگان مختار دولت ایران و یونسکو در پاریس رسیده است تصویب و بدولت اجازه داده میشود اسناد تصویب آنرا مبادله نماید .

قانون فوق مشتمل بر یک ماده و موافقتنامه ضمیمه پس از تصویب مجلس شورای ملی در جلسه روز پنجشنبه ۱۳۴۸/۱۲/۲۱ در جلسه روز دوشنبه بیست و هشتم اردیبهشت ماه یک هزار و سیصد و چهل و نه بتصویب مجلس سنارسید .
رئیس مجلس سنا - جعفر شریف امامی

موافقت نامه بین یونسکو و دولت ایران بمنظور تأسیس مؤسسه بین المللی روشهای تعلیم بزرگسالان

نظر باینکه کنفرانس عمومی یونسکو در چهاردهمین اجلاسیه خود مدیر کل را مجاز نموده که «برنامه آزمایشی باسواد نمودن مردم دنیا را ... از طریق کمک بمساعی دولتهای عضو برای گسترش بیش از پیش مبارزه علیه بیسوادی اجرا نموده و توسعه دهد» (قطعنامه ۱۴ سی/۴۴۲-۱).

نظر باینکه دولت ایران پیشنهاد نموده است که برای تأسیس و فعالیت يك مؤسسه بین المللی روشهای تعلیم بزرگسالان در سرزمین خود تشریک مساعی نماید .

باتمایل به انعقاد موافقتنامه ای بمنظور تأمین تأسیس و فعالیت «مؤسسه» مزبور و تعیین مدت و شرایط کمکی که اعطاء خواهد شد .

سازمان تربیتی و علمی و فرهنگی ملل متحد که از این پس «سازمان» نامیده میشود و دولت ایران که از این پس «دولت» نامیده خواهد شد بشرح زیر موافقت نمودند :

ماده ۱- تأسیس

دولت موافقت مینماید که در طی سال ۱۹۶۸ بمنظور ایجاد مؤسسه بین المللی

موافقتنامه بین یونسکو و دولت ایران بمنظور تأسیس مؤسسه بین‌المللی روشهای تعلیم بزرگسالان
روشهای تعلیم بزرگسالان در ایران که از این پس (مؤسسه) خوانده خواهد شد طبق
مقررات موافقتنامه حاضر هر نوع اقدام لازم را بعمل آورد.

ماده ۲- مشارکت

مؤسسه بصورت دستگاہی خودمختار در خدمت دولتهای عضو و اعضای
وابسته سازمان خواهد بود.

ماده ۳- وظائف

۱- وظائف مؤسسه عبارت خواهد بود از تهیه اسناد و مدارك و تأمین
خدمات تحقیقی و تعلیماتی در مورد روشها و وسائل و لوازم و فنون مربوط به باسواد
کردن بزرگسالان برای دول عضو و اعضای پیوسته سازمان.

برای حصول این مقصود مؤسسه اقدامات زیر را بعمل خواهد آورد:

الف- جمع آوری و طبقه‌بندی و مبادله اسناد مربوط به آموزش و برنامه‌های
باسواد کردن در سطح عادی و بالاتر از عادی.

ب- انجام مطالعات تطبیقی در روشها- وسائل- لوازم و فنون مورد
استفاده در برنامه‌های باسواد کردن در سطح عادی و در سطح بالاتر از عادی در ممالک
مختلف جهان و تشویق تحقیق نسبت به روشهای آموزش مواد در سطح بالاتر از
عادی بمنظور توسعه متدئزی مبارزه با بیسوادی که با احتیاجات بزرگسالان در
موقعیتهای متفاوت اقتصادی و اجتماعی و فرهنگی مطابقت داشته باشد.

ج- تشکیل و اداره سمینارها و دوره‌های تخصصی آموزشی در زمینه روشها
و وسائل و لوازم و فنون مبارزه با بیسوادی در سطح بالاتر از عادی برای کارمندان
عالی‌رتبه برنامه‌های مبارزه با بیسوادی.

۲ - مؤسسه وظائف مزبور را از روی تاریخ و بترتیب حق تقدم مذکور در فوق مرحله بندی خواهد نمود .

ماده ۴- هیأت رئیسه

۱ - مؤسسه بوسیله هیأت رئیسه ای مرکب از اشخاص زیر اداره خواهد شد:

الف - يك نماینده از طرف دولت .

ب - يك نماینده از طرف هريك از دول عضو یا عضو پیوسته سازمان که بگردش امور سازمان كمك اساسی مینماید و طبق تصمیم هیأت رئیسه دارای کرسی میباشد .

ج - يك نماینده از طرف مدیر کل سازمان .

د - يك نماینده از طرف هر سازمان بین الدول دیگر که بگردش امور مؤسسه كمك اساسی مینماید و طبق تصمیم هیأت رئیسه دارای کرسی میباشد .

۲ - رئیس هیأت رئیسه بوسیله خود هیأت انتخاب خواهد شد .

۳ - هیأت رئیسه برای گردش امور مؤسسه دارای کلیه اختیارات لازم خواهد بود . برنامه و بودجه مؤسسه بتصویب هیأت رئیسه خواهد رسید. گزارشهای سالیانه که طبق ماده ۷ این موافقتنامه توسط مدیر مؤسسه به هیأت رئیسه تقدیم میگردد بوسیله هیأت مزبور مورد رسیدگی قرار خواهد گرفت و هیأت دستوراتی را که مناسب بداند به مدیر مؤسسه صادر خواهد نمود. آئین نامه های مالی و مقررات استخدامی بتصویب هیأت رئیسه خواهد رسید .

۴ - اجلاسیه عادی هیأت رئیسه سالی یکمرتبه و اجلاسیه فوق العاده هیأت رئیسه بنا بدعوت رئیس هیأت تشکیل خواهد شد . رئیس هیأت میتواند به اراده

خود یا به پیشنهاد مدیر کل سازمان یا بنا بر تقاضای سه نفر از اعضای سازمان جلسه فوق العاده تشکیل دهند .

۵ - تنظیم آئین نامه داخلی بعهده هیأت رئیسه خواهد بود .

ماده ۵ - کمیته ها

۱ - هیأت رئیسه بمنظور تأمین گردش مؤثر کار مؤسسه در خلال اجلاسها اختیاراتی را که لازم بدانند بیک کمیته ثابت فرعی که شرایط عضویت در آنرا خود تعیین مینماید تفویض خواهند نمود .

۲ - هیأت رئیسه میتواند مبادرت بتعیین یک کمیته مشورتی که شرایط عضویت و حدود اختیارات آنرا خود تعیین میکند بنماید . کمیته مزبور نظر مشورتی خود را درباره برنامه و نحوه اجرای آن به هیأت رئیسه و مدیر مؤسسه اعلام خواهد نمود .

ماده ۶ - دبیرخانه

۱ - برای حسن انجام وظائف مؤسسه دبیرخانه ای بایک رئیس و کارمند مورد لزوم تشکیل خواهد شد .

۲ - رئیس دبیرخانه از طرف رئیس هیأت رئیسه با موافقت مدیر کل سازمان منصوب خواهد گردید .

۳ - بشرط تصمیم کنفرانس عمومی سازمان و امضای موافقتنامه لازم میتوان بنابر تقاضای هیأت رئیسه برای رئیس دبیرخانه همان مزایائی را قائل شد که سازمان باستناد برنامه یا هر برنامه معادل دیگری که بتصویب کنفرانس عمومی سازمان برسد برای کارمندان عملیاتی و اجرایی در نظر گرفته است .

۴ - سایر اعضای دبیرخانه عبارت خواهند بود از :

الف - کارمندان سازمان که بموجب ماده ۱۱ این موافقتنامه و طبق مقررات سازمان در اختیار مؤسسه قرار خواهند گرفت .

ب - مأمورینی که بموجب ماده ۱۱ موافقتنامه حاضر و بشرط تصمیم کنفرانس عمومی و امضای موافقتنامه لازم - از طرف سازمان بدرخواست هیأت رئیسه طبق برنامه یونسکو پیاس یا هر برنامه معادل دیگری که ممکن است بتصویب کنفرانس عمومی سازمان برسد - در اختیار مؤسسه قرار خواهند گرفت .

ج - هر شخصی که از طرف رئیس دبیرخانه طبق مقررات مصوب هیأت رئیسه یا کمیته ثابت تعیین گردد .

ماده ۷ - وظائف مدیر

وظائف زیر بر عهده مدیر خواهد بود:

الف - اداره امور مؤسسه طبق برنامه ها و دستورالعمل های مقرر از طرف هیأت رئیسه .

ب - تهیه طرح برنامه و بودجه جهت تسلیم به هیأت رئیسه .

ج - تهیه دستور موقت جلسات هیأت رئیسه و تسلیم پیشنهاداتی که برای اداره مؤسسه مفید تشخیص دهد به هیأت رئیسه .

د - تنظیم گزارشهای مربوط به فعالیتهای مؤسسه و تسلیم آن به هیأت رئیسه .

ه - نمایندگی مؤسسه در کلیه مراجع حقوقی و قانونی .

ماده ۸ - ترتیبات مالی

۱ - درآمدهای مؤسسه عبارت خواهد بود از وجوه تخصیص یافته از طرف

سازمان و دولت و کمکهای مالی ممکنه سایر دول عضو و اعضای پیوسته سازمان یا

موافقتنامه بین یونسکو و دولت ایران بمنظور تأسیس مؤسسه بین المللی روشهای تعلیم بزرگسالان
کمکهای مالی سازمانهای بین الدول مذکور در بند ۱ (قسمت د) ماده ۴ این موافقتنامه
و وجوه واصله در قبال خدماتی که مؤسسه انجام میدهد .

۲ - مؤسسه میتواند با موافقت هیأت رئیسه هدایا و موارثی دریافت نماید .

ماده ۹ - وضع قانونی - امتیازات و مصونیتها

۱ - مؤسسه در ایران از شخصیت حقوقی و اهلیت قانونی لازم برای اعمال
وظائف خود - برخوردار خواهد بود .

۲ - دولت سازمان و مأمورین و کارشناسان سازمان از جمله آنهاست را که در
اختیار مؤسسه قرار میگیرند و نمایندگان دول عضو را که در جلسات هیأت رئیسه
یا کمیته ثابت شرکت می نمایند مشمول مقررات کنوانسیون مربوط به امتیازات و
مصونیتهای سازمانهای تخصصی قرار خواهد داد .

۳ - اعضاء هیأت رئیسه و مدیر مؤسسه ضمن توقف خود در ایران و هنگام
اعمال وظائف خویش از امتیازات و تسهیلات و مصونیتهای اعضاء مأموریتها
دیپلماتیک خارجی اگر دیته در ایران برخوردار خواهند بود .

۴ - مأمورینی که بموجب برنامه معاضدت عملیاتی یونسکو یا هر برنامه
معادل دیگر در اختیار مؤسسه قرار میگیرند از همان وضع و مزایا و تسهیلات و
مصونیتهایی استفاده خواهند نمود که ضمن موافقتنامه های منعقد شده باین منظور
پیش بینی شده است .

۵ - دولت ورود (با استفاده از روادید مجانی) و توقف در کشور و خروج
هر شخصی را که برای شرکت در جلسات هیأت رئیسه دعوت میشود یا با مأموریت
رسمی رهسپار محل مؤسسه میگردد - مجاز خواهد نمود .

۶ - اجناس و دارائی و درآمد مؤسسه از کلیه مالیاتهای مستقیم معاف خواهد

موافقتنامه بین یونسکو و دولت ایران بمنظور تأسیس مؤسسه بین المللی روشهای تعلیم بزرگسالان بود . علاوه بر این مؤسسه از پرداخت هر گونه عوارض و مالیات پروانه یا وسائل و لوازم و کالاهائی که برای استفاده رسمی وارد یا صادر گردد معاف خواهد بود .

۷ - مؤسسه میتواند به هر ارزی برای خود حساب باز کند و میتواند هر نوع وجه و ارز در اختیار داشته و آزادانه بنقل و انتقال آنها بپردازد .

۸ - در اجرای این موافقتنامه مسئولیت حل و فصل دعاوی اشخاص ثالث علیه سازمان یا کارمندان آن یا اشخاص دیگری که در استخدام مؤسسه هستند بعهده دولت است . دولت سازمان و اشخاص مذکور فوق را از دعاوی یا تعهداتی که از عملیات مؤسسه بموجب آن موافقتنامه پیش آید مبری خواهد داشت مگر در مواردی که سازمان و دولت توافق حاصل نمایند که چنین دعاوی یا تعهداتی ناشی از غفلت فاحش یا خلاف عمدی این قبیل اشخاص می باشد .

ماده ۱۰ - کمک دولت

دولت از اکتبر ۱۹۶۸ الی دسامبر ۱۹۷۰ معادل مبلغ ۲۵۰۰۰۰ دلار که شامل خدمات کارمندان و ساختمان و اثاثه و تسهیلات و لوازم و کمک نقدی خواهد بود در اختیار مؤسسه خواهد گذارد .

ماده ۱۱ - کمک سازمان

۱ - سازمان از اکتبر تا دسامبر ۱۹۶۸ کمکی معادل ۶۵۰۰۰ دلار شامل خدمات کارشناسان و لوازم و از ژانویه ۱۹۶۹ الی دسامبر ۱۹۷۰ مبلغی نقد معادل ۱۰۰۰۰۰ دلار برای اتیاع و وسائل و تهیه و نگهداری اسناد و مدارك خرید کتب و دودستگاه و سیله نقلیه و سایر هزینه های ضروری - و بشرط تصمیم پانزدهمین جلسه کنفرانس عمومی مبلغی معادل ۵۳۰۰۰ دلار برای کمک هزینه تحصیلی و

موافقتنامه بین یونسکو و دولت ایران بمنظور تأسیس مؤسسه بین المللی روشهای تعلیم بزرگسالان خدمات کارشناسان در اختیار مؤسسه خواهد گذارد. ضمناً در صورت وجود اعتبار معادل ۳۲۰۰۰ دلار دیگر کمک خواهد نمود و مجموع این مبالغ از ۲۵۰۰۰۰ دلار تجاوز نخواهد کرد.

۲- این کمک بموجب مقررات و روشهای مالی سازمان که حاکم بر برنامه‌های مربوط می‌باشد تأمین خواهد شد. جزئیات نحوه پرداخت کمک مالی سازمان بوسیله مؤسسه و سازمان تعیین خواهد شد.

۳- مؤسسه هر ششماه یکمرتبه صورتحسابی که موارد مصرف کمکهای نقدی دریافتی را جزئاً تشریح نماید تسلیم سازمان خواهد نمود.

ماده ۱۲- مدت کمک سازمان

کمک سازمان موضوع این موافقتنامه - بعد از ۳۱ دسامبر ۱۹۷۸ - ادامه نخواهد یافت.

ماده ۱۳- مقررات نهائی

۱- این موافقتنامه تا ۳۱ دسامبر ۱۹۷۰ معتبر می‌باشد ولی اعتبار آنرا میتوان تا ۳۱ دسامبر ۱۹۷۸ دفعتاً واحد آو یا تدرجاً تمدید نمود.

۲- در پایان کمک سازمان بمؤسسه دولت ضمن مشورت با سایر دول عضو و اعضاء پیوسته مذکور در بند ۱ (ب) ماده ۴ تصمیم خواهد گرفت مایل است چه موادی از موافقتنامه بقوت خود باقی بماند (باستثنای آنچه که برای سازمان ایجاد تعهد می‌کند) و بعلاوه برای اینکه مؤسسه بتواند کار خود را بطرز مناسب ادامه دهد ترتیبات ضروری را اتخاذ خواهد نمود.

۳- این موافقتنامه در صورت توافق دولت و سازمان مورد تجدید نظر قرار خواهد گرفت.

۴ - این موافقتنامه پس از امضاء بموقع اجرا درخواهد آمد .

بنسب امراتب امضاء کنندگان زیر که دارای اختیارات لازم می باشند این موافقتنامه را در دونسخه بزبان انگلیسی درپاریس بتاریخ شانزدهم دسامبر ۱۹۶۸ امضاء نمودند .

از طرف سازمان

از طرف دولت

رنه ماهو

صفاری

مدیر کل

قائم مقام نماینده دائمی دریونسکو

۱۶ دسامبر ۱۹۶۸

۱۶ دسامبر ۱۹۶۸

موافقتنامه فوق مشتمل بر یک مقدمه و سیزده ماده منضم بقانون موافقتنامه بین دولت ایران و یونسکو راجع بتأسیس مؤسسه بین المللی روش های تعلیم بزرگسالان می باشد .

رئیس مجلس سنا - جعفر شریف امامی

قانون کارآموزی

مصوب ۱۳۴۹/۲/۲۸

ماده ۱ - بموجب این قانون کارآموز شخصی است که بر طبق قرارداد کارآموزی برای فراگرفتن یا افزایش مهارت در رشته معینی از صنایع در کارگاهها یا مراکز کارآموزی که بوسیله صاحبان صنایع بموجب این قانون تأسیس می شود یا در مراکز وزارت کار و امور اجتماعی و یا در سایر مراکز کارآموزی که وزارتخانه مذکور تشخیص دهد مشغول گردد. اشخاصی که مشمول قانون استخدام کشوری یا سایر قوانین و مقررات استخدامی می باشند مشمول مقررات این قانون نخواهند بود.

ماده ۲ - قرارداد کارآموزی قرارداد است که در آن رابطه کارفرما و کارآموز بمنظور کارآموزی تنظیم می گردد.

تبصره - مدت و سن مقرر در ماده (۲) قانون کار در موارد خاص که ضرورت پیدا کند باتصویب وزیر کار و امور اجتماعی قابل تغییر خواهد بود.

ماده ۳ - کارآموزی در مورد افراد ذیل انجام می یابد:

۱ - جوانانی که بدون داشتن تخصص و یا اینکه بدون اتمام تحصیلات حرفه ای وارد بازار کار می شوند.

۲ - کارگران شاغل برای فراگرفتن تخصصهای مورد نیاز و افزایش مهارت.

۳- کارگرانی که بمنظور تغییر رشته کار خود لزوماً بایند مهارت جدیدی کسب کنند .

ماده ۴- مرکز کارآموزی محلی است که بوسیله کارفرمایان یا بوسیله وزارت کار و امور اجتماعی بمنظور تعلیم کارآموزان یا کارگرانی که باید مهارت آنان افزوده شود یا مهارت جدیدی کسب کنند تأسیس و یا تعیین میگردد .

تبصره - شروع کارآموزی در کلیه موارد پس از انعقاد قرارداد کارآموزی خواهد بود .

شورای عالی کارآموزی

ماده ۵- بمنظور تعیین خط مشی کلی کارآموزی کشور شورائی بنام شورای عالی کارآموزی مرکب از وزرای کار و امور اجتماعی - اقتصاد - آموزش و پرورش - علم و آموزش عالی - مدیرعامل سازمان برنامه - رئیس اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران و یا معاونین آنان و دو نفر از مطلعین امور تعلیمات حرفه ای بانتخاب اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران و یک نفر از کارگران مطلع بانتخاب وزیر کار و امور اجتماعی تشکیل میشود . ریاست شورای وزیر کار و امور اجتماعی و در غیاب مشارالیه با وزیر آموزش و پرورش خواهد بود .

تبصره ۱ - شورای عالی دارای دبیرخانه ای خواهد بود که در وزارت کار و امور اجتماعی تشکیل می شود .

تبصره ۲- طرز تشکیل جلسات و تشکیلات داخلی دبیرخانه شورای عالی کارآموزی بوسیله آئین نامه ای که بتصویب شورای عالی مذکور خواهد رسید تعیین می شود .

ماده ۶ - وظایف شورای عالی کارآموزی عبارتست از :

تعیین خط مشی و برنامه کلی کارآموزی در کشور و نظارت بر نحوه مصرف در آمد حاصله از اجرای این قانون - تعیین حدود اختیارات و وظایف کمیته های کارآموزی - تهیه و تصویب مقررات و آئین نامه های مربوط بقرارداد کارآموزی مدت و نحوه کارآموزی - دستمزد کارآموزان و سایر مسائل مربوط بامور کارآموزی .

تبصره - شورای عالی کارآموزی میتواند در اجرای این قانون به پیشنهاد وزارت کار و امور اجتماعی قسمتی از وظائف خود را به کمیته کارآموزی تفویض نماید .

ماده ۷ - شورای عالی کارآموزی بنا به پیشنهاد وزارت کار و امور اجتماعی بندر بیج حرفه ها و مناطقی را که باید در آن کارآموزی انجام شود و صنایع مشمول این قانون را با توجه بطبقه بندی مشاغل و استانداردهای آموزشی و بسا در نظر گرفتن نوع حرف و صنایع و فراهم بودن موجبات آموزشی تعیین و اعلام خواهد کرد .

صندوق کارآموزی

ماده ۸ - بمنظور اجرای این قانون صندوقی بنام صندوق کارآموزی ایجاد میشود . صندوق مزبور دارای شخصیت حقوقی و استقلال مالی و اداری بوده و اداره امور آن بر اساس اصول بازرگانی و منحصرأ طبق این قانون و اساسنامه صندوق و آئین نامه های مربوط انجام میگردد . ارکان صندوق عبارتند از شورای عالی کارآموزی - مدیر عامل - حسابرس .

نحوه انتخاب حدود اختیارات و مسئولیتهای ارکان مزبور طبق اساسنامه ای خواهد بود که بنا به پیشنهاد وزیر کار و امور اجتماعی بتصویب کمیسیون کار و امور اجتماعی مجلسین خواهد رسید .

کمیته کارآموزی

ماده ۹ - بتدریج در هر منطقه و یابرای هر رشته معینی از صنایع یا حرفه هائی که موجبات کارآموزی فراهم باشد کمیته ای بنام کمیته کارآموزی به پیشنهاد وزارت کار و امور اجتماعی و تصویب شورایعالی کارآموزی تشکیل میشود .

اعضای کمیته کارآموزی به پیشنهاد وزیر کار و امور اجتماعی و تصویب شورایعالی تعیین خواهند شد ولی بهر صورت نماینده کارگران همان حرفه و نماینده کارفرمایان مربوط در آن شرکت خواهند داشت .

تبصره - کمیته میتواند از سایر افرادی که بمسائل مربوط به آموزش حرفه ای کارگران علاقمند و در آن صاحب نظر باشند دعوت نماید تا در جلسات کمیته کارآموزی شرکت جویند .

ماده ۱۰ - مقررات مربوط بنحوه تشکیل وظایف کمیته کارآموزی در حدود این قانون بوسیله آئین نامه ای خواهد بود که از طرف وزارت کار و امور اجتماعی تنظیم و بتصویب شورایعالی کارآموزی خواهد رسید .

مراکز کارآموزی

ماده ۱۱ - کلیه مراکزی که در اجرای این قانون بوسیله کارفرمایان تشکیل شده و می شود توسط کارفرما و یا کارفرمایان مربوط اداره خواهد شد . و در هر مورد نظارت بر برنامه های کارآموزی و مدت و نحوه آن در این قبیل مراکز بعهده کمیته های کارآموزی خواهد بود که گزارش کار خود را برای طرح در شورایعالی کارآموزی بوزارت کار و امور اجتماعی تسلیم خواهند کرد .

ماده ۱۲ - در هر يك از مراکز کارآموزی که به پیشنهاد وزارت کار و امور اجتماعی و تصویب شورایعالی کارآموزی تشکیل خواهد شد هیأت امنائی مرکب

از یک نفر نماینده کارگران و یک نفر نماینده کارفرمایان و یک نفر به انتخاب وزارت کار و امور اجتماعی تشکیل و امور مالی مرکز را بعهده خواهند داشت .

ماده ۱۳ - نحوه تشکیل و ایجاد مؤسسات کارآموزی که آموزش در آنها جنبه عملی و حرفه‌ای دارد و چگونگی نظارت در اداره امور و مؤسسات مزبور بموجب آئین نامه‌ای خواهد بود که بنابه پیشنهاد وزارت کار و امور اجتماعی بتصویب هیأت وزیران میرسد .

مقررات مالی

ماده ۱۴ - کارفرمایان یا صاحبان صنایع طبق ضوابطی که شورای عالی کارآموزی با توجه بشرایط اقتصادی و صنعتی تعیین خواهد کرد دماهیانه مبلغی معادل ۲٪ مزد کارگران خود را بر طبق صورتهائی که همه ماهه بسازمان بیمه‌های اجتماعی میفرستند جهت هزینه‌های مذکور در این قانون در حساب بانك خاصی بنام صندوق کارآموزی واریز مینمایند .

تبصره ۱ - صورت حقوق بگيران در هر صنعت یا هر کارگاه که مشمول مفاد این ماده نخواهند بود به پیشنهاد وزارت کار و امور اجتماعی و تصویب شورای عالی کارآموزی تعیین خواهد شد .

تبصره ۲ - نحوه وصول و درصد و جرائم عدم پرداخت یا دیرکرد پرداخت مبلغ مذکور در این ماده و اعتراض و شکایت مربوط به آن تابع مقرراتی است که در قانون بیمه‌های اجتماعی در مورد نحوه احتساب و وصول حق بیمه و پرداخت و یا دیرکرد پیش بینی شده است و بمنظور صرفه جوئی میتوان از دستگاه وصول سازمان بیمه‌های اجتماعی استفاده نمود .

- تبصره ۳ -** در مورد پیمانکارهای ساختمانی بجای ۲٪ مندرج در این ماده دو در هزار مبالغ صورت وضعیت‌ها از طرف کارفرمایان مربوط پرداخت خواهد شد .
- ماده ۱۵ -** هزینه‌های مربوط به کارآموزی از محل سهمی که کارفرمایان بموجب ماده ۱۴ خواهند پرداخت و اعتباری که هر سال دولت بدین منظور بعنوان کمک در اختیار وزارت کار و امور اجتماعی قرار خواهد داد تأمین می‌شود .
- ماده ۱۶ -** کلیه وجوه مذکور در مواد فوق در صندوق کارآموزی متمرکز خواهد شد و صرف وجوه این صندوق منحصراً تابع مقررات این قانون و آئین نامه‌های مصوب شورای عالی کارآموزی است . شورای عالی در این مورد عنوان هیأت امنای صندوق را خواهد داشت .
- تبصره -** نظارت بر مصرف این عواید بر طبق مقررات مذکور در این قانون بعهدۀ وزارت کار و امور اجتماعی است .
- ماده ۱۷ -** امور صندوق کارآموزی بوسیله مدیر عامل صندوق که به پیشنهاد وزیر کار و امور اجتماعی و تصویب شورای عالی کارآموزی تعیین می‌شود بر اساس آئین نامه‌ای اداره خواهد شد که بتصویب شورای عالی کارآموزی خواهد رسید .
- ماده ۱۸ -** در مورد کارفرمایانی که برای کارآموزی کارگران خود با نظر شورای عالی کارآموزی بطور جداگانه و یا با همکاری یکدیگر مراکزی تأسیس نمایند و یا کارگاههای خود را برای کارآموزی آماده میکنند بنا به پیشنهاد کمیته کارآموزی و تصویب شورای عالی کارآموزی از پرداخت تمام یا قسمتی از میزان مذکور در ماده ۱۴ معاف خواهند بود . معافیت مزبور برای یکسال بوده و در انقضای مدت قابل تمدید میباشد .

ماده ۱۹ - پرداخت هزینه کارآموزی کارگران و کارآموزان بکارفرما و یا بمراکز کارآموزی و یا مؤسسات حرفه‌ای رسمی کشور برطبق قرارداد کارآموزی منعقد بین کارآموزان و کارفرمایان و یا مراکز کارآموزی و یا مؤسسات مذکور براساس ضوابط و آئین‌نامه‌ای خواهد بود که به تصویب شورای عالی کارآموزی رسیده باشد.

مقررات متفرقه

ماده ۲۰ - مراکز موجود کارآموزی بشرط تصویب شورای عالی کارآموزی مشمول مقررات این قانون میگردد.

ماده ۲۱ - اختلافات ناشی از قرارداد کارآموزی در «داخل و یا خارج از کشور» در هیأت حل اختلاف مندرج در ماده ۴۰ قانون کار و برطبق مقررات قانون کار رسیدگی خواهد شد. رأی هیأت مذکور قطعی و لازم‌الاجرا است.

ماده ۲۲ - مراکز کارآموزی باید در پایان هر سال گزارش کاملی از فعالیتهائی که در زمینه کارآموزی کارگران انجام یافته و ترازنامه مالی با اظهار نظر کمیته کارآموزی مربوط برای طرح در شورای عالی کارآموزی بوزارت کار و امور اجتماعی ارسال نمایند؛

ماده ۲۳ - تصرف غیرقانونی و برداشت غیرمجاز از وجوه صندوق کارآموزی در حکم اختلاس اموال عمومی خواهد بود.

قانون فوق مشتمل بر بیست و سه ماده و ده تبصره پس از تصویب مجلس شورای ملی در جلسه روز یکشنبه ۱۳۴۹/۲/۶ در جلسه روز دوشنبه بیست و هشتم اردیبهشت ماه یک هزار و سیصد و چهل و نه به تصویب مجلس سنارسید.

رئیس مجلس سنا - جعفر شریف امامی

تصمیم قانونی دائر به انتخاب دو نفر ناظر اندوخته اسکناس

مورخ ۱۳۴۹/۲/۲۹

مجلس شورای ملی بموجب ماده ۴۶ قانون بانکی و پولی کشور مصوب
هفتم خردادماه ۱۳۳۹ کمیسیونهای مشترك دارائی و دادگستری مجلسین آقایان
دکتر محمدعلی رشتی و نادر ادیب سمیعی نمایندگان مجلس شورای ملی را بسمت
ناظران اندوخته اسکناس دربانك مرکزی ایران انتخاب کرده است .
تصمیم قانونی فوق در جلسه روز سه شنبه بیست و نهم اردیبهشت ماه یک هزار و
سیصد و چهل و نه از طرف مجلس شورای ملی اتخاذ گردیده است .

رئیس مجلس شورای ملی - عبدالله ریاضی

قانون پرداخت فوق العاده سختی خدمت بمأموران زندانیهای نیروهای مسلح شاهنشاهی

مصوب ۱۳۴۹/۲/۲۹

ماده ۱ واحده - از تاریخ تصویب این قانون بمأموران شاغل پستهای سازمانی زندانها و مأموران واحدهای وابسته که در زندانیهای نیروهای مسلح شاهنشاهی اعم از مرکز و شهرستانها انجام وظیفه میکنند فوق العاده سختی خدمت در زندانها بشرح زیر پرداخت خواهد شد :

بافسران و درجه داران و افراد و همردیفهای آنان و همچنین به مستخدمین رسمی و پیمانی و روزمزد ماهانه معادل $\frac{1}{4}$ حقوق مبنا .

تبصره - منظور از حقوق مبنا مذکور در این قانون مبناي حقوق مندرج در ماده ۵۱ قانون استخدام نیروهای مسلح شاهنشاهی با تغییرات حاصله در آن میباشد .
قانون فوق مشتمل بر يك ماده و يك تبصره پس از اظهار ملاحظات مجلس سنا در تاریخ ۱۳۴۹/۲/۲۱ در جلسه روز سه شنبه بیست و نهم اردیبهشت مساه یکهزار و سیصد و چهل و نه بتصویب مجلس شورای ملی رسیده است .

رئیس مجلس شورای ملی - عبدالله ریاضی

تصمیم قانونی دایر بر انتخاب اعضای دیوان محاسبات

مورخ ۱۳۴۹/۳/۳

در اجرای اصل صدویکم متمم قانون اساسی و طبق ماده هشتم الحاقی بقانون دیوان محاسبات آقایان زیر برای مدت سه سال در جلسه روزیکشنبه سوم خردادماه ۱۳۴۹ مجلس شورای ملی برای عضویت دیوان محاسبات انتخاب شده اند .

نام خانوادگی	نام
۱- آقای اسفندیاری	فتح الله
۲- » اکرمی	اسدالله
۳- » امجد منش	حسین
۴- » اهری	سیف الدین
۵- » تدین	کاظم
۶- » حجازی	عبدالحسین
۷- » حسین دوست	عسگر
۸- » خطیبی نوری	مصطفی
۹- » سالور	مسعود
۱۰- » سیدزاده	علی اکبر
۱۱- » شاهق	ابوالحسن

تصمیم قانونی دائر با انتخاب اعضای دیوان محاسبات

حسین	۱۲- آقای شاهر
مصطفی	۱۳- » شفقی
عبدالعظیم	۱۴- » صبوری
احمدقلی	۱۵- » ضرغام پور
علی اصغر	۱۶- » طباطبائی
ابو محمد	۱۷- » عاملی
رضاقالی	۱۸- » عرب
جلال	۱۹- » عدیلی
خسرو	۲۰- » فولادوند
کاظم	۲۱- » کشور دوست
زین العابدین	۲۲- » کیانی، نژاد
ابوطالب	۲۳- » کیوان
محمد علی	۲۴- » مجتهد زاده
سیف الدین	۲۵- » مقامی
ابوالقاسم	۲۶- » ملکی یزدی
محمد تقی	۲۷- » نوری رضوی
محمد حسن	۲۸- » نوین
احمد	۲۹- » ویشکائی
یدالله	۳۰- » هژیر کلالی

صورت فوق مشتمل بر سی نفر که در جلسه روز یکشنبه سوم خرداد ماه یک هزار و سیصد و چهل و نه انتخاب و در همان جلسه با اطلاع مجلس شورای ملی رسیده است صحیح میباشد .
نایب رئیس مجلس شورای ملی - مهندس ارفع

قانون تمدید مهلت مقرر در قانون اصلاح بعضی از مواد و الحاق مواد جدید بقانون بیمه های اجتماعی

مصوب ۱۳۴۹/۳/۴

ماده واحده - مهلت مقرر در ماده الحاقی (قانون اصلاح بعضی از مواد و الحاق مواد جدید بقانون بیمه های اجتماعی) تا آخر خرداد ماه ۱۳۴۹ تمدید میگردد. قانون فوق مشتمل بر يك ماده پس از تصویب مجلس شورای ملی در جلسه روز یکشنبه ۱۳۴۹/۲/۶ در جلسه روز دوشنبه چهارم خرداد ماه یک هزار و سیصد و چهل و نه بتصویب مجلس سنارسید .

رئیس مجلس سنا - جعفر شریف امامی

قانون اصلاح مختصات جغرافیائی نقطه ب ضمیمه الف قرارداد پیمانکاری اکتشاف و تولید بین شرکت ملی نفت ایران و شرکتهای اروپائی

مصوب ۱۳۴۹/۳/۱۱

ماده ۱۹ احده - مختصات جغرافیائی نقطه (ب) مشروحه در ضمیمه الف
قانون قرارداد پیمانکاری اکتشاف و تولید منعقدہ بین شرکت ملی نفت ایران و
گروه شرکتهای نفتی اروپائی بدین نحو اصلاح میگردد :
« ب (طول جغرافیائی ۵۳ درجه و ۵۱ دقیقه و ۴۵ ثانیه عرض جغرافیائی
۲۸ درجه و ۳۷ دقیقه و ۳ ثانیه) »

قانون فوق مشتمل بر یک ماده و ضمیمه الف پس از تصویب مجلس شورای
ملی در جلسه روز پنجشنبه ۱۳۴۹/۲/۱۰ در جلسه روز دوشنبه یازدهم خردادماه
یکهزار و سیصد و چهل و نه بتصویب مجلس سنا رسید .
رئیس مجلس سنا - جعفر شریف امامی

ضمیمه الف

تعریف ناحیه واگذار شده :

ناحیه واگذار شده از جهت مغرب و شمال و مشرق محدود به خطوط مستقیمى خواهد بود که در نقاط مشخصه زیر متعاقباً بهم برسند .

۲۴ (طول جغرافیائی ۵۱ درجه و ۲۳ دقیقه و ۳۰ ثانیه عرض جغرافیائی ۲۷ درجه و ۵۰ دقیقه و ۲۰ ثانیه) که در خط سه میلی دریائی قرارداد با شرکت های عامل نفت ایران واقع است .

۲۳ (طول جغرافیائی ۵۲ درجه و ۳۸ دقیقه و ۳۰ ثانیه عرض جغرافیائی ۲۸ درجه و ۱۸ دقیقه و ۳۰ ثانیه) .

۲۲ (طول جغرافیائی ۵۱ درجه و ۵۹ دقیقه و ۵۶ ثانیه عرض جغرافیائی ۲۸ درجه و ۴۶ دقیقه و صفر ثانیه) .

الف (طول جغرافیائی ۵۱ درجه و ۵۹ دقیقه و ۵۶ ثانیه عرض جغرافیائی ۲۹ درجه و صفر دقیقه و صفر ثانیه) .

ب (طول جغرافیائی ۵۳ درجه و ۵۲ دقیقه و صفر ثانیه عرض جغرافیائی ۲۸ درجه و ۳۷ دقیقه و صفر ثانیه) .

۳۲ (طول جغرافیائی ۵۳ درجه و ۵۲ دقیقه و صفر ثانیه عرض جغرافیائی ۲۸ درجه و ۲۹ دقیقه و صفر ثانیه) .

۳۱ (طول جغرافیائی ۵۳ درجه و ۲۴ دقیقه و ۱۸ ثانیه عرض جغرافیائی ۲۶ درجه و ۵۶ دقیقه و ۵۰ ثانیه) که در خط سه میلی دریائی قرارداد با شرکت های عامل نفت ایران واقع است .

قانون اصلاح مختصات جغرافیائی نقطه ب ضمیمه الف قرارداد پیمانکاری اکتشاف و تولید

از نقطه ۳۱ تا نقطه ۲۴ حد جنوبی همان حد سابق واقع در سه میلی دریا خواهد بود که بعنوان حدود ناحیه عملیات در قرارداد با شرکت های عامل نفت ایران تعیین گردیده است .

انترپریزد ورشرش اداکتیویته پترولیة

ENTREPRISE DE RECHERCHES ET D'ACTIVITES
PETROLYERES

شماره ۷ خیابان ثلاثون ناحیه ۱۵ پاریس (فرانسه)

آجیپ اس پ آ

AGIP S. P. A.

سان دوناتو - میلان (ایتالیا)

هیسپانیکاد و پترولئوس اس آ .

HISPENICA DE PETROLEOSS. A.

شماره ۱۲ پلازادو واسکوزدوملا .

مادرید (اسپانیا)

پترو فینا اس آ .

PETROFINE S. A.

شماره ۳۳ خیابان دولالوا

بروکسل (بلژیک)

اوستریشیشه میترالوئل فوالتونگ آگ

OSTERREISCHE MINERALOLVERWALTUG A. G.

شماره ۵ اتووا گنریلاتز

ناحیه ۹ وین (اتریش)

تاریخ سوم مارس ۱۹۶۹

جناب آقای دکتر منوچهر اقبال

ریاست هیأت مدیره و مدیریت عامل شرکت ملی نفت ایران

خیابان تخت جمشید

تهران .

ضمیمه فوق منضم بقانون اصلاح مختصات جغرافیائی نقطه ب ضمیمه

الف قرارداد پیمانکاری اکتشاف و تولید بین شرکت ملی نفت ایران و شرکتهای

اروپائی میباشد .
رئیس مجلس سنا - جعفر شریف امامی

قانون مجازات افشای سؤالات امتحانی

بصوب ۱۳۴۹/۳/۱۷

ماده واحده - هر کس سؤالات امتحانات نهائی و یا سؤالات امتحانات مسابقه ورودی مؤسسات آموزشی را افشاء کند اعم از اینکه مورد استفاده قرار گرفته یا نگرفته باشد به حبس تأدیبی از ششماه تا سه سال محکوم میشود و در صورتی که مرتکب از کارکنان دولت باشد علاوه بر مجازات مذکور بانفصال ابد از خدمات دولتی محکوم میگردد .

قانون فوق مشتمل بر یک ماده پس از تصویب مجلس سنا در تاریخ ۱۳۴۹/۲/۹ در جلسه روز یکشنبه هفدهم خرداد ماه یک هزار و سیصد و چهل و نه بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - عبدالله ریاضی

قانون اصلاح مقررات بند ج ماده ۱۵ قانون استخدام نیروهای مسلح شاهنشاهی

مصوب ۱۳۴۹/۳/۱۷

ماده ۱۹ احده - بند ج ماده ۱۵ قانون استخدام نیروهای مسلح شاهنشاهی بشرح زیر اصلاح و تبصره ۲ بند ج ماده مزبور حذف و شماره تبصره های ۳ و ۴ به ۳ و ۲ تبدیل میگردد :

بند ج - کسانی که بهزینہ نیروهای مسلح شاهنشاهی تحصیل کرده اند در صورت پرداخت مبلغی معادل دو برابر هزینہ مزبور و یا انجام خدمت پس از خاتمه تحصیل معادل سه برابر مدت تحصیل ممکن است استعفا دهند .
قبول استعفا در صورت اقتضای مصالح خدمتی بوسیله سازمان مربوط پیشنهاد و موکول بتصویب اعلیحضرت همایون شاهنشاه خواهد بود .

قانون فوق مشتمل بر یک ماده پس از تصویب مجلس سنا در تاریخ ۱۳۴۹/۲/۲۱ در جلسه روز یکشنبه هفدهم خرداد ماه یک هزار و سیصد و چهل و نه بتصویب مجلس شورای ملی رسید .
رئیس مجلس شورای ملی - عبدالله ریاضی

قانون اصلاح مواد ۶۳ و ۶۴ قانون استخدام نیروهای مسلح شاهنشاهی

مصوب ۱۳۴۹/۳/۱۷

ماده ۱۹ حده - مواد ۶۳ و ۶۴ قانون استخدام نیروهای مسلح شاهنشاهی بشرح زیر اصلاح میگردد:

ماده ۶۳ - خوراك افسران و کارمندانیکه بنابر مقتضیات خدمتی بعنوان مانور یا عملیات جنگی یا شرکت در اردوگاه بمدت بیش از ۲۴ ساعت از پادگانهای مربوطه خارج میشوند همچنین خوراك افسران و کارمندان نیروی دریائی که روی ناوها خدمت می کنند یا مرتباً بعللی با ناوها مسافرت می نمایند تأمین میگردد .

ماده ۶۴ - در صورتیکه ضرورت و مقتضیات خدمتی ادامه خدمت افسران و کارمندان را در ساعاتی ایجاب نماید که مستلزم صرف غذا باشد خوراك آنان تأمین خواهد شد .

قانون فوق مشتمل بر يك ماده پس از تصویب مجلس سنا در تاریخ ۱۳۴۹/۲/۲۱ در جلسه روز یکشنبه هفدهم خرداد ماه یک هزار و سیصد و چهل و نه بتصویب مجلس شورای ملی رسید .
رئیس مجلس شورای ملی - عبدالله ریاضی

قانون الحاق يك تبصره بماده ۹۶ قانون استخدام نیروهای مسلح شاهنشاهی

مصوب ۱۳۴۹/۳/۱۷

ماده ۱۹ احده - تبصره زیر بماده ۹۶ قانون استخدام نیروهای مسلح شاهنشاهی اضافه میشود:

تبصره - افسران و درجه داران بازنشسته نیروهای مسلح شاهنشاهی که به سمت شهردار انتخاب یا منصوب شوند و یا در شهرداریها خدمت نمایند نیز با رعایت سایر مقررات مربوط مشمول مقررات ماده فوق خواهند بود .

قانون فوق مشتمل بر يك ماده پس از تصویب مجلس سنا در تاریخ ۱۳۴۹/۲/۲۱ در جلسه روز یکشنبه هفدهم خرداد ماه یک هزار و سیصد و چهل و نه بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - عبدالله ریاضی

قانون تمدید مهلت و مواعد مختلف مقرر در قانون تقسیم و فروش املاك مورد اجاره بزارعين مستأجر در موارد خاص

مصوب ۱۳۴۹/۳/۱۷

ماده واحده - در هر مورد که بتشخیص وزارت اصلاحات ارضی و تعاون روستائی بنا بعلل موجه تمدید مهلت و مواعد مقرر در قانون تقسیم و فروش املاك مورد اجاره بزارعين مستأجر ضرور باشد مراتب در شورای اصلاحات ارضی (موضوع ماده ۷ قانون اصلاحی قانون اصلاحات ارضی مصوب ۴۰/۱۰/۱۹) مطرح و قرار لازم داده میشود. مالکین و زارعین و دستگاهها و مؤسسات دولتی ذیربط مکلفند در هر مورد طبق نظرشورا اقدام کنند.

تبصره ۱ - در مواردیکه وزارت اصلاحات ارضی و تعاون روستائی برای انجام وظایف قانونی محول بخود و اجرای قوانین و مقررات اصلاحات ارضی با مشکلاتی مواجه شود که راه حل رفع مشکل در قوانین و مقررات مزبور صریحاً پیش بینی نشده باشد پیشنهاد لازم را جهت رفع مشکل بکمیسیونهای اصلاحات ارضی و تعاون روستائی مجلسین تقدیم خواهند نمود. مصوبات کمیسیونهای مزبور از تاریخ تصویب لازم الاجرا خواهد بود.

قانون تمدید مهلت و مواعد مختلف مقرر در قانون تقسیم و فروش املاک مورد اجاره

تبصره ۲ - تبصره ۲ ماده ۲ قانون تقسیم و فروش املاک مورد اجاره بزارعین مستأجر بشرح ذیل اصلاح میشود :

در صورتیکه زارعین ظرف دو ماه از تاریخ انتشار این قانون عدم تمایل خود را برای خرید ملک مورد اجاره به ادارات اصلاحات ارضی و تعاون روستائی شهرستان محل وقوع ملک کتباً اعلام نکنند ادارات مذکور اسناد فروش و قبوض و دفاتر انتقال ملک را بقائم مقامی زارعین مستنکف امضاء خواهند کرد و اگر زارعین ظرف مدت فوق عدم تمایل خود را به ادارات مزبور کتباً اعلام کنند ملک مورد اجاره آنان در درجه اول بزارعین داوطلب همان ده یا مزرعه و در صورت نبودن زارع داوطلب بترتیب مقرر در ماده شانزدهم قانون اصلاحی قانون اصلاحات ارضی مصوب ۴۰/۱۰/۱۹ بسایر اشخاص منتقل خواهد شد .

قانون فوق مشتمل بر يك ماده و دو تبصره پس از تصویب مجلس سنا در تاریخ ۱۳۴۹/۲/۲۸ در جلسه روز یکشنبه هفدهم خرداد ماه یک هزار و سیصد و چهل و نه بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - عبدالله ریاضی

قانون سهام کردن کارکنان شرکتهای وابسته به وزارت آب و برق در سرمایه گذاری و سود شرکت های مزبور

مصوب ۱۳۴۹/۳/۱۸

ماده ۱۰ احده - وزارت آب و برق مجاز است باتصویب هیأت وزیران در مورد هر يك از شرکتهای کشاورزی و کشت و صنعت و خدمات مهندسی وابسته بخود که کلیه سهام آن متعلق بدولت است حداکثر تا میزان ۴۹ درصد از سهام هر يك از شرکتهای مزبور را ببهای عادله ای که ضوابط آن بانظر سه نفر کارشناس از بانک مرکزی بانک توسعه صنعتی و معدنی و وزارت دارائی باتوجه به آخرین ترازنامه شرکت تعیین خواهد شد و بتصویب هیأت وزیران خواهد رسید بکارکنان ایرانی ثابت همان شرکت اعم از مدیران و کارمندان و کارگران که بصورت تمام وقت دائمی در آن شرکت خدمت میکنند طبق ضابطه ای که بر اساس نحوه واگذاری و میزان سهام و تأثیر در تولید خواهد بود و بتصویب مجمع عمومی خواهد رسید و بارعایت مقررات این قانون بفروشد. وزارت آب و برق مکلف است گزارش مربوط به تشکیل هر يك از شرکتهای مذکور را بمجلسین تقدیم کند.

تبصره ۱ - سهام مزبور با نام و غیر قابل انتقال است حداکثر سهامی که بهر يك از افراد هیأت مدیره واگذار میشود معادل دو برابر حقوق و در مورد

قانون سهیم کردن کارکنان شرکتهای وابسته به وزارت آب و برق در سرمایه گذاری و سود کارمندان پنج برابر حقوق و درمورد کارگران ده برابر دستمزد در یافتی سالانه از شرکت مذکور خواهد بود .

تبصره ۲ - در هر مورد که خدمت کارکنان صاحب سهم بنحوی از انحاء از قبیل استعفا یا فوت یا برکناری و نظائر آن قطع گردد سهام متعلق به آنان خود بخود بدولت منتقل میشود .

وزارت آب و برق مکلف است بهای عادله سهام را که طبق ضوابط مذکور در فوق تعیین میشود با منافع متعلق آن بصاحب سهم یا قائم مقام قانونی او نقد آتا میزانی که استحقاق دارد پردازد .

تبصره ۳ - نصف سهام کارکنان شرکتهای پس از بازنشستگی بترتیب مذکور در تبصره (۲) خود بخود بدولت منتقل میشود . ولی این قبیل کارکنان میتوانند در صورت تمایل از نصف دیگر سهام خود در تمام مدت عمر استفاده نمایند . این سهام در صندوق شرکت بصورت امانت حفظ خواهد شد و پس از فوت کارمند بازنشسته بهای عادله آن که بترتیب مذکور در فوق تعیین میشود نقداً به وراثت قانونی وی پرداخت خواهد گردید .

تبصره ۴ - وزارت آب و برق وجوه حاصل از واگذاری سهام را بصورت اسناد خزانه یا دیگر اوراق بهادار دولتی در خواهد آورد تا در موقع بازخرید سهام مورد استفاده قرار گیرد و مجاز است حداکثر هشتاد درصد آنرا بعنوان وام در اختیار همان شرکت قرار دهد که باتصویب مجمع عمومی بمصرف توسعه شرکت و امور مربوط به آن برسد .

تبصره ۵ - معاملات شرکتهای موضوع این قانون مشمول قانون منع مداخله مصوب ۱۳۳۷/۱۰/۲۹ نخواهد بود .

قانون سهام کردن کارکنان شرکت‌های وابسته به وزارت آب و برق در سرمایه گذاری و سود

تبصره ۶ - آئین نامه اجرای این قانون به پیشنهاد وزارت آب و برق بتصویب هیأت وزیران خواهد رسید .

قانون فوق مشتمل بر يك ماده و شش تبصره پس از تصویب مجلس شورای ملی در جلسه روز پنجشنبه ۱۳۴۹/۱/۲۷ در جلسه روز دوشنبه هجدهم خرداد ماه یک هزار و سیصد و چهل و نه بتصویب مجلس سنارسید .

رئیس مجلس سنا - جعفر شریف امامی

تبصره الحاقی بماده ۲ آئین نامه اجرائی موضوع مواد ۴ و ۵ و ۶ و ۷ قانون کشت محدود خشخاش و صدور تریاک

مصوب ۱۳۴۹/۳/۲۱ کمیسیونهای دادگستری و بهداری و
اصلاحات ارضی و تعاون روستائی مجلسین

تبصره زیر بماده ۲ آئین نامه اجرائی موضوع مواد ۴ و ۵ و ۶ و ۷ قانون کشت محدود خشخاش و صدور تریاک اضافه میگردد .

تبصره - با مشمولین قانون استخدام نیروهای مسلح شاهنشاهی از لحاظ انفصال موقت با توجه بمدت مقرر در این ماده طبق مقررات ماده ۱۲ قانون استخدام نیروهای مسلح شاهنشاهی و از لحاظ انفصال دائم طبق مقررات قسمت ۲ بند (د) ماده ۱۵ آن قانون رفتار خواهد شد .

تبصره الحاقی فوق که به استناد ماده ۹ قانون کشت محدود خشخاش و صدور تریاک در جلسات ۲۶ و ۲۹ و ۳۱ فروردین ماه ۱۳۴۹ بتصویب کمیسیونهای دادگستری و اصلاحات ارضی و تعاون روستائی و بهداری مجلس سناریسیده بود در جلسات بیست و ششم اردیبهشت ماه و هفتم و بیست و یکم خرداد ماه یک هزار و سیصد و چهل و نه بترتیب مورد تصویب کمیسیونهای دادگستری و بهداری و اصلاحات ارضی و تعاون روستائی مجلس شورای ملی قرار گرفت .

رئیس مجلس شورای ملی - عبدالله ریاضی

آئین نامه اجرائی پایه حقوق و حقوق باز نشستگی هیأت آموزشی و تحقیقاتی

مصوب ۱۳۴۹/۳/۲۴ کمیسیون دارائی مجلسین

ماده ۱- در اجرای تبصره ذیل بند ت از ماده (۳) قانون تشکیل و اختیارات هیأت امناء دانشگاه تهران جدول حقوق ماهانه اعضاء رسمی هیأت آموزشی و تحقیقاتی (هیأت علمی) بشرح زیر تعیین میگردد:

مراتب پایه ها	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰
استاد	۲۰۰	۲۰۵	۲۱۰	۲۱۵	۲۲۰	۲۲۵	۲۳۰	۲۳۵	۲۴۰	۲۴۵
دانشیار	۱۵۰	۱۵۵	۱۶۰	۱۶۵	۱۷۰	۱۷۵	۱۸۰	۱۸۵	۱۹۰	۱۹۵
استادیار	۱۲۵	۱۲۹	۱۳۳	۱۳۷	۱۴۱	۱۴۵	۱۴۹	۱۵۳	۱۵۷	۱۶۱
مربی دستیار	۱۰۰	۱۰۴	۱۰۸	۱۱۲	۱۱۶	۱۲۰	۱۲۴	۱۲۸	۱۳۲	۱۳۶

تبصره ۱- واحد جدول حقوق مزبور معادل دویست ریال است .

آئین نامه اجرائی پایه حقوق و حقوق بازنشستگی هیأت آموزشی و تحقیقاتی

تبصره ۲ - واحد جدول حقوق اعضاء رسمی نیمه وقت هیأت علمی نصف واحد جدول مزبور تعیین میگردد .

ماده ۲ - میزان حقوق بازنشستگی اعضاء رسمی هیأت آموزشی و تحقیقاتی دانشگاه بترتیبی که در ماده ۷۸ قانون استخدام کشوری و تبصره های آن مقرر است تعیین میگردد .

آئین نامه فوق مشتمل بر دو ماده و دو تبصره به استناد تبصره ذیل بند ت ماده ۳ قانون تشکیل و اختیارات هیأت امناء دانشگاه تهران پس از تصویب کمیسیون دارائی مجلس سنا در تاریخ ۱۳۴۹/۳/۱۹ ، در تاریخ روز یکشنبه بیست و چهارم خرداد ماه یک هزار و سیصد و چهل و نه بتصویب کمیسیون دارائی مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - عبدالله ریاضی

قانون اجازه تحصیل وام از بانک صادرات و واردات آمریکا برای راه آهن دولتی ایران

مصوب ۱۳۴۹/۳/۲۸

ماده ۱۹ احده - براه آهن دولتی ایران اجازه داده میشود برای تدارك قطعات
یدکی لکوموتیوهای دیزل الکتریک و سایر لوازم یدکی که بایستی از ممالک
متحده آمریکا خریداری شود معادل ۴۰۰۰۰۰۰ دلار از بانک صادرات و واردات
امریکا وام بنرخ رسمی آن بانک دریافت نموده و اصل و بهره را در ظرف پنج سال
از تاریخ تحویل هر قسمت از محل درآمد خود رأساً پرداخت نماید .
قانون فوق مشتمل بر یک ماده پس از تصویب مجلس سنا در جلسه روز دوشنبه
۱۳۴۹/۳/۱۱ در جلسه روز پنجشنبه بیست و هشتم خرداد ماه یک هزار و سیصد و چهل و نه
ب تصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - عبدالله ریاضی

قانون افزایش مستمریهای بعضی از مشمولین قانون بیمه‌های اجتماعی

مصوب ۱۳۴۹/۲/۳۰

ماده ۱۱ - سازمان بیمه‌های اجتماعی مکلف است از تاریخ اول فروردینماه ۱۳۴۹ مبلغ مستمریهای ماهانه بازنشستگی و از کارافتادگی کلی و همچنین مجموع مستمری بازماندگان بیمه شده متوفی را که تاکنون برقرار شده است در صورتیکه از حداقل دستمزد منطقه ۳ مذکور در جدول تقسیم‌بندی مناطق کشور که در سال ۱۳۴۸ لازم‌الاجرا بوده کمتر باشد تا حداقل مذکور افزایش دهد .

تبصره ۱ - مستمری بیمه‌شدگانی که از تاریخ مذکور بازنشسته و یا از کارافتاده کلی شناخته شوند و مجموع مستمری بازماندگان بیمه‌شده متوفی مشمول مفاد ماده فوق خواهد بود .

تبصره ۲ - تقسیم مجموع مستمری بازماندگان بین افراد خانواده بیمه‌شده متوفی بترتیبی که در قانون بیمه‌های اجتماعی پیش‌بینی شده است بعمل می‌آید .

قانون فوق مشتمل بر یک ماده و دو تبصره پس از تصویب مجلس شورای ملی در جلسه روز پنجشنبه ۱۳۴۹/۲/۱۷ در جلسه روز شنبه سی‌ام خرداد یکهزار و سیصد و چهل و نه بتصویب مجلس سنا رسید .

رئیس مجلس سنا - جعفر شریف امامی

قانون تشکیل انجمنهای شهرستان و استان

مصوب ۱۳۴۹/۳/۳۰

فصل اول - تشکیل انجمن

ماده ۱ - بمنظور مشارکت اهالی هر محل در اداره امور محلی و در اجرای اصل سپردن کار مردم بمردم و تهیه موجبات آبادانی و عمران شهری و روستائی و تشخیص و تعیین نیاز مندیهای محلی و مراقبت در تأمین آن در مرکز هر شهرستان با استثناء پایتخت انجمن شهرستان و در مرکز هر استان انجمن استان طبق مقررات این قانون تشکیل میشود و انجمنهای مزبور دارای شخصیت حقوقی خواهند بود .

تبصره ۱ - دولت میتواند اصلاحاتی را که در این قانون ضروری بداند ظرف ۵ سال از تاریخ تصویب این قانون بکمیسیون کشور مجلسین پیشنهاد نماید .
مصوبات کمیسیون مزبور در این مورد تا تصویب نهائی آن در مجلسین قابل اجراء خواهد بود .

تبصره ۲ - در نقاطی که فرمانداریکل وجود دارد طبق مقررات این قانون انجمن استان تشکیل میشود و فرمانداران کل وظائف و اختیارات استانداران را که در این قانون معین گردیده است بعهده خواهند داشت .

ماده ۲ - اعضاء انجمنهای شهرستان و استان مطابق مقررات این قانون برای مدت چهار سال از طرف اهالی انتخاب میشوند و انتخاب مجدد آنان بلامانع است .

ماده ۳- انجمن شهرستان تشکیل میشود از منتخبین مرکز شهرستان و بخشهای تابع آن و انجمن استان مرکب خواهد بود از دو نفر از اعضاء هریک از انجمنهای شهرستان حوزه استان .

ماده ۴- تعداد اعضاء انجمن شهرستان بشرح زیر است :

- ۱- در مرکز هر شهرستان که تا ۳۰ هزار نفر جمعیت داشته باشد ۵ نفر .
- ۲- در مرکز شهرستان که از ۳۰ هزار تا ۵۰ هزار نفر جمعیت داشته باشد ۷ نفر .
- ۳- در مرکز شهرستان که از ۵۰ هزار تا ۱۰۰ هزار نفر جمعیت داشته باشد ۹ نفر .

۴- در مرکز هر شهرستان که از ۱۰۰ هزار تا ۲۰۰ هزار نفر جمعیت داشته باشد ۱۱ نفر .

۵- در مرکز هر شهرستان که از ۲۰۰ هزار تا پانصد هزار نفر جمعیت داشته باشد ۱۳ نفر .

۶- در مرکز هر شهرستان که بیش از پانصد هزار نفر جمعیت داشته باشد ۱۵ نفر .
تبصره - از هریک از بخشها که جمعیت آن کمتر از ده هزار نفر باشد یک نفر انتخاب و به تعداد مزبور علاوه خواهد شد و در صورتیکه جمعیت بخش بیش از ۱۰۰۰۰ نفر باشد برای هر ۷۵۰۰ نفر بیلا تاده هزار نفر یک نفر نماینده افزوده خواهد شد .

فصل دوم - انتخابات انجمنهای شهرستان و استان

ماده ۵- انتخاب کنندگان باید واجد شرایط زیر باشند:

- ۱- تابعیت ایران .
- ۲- داشتن حداقل ۲۰ سال سن .
- ۳- توطن در محل انتخاب یا سکونت در آنجا از ششماه قبل از انتخابات .

ماده ۶- انتخاب شوندهگان باید واجد شرایط زیر باشند :

۱- تابعیت ایران .

۲- داشتن حداقل ۲۵ سال سن .

۳- خواندن و نوشتن فارسی باندازه کافی .

۴- توطن در محل انتخاب و یا سکونت در آن محل حداقل دو سال قبل از انتخابات.

ماده ۷- اشخاص زیر از حق انتخاب کردن و انتخاب شدن محروم هستند:

۱- مجبورین .

۲- ورشکستگان بتقصیر و یا تقلب .

۳- مرتکبین جنایات یا جنحه‌های بزرگ عمدی .

۴- کسانی که سوء شهرت دارند .

ماده ۸- اشخاص زیر بمناسبت مقام خود نمیتوانند بعضویت انجمن شهرستان

یا استان انتخاب شوند :

۱- نخست وزیر و وزراء و معاونین آنان و نمایندگان مجلسین در تمام کشور.

۲- استانداران و فرمانداران و دادستانها و شهرداران و بخشداران و کلیه رؤساء

سازمانهای دولتی و مؤسسات انتفاعی و بازرگانی و وابسته بدولت و قائم مقام و معاونین مقامات مزبور در حوزه مأموریت و کار خود .

۳- اعضاء اصلی و علی البدل انجمن نظارت انتخابات انجمن شهرستان در حوزه انتخابیه خود .

۴- رئیس و اعضاء انجمن شهر و رئیس انجمن بهداری .

تبصره ۱- متصدیان مقامات مذکور در بند ۲ تا ۴ این ماده در صورتیکه

داوطلب شرکت در انتخابات حوزه مأموریت خود باشند باید قبل از شروع انتخابات

و همزمان با اعلام آمادگی از سمت خویش استعفا دهند و در صورتیکه مستخدم رسمی دولت باشند ضمن استعفا از سمت خود تقاضا کنند که آماده بخدمت شوند و دولت مکلف بقبول این تقاضاها است.

تبصره ۲ - سایر مستخدمین رسمی دولت که عضویت انجمن شهرستان یا استان انتخاب شوند در صورت قبول عضویت انجمنهای مذکور باید از سمت خود استعفا دهند و تقاضا کنند که آماده بخدمت شوند. دولت مکلف بقبول این تقاضا است و مستخدمین مزبور از تاریخ قبولی عضویت انجمن آماده بخدمت خواهند شد. مدت عضویت انجمن جزو آمادگی بخدمت مستخدم محسوب میشود.

تبصره ۳ - بمستخدمین رسمی دولت که بنحو مذکور در تبصره های ۱ و ۲ آماده به خدمت میشوند در دوران آمادگی بخدمت حقوقی پرداخت نخواهد شد و هرگاه مستخدمین مزبور بر اساس آخرین حقوق دریافتی زمان اشتغال کسور بازنشستگی خود را بپردازند وزارتخانه یا مؤسسه دولتی متبوع آنان موظف خواهد بود مبلغی معادل کسور پرداختی بابت سهم خود بصندوق بازنشستگی کشوری نیز پرداخت نماید در اینصورت خدمت اینگونه مستخدمین از نظر بازنشستگی جزء سابقه خدمت آنان محسوب خواهد شد.

تبصره ۴ - دولت حق ندارد در مدت خدمت مستخدمین موضوع تبصره های فوق در انجمنهای شهرستان و استان شغلی در وزارتخانه ها یا مؤسسات دولتی مادام که این سمت را دارند به آنان ارجاع نماید ولی پس از خاتمه دوران عضویت در انجمن با آنان مانند سایر مستخدمین آماده بخدمت طبق قانون استخدام کشوری رفتار خواهد کرد.

تبصره ۵ - بامستخدامین آماده بخدمت دولت که عضویت انجمنهای شهرستان یا استان انتخاب شوند بر طبق مقررات این ماده رفتار خواهد شد .

ماده ۹ - مشمولین قانون استخدام نیروهای مسلح شاهنشاهی تازمانیکه در خدمت هستند از حق انتخاب کردن و انتخاب شدن محرومند .

ماده ۱۰ - انتخاب کنندگان باید قبل از دادن رأی برگ انتخاباتی تحصیل کنند .

نحوه تنظیم دفاتر ثبت نام و احراز صلاحیت رأی دهنده و صدور برگ انتخاباتی بموجب آئین نامه ای خواهد بود که بر اساس این قانون از طرف وزارت کشور تهیه و بتصویب هیئت وزیران خواهد رسید .

ماده ۱۱ - پس از وصول دستور وزارت کشور مبنی بر شروع انتخابات فرماندار یا جانشین او مکلف است حداکثر ظرف پنج روز در هر شهرستان آگهی در حوزه انتخابیه منتشر کند تا کسانی که داوطلب عضویت انجمن شهرستان باشند از تاریخ انتشار آگهی ظرف ده روز بترتیب ذیل داوطلبی خود را بفرمانداری اطلاع دهند داوطلب عضویت انجمن شهرستان باید شخصاً مراتب آمادگی خود را کتباً بفرمانداری اعلام دارد و معرفی نامه ای به امضاء از ۳۰ تا ۱۵۰ نفر با توجه بماده ۴ از اهالی محل که واجد شرایط انتخاب کننده باشند ضمیمه نامه خود بفرمانداری ارسال دارد . برگ داوطلبی و معرفی نامه طبق نمونه ایست که از طرف وزارت کشور تهیه خواهد شد .

ماده ۱۲ - پس از انتشار اعلان مذکور در ماده ۱۱ فرماندار بلافاصله کمیسیونی مرکب از خود رؤسای ادارات دادگستری و بهداری و آموزش و پرورش و در صورت غیبت یا نبودن در محل قائم مقامهای آنان و یک نفر معتمد محل تشکیل

داده بدو^۱ کمیسیون بصلاحيت داوطلبان نمايندگي منها ظرف ۱۵ روز رسيدگي و بلافاصله اسامي واجدين شرايط در حوزه انتخابيه را اعلان ميکند ورأي دهندگان فقط ميتوانند به آنان رأي بدهند سپس کمیسیون پانزده نفر از طبقات زير :

۱- علماء .

۲- استادان دانشکده ها و دبيران و آموزگاران و پزشکان و مهندسين و وکلای دادگستری .

۳- بازرگانان و پيشه وران .

۴- کشاورزان .

۵- کارگران .

از هر طبقه سه نفر که واجد شرايط انتخاب شدن باشند تعيين و دعوت مينمايد.

تبصره - در نقاطی که هريك از ادارات مذکور در اين ماده وجود نداشته باشد بجای آنان از رؤسای ساير ادارات يا معتمدین محل برای تشكيل کمیسیون پنج نفری دعوت میشود تا وظيفات مقرر را انجام دهند و همچنين در صورتیکه يك يا چند طبقه از طبقات پنجگانه وجود نداشته باشد کسری عده از ساير طبقات انتخاب میشود .

ماده ۱۳ - دعوت شدگان در اولين جلسه از بين خود يا خارج هفت نفر را که دارای سواد فارسی و واجد شرايط انتخاب شدن باشند به رأي مخفی و اکثریت نسبی برای انجمن نظارت اصلی و هفت نفر بهمين ترتيب برای عضویت علی البدل انتخاب میکنند . برای انجام انتخاب مزبور حضور دوثلث از دعوت شدگان کافی خواهد بود و در شهرهایی که جمعیت آنان کمتر از ده هزار نفر باشد تعداد

دعوت شدگان برای انتخاب انجمن نظارت از هر طبقه دوفهر و اعضاء اصلی و علی البدل هر کدام پنج نفر خواهند بود .

ماده ۱۴ - اعضاء انجمن نظارت پس از انتخاب بلافاصله از بین خود به رأی مخفی و اکثریت نسبی یکفهر رئیس و یکفهر نایب رئیس و دوفهر منشی انتخاب مینمایند.

ماده ۱۵ - انتخاب دریکروز بعمل خواهد آمد و انجمن مرکزی نظارت انتخابات در صورت ضرورت بتعداد لازم يك يا چند شعبه فرعی مرکب از پنج نفر از معتمدین محل دريك يا چند نقطه شهر تشکیل میدهد که در روز وساعات مقرر اخذ رأی نمایند .

ماده ۱۶ - انجمن نظارت باید آگهی که حاوی مطالب زیر باشد از ۵ تا ۱۰ روز قبل از روز اخذ رأی در شهر منتشر کند :

۱- محل انعقاد انجمن وتعداد شعب و روز وساعتی که برای انتخاب معین میشود ومدت اخذ رأی که حداقل ۱۰ ساعت خواهد بود .

۲- شرایط انتخاب کنندگان .

۳- عده اعضائیکه باید انتخاب شوند .

۴- اسامی داوطلبان عضویت انجمن شهرستان که صلاحیت آنها مورد تأیید قرار گرفته و واجد شرایط مقرر در این قانون باشند با تصریح به این امر که رأی دهندگان میتوانند از میان داوطلبان معرفی شده از طرف انجمن نظارت اشخاصی را که مایل باشند انتخاب نمایند .

ماده ۱۷ - دادن رأی باید مخفی باشد ونحوه اخذ آراء واستخراج آن و تشخیص حائزین اکثریت طبق آئین نامه ایست که از طرف وزارت کشور تنظیم خواهد شد و بتصویب هیئت وزیران خواهد رسید .

ماده ۱۸ - در مواقعی که یکی از اعضاء انجمن نظارت در خلال جریان امر انتخابات استعفا دهد و یا فوت نماید بجای او یکی از اعضاء علی البدل که دارای رأی زیادتری بوده است عضویت انجمن اصلی دعوت میشود. در مواقعی که عده ای از اعضاء اصلی یا علی البدل استعفا یا فوت کنند تا زمانی که اکثریت اعضاء اصلی و علی البدل برای ادامه کار باقی باشند انجمن با همان عده وظایف خود را انجام خواهد داد و در صورتیکه اکثریت باقی نباشد فرماندار از میان منتخبین مقرر در ماده ۱۲ کسانی را که رأی بیشتری داشته اند بترتیب دعوت خواهد نمود تا انجمن کار خود را ادامه دهد و در صورت تساوی رأی بقید قرعه انتخاب خواهند شد .

ماده ۱۹ - هرگاه در جریان انتخابات يك یا چند نفر از اعضاء انجمن نظارت از شرکت و حضور در انجمن استنکاف نمایند در صورتیکه بایک مرتبه اخطار کتبی فرماندار حاضر نشوند مستعفی شناخته شده و بجای آنها از اعضای علی البدل دعوت میشود .

ماده ۲۰ - در صورتیکه عضو مستعفی یا مستنکف یا فوت شده رئیس یا نایب رئیس یا یکی از منشی ها باشد بنحوی که در ماده ۱۸ عمل میشود و باقتضاء مورد رئیس یا نایب رئیس یا منشی انتخاب خواهد شد .

ماده ۲۱ - اگر کسی در جریان انتخابات شکایت یا ایرادی در امر انتخابات داشته باشد مانع سیر قانونی جریان انتخابات نخواهد بود ولی خلاصه شکایت یا ایراد در دفتر مخصوص انجمن نظارت ثبت و بشاکی رسید داده خواهد شد و طبق مقررات ماده ۲۲ رسیدگی بعمل خواهد آمد .

ماده ۲۲ - انجمن نظارت از روز اعلام خاتمه رأی و تعیین منتخبین تا

یکهفته ایرادات و شکایات از انتخابات را پذیرفته و رسیدگی میکند و نتیجه را اعلام میدارد و اگر شکایتی از انجمن نظارت رسیده باشد باید تا آخرین ساعت اولین روز هفته بعد به کمیسیون مذکور در ماده ۱۲ برای رسیدگی و اتخاذ تصمیم بفرستد کمیسیون مزبور حداکثر در مدت یک هفته رسیدگی بشکایات را خاتمه داده و نظر خود را ضمن تنظیم صورت مجلسی بفرمانداری و انجمن نظارت ابلاغ مینماید تصمیم کمیسیون در این مورد قطعی است و فرماندار و انجمن نظارت مکلفند تصمیمات مزبور را بموقع اجرا گذارند.

ماده ۲۳ - در مواردیکه تجدید انتخاب لازم شود طبق مواد این قانون اقدام خواهد شد.

مدت دوره اول انجمنهای شهرستان و استان استثنائاً تا انقضای مدت دوره قانونی انجمنهای شهر که در تاریخ اجرای این قانون تشکیل است خواهد بود بنحویکه برای دورههای بعد انتخابات انجمنهای شهرستان و انجمنهای شهر در یک تاریخ انجام شود.

ماده ۲۴ - در صورتیکه شکایتی از انتخابات نشود و یا شکایتهای رسیده پس از رسیدگی مورد تأیید کمیسیون پنج نفری مندرج در ماده ۱۲ واقع نگردد انجمن نظارت بنام کسانی که به عضویت انجمن شهرستان انتخاب شده اند اعتبار نامه بامضای اکثریت اعضای انجمن نظارت و فرماندار صادر خواهد کرد.

ماده ۲۵ - بعد از اینکه رسیدگی بشکایات خاتمه پذیرفت و اعتبار نامه اعضاء انجمن شهرستان صادر گردید و اوراق آراء مأخوذه با حضور اعضاء انجمن شهرستان رئیس و اعضاء انجمن نظارت انتخابات و فرماندار معدوم میشود و در این موقع رئیس انجمن نظارت انحلال انجمن نظارت را اعلام میدارد.

ماده ۲۶ - ترتیب انتخابات نمایندگان بخشها به این نحو خواهد بود که انجمن در هر ده یک نفر نماینده از میان اعضاء خود انتخاب و کتباً به بخشداری معرفی مینماید این نمایندگان انجمن های ده بادونفر نماینده مرکز بخش که از طرف انجمن ده مرکز بخش یا انجمن شهر آنجا انتخاب خواهند شد در روزیکه قبلاً از طرف بخشدار تعیین و به آنان ابلاغ شده در مرکز بخش حاضر میشوند و پس از اجتماع حداقل دوثلث نمایندگان منتخب در بخشداری با حضور بخشدار از بین خود و یا از ساکنین حوزه بخشداری نماینده یا نمایندگان بخش را که واجد شرایط عضویت انجمن شهرستان باشد به اکثریت آراء حاضرین عضویت انجمن شهرستان انتخاب و با اعتبارنامه ای که به اعضاء یا مهران اکثریت نمایندگان منتخب شرکت کننده در رأی باشد بفرمانداری معرفی مینمایند .

در صورتیکه در روز موعود دوثلث نمایندگان منتخب در بخشداری حاضر نباشند مجدداً روز دیگری برای انتخاب اعضای انجمن معین و به اکثریت اعضاء حاضر انتخاب بعمل خواهد آمد .

تبصره - در هر ده که انجمن ده تشکیل نشده باشد انجمن عمرانی بخش یک نفر از اهالی همان ده را که واجد شرایط انتخاب شوند باشد برای انتخاب نماینده بخش تعیین خواهند نمود .

فصل سوم - طرز تشکیل انجمن های شهرستان و استان

ماده ۲۷ - پس از آنکه دوثلث اعتبارنامه منتخبین بخشها و مرکز شهرستان بفرمانداری واصل گردید فرماندار مکلف است از کلیه اعضاء انجمن شهرستان و معتمدین محل و وجوه طبقات مندرج در ماده ۱۲ و رؤسای ادارات و مؤسسات عمومی

برای افتتاح انجمن دعوت و انجمن را بنام نامی اعلیحضرت همایونی شاهنشاه افتتاح کند .

ماده ۲۸ - پس از افتتاح بلافاصله انجمن بریاست مسن ترین رمنشیگری دونفر از جوانترین اعضاء تشکیل میشود و در حضور کلیه مدعوین مراسم سوگند به این ترتیب انجام خواهد شد که هر يك از اعضاء سوگندنامه بشرح زیر با ذکر نام خود قرائت نموده و ذیل آن را امضا کند .

« من ... امضاء کننده زیر خداوند متعال را بشهادت میطلبم و بقرآن مجید سوگند یاد میکنم تکالیف و وظایفی را که بعنوان عضو انجمن شهرستان بمن رجوع شده است با کمال راستی و درستی و جدوجهد انجام بدهم و در انجام این وظایف هرگز اغراض شخصی را مداخله ندهم و همواره خیر و صلاح مردم و تمامیت کشور ایران را منظور و نصب العین خود ساخته و بقانون اساسی و سلطنت مشروطه ایران وفادار بمانم و نسبت به اعلیحضرت همایون شاهنشاه مفخم خود صدیق و راستگو باشم . »

تبصره ۱ - اعضای که از اقلیتهای مذهبی انتخاب میشوند بکتاب آسمانی خود سوگند یاد خواهند کرد .

تبصره ۲ - اعضاء انجمنهای شهرستان که بعد از جلسه افتتاحیه برسند در اولین جلسه رسمی که حاضر میشوند باید مراسم تحلیف را بجا آورده و سوگندنامه را امضاء نمایند .

ماده ۲۹ - انجمن شهرستان پس از ادای سوگند از میان اعضاء خود یک نفر رئیس و یک نفر نایب رئیس و دو نفر منشی بارأی مخفی و اکثریت آراء برای مدت دو سال انتخاب و شروع بانجام وظایف قانونی خود میکند و همچنین دو نفر را از

بین خود برای عضویت در انجمن استان انتخاب و پس از صدور اعتبار نامه بفرمانداری معرفی میکند.

ماده ۳۰ - هرگاه یکی از اعضاء اعم از اینکه منتخب شهر یا بخشهای تابع حوزه شهرستان باشد استعفا داده یا فوت کند یک نفر بلافاصله بعد از آخرین نفر منتخب حوزه مربوط که رأی بیشتر داشته است برای بقیه مدت نمایندگی بجای او دعوت میشود.

ماده ۳۱ - هر يك از اعضاء انجمن شهرستان که فاقد يك یا چند شرط از شرایط لازم برای عضویت انجمن شود یا شغل دولتی قبول کند یا بدون عذر موجه و جلب موافقت قبلی انجمن چهار جلسه متوالی غیبت کند از عضویت انجمن معاف و مراتب بعضو مزبور ابلاغ خواهد شد تا اگر اعتراضی داشته باشد ظرف یک هفته بانجمن استان اعلام کند و میتواند برای دفاع از خود در جلسه انجمن حضور یابد تصمیم انجمن استان در این باره قطعی و بجای عضو معاف شده مطابق مواد فوق از منتخب بعدی دعوت بعمل خواهد آمد.

ماده ۳۲ - ترتیب افتتاح و مراسم تحلیف در انجمن استان نیز به ترتیبی که برای افتتاح انجمن شهرستان مقرر شده صورت خواهد گرفت.

ماده ۳۳ - استاندار مکلف است پس از معرفی اشخاصی که در شهرستانها برای عضویت انجمن استان انتخاب شده اند ظرف ده روز ترتیب تشکیل و افتتاح انجمن استان را بر طبق ماده (۲۷) بدهد و اعضاء انجمن استان را برای تشکیل انجمن دعوت نماید.

ماده ۳۴ - پس از حضور دو ثلث از اعضاء انجمن استان انجمن تحت ریاست مسن ترین اعضاء تشکیل میشود و از بین خود يك رئیس و يك نایب رئیس و دو منشی

قانون تشکیل انجمنهای شهرستان و استان

بارای مخفی و اکثریت نسبی برای مدت دو سال انتخاب و رسمیت انجمن را اعلام و بر طبق این قانون شروع بانجام وظایف مقرر مینمایند .

ماده ۳۵ - انجمن استان هر سه ماه یکبار تشکیل میگردد جلسات فوق العاده انجمن بنابر تقاضای دوثلث از اعضاء یا پیشنهاد استاندار تشکیل خواهد شد .

ماده ۳۶ - هریک از انجمنهای استان در اولین دوره اجلاسیه سالانه خود کمیسیونی مرکب از ۳ تا ۵ نفر انتخاب خواهد کرد . وظایف این کمیسیون بقرار زیر است :

۱ - مراقبت در اجرای تصمیمات انجمن استان و تهیه دستور مذاکرات دوره اجلاسیه بعد .

۲ - مطالعه و رسیدگی به بودجه استان که باید در انجمن مورد رسیدگی قرار گیرد .

۳ - بررسی سایر مسائلی که قبل از فرا رسیدن دوره های اجلاسیه بانجمن استان رجوع شده است .

۴ - اتخاذ تصمیم نسبت بمسائل عادی و امور جاری که در فاصله دوره اجلاسیه به انجمن رجوع شده و رئیس انجمن بکمیسیون دائمی ارجاع کرده باشد و تهیه گزارش این تصمیمات برای اطلاع انجمن .

ماده ۳۷ - هریک از انجمن های شهرستان و استان دبیرخانه ای خواهد داشت که مسئول رئیس انجمن میباشد .

ماده ۳۸ - استاندار یا معاون او میتواند در جلسات انجمن شهرستان و استان و فرماندار هر شهرستان یا معاون او میتواند در جلسات انجمن شهرستان حاضر شوند و در مذاکرات شرکت نمایند ولی حق رأی نخواهند داشت . همچنین انجمن

میتواند هریک از رؤسای ادارات و سازمانهای وابسته بدولت را که لازم بداندویا اینکه خود رؤسای مزبور درخواست کرده باشند به انجمن دعوت نماید ولی حق رأی نخواهند داشت .

ماده ۳۹ - جلسات انجمنها علنی است و حضور اشخاص در انجمن آزاد است ولی حق مذاکره و دخالت در مذاکرات انجمن و تظاهرات را ندارند . رئیس انجمن میتواند در صورت لزوم بتقاضای ثلث از اعضاء یا استاندار یا فرماندار جلسات غیر علنی تشکیل دهد در این صورت افشاء مذاکرات اینگونه جلسات موکول بتصویب انجمن خواهد بود .

تبصره - هرگاه در انجمن استان موضوعی مربوط بیکی از شهرستانهای تابع استان مطرح و در جریان باشد فرماندار و همچنین رؤسای مربوط آن شهرستان میتوانند باموافقت استاندار در آن جلسات و مذاکرات مربوط بحوزه خود بدون داشتن حق رأی شرکت کنند .

ماده ۴۰ - نظم داخلی انجمن بعهدہ رئیس است و هریک از اعضاء که برخلاف نظم رفتار کند مطابق آئیننامه داخلی انجمن با او رفتار میشود و اگر از اشخاص خارج که در انجمن حضور دارند عملی مخالف انتظامات سر بزندی در مذاکرات انجمن مداخله نمایند رئیس بوسیله مأمورین شهربانی که مسئول حفظ انتظامات هستند مرتکب را از انجمن اخراج میکند .

در صورتیکه عمل مرتکب مستلزم تعقیب کیفری باشد صورت مجلس تنظیم و بمقامات صلاحیتدار قضائی برای تعقیب قانونی ارسال خواهد شد .

تبصره - هر انجمن شهرستان و استان آئین نامه داخلی خواهد داشت که باید بتصویب آن انجمن رسیده باشد . وزارت کشور نمونه این آئیننامه ها را تهیه و در اختیار انجمن ها خواهد گذاشت .

ماده ۴۱ - اخذ رأی برای انتخاب اشخاص در انجمن ها بطور مخفی و با ورقه و برای تصویب بودجه با ورقه و علنی خواهد بود و در غیر این موارد اخذ رأی با قیام و قعود صورت میگیرد مگر آنکه دوثلث اعضاء حاضر تقاضای رأی مخفی نمایند .

ماده ۴۲ - انجمن با حضور دوثلث اعضاء رسمیت مییابد و تصمیمات انجمن وقتی معتبر است که بیش از نصف تمام اعضاء انجمن به آن رأی موافق داده باشند .

ماده ۴۳ - خلاصه مذاکرات و تصمیمات هر جلسه با ذکر اسامی غائبین بوسیله یکی از منشی ها در دفتر مخصوص ثبت و رئیس انجمن و منشی ذیل آنرا باید امضاء نمایند .

ماده ۴۴ - تصمیمات انجمن علاوه بر آنکه در انجمن علناً اعلام میشود جداگانه هم نوشته و در محلهای مخصوصی که عامه بتوانند از آن اطلاع حاصل نمایند الصاق میگردد .

ماده ۴۵ - تشکیل جلسات و اتخاذ تصمیم در غیر از محل انجمن و در غیر اوقاتی که تعیین شده ممنوع و بلااثر است .

استاندار یا فرماندار مکلفند مادام که برای انجمن محل مخصوصی تعیین نشده در استانداری یا فرمانداری یا شهرداری محل لازم در اختیار انجمن بگذارند .

ماده ۴۶ - هرگاه انجمن برخلاف وظایف قانونی خود اقدام نماید از طرف استاندار تذکرات لازم به انجمن داده میشود و اگر تذکرات مؤثر واقع نشود به پیشنهاد وزارت کشور که متکی بدلائل موجه باشد و تصویب شورای دولتی و در غیاب آن

بتصویب هیأت وزیران آن انجمن منحل میگردد در این صورت هرگاه بیش از یکسال به آخر دوره باقی مانده باشد وزارت کشور دستور تجدید انتخابات را برای بقیه مدت صادر مینماید .

تبصره - پس از اجرای این قانون در صورت انحلال انجمن شهرستان هیأتی بریاست فرماندار و عضویت رؤسای دادگستری - دارائی - بهداری - آموزش و پرورش - انجمن شهر و یک نفر معتمد محل و در صورت نبودن انجمن شهر دو نفر معتمد محل بانتخاب فرماندار تا تشکیل مجدد انجمن مزبور وظایف انجمن را باستثناء وضع عوارض انجام خواهند داد .

ماده ۴۷ - انجمن شهرستان باید يك نسخه از کلیه تصمیمات خود را قبل از اجراء برای فرماندار و انجمن استان برای استاندار ارسال دارد .

هرگاه فرماندار یا استاندار تصمیمی را برخلاف قانون و یا خارج از صلاحیت انجمن تشخیص دهد نظرات و اعتراضات خود را حداکثر تا ده روز کتبیاً بانجمن اعلام میدارد و گزارش آنرا بوزارت کشور میفرستد و انجمن نسبت بمواردی که مورد اعتراض قرار گرفته میتواند تجدید نظر کند و در صورتیکه انجمن بعقیده اولیه خود باقی باشد وزارت کشور هم نظر فرماندار یا استاندار را تأیید کند مورد اختلاف برای رسیدگی و اتخاذ تصمیم قطعی بوسیله وزارت کشور بشورای دولتی و در غیاب آن به هیأت وزیران ارجاع خواهد شد و نظر شورای دولتی یا هیأت وزیران قطعی خواهد بود و بهر حال مطلب مورد اعتراض تا تعیین تکلیف نهائی موقوف الاجرا خواهد ماند .

ماده ۴۸ - تصمیمات انجمنهای شهرستان و استان در حدود وظایف خود

در صورتی که طبق ماده ۴۷ این قانون مورد اعتراض قرار نگیرد پس از انقضای ده روز از تاریخ اعلام آن به فرمانداری یا استانداری قابل اجرا خواهد بود .

انجمن مکلف است هر سه ماه یکبار گزارش عملیات خود را برای اطلاع عموم منتشر نماید .

ماده ۴۹ - ادارات و سازمانهای وابسته بدولت و انجمنهای محلی مکلفند اطلاعات لازم را که مربوط بوظایف انجمن است در صورت تقاضا در اختیار انجمن قرار دهند مگر اینکه اطلاعات مزبور محرمانه باشد و در صورت اختلاف طبق نظر استاندار عمل خواهد شد .

ماده ۵۰ - سه ماه قبل از پایان دوره انجمن فرماندار مکلف است با رعایت ماده ۱۱ کمیسیون مقرر در ماده (۱۲) را برای دعوت انجمن نظارت و اقدام به انتخابات دوره بعد دعوت نماید .

فصل چهارم - وظایف و اختیارات انجمنهای شهرستان و استان

ماده ۵۱ - انجمن شهرستان دارای وظائف و اختیارات زیر میباشد :

۱ - تصویب طرحهای عمرانی و اجتماعی حوزه شهرستان در حدود بودجه و اعتبارات مصوب انجمن با رعایت قوانین مربوط .

طرحهای مزبور شامل امور محلی از قبیل :

تأسیس آموزشگاهها اعم از حرفه ای و غیره - مزارع نمونه - ساختن راههای فرعی و روستائی - ایجاد مؤسسات درمانی و بهداشتی و تعاون عمومی و امثال آن که علاوه بر برنامه های مصوب عمومی کشور باشد و انجمن بتواند با عوائدی که در اختیار دارد و یا با کمک دولت آنها را تأسیس و اداره نماید .

- ۲- مراقبت در امور مربوط به انجمنهای عمران بخش و راهنمایی آنها در تنظیم طرحهای عمرانی و اجتماعی .
  - ۳- حفظ و اداره کلیه اموال منقول و غیر منقول متعلق بانجمن و موسساتیکه از طرف انجمن دایر میگردد و اتخاذ تصمیم در مورد خرید و فروش و نقل و انتقال آنها .
  - ۴- تصویب قراردادها و تائید برای انجام وظایف خود لازم میداند .
  - ۵- اتخاذ تصمیم و نظارت بر مصرف وجوهی که بمنظور انجام وظایف مقرر در این قانون از منابع دولتی در اختیار انجمن قرار میگردد .
  - ۶- تصویب بودجه و متمم بودجه و اصلاح بودجه انجمن و انتشار تفریغ بودجه .
  - ۷- مراقبت در امور بهداری و بهداشت حوزه شهرستان .
  - ۸- مراقبت در امور خیریه و تعاون عمومی حوزه شهرستان .
  - ۹- مراقبت در امور آموزشی و تربیتی شهرستان و کمک به پیشرفت برنامه پیکار بایسواد و سپاهیان انقلاب .
  - ۱۰- اهداء و قبول هدایا بنام انجمن .
  - ۱۱- اتخاذ تصمیم در مورد رفع اختلافات بین شهرداریها و انجمنهای دهات حوزه شهرستان در صورتیکه مرجع قانونی خاصی برای آن تعیین نشده باشد .
  - ۱۲- انجمن شهرستان میتواند در موارد زیر رأساً یا بدرخواست سازمانهای ذیصلاح اظهار نظر کند :
- الف - امور اجتماعی - اقتصادی - آموزشی - تربیتی - فرهنگی و بهداشتی .
- ب - عمران شهری و روستائی .

- ج - خواربار و مایحتاج عمومی .
- د - امور حمل و نقل و وسائط نقلیه عمومی .
- ه - حدود حوزه شهرستان - شهر - بخش .
- و - حفظ و آبادانی موقوفاتی عامه و مصرف صحیح عوائد آن طبق مقررات مربوط .
- ز - توسعه کشاورزی و دامپروری و دفع آفات .

ح - ایجاد و نگاهداری راهها .

ط - حفظ و حراست آثار باستانی و تأسیس موزه و کتابخانه .

ماده ۵۲ - دولت میتواند علاوه بر وظائفی که بموجب این قانون بانجمنهای شهرستان و استان واگذار گردیده وظائف بعضی سازمانها و مؤسسات دولتی را نیز تا تاریخ تصویب این قانون که عهده دار این امور بوده اند بتدریج و متناسب و امکانات محلی بانجمن شهرستان یا استان واگذار نماید و امکانات اجرایی و مالی مربوط را نیز در اختیار انجمن قرار دهد .

ماده ۵۳ - انجمن شهرستان میتواند برای تأمین هزینه طرحهای موضوع ماده (۵۱) عوارض مخصوصی که منحصراً بمصارف مزبور خواهد رسید بطور موقت وضع و بازکر طرح مربوط برای اطلاع عموم آگهی نماید .

عوارض مزبور نباید تأثیر سوئی در اقتصاد عمومی کشور داشته باشد و تشخیص آن با کمیسیون مرکب از وزراء کشور و دارائی و اقتصاد خواهد بود .

انجمن شهرستان باید عوارضی را که برای اجرای طرحهای عمرانی وضع میکند قبل از اجرای به اطلاع کمیسیون مزبور برساند و کمیسیون مکلف است از تاریخ اعلام

بکمسیون حداکثر ظرف دو ماه نظر خود را به انجمن اعلام کند و در صورتیکه در مدت مزبور کمسیون نظر خود را ابلاغ نکند مصوبات انجمن قابل اجرا خواهد بود.

تبصره - پس از تأمین اعتبار لازم برای انجام طرح مصوب موضوع عوارض مربوط به آن خود به خود لغو و منتفی میشود.

ماده ۵۴ - هرگاه برای انجام امور مربوط به عمران و آبادی شهری و روستائی نقشه ها و طرحهائی لازم باشد که تهیه آن برای انجمن مقدور نباشد سازمانهای دولتی مربوط باید خدمات فنی مورد نیاز را مجاناً انجام داده و راهنمایی های لازم را بعمل آورند.

ماده ۵۵ - هر يك از سازمانهای دولتی و مؤسسات وابسته بآن كه برای رفع نیازمندیهای محلی پیشنهادی بمقامات مرکزی نموده و اعتباراتی را برای امور عمرانی درخواست کند باید قبل از نظر انجمن شهرستان یا استان را بر حسب مورد بخواند و هرگاه انجمن نظری داشته باشد باید حداکثر ظرف مدت ۱۵ روز اعلام نماید. سازمانهای مزبور مکلفند عین نظریه انجمن را به مقامات مرکزی بفرستند.

ماده ۵۶ - وزارت کشور آئین نامه های مربوط به تشخیص نیازمندیهای نواحی مختلف کشور و اولویت طرحها و نقشه ها را برای راهنمایی انجمنها تنظیم و بتصویب هیأت دولت میرساند.

ماده ۵۷ - در اموریکه طبق مقررات این قانون انجام آن از وظایف و اختیارات انجمن شهرستان است هرگاه امری مربوط به بیش از حوزه يك شهرستان باشد یا اثرات آن شامل بیش از يك شهرستان گردد انجمن استان عهده دار انجام آن خواهد بود.

اموریکه مربوط به بیش از یک شهرستان است بنا بر پیشنهاد استاندار و تصویب انجمن استان معین خواهد شد.

ماده ۵۸ - انجمن استان به اختلاف نظر بین انجمنهای شهرستان و اختلاف نظر بین انجمنهای مزبور با انجمنهای شهرستان و انجمن بهداری و کمیسیون ناظر بر سهم آموزش و پرورش از درآمد شهرداریها رسیدگی مینماید و رأی انجمن استان قطعی خواهد بود.

فصل پنجم - بودجه و مقررات مالی انجمنهای شهرستان و استان

ماده ۵۹ - هر یک از انجمنهای شهرستان و استان دارای بودجه سالانه خواهد بود که شامل کلیه ارقام درآمد و هزینه انجمن میباشد.

تبصره - سال مالی انجمن یکسال شمسی است که از اول فروردین ماه شروع و در آخر اسفند همانسال خاتمه می یابد.

ماده ۶۰ - بودجه انجمن را هیأت رئیسه تا پایان دی ماه تهیه می نماید و باید تا پایان اسفند ماه بتصویب انجمن رسیده و برای اطلاع عموم منتشر شود.

ماده ۶۱ - تفریغ بودجه هر سال انجمنهای شهرستان و استان باید تا پایان خرداد ماه سال بعد بتصویب انجمن رسیده و برای اطلاع عموم منتشر شود.

ماده ۶۲ - منابع درآمد انجمنهای شهرستان و استان بقرار زیر است:

- ۱- درآمد حاصل از عوارض ماده ۵۳ و اموال و تأسیسات متعلق به انجمن.
- ۲- سهمی که انجمنهای عمران دهات و انجمنهای شهر از محل بودجه عمرانی خود بتقاضای انجمن شهرستان و تصویب استاندار با توجه به برنامه عمرانی شهرستان برای مخارج شهرستان تخصیص میدهند.

۳- سهمی که بعنوان کمک از خزانه دولت و یا از محل درآمدهای سازمان برنامه طبق شرایط مقررہ برای امور عمرانی انجمن اختصاص داده میشود .

مجموع کمکهای موضوع این بند برای کلیه انجمنهای شهرستان و استان هر سال در بودجه کل کشور منظور و طبق پیشنهاد وزارت کشور و تصویب هیأت وزیران بر حسب نیازمندی در اختیار هریک از انجمنها قرار خواهد گرفت .

۴- هدایا و سایر درآمدهای متفرقه پیش بینی نشده در حدود مقررات قانونی .

۵- سهمی از مجموع مالیات بر درآمد و مالیات بر املاک و اموال وصول شده حوزہ انجمن ، میزان سهم مزبور هر سال در بودجه کل کشور معین خواهد شد .

تبصره - درآمد انجمنهای استان عبارت است از درآمد های مندرج در در ردیف های ۵۰۴ این ماده .

ماده ۶۳ - انجمنهای شهرستان و استان میتوانند در صورت لزوم برای تأمین هزینه طرحهای عمرانی تا میزان ۲۰ درصد بودجه درآمد سالانه خود انجمن وام یا اعتبار از منابع داخلی تحصیل نمایند . دریافت وام اضافه بر ۲۰٪ مزبور منوط بتصویب هیأت وزیران خواهد بود .

ماده ۶۴ - اعضاء انجمنهای شهرستان و استان حق حضور متناسب بامیزان کار بارعایت بودجه از اعتبارات انجمن دریافت خواهند نمود .

تبصره ۱ - برای اجرای مقررات مذکور در این ماده انجمنهای شهرستان و استان بسه درجه تقسیم شده و میزان حق حضور طبق آئین نامه ای که از طرف وزارت کشور تنظیم و بتصویب هیأت وزیران میرسد معین خواهد شد .

تبصره ۲ - اعضاء انجمنهای شهرستان که مقیم مرکز شهرستان نباشند و همچنین اعضاء انجمنهای شهرستان که از شهرستانها در انجمن استان شرکت میکنند علاوه بر حق حضور هزینه معمولی ایاب و ذهاب و کمک خرج متناسبی برای ایام توقف در مرکز شهرستان یا استان جهت شرکت در جلسات انجمن از بودجه انجمن مربوط دریافت خواهند نمود .

هزینه ایاب و ذهاب و کمک خرج طبق آئین نامه بترتیب مذکور در این ماده تعیین خواهد شد .

ماده ۶۵ - در هر يك از قوانینی که شرکت اعضاء انجمن ایالتی و ولایتی در انجمنها و اجتماعات ذکر شده انجمن استان و شهرستان دعوت بعمل خواهد آمد .

تبصره ۲ ماده ۱۴ قانون انتخابات مجلس شورای ملی و تبصره ۴ ماده ۱۲ قانون انتخابات مجلس سنا و قانون انجمنهای ایالتی و ولایتی مصوب سال ۱۳۲۵ قمری و سایر قوانینی که با این قانون مغایر است در قسمتی که مغایرت دارد ملغی است .

دولت مأمور اجرای این قانون است و هزینه لازم برای اجرای آنرا باتصویب هیأت وزیران تأمین و پرداخت خواهد کرد .

قانون فوق مشتمل بر شصت و پنج ماده و بیست تبصره پس از تصویب مجلس شورای ملی در جلسه روز یکشنبه ۱۳۴۹/۳/۲۴ در جلسه روز شنبه سیام خردادماه یک هزار و سیصد و چهل و نه بتصویب مجلس سنا رسید .

رئیس مجلس سنا - جعفر شریف امامی

اصلاح فصل چهارم آئین نامه معاشهای نیروهای مسلح شاهنشاهی

مصوب ۱۳۴۹/۴/۷ کمیسیون بودجه مجلس شورای ملی

فصل چهارم آئین نامه معاشهای نیروهای مسلح شاهنشاهی مربوط به حقوق مقامهای سازمانی در نیروهای مسلح شاهنشاهی بشرح زیر اصلاح میشود :

ماده ۱ - بمقامات نامبرده زیر علاوه بر حقوق حق مقام بشرح زیر پرداخت می گردد :

- الف - رئیس ستاد بزرگ ارتشتاران $\frac{۹}{۱۰}$ (نه دهم) حقوق ماهانه ارتشبدی .
- ب - ریاست سرای نظامی شاهنشاهی - فرماندهان نیروی زمینی - هوائی - دریائی - جانشین ریاست ستاد بزرگ ارتشتاران - فرماندهی ژاندارمری کل کشور و رئیس شهربانی کل کشور $\frac{۱}{۷}$ (شش هفتم) حقوق درجه ارتشبدی .
- پ - سایر شاغلین مقامات ارتشبدی $\frac{۳}{۴}$ (سه ربع) حقوق ارتشبدی .
- ت - معاونان وزارت جنگ و معاون هم آهنگ کننده سناد بزرگ ارتشتاران $\frac{۳}{۴}$ (سه ربع) حقوق ارتشبدی .
- ث - به شاغلین مقامات سپهبدی $\frac{۱}{۲}$ (نصف) حقوق سپهبدی .
- ج - به شاغلین مقامات سرلشگری $\frac{۲}{۵}$ (دو پنجم) حقوق سرلشگری .
- چ - به شاغلین مقامات سرتیپی $\frac{۱}{۳}$ (ثلث) حقوق سرتیپی .

ح - بسرهنکهای چهار سال (داخل) قدمت خدمت در درجه سرهنکی^۱/_۵ (یک پنجم) حقوق درجه و بسرهنکهای شش سال قدمت خدمت سرهنکی به بالا^۱/_۳ (ثلث) حقوق درجه سرهنکی .

خ - بفرماندهان پادگانهای منفرد ارتش شاهنشاهی از گردان (داخل) بیالا^۲/_۵ (دوپنجم) حقوق درجه مربوطه .

د - بفرماندهان هنگ - گردان - گروهان ژاندارمری و افسران انتظامات عشایری و مرزبانان درجه ۲ و ۱ و همچنین برؤسای شهربانیهای مستقل و شهربانیهای درجه ۱ و ۲ و ۳ و ۴ و ۵ و کلانتریها^۱/_۳ (ثلث) حقوق درجه مربوطه .

تبصره ۱ - منظور از حقوق جمع مبلغی است که از آن کشوربازنشستگی کسر میشود .

تبصره ۲ - بافسران منتظر خدمت و بدون کار حق مقام تعلق نمیگیرد .

تبصره ۳ - افسران منتسب شاغل از حق مقام مربوطه استفاده خواهند نمود .

تبصره ۴ - افسران منتسب بدون شغل حداکثر تا دوماه از آخرین حق مقامی که استفاده مینمودند استفاده خواهند نمود .

تبصره ۵ - بافسرانی که در خارج از کشور مأموریت ثابت داشته باشند حق مقام تعلق نمیگیرد .

اصلاحی فوق باستناد ماده ۶۲ قانون استخدام نیروهای مسلح شاهنشاهی در تاریخ روز یکشنبه هفتم تیر ماه یک هزار و سیصد و چهل و نه بتصویب کمیسیون بودجه مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - عبدالله ریاضی

قانون بخشودگی کلیه مطالبات دولت بابت حق مرتع و جرائم چرای دام

مصوب ۱۳۴۹/۴/۷

ماده واحده - کلیه مطالبات دولت بابت حق مرتع اعم از آنچه که مربوط به بنگاه سابق خالصجات و یا مربوط به وزارت منابع طبیعی باشد همچنین غرامت و جریمه‌های مربوط به چرانیدن دام بخشوده می‌شود .

تعقیب پرونده‌های کیفری مربوط باین امر در صورتیکه در دادسراها باشد با دستور دادستان شهرستان و اگر در دادگاه باشد با صدور قرار دادگاه موقوف می‌شود .

احکام قطعی و اجرائیه‌های صادره در صورتیکه منتهی بوصول محکوم به نشده باشد بلا اجرا میماند ولی وجوهی که باین عنوان تا تاریخ تصویب این قانون وصول گردیده غیر قابل استرداد است .

نسبت به پرونده‌های مدنی مربوط بموضوع این ماده نیز دادخواست‌های تقدیمی بنگاه سابق خالصجات یا وزارت منابع طبیعی مسترد شده تلقی می‌شود .
قانون فوق مشتمل بر یک ماده پس از اظهار ملاحظات مجلس سنا در تاریخ روز دوشنبه ۱۳۴۹/۳/۱۸ در جلسه روز یکشنبه هفتم تیر ماه یک هزار و سیصد و چهل و نه شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - عبدالله ریاضی

قانون اجازه معاملات ترياك و كمك بدرمان معتادان

مصوب ۱۳۴۹/۴/۷

ماده واحده - در ۱- اجرای قانون اجازه کشت محدود خشخاش و صدور ترياك مورخ ۱۳/ اسفند ماه ۱۳۴۷ وزارت اصلاحات ارضی و تعاون روستائی مجاز است دريکي از سازمانهای تابعه يا وابسته بخود بمنظور خريد شيره ترياك (ماده ای که از تيغ زدن خشخاش و يا جوشاندن گرز خشخاش اعم از کوبیده يا نکوبیده بدست آید) و تياری و معاملات ترياك و توزيع آن براساس مقررات بازرگانی و همچنين مصرف آن بارتاعيت آئين نامه اجرائی ماده ۳ قانون کشت محدود خشخاش و صدور ترياك مصوب بیستم شهریور ماه ۱۳۴۸ واحد سازمانی لازم را بوجود آورد .

تبصره ۱ - واحد سازمانی فوق الذکر مشمول قانون و مقررات استخدام کشوری نخواهد بود .

تبصره ۲ - واحد سازمانی مزبور مکلف است وجوه حاصل از اين معاملات را در حساب مخصوصی که وسيله خزانه داریکل دربانک تعاون کشاورزی ايران يا شعب و نمايندگیهای آن افتتاح خواهد شد متمرکز کند .

تبصره ۳ - عملیات و معاملات موضوع اين قانون و ترتيب توزيع ترياك و همچنين نحوه مصرف و تقسيم وجوه حاصل از آن بخصوص تأمین هزینه معالجه

معتادان مشمول مقررات قانون محاسبات عمومی و معاملات دولتی نیست و تسایع آئین نامه ای خواهد بود که از طرف وزارت اصلاحات ارضی و تعاون روستائی و وزارت دارائی و وزارت بهداشتی و بتصویب کمیسیونهای اصلاحات ارضی و دارائی و بهداشتی مجلسین خواهد رسید .

تبصره ۴ - کلیه هزینه های مربوط به تیاری و نگاهداری و توزیع تریاک که تاکنون توسط بنگاه کل داروئی ایران بعمل آمده است از محل وجوه حاصل از فروش تریاک قابل پرداخت میباشد و وجوه حاصل از فروش تریاک پس از وضع هزینه های تولید و خرید شیر تریاک و تیاری و نگاهداری و توزیع آن در اختیار وزارت بهداشتی قرار میگیرد تا بمصرف تأمین وسائل درمان معتادان برسد .

مانده وجوه حاصل از فروش تریاک در سال ۱۳۴۸ نیز تابع این تبصره بوده همچنین مشمول مقررات پایان سال مالی نخواهد بود .

هزینه های مربوط بتولید و خرید شیر تریاک و تیاری و نگاهداری و توزیع آن در مورد محصول کشت پائیزه سال ۱۳۴۸ و کشت بهار سال ۱۳۴۹ نیز تابع مقررات پیش بینی شده در این تبصره میباشد .

تبصره ۵ - بانک تعاون کشاورزی ایران مکلف است تنخواه گردان متناسبی بتشخیص وزیر اصلاحات ارضی و تعاون روستائی در اختیار سازمان مذکور قرار دهد و وزارت اصلاحات ارضی و تعاون روستائی مکلف است تنخواه گردان دریافتی از بانک را بابهره آن از محل وجوه حاصل از معاملات تریاک از حساب مخصوص برداشت و ببانک تعاون کشاورزی واریز کند .

تبصره ۶ - مقررات ماده ۱۴ قانون منع کشت خشخاش مصوب سال

قانون اجازه معاملات تریاک و کمک بدرمان معتادان

۱۳۴۸ شامل اشخاصی که با اجازه وزارت اصلاحات ارضی و تعاون روستائی بذریعہ گزرخشاخ را نگاهداری میکنند نخواهد بود .

قانون فوق مشتمل بر یک ماده و شش تبصره پس از تصویب مجلس سنا در تاریخ روز دوشنبه ۱۳۴۹/۳/۲۵ در جلسه روز یکشنبه هفتم تیر ماه یک هزار و سیصد و چهل و نه به تصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - عبد الله ریاضی

قانون انتقال باقیمانده اراضی مرتع ملی شده چیتگر بسازمان مسکن

مصوب ۱۳۴۹/۴/۷

ماده ۱۹ احده - بوزارت منابع طبیعی اجازه داده میشود باقیمانده اراضی مرتع ملی شده چیتگر را که در تاریخ تصویب این قانون در اختیار وزارت منابع طبیعی است بمنظور انجام برنامه های نوسازی و شهرسازی و اجرای طرحهای عمرانی مجاناً بسازمان مسکن (وابسته بوزارت آبادانی و مسکن) انتقال دهد.

تبصره - سازمان مسکن مکلف است تا پنجاه هکتار از اراضی مذکور را منحصرأ بمنظور تأمین مسکن کارگران (ایجاد ساختمان و تأسیسات شهری) مجاناً بوزارت کار و امور اجتماعی واگذار کند تا بر طبق آئین نامه ای که وزارت کار و امور اجتماعی تهیه و بتصویب هیئت وزیران خواهد رسید در اختیار شرکت های تعاونی مسکن کارگران قرار گیرد.

قانون فوق مشتمل بر يك ماده و يك تبصره پس از تصویب مجلس سنا در تاریخ روز دوشنبه ۱۳۴۹/۳/۲۵ در جلسه روز یکشنبه هفتم تیر ماه یک هزار و سیصد و چهل و نه بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - عبدالله ریاضی

قانون اصلاح بعضی از مواد قانون حفاظت و بهره‌برداری از جنگلها و مراتع کشور

مصوب ۴/۷/۱۳۴۹

ماده ۱۹ حده - بعضی از مواد قانون اصلاح قانون حفاظت و بهره‌برداری از جنگلها و مراتع کشور مصوب فروردین ماه ۱۳۴۸ بشرح زیر اصلاح میشود:
۱- قسمت اخیر متن ماده ۳ بعد از جمله صادر خواهد نمود بشرح زیر اصلاح میشود:

وزارت منابع طبیعی مجاز است نسبت به بهره‌برداری از منابع مذکور رأساً یا با تأسیس شرکت و یا بامشارکت اشخاص حقیقی و یا حقوقی اقدام کند همچنین اجازه دارد نسبت به راهسازی برای منابع مذکور و ایجاد صنایع چوب بترتیب فوق عمل نماید.

۲- تبصره زیر بعنوان تبصره ۷ بماده ۳۵ اضافه میشود:

تبصره ۷ - حداقل بهای تعیین شده برای اراضی جنگلی جلگه‌ای واقع بین هشت پر و آستارا برای هر هکتار ۲۰۰۰۰ ریال تعیین میگردد.

۳- مواد ۳۷ و ۳۸ و تبصره ذیل آن از قانون مذکور لغو و بجای آن یک ماده و چهار تبصره زیر بعنوان ماده ۳۷ و تبصره‌های ۱ و ۲ و ۳ و ۴ تصویب میشود

ماده ۳۷ - بوزارت منابع طبیعی اجازه داده میشود اراضی جنگلی جلگه‌ای و مراتع غیر مشجر جلگه‌ای و بیشه‌های طبیعی را بر حسب احتیاجات وزارت جنگ و بنیاد پهلوی و دانشگاههای کشور و همچنین وزارت کشاورزی بمنظور تأسیس ایستگاههای کشاورزی واگذار کند و برای رفع نیازمندیهای مربوط به وظایف اصلی وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی و شهرداریها و سازمان شکاربانی و نظارت بر صید و مؤسسات عام‌المنفعه و خیریه عمومی در هر استان یا فرمانداری کل حداکثر تا بیست هکتار با تصویب هیأت وزیران مجاناً واگذار کند. اراضی واگذار شده با استثنای اراضی که به بنیاد پهلوی و سایر مؤسسات عام‌المنفعه و خیریه عمومی که بموجب قوانین شناخته شده باشند واگذار میشود قابل اجاره و یا انتقال بغیر نمی‌باشد و در صورتیکه در مدت پنجسال از تاریخ واگذاری برای اجرای طرح مربوط مورد استفاده قرار نگیرد بوزارت منابع طبیعی مسترد میشود.

تبصره ۱ - واگذاری اراضی بمؤسسات آموزشی عالی و علمی و دانشگاهها از طریق وزارت علوم و آموزش عالی بعمل خواهد آمد.

تبصره ۲ - واگذاری اراضی مورد نیاز سازمان تربیت بدنی و تفریحات سالم و سازمان پیش آهنگی در هر شهرستان حداکثر تا میزان ۴ هکتار با شرایط مذکور در این ماده بلامانع است.

تبصره ۳ - بوزارت منابع طبیعی اجازه داده میشود بمنظور افزایش سطح زیر کشت و توسعه فعالیت‌های کشاورزی در هر یک از استانهای گیلان و مازندران حداکثر تا مساحت پانصد هکتار از اراضی جنگلی جلگه‌ای و مراتع غیر مشجر جلگه‌ای شمان را برای واگذاری بشرکتهای سهامی زراعی رود پیش‌واقع در

قانون اصلاح بعضی از مواد قانون حفاظت و بهره‌برداری از جنگلها و مراتع کشور

استان گیلان و سمسکنده واقع در استان مازندران را مجاناً در اختیار وزارت اصلاحات ارضی و تعاون روستائی قرار دهد .

اراضی واگذاری بشرکتهای مزبور قابل انتقال بغیر نیست و در صورت عدم احتیاج یا انحلال هر يك از شرکت های مذکور بوزارت منابع طبیعی مسترد می‌شود .

تبصره ۴ - محدودیت این ماده شامل مقررات ماده ۵ قانون تأسیس شرکتهای بهره‌برداری از اراضی زیر سدها و ماده ۵۲ قانون آب و نحوه ملی شدن آن نخواهد بود .

۴- کلمه مکرر از عنوان ماده ۳۸ مکرر قانون مذکور حذف می‌گردد .
قانون فوق مشتمل بر يك ماده پس از تصویب مجلس سنا در تاریخ روز شنبه ۱۳۴۹/۳/۳۰ در جلسه روز یکشنبه هفتم تیرماه یکهزار و سیصد و چهل و نه شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - عبدالله ریاضی

قانون استخدام متخصصین فنی خارجی

مصوب ۱۳۴۹/۴/۷

ماده ۱۵ - در مواردی که استفاده از متخصصین فنی خارجی لازم باشد وزارتخانه‌ها و سازمانهای دولتی و مؤسسات و شرکتهای دولتی و وابسته بدولت میتوانند باتصویب هیئت وزیران متخصصین مزبور را استخدام کنند مشروط بر اینکه داوطلب متخصص ایرانی واجد شرایط و حاضر بخدمت موجود نباشد شرایط استخدامی از قبیل تابعیت - مدت خدمت - دستمزد و همچنین سایر ترتیبات مربوط به متخصصین پس از تصویب هیئت دولت قابل اجراست .

تبصره ۱۵ - در قرارداد باهریک از متخصصین خارجی بموجب ماده صریحی باید قید شود که مداخله در امر سیاسی و تخلف از قوانین مملکتی و نظامات داخلی و اداری موجب نقض قرارداد بوده و هیچگونه حقی برای مستخدم متخلف متصور نخواهد بود .

تبصره ۲ - دولت مکلف است گزارش مربوط بموارد فوق را در آخر هر سال باطلاع مجلسین برساند .

ماده ۲۰ - قانون شرایط اساسی کنترات مستخدمین خارجی مصوب ۲۳ عقرب ۱۳۰۱ شمسی از تاریخ اجرای این قانون لغو میشود .

قراردادهای مستخدمین خارجی که در تاریخ اجرای این قانون در خدمت دولت هستند تا پایان مدت بقوت خود باقی است .

قانون فوق مشتمل بر دو ماده و دو تبصره پس از تصویب مجلس سنا در تاریخ روز شنبه ۱۳۴۹/۳/۳۰ در جلسه روز یکشنبه هفتم تیر ماه یک هزار و سیصد و چهل و نه شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - عبدالله ریاضی

قانون ایمنی راهها و راه آهن

مصوب ۱۳۴۹/۴/۷

ماده ۱- شاهراه به راهی اطلاق میشود که حداقل دارای دو خط اتومبیل رو و یک شانه حداقل بعرض ۳ متر برای هر طرف رفت و برگشت بوده و دو طرف آن بنحوی محصور و در تمام طول شاهراه از هم کاملاً مجزا باشد و ارتباط آنها با هم فقط بوسیله راههای فرعی که از زیر یا بالای شاهراه عبور کند تأمین شود و هیچ راه دیگری آنرا قطع نکند.

ماده ۲- هر شاهراه که با خصوصیات فوق ساخته شده یا بشود از تاریخی که وزارت راه اعلام کند مشمول مقررات این قانون میباشد.

ماده ۳- وزارت راه مکلف است در هر شاهراه حداقل و حداکثر سرعت همچنین انواع وسائط نقلیه ای که عبور آنها مجاز نیست بانصب علائم مشخص کند و نیز کلیه علائم مربوط بمقررات رانندگی و محلهای توقف مجاز و سایر علائم لازم را که برای پیشگیری از خطرات احتمالی تصادف لازم است در طول راه برای اطلاع رانندگان نصب کند.

ماده ۴- ورود و عبور عابرین پیاده و انواع وسائط نقلیه غیر مجاز و عبور دادن دام در شاهراهها و همچنین توقف وسائط نقلیه در خطوط عبور ممنوع است.

هرگاه بجهات مذکور حادثه ای واقع شود که منجر بضرر یا جرح یا قتل یا خسارت مالی شود راننده مجاز که وسیله نقلیه او مجاز بحرکت در شاهراه باشد

نسبت بموارد فوق مسئولیتی نخواهد داشت . ولی در هر حال مکلف است در صورت بروز حادثه وسیله نقلیه را در شانه سمت راست متوقف نموده و مصدوم را با وسیله نقلیه خود یا وسیله دیگر بلافاصله با اولین درمانگاه یا بیمارستان برساند و مراتب را بأمورین انتظامی اطلاع دهد . عدم مسئولیت راننده مذکور مانع استفاده شخص ثالث از مقررات بیمه نخواهد بود .

تبصره - وزارت راه مکلف است محل های توقف ضروری مجاز و سائط نقلیه در طول شاهراه ها را ایجاد کند .

ماده ۵۵- دولت میتواند با تصویب کمیسیون های راه و دارائی مجلسین برای شاهراهها عوارض مناسبی تعیین و وصول کند .

ماده ۶۱- اقدام بهرگونه عملیاتی که موجب خرابی جاده گردد همچنین ایجاد هرگونه مستحذات یا درختکاری یا زراعت یا اقدام بحفاری در حریم قانونی شاهراهها و راههای اصلی و فرعی و راه آهن که میزان هر یک بطریق و وسائل متناسب مشخص و از طرف وزارت راه آگهی میشود بدون اجازه وزارت راه ممنوع است .

تبصره ۱ - وزارت راه مکلف است با حضور نماینده دادسرا و در نقاطی که دادسرا نباشد با حضور نماینده دادگاه بخش این قبیل مستحذات یا درختکاری و یا زراعت و حفاریات را ضمن تنظیم صورت مجلس رأساً قلع و آثار تجاوز را محو کند .

تبصره ۲ - اشخاص ذینفع می توانند بمراجع دادگستری مراجعه کنند . دادگاه خارج از نوبت به اینگونه پرونده ها رسیدگی نموده و حکم لازم را صادر می کند .

ماده ۷ - هرگاه در طول خطوط راه آهن از طرف رانندگان و سائل نقلیه راه آهن بر اثر رانندگی و سائل مزبور قتل یا جرح یا ضرب واقع شود باید وسیله نقلیه متوقف گردد و ضمن مبادرت بکمکهای نخستین در مورد مجروحین و مصدومین صورت مجلس در محل حادثه بوسیله مأمورین انتظامی راه آهن و مأمورین مربوط راه آهن تنظیم و پس از تحقیقات اولیه از راننده و مطلعین در صورتیکه بسبب حادثه جسد یا اجسام دیگری روی خطوط راه آهن قرار گرفته و مانع عبور قطار و وسایل نقلیه راه آهن باشد مأمورین پلیس انتظامی راه آهن آنرا بمحاذات محل بخارج خط در نقطه مناسبی انتقال داده و بلافاصله قطار و وسیله نقلیه را حرکت دهند .

مأمورین پلیس انتظامی راه آهن موظفند آثار و علائم موجود را در محل حادثه حفظ کرده و مراتب را در صورت وقوع قتل فوراً بمقامات قضائی برای حضور و انجام تشریفات قانونی گزارش دهند .

ماده ۸ - راه آهن دولتی ایران مکلف است در طول راه آهن معابر و گذرگاههای مجاز برای افراد و وسایل نقلیه را بانصب علامات مشخص کند .

ماده ۹ - عبور از روی خطوط راه آهن و ورود در محوطه ایستگاهها و کارخانهها و تأسیسات فنی راه آهن باستثنای سکوهای مسافری و امکان و گذرگاهها و معابر مجاز واقع در ایستگاهها و در طول خطوط ممنوع است جز برای آنکه از مأمورین راه آهن که برحسب وظیفه مجاز به ورود و عبور می باشند و در صورت تخلف و بروز حادثه راه آهن دولتی ایران مسئول نخواهد بود .

ماده ۱۰ - عبور هرگونه وسیله نقلیه اعم از موتوری و غیر موتوری از يك

طرف خط آهن بطرف دیگر در غیر محلهای مجاز ممنوع است و متخلف از این امر مسئول هر گونه پیش آمد و خسارت وارده میباشد .

ماده ۱۱ - از تاریخ تصویب این قانون غرامت موضوع ماده (۱۳) قانون کیفر بزه های راه آهن مصوب فروردین ماه ۱۳۲۰ از پانصد ریال تا پنج هزار ریال خواهد بود و تجاوز بمحدوده ایستگاهها در حکم تجاوز بحریم خط آهن میباشد .

تبصره - حدود ایستگاه راه آهن عبارتست از محوطه ای که مورد نیاز راه آهن بوده و بر اساس نقشه های مصوب راه آهن قانوناً بتصرف و تملک راه آهن در آمده باشد و بوسیله علائم مخصوص از طرف راه آهن مشخص میشود .

ماده ۱۲ - تبصره ذیل به ماده ۲۱ قانون بزه های راه آهن اضافه میشود :

تبصره - تعقیب متهم در دادگستری موکول بشکایت راه آهن خواهد بود .

ماده ۱۳ - هرگاه بر اثر عبور انسان یا دام یا وسیله نقلیه ای که حرکت آن بستگی به راه آهن ندارد و برخورد آن با وسایل نقلیه مجاز راه آهن در روی خط آهن حادثه ای منجر به قتل یا جرح یا ضرب یا خسارت مالی شود راننده مجاز که بر حسب وظیفه رانندگی وسایل نقلیه راه آهن را روی خط آهن بعهده دارد در صورتی که نظامات و مقررات مربوط را رعایت نموده باشد مسئولیتی نخواهد داشت . عدم مسئولیت راننده مذکور مانع استفاده شخص ثالث از مقررات بیمه نخواهد بود .

ماده ۱۴ - وزارت راه مکلف است هنگام ایجاد راههای جدید و راه آهن گذرگاههای ضروری و مجاری لازم را در نظر گرفته موجبات ارتباط طرفین راه

قانون ایمنی راهها و راه آهن

احداثی را بنحو مقتضی فراهم کند و در مورد شاهراهها وسیله ارتباط تلفنی در طول راه به مسافتهای معین ایجاد نماید .

قانون فوق مشتمل بر چهارده ماده و پنج تبصره پس از تصویب مجلس سنا در تاریخ روز شنبه ۱۳۴۹/۳/۳۰ در جلسه روز یکشنبه هفتم تیرماه یک هزار و سیصد و چهل و نه شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - عبدالله ریاضی

قانون اصلاح ماده ۴ قانون شمول قانون استخدام نیروهای مسلح شاهنشاهی بافسران و درجه داران و افراد شهربانی کل کشور

مصوب ۱۳۴۹/۴/۸

ماده واحده- ماده ۴ قانون شمول قانون استخدام نیروهای مسلح شاهنشاهی
بافسران و درجه داران و افراد شهربانی کل کشور مصوب اول تیرماه ۱۳۴۴ بشرح
زیر اصلاح میشود :

ماده ۴ - پرداخت مابه التفاوت حاصل از اجرای این قانون و آئین نامه
موضوع تبصره ماده یک درباره کسانی که قبل از تاریخ اول تیر ماه ۱۳۴۴ در عداد
بازنشستگان یا موظفین یا مستمری بگیریان شهربانی کل کشور درآمده اند موکول
بتأمین اعتبار میباشد و شرایط استفاده از مابه التفاوت مزبور همان است که در تبصره
۷۰ بودجه سال ۱۳۴۲ کل کشور پیش بینی شده است .

قانون فوق مشتمل بر یک ماده پس از تصویب مجلس شورای ملی در جلسه روز
یکشنبه ۱۳۴۹/۳/۱۷ در جلسه فوق العاده روز دوشنبه هشتم تیرماه یک هزار و سیصد و
چهل و نه بتصویب مجلس سنارسید .

رئیس مجلس سنا - جعفر شریف امامی

آئین نامه اجرای ماده ۲ قانون تشکیل شورای آموزش و پرورش منطقه

مصوب ۱۳۴۹/۴/۸ کمیسیونهای آموزش و پرورش و استخدام مجلسین

ماده ۱- شورای آموزش و پرورش هر منطقه طبق شرایط این آئین نامه از افراد زیر تشکیل میشود :

۱- رئیس انجمن شهر .

۲- در مرکز استان پیشکار دارائی و در شهرستان رئیس دارائی .

۳- شهردار .

۴- يك نفر از استادان بانتخاب شورای دانشگاه (در شهرستانهایی که دانشگاه
دائر است) .

۵- نماینده اطاق بازرگانی و صنایع (در نقاطی که اطاق بازرگانی و صنایع
تشکیل نشده باشد شورا در نخستین جلسه خود یکی از بازرگانان یا صاحبان صنایع
را بصورت شورا انتخاب خواهد کرد) .

۶- يك نفر پزشك بمعرفی انجمن بهداری (در صورت نبودن انجمن بهداری
يك نفر پزشك بانتخاب شورا بترتیب مذکور در بند ۵) .

۷- نماینده خانه های فرهنگ روستائی که از طریق اداره اصلاحات ارضی
و تعاون روستائی معرفی میشود .

- ۸- از میان رؤسای دبیرستانها و مدارس حرفه ای و دانشسراها و مراکز تربیت معلم یک نفر بانتخاب رؤسای این مؤسسات .
- ۹- یک نفر از رؤسای دبستانها بانتخاب رؤسای دبستانها.
- ۱۰- مسئول آموزش و پرورش منطقه که دبیرشورایز خواهد بود .
- ۱۱- دو تاهفت نفر نمایندگان مردم که تعداد آنان در هر منطقه به ترتیب زیر خواهد بود :

شهرستانهاییکه تاده هزار نفر دانش آموز دارند دو نفر .

شهرستانهاییکه تا بیست هزار نفر دانش آموز دارند سه نفر.

شهرستانهاییکه تا پنجاه هزار نفر دانش آموز دارند چهار نفر.

شهرستانهاییکه تا صد هزار نفر دانش آموز دارند پنج نفر.

از آن بعد به ازای هر صد هزار نفر دانش آموز يك نفر اضافه خواهد شد ولی حداکثر از هفت نفر تجاوز نخواهد کرد .

افراد مذکور در این بند همزمان با انتخابات انجمن شهر از طرف مردم (و مادام که انتخابات انجمن شهر بعمل نیامده است از طرف رؤسای انجمنهای خانه و مدرسه) از بین کسانی که طبق تبصره ماده ۲ این آئین نامه معرفی خواهند شد انتخاب میشوند .

تبصره ۱ - دوره خدمت اعضای شورا جز در مورد کسانی که از طرف رؤسای انجمن های خانه و مدرسه انتخاب خواهند شد چهار سال است و در صورت تغییر سمت یا فوت یا استعفا ، یکی از اعضای شورا جانشین او در مورد بند ۱ تا ۱۰ به ترتیب مذکور در این آئین نامه و در مورد بند ۱۱ از بین حائزین اکثریت بعدی بترتیب آراء برای بقیه مدت انتخاب خواهد شد .

تبصره ۲ - شورای اولین جلسه يك نفر را از بين اعضاء خود بسمت رئيس و يك نفر را بسمت نايب رئيس برای مدت دو سال انتخاب خواهد کرد . و انتخاب مجدد آنان بلامانع خواهد بود .

تبصره ۳ - محل تشکیل جلسات شورا اداره آموزش و پرورش محل است .

ماده ۲- داوطلبان باید واجد شرایط زیر باشند :

۱- داشتن سی سال تمام .

۲- عدم محکومیت بجنايت يا جنحه‌ای که موجب محرومیت از حقوق اجتماعی است .

۳- داشتن حسن شهرت .

تبصره- برای رسیدگی بصلاحيت داوطلبان کمیسیونی مرکب از استاندار یا فرماندار کل در مرکز استان یا فرمانداری کل یا فرماندار در شهرستان، مسئول آموزش و پرورش منطقه ، رئیس دادگستری ، نماینده انجمن شهر (در صورت وجود انجمن) و در غیر این صورت يك نفر از رؤسای انجمن های خانه و مدرسه بانتخاب مسئول آموزش و پرورش منطقه و یکی از با سابقه ترین معلمان محل بمعرفی مسئول آموزش و پرورش تشکیل میشود و پس از رسیدگی بصلاحيت داوطلبان طبق دستورالعملی که از طرف وزارت آموزش و پرورش تهیه خواهد شد واجدین صلاحیت را تعیین و بمرجع مسئول انتخابات معرفی خواهد کرد .

آئین نامه فوق مشتمل بر دو ماده و چهار تبصره به استناد ماده ۲ قانون آموزش

آئین نامه اجرائی ماده ۲ قانون تشکیل شورای آموزش و پرورش منطقه

و پرورش منطقه ای پس از تصویب کمیسیونهای امور استخدام و سازمانهای امور اداری و آموزش و پرورش مجلس شورای ملی در جلسات ۲۴ و ۲۶ خرداد ماه ۱۳۴۹ به ترتیب در جلسات سوم و هشتم تیر ماه یک هزار و سیصد و چهل و نه به تصویب کمیسیونهای آموزش و پرورش و استخدام مجلس سنارسید .

رئیس مجلس سنا - جعفر شریف امامی

افزایش اعتبار سال ۱۳۴۹ برنامه عمرانی چهارم کشور

مصوب ۱۳۴۹/۴/۸ کمیسیون برنامه مجلسین

ماده ۱۹ حده - اعتبار برنامه عمرانی چهارم کشور برای سال ۱۳۴۹ از مبلغ ۹۶ میلیارد ریال مندرج در قانون برنامه چهارم بمبلغ ۱۱۴ میلیارد ریال افزایش مییابد .

افزایش اعتبار فوق مشتمل بر يك ماده باستناد ماده ۴ قانون برنامه عمرانی چهارم کشور پس از تصویب کمیسیون برنامه مجلس شورای ملی در جلسه روز یکشنبه ۱۳۴۹/۳/۳۱ در جلسه روز دوشنبه هشتم تیرماه یک هزار و سیصد و چهل و نه شمسی بتصویب کمیسیون شماره ۱۱ (سازمان برنامه) مجلس سنا رسید .
رئیس مجلس سنا - جعفر شریف امامی

قانون الحاق دولت شاهنشاهی ایران به کمیته مشورتی حقوقی آسیائی و آفریقائی

مصوب ۱۳۴۹/۴/۹

ماده ۱۰ احده - بدولت اجازه داده میشود بکمیته مشورتی حقوقی آسیائی و آفریقائی که بمنظور تسهیل و تسریع در تبادل نظر و اطلاعات در مسائل حقوقی که بین کشورهای آسیائی و آفریقائی تشکیل شده ملحق گردد و حق عضویت سالانه خود را بکمیته مذکور از سال ۱۳۴۸ ببعد از محل اعتبار منظور در بودجه کل کشور بپردازد .

قانون فوق مشتمل بر يك ماده پس از تصویب مجلس سنا در تاریخ روز دوشنبه ۴۹/۳/۱۱ در جلسه روز سه شنبه نهم تیر ماه یکهزار و سیصد و چهل و نه شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - عبدالله ریاضی

قانون تغییر اعتبارات فصول و بند های برنامه عمرانی چهارم کشور

مصوب ۱۳۴۹/۴/۱۳

ماده ۱۰ احده - به هیأت عالی برنامه اجازه داده میشود که تا پایان سال ۱۳۴۹ بنا بر احتیاج طرحهای عمرانی افزایش لازم را در اعتبارات فصول و بند های برنامه عمرانی چهارم کشور بمیزانی که لازم است از محل کاهش اعتبار سایر فصول (باستثنای اعتبارات عمران روستائی و راههای فرعی که قابل کاهش نیست) بدهد مشروط باینکه کاهش اعتبار هیچیک از فصول از ۳۰ درصد مبالغ مقرر در قانون برنامه عمرانی چهارم کشور تجاوز نکند .

تبصره - دولت مکلف است تا پایان سال ۱۳۴۹ تغییرات در اعتبارات فصول و بند های قانون برنامه عمرانی چهارم کشور را که براساس این قانون و همچنین قانون مصوب ۱۳ دیماه ۱۳۴۸ بعمل آمده است جهت تصویب بمجلسین تقدیم نماید .

قانون فوق مشتمل بر یک ماده و یک تبصره پس از تصویب مجلس شورای ملی در جلسه روز یکشنبه ۱۳۴۹/۴/۷ در جلسه فوق العاده روز شنبه سیزدهم تیرماه یکهزار و سیصد و چهل و نه شمسی بتصویب مجلس سنا رسید .

رئیس مجلس سنا - جعفر شریف امامی

اصلاح آئين نامه فوق العاده سختى خدمت كادر تخصصى نيروى هوائى شاهنشاهى

مصوب ۱۳۴۹/۴/۱۴ كميسيون بودجه مجلس شوراي ملي

بند الف ماده ۳ بشرح زير اصلاح ميگردد :

الف - رشته خلباني : در صورت انجام پرواز مقرر .

۱ - در درجه ستوان يارى بشرح زير :

در سالهاي يكم - دوم و سوم خدمت از دوبرابر حقوق مبناء .

از شروع سال چهارم تا خاتمه سال هفتم خدمت از دو ويك سوم $(\frac{1}{3}-2)$ برابر حقوق مبناء .

از شروع سال هشتم تا خاتمه سال سيزدهم خدمت از دو و دو سوم $(\frac{2}{3}-2)$ برابر حقوق مبناء .

از شروع سال چهاردهم ببعده از سه ويك سوم $(\frac{1}{3}-3)$ برابر حقوق مبناء .

۲ - در درجات پائين تر از ستوان يارى دوبرابر حقوق مبناء .

بند زير بماده ۵ اضافه ميگردد .

و - هنر آموزان آموزشگاه خلباني از تاريخ پرواز يك برابر حقوق مبناء .

اصلاحى فوق باستناد ماده ۶۶ قانون استخدام نيروهاي مسلح شاهنشاهى

در تاريخ روزيكشنبه چهاردهم تير ماه يكهزار و سيصد و چهل و نه بتصويب كميسيون بودجه مجلس شوراي ملي رسيده است .

رئيس مجلس شوراي ملي - عبدالله رياضى

قانون تعیین ارزش تحصیلی فارغ التحصیلان مدرسه عالی سپهسالار

بصوب ۱۳۴۹/۴/۱۶

ماده واحده - ارزش تحصیلات فارغ التحصیلان مدرسه عالی سپهسالار بر حسب دوره‌هائی که طبق مقررات باموفقیت باتمام رسانیده‌اند به پیشنهاد شورای مدرسین مدرسه توسط مراجع قانونی وزارت آموزش و پرورش و وزارت علوم و آموزش عالی تشخیص و تعیین می‌شود.

تبصره ۱ - در آغاز اجرای این قانون مدرسین طبق وقفنامه مدرسه عالی سپهسالار به پیشنهاد نایب التولیه بفرمان همایونی تعیین می‌شوند و از آن پس تشخیص صلاحیت هر مدرس بآشورای مدرسین خواهد بود که با پیشنهاد نایب التولیه و بفرمان همایونی منصوب خواهد شد.

تبصره ۲ - فارغ التحصیلان مزبور بر حسب درجات تعیین شده تحصیلی بشرح فوق از مزایای قانونی آن تا زمانیکه طبق این قانون تنها بمشاغل مذکور در تبصره ۳ اشتغال داشته باشند بهره‌مند خواهند شد و از نظر کلیه قوانین مملکتی مشمول مقرراتی خواهند بود که برای درجات تحصیلی آنان مقرر است.

تبصره ۳ - دولت میتواند از وجود فارغ التحصیلان مدرسه عالی سپهسالار منحصر آ در مشاغل زیر استفاده کند :

قانون تعیین ارزش تحصیلی فارغ التحصیلان مدرسه عالی سپهسالار

- ۱ - معلم تعلیمات دینی و عربی در دبستانها و دبیرستانها .
  - ۲ - مدرس علوم و فرهنگ اسلامی در مدارس عالی .
  - ۳ - مشاور امور اسلامی در خارج از کشور .
  - ۴ - سردفتر ازدواج و طلاق .
  - ۵ - قاضی در محاکم شرع .
  - ۶ - افسر امور دینی .
  - ۷ - کارمند در سازمان اوقاف .
- قانون فوق مشتمل بر یک ماده و سه تبصره پس از تصویب مجلس سنا در تاریخ روز دوشنبه ۱۳۴۹/۴/۸ ، در جلسه روز سه شنبه شانزدهم تیرماه یک هزار و سیصد و چهل و نه بتصویب مجلس شورای ملی رسید .
- رئیس مجلس شورای ملی - عبدالله ریاضی

قانون توسعه شبکه های تلویزیونی در شهرستانها

مصوب ۱۳۴۹/۴/۱۶

ماده واحده - بدولت اجازه داده می شود بمنظور توسعه شبکه دستگاههای فرستنده تلویزیون در شهرستانها از هر دستگاه گیرنده تلویزیون که در داخل کشور ساخته میشود مبلغ دو تاسه هزار ریال به تناسب قیمت و کیفیت دستگاه گیرنده طبق آئین نامه ای که به پیشنهاد وزارت اطلاعات و بانظر وزارت اقتصاد تهیه وتنظیم گردیده و به تصویب هیأت وزیران میرسد از کارخانه های سازنده دریافت نماید .
وجوه حاصل از اجرای این قانون که در حساب مخصوصی نگاهداری میشود منحصرأ بمصرف توسعه شبکه وبهره برداری از دستگاههای فرستنده تلویزیون در شهرستانها خواهد رسید .

قانون فوق مشتمل بر يك ماده پس از اظهار ملاحظات مجلس سنا در تاریخ روز دوشنبه ۱۳۴۹/۴/۸ در جلسه روز سه شنبه شانزدهم تیر ماه یک هزار و سیصد و چهل ونه به تصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - عبدالله ریاضی

آئین نامه عمران شهری در برنامه عمرانی چهارم کشور

مصوب ۴۹/۵/۲۸ کمیسیون های برنامه، کشور، آب و برق، دارائی و آبادانی و مسکن مجلسین

فصل اول - کلیات

ماده ۱- براساس ماده ۱۸ قانون برنامه عمرانی چهارم کشور مصوب ۲۷ اسفند ماه ۱۳۴۶ و بند ۴ از فصل سیزدهم اصول و هدفهای برنامه عمرانی چهارم کشور مصوب کمیسیونهای برنامه مجلسین اعطاء و ام و کمکهای رایگان فنی و غیر فنی بشهرداریها بموجب مقررات این آئین نامه خواهد بود.

تبصره ۵ - منظور از کلمه «شهر» در این آئین نامه محلی است که دارای شهرداری باشد.

ماده ۲ - مؤسسات وابسته بشهرداریها و مؤسسات عمومی عام المنفعه ای که طبق قوانین کشور تشکیل گردیده و عهده دار تأمین نیازمندیهای عمومی شهری می باشند می توانند با شرایط مساوی نسبت بشهرداری هر محل از مقررات این آئین نامه استفاده نمایند.

ماده ۳ - برای ایجاد و توسعه برق و شهرهایی که خارج از حوزه شرکت های برق منطقه ای قرار داشته و توسط شهرداری اداره شوند از محل اعتبار بند (۴) فصل

پنجم قانون برنامه عمرانی چهارم کشور بارعایت قوانین مربوط و مقررات این آئین نامه به اعطای وام و کمکهای بلاعوض مبادرت خواهد گردید .

ماده ۴- کمک به ایجاد و توسعه تأسیسات تلفنهای شهری از محل اعتبار مقرر در فصل هفتم قانون برنامه عمرانی چهارم کشور بر اساس مقررات مربوط خواهد بود .

فصل دوم- اعطای کمک بلاعوض

ماده ۵- طرحهای عمران شهری که قسمتی از هزینه آنها بطور بلاعوض پرداخت میگردد بشرح زیر خواهد بود :

۱- ایجاد یا توسعه تأسیسات اصلی آب مشروب شامل تهیه آب و قابل شرب کردن آن ، ساختمان مخازن ، خطوط آبرسانی ، شبکه اصلی توزیع و شیرهای برداشت عمومی تا میزان حداکثر شصت لیتر در شبانه روز برای هر نفر از سکنه شهر طبق آخرین سرشماری عمومی کشور .

۲- ایجاد یا توسعه تأسیسات برق در شهرهایی که جزء حوزه شرکتهای برق منطقه ای نیستند شامل تهیه نیرو ، ایستگاههای تبدیل فشار و شبکه اصلی توزیع تا میزان حداکثر ۱۰۰ وات برای هر نفر از سکنه طبق آخرین سرشماری عمومی کشور .

۳- ایجاد یا توسعه تأسیسات فاضلاب و سیل بند به تناسب موقعیت هر شهر با تأیید سازمان برنامه .

۴- سایر طرحهای عمرانی شهری که عملیات اجرایی آنها با استفاده از مقررات عمرانی شهری برنامه سوم عمرانی کشور تا تاریخ تصویب و ابلاغ این آئین نامه شروع گردیده است .

تبصره - در طرح ریزی این نوع عملیات عمرانی باید گسترش شهر و رشد جمعیت طی بیست سال آینده مورد توجه قرار گرفته تأسیسات اصلی به تناسب آن بنحوی که قابل توسعه باشد ایجاد گردد .

ماده ۶ - نسبت كمك بلاعوض بشهرداریه‌ها جهت اجرای طرحهای مذکور در ماده ۵ براساس آخرین درجه بندی که در برنامه سوم از شهرداریه‌ها بعمل آمده بقرار زیر خواهد بود :

شهرهای درجه ۱	سی درصد هزینه طرح.
شهرهای درجه ۲	پنجاه درصد هزینه طرح.
شهرهای درجه ۳	هفتاد درصد هزینه طرح.
شهرهای درجه ۴	هشتاد درصد هزینه طرح.

تبصره ۱ - سازمان برنامه مکلف است با همکاری وزارت کشور جدول طبقه بندی شهرداریه‌ها را با توجه بوضع اقلیمی و جغرافیائی و مقتضیات محلی و احتیاجات و تسهیلات شهری و نسبت درآمد شهرداریه‌ها بجمعیت که بجهت ار دسته تقسیم میشوند تنظیم و برای تصویب کمیسیون‌های برنامه و کشور مجلسین تقدیم نماید .

تازمانی که جدول مذکور بتصویب نرسیده است درجه بندی فعلی ملاک عمل خواهد بود .

تبصره ۲ - تعیین درجه شهرداریهائی که نام آنها در جدول موجود ذکر نگردیده و همچنین محلهائی که در آینده دارای شهرداری میشوند بعهده هیأت عامل برنامه خواهد بود.

ماده ۷- هزینه مربوط به بررسیهای فنی و تهیه نقشه و نظارت کلی در اجرای عملیات عمران شهری که از کمک بلاعوض استفاده مینمایند بطور رایگان از طرف سازمان برنامه تأمین و پرداخت میگردد لیکن سازمان برنامه میتواند تعیین نظام محلی طرحها و پرداخت تمام یا قسمتی از حقوق و مزایای نظام محلی را بعهده شهرداریهای ذیربط یا دفاتر مهندسی شهرداریها در استانها و فرمانداریهای کل واگذار نماید.

ماده ۸ - هزینه مربوط بایجاد خطوط آبرسانی آب مشروب شهرها از محل آبرگیری تا مرکز توزیع در موارد زیر بطور رایگان از طرف سازمان برنامه پرداخت خواهد شد:

۱ - در شهرهایی که جمعیت آنها طبق آخرین سرشماری عمومی کشور تا ۱۰ هزار نفر باشد مازاد بر ۵ کیلومتر.

۲ - در شهرهایی که جمعیت آنها طبق آخرین سرشماری عمومی کشور بیش از ۱۰ هزار و کمتر از ۵۰ هزار نفر باشد مازاد بر ۱۰ کیلومتر.

۳ - در شهرهایی که جمعیت آنها طبق آخرین سرشماری عمومی کشور بیش از ۵۰ هزار نفر باشد مازاد بر پانزده کیلومتر.

تبصره - در مواردیکه چند شهر واقع در یک حوزه از یک لوله آبرسانی استفاده میکنند جمعیت مجموع آنها ملاک محاسبه از لحاظ پرداخت رایگان هزینه لوله آبرسانی مذکور در این ماده قرار خواهد گرفت.

ماده ۹ - در مورد طرحهایی که از کمک بلاعوض استفاده مینمایند در صورتیکه تمام یا قسمتی از طرح به نتیجه نرسد و قابل بهره برداری نگردد هزینه آن قسمت که ب نتیجه نرسیده است بحساب مطالعه و بررسی منظور و بطور رایگان از طرف سازمان برنامه پرداخت خواهد شد.

ماده ۱۰ - سازمان برنامه میتواند تمام یا قسمتی از هزینه های مربوط به تهیه طرحهای جامع و هادی شهری، آموزش کارکنان شهرداریها، ایجاد تشکیلات برای بهره برداری از تأسیسات شهری، مطالعات مربوط باصلاح طرز اداره امور شهرداریها و تقویت کادر فنی دفاتر مهندسی شهرداریها در استانها و فرمانداریهای کل را برحسب مورد بطور رایگان از محل اعتبار فصل نهم قانون برنامه عمرانی چهارم کشور پرداخت نماید.

فصل سوم - اعطای وام .

ماده ۱۱ - شهرداریها و مؤسسات وابسته بآنها و مؤسسات عمومی عام المنفعه که طبق قوانین کشور تشکیل گردیده و عهده دار تأمین نیازمندیهای عمومی شهری میباشند برای تأمین تمام یا قسمتی از هزینه عملیات و اقدامات زیر میتوانند با استفاده از تسهیلات مقرر در این آئین نامه وام دریافت نمایند :

۱ - تأمین بقیه هزینه اجراء طرحهاییکه قسمتی از هزینه آنها طبق ماده ۵ این آئین نامه بطور بلاعوض پرداخت میگردد .

۲ - توسعه و تکمیل تأسیسات آب و فاضلاب و برق مازاد بر مقادیر مقرر در ماده ۵ این آئین نامه .

۳ - اجرای طرحهای حفاظتی از فیل سیل بند و سیل گیسو تأسیسات و وسائل آتش نشانی .

۴ - خیابان سازی و اسفالت .

۵ - نوسازی و تجدید بنای محله های قدیمی و غیر بهداشتی .

۶ - ایجاد پارکهای عمومی و فضای سبز .

۷ - خرید ماشین آلات و وسائل مورد احتیاج خدمات شهری .

۸ - ایجاد و توسعه و تکمیل تأسیسات ورزشی از قبیل میادین و سالنها و استادیوم ها .

۹ - ایجاد سایر تأسیسات شهری که در هر شهر بنابر مقتضیات خاص مورد پیدامیکنند.

ماده ۱۲ - دولت مکلف است بمنظور تمرکز کلیه کمکهای مالی اعم از وام یا کمکهای بلاعوض اعطائی بشهرداریها و مؤسسات وابسته بآنها ظرف ۳ ماه از تاریخ تصویب این آئین نامه لایحه تشکیل صندوق عمران شهری را که تشکیل آن ضمن فصل سیزدهم اصول و هدفهای برنامه عمرانی چهارم کشور مصوب کمیسیون برنامه مجلسین پیش بینی گردیده تهیه و بمجلسین تقدیم دارد .

ماده ۱۳ - بهره و وامهای اعطائی بشهرداریهای درجه ۱ و ۲ و در صد و در شهرهای درجه ۳ و ۴ يك درصد در سال از تاریخ پرداخت هر قسمت از وام و مدت استهلاك آن در مورد شهرهای درجه ۱ و ۲ حداکثر ۱۵ سال و در شهرهای درجه ۳ و ۴ حداکثر ۲۰ سال از تاریخ خاتمه عملیات اجرائی طرح و تحویل موقت و آغاز بهره برداری از آن به تشخیص وام دهنده خواهد بود .

ماده ۱۴ - اعطای وام بشهرداریها و مؤسسات مذکور در ماده ۱۱ این آئین نامه بموجب قرارداد هائی خواهد بود که بین طرفین وام دهنده و وام گیرنده منعقد میگردد و ضمن آن نحوه استرداد وام مشخص خواهد شد .

ماده ۱۵ - حداکثر وامی که بشهرداری پرداخت میگردد بمیزانی خواهد بود که جمع اقساط و بهره آن در شهرداریهای درجه ۱ و ۲ از ده درصد و در شهرداریهای درجه ۳ و ۴ از بیست درصد درآمد کل سان قبل آن شهرداریها تجاوز نکند

آئین نامه عمران شهری در برنامه عمرانی چهارم کشور

مگر در مواردیکه بنابدلائل توجیهی و به تشخیص سازمان برنامه و وزارت کشور اقساط وام و بهره آنرا بتوان از محل درآمدهای حاصل از بهره برداری یا عوارض اختصاصی همان طرح تأمین نمود .

تبصره ۱ - وزارت کشور موظف است با همکاری سازمان برنامه و شهرداریها در برقراری ضوابط لازم در مورد کیفیت استفاده از وام و تأمین وجوه لازم برای باز پرداخت آن از محل درآمدهای بهره برداری و وصول عوارض اختصاصی راهنمایی کند .

تبصره ۲ - حداقل مبلغ درآمد سالیانه که براساس آن وام پرداخت خواهد شد همان مبلغی است که ملاک محاسبه درجه بندی هر شهرداری قرار گرفته است .

فصل چهارم - متفرقه

ماده ۱۶ - کلیه قراردادهائی که تا تاریخ تصویب این آئین نامه براساس آئین نامه عملیات عمران شهری برنامه سوم بین سازمان برنامه و شهرداریها منعقد و مبادله گردیده در صورتی که هنوز عملیات اجرائی آنها شروع نشده باشد با مقررات این آئین نامه تطبیق داده خواهد شد و در صورتیکه اجراء گردیده و یا عملیات اجرائی آنها شروع شده باشد نسبت وام و کمک بلاعوض آنها براساس مقررات این آئین نامه بحساب شهرداری منظور خواهد شد .

ماده ۱۷ - وجوهی که تا تاریخ تصویب این آئین نامه توسط شهرداریها بابت سهم نقدی آنها در طرح هائیکه براساس مقررات برنامه سوم اجرا گردیده پرداخت شده است بابت اقساط وام آنها نسبت به همان طرح یا مجموع طرح هائیکه برای آن شهر اجرا شده است منظور میگردد و در صورتیکه پرداختهای

آئین نامه عمران شهری در برنامه عمرانی چهارم کشور

مذکور بیش از اقساطی باشد که سررسید آنها منقضی شده است، مازاد مذکور بابت قسطهای آخر منظور و از تعداد اقساط آنها کسر خواهد شد.

ماده ۱۸ - شهرداری هائیکه مجموع پرداختی آنها بابت سهم نقدی واقساط وام تا تاریخ تصویب این آئین نامه کمتر از اقساط وامی باشد که سررسید آنها منقضی گردیده است بدهی معوقه آنها با احتساب بهره باقساط آینده آنها اضافه میگردد.

ماده ۱۹ - در شهرهائیکه تأسیسات برق آنها بشرکتهای برق منطقه ای تحویل شده است در صورتیکه شهرداری بابت قراردادهای مربوط به برق سازمان برنامه بدهی داشته باشد معادل آن بحساب سرمایه دولت در شرکت برق منطقه ای منظور و شهرداری از پرداخت آن معاف خواهد بود.

ماده ۲۰ - در مواردیکه مقتضیات و شرایط خاص در يك شهر از لحاظ مصالح ملی یا اقتصاد عمومی ایجاب نماید که طرحی در آن شهر به موقع اجرا درآید و شهرداری قادر بتأمین هزینه آن نباشد بنا به پیشنهاد وزارت کشور و سازمان برنامه و تصویب هیأت وزیران تمام یا قسمتی از هزینه طرح بطور رایگان از محل اعتبارات عمرانی کشور پرداخت خواهد شد.

ماده ۲۱ - در صورتیکه بعثت وقوع حوادث غیر مترقبه از قبیل زلزله و سیل یا آتش سوزی طرحی که در يك شهر به موقع اجراء درآمده از بین برود بطوریکه غیر قابل بهره برداری گردد از همان تاریخ اقساط وام شهرداری وصول نخواهد گردید و بحساب کمک بلاعوض منظور خواهد شد.

ماده ۲۲ - دولت میتواند با استفاده از مقررات ماده ۱۶ قانون برنامه برای اداره کردن تأسیسات آب و فاضلاب شهرها و روستاها واقع در يك منطقه اقدام

آئین نامه عمران شهری در برنامه عمرانی چهارم کشور

بایجاد سازمانهای آب و فاضلاب منطقه ای بنماید آئین نامه طرز تشکیل و اساسنامه این قبیل سازمانها و کیفیت و اگذاری تأسیسات مربوط از طرف شهرداری به آنها و همچنین رابطه سازمان برنامه با سازمانهای مذکور از لحاظ اعطاء وام و کمک بلاعوض و تأمین سرمایه در گردش برای شروع عملیات آنها و کیفیت رابطه آنها با وزارتخانه مسئول بتصویب هیأت وزیران خواهد رسید .

ماده ۲۳ - وجوهی که بابت جبران خسارت در اجراء طرحهای عمران شهری به موجب آراء کمیسیونهای حل اختلاف یا داوری یادادگاه به پیمانکاران یا اشخاص پرداخت میگردد بحساب شهرداری منظور نخواهد شد . در صورتیکه به تشخیص سازمان برنامه و تأیید وزارت کشور مبنای پرداخت خسارت قصور شهرداری در اجراء تعهدات آن باشد مبلغ پرداختی جزء هزینه عملیات طرح منظور و به حساب شهرداری نیز محسوب خواهد گردید .

آئین نامه فوق مشتمل بر بیست و سه ماده و هفت تبصره با استناد قسمت اخیر ماده ۱۸ قانون برنامه عمرانی چهارم کشور به ترتیب در جلسات ۱۵ و ۱۸ و ۲۰ و ۲۲ و ۲۳ تیرماه ۱۳۴۹ بتصویب کمیسیونهای برنامه و کشور و آب و برق و آبادانی و مسکن و دارائی مجلس شورای ملی و در جلسات هفتم و دهم و سیزدهم و بیستم و بیست و هشتم مردادماه یک هزار و سیصد و چهل و نه بتصویب کمیسیونهای برنامه و کشور و آب و برق و دارائی و آبادانی و مسکن مجلس سنا رسیده است .

رئیس مجلس سنا - جعفر شریف امامی

آئین نامه اجرائی تبصره ۴ ماده واحده قانون تشکیل هیئت امناء دانشسرای عالی

مصوب ۱۳۴۹/۷/۱ کمیسیون علوم و آموزش عالی مجلسین

ماده ۱ - از داوطلبان تحصیل در دانشسرای عالی در بدو ورود هیچگونه تعهد خدمتی گرفته نخواهد شد .

ماده ۲ - دانشجویان دوره لیسانس دانشسرای عالی که در دوران تحصیل کمک هزینه تحصیلی دریافت نمایند باید طبق مقررات آئین نامه اجرائی این ماده که بتصویب هیأت وزیران خواهد رسید تعهد خدمت آموزشی کنند و تضمین کافی بپردازند .

ماده ۳ - دانشجویان فعلی دانشسرای عالی برای لغو تعهد خدمتی که در بدو ورود به دانشسرای عالی سپرده اند باید مبلغی معادل کلیه شهریه و دیگر هزینه های تحصیلی که در سایر دانشگاه های دولتی در سنوات تحصیل مربوط از دانشجویان رشته های تحصیلی مشابه گرفته میشده یا میشود به دانشسرای عالی بپردازند .

دانشجویانی که ترك تحصیل کنند و همچنین فارغ التحصیلان از خرداد ۱۳۴۹ بعد که قبول خدمت آموزشی نکنند ملزم بپرداخت مبلغی بشرح فوق به دانشسرای عالی خواهند بود و در صورتیکه از کمک هزینه تحصیلی استفاده کرده باشند طبق مقررات آئین نامه اجرائی مذکور در ماده ۲ ملزم باسترداد وجوه دریافتی نیز خواهند بود .

ماده ۴ - دانشسرای عالی برای تکمیل دستگاه آموزشی خود میتواند هر سال

آئین نامه اجرائی تبصره ۴ ماده واحده قانون تشکیل هیأت امناء دانشسرایعالی

به ترتیب معدل کل آن عده از فارغ التحصیلان رشته های مدرسی خود را که طبق تشخیص شورای دانشسرایعالی لازم باشند استخدام نماید .

ماده ۵- تعهد خدمت فارغ التحصیلان دانشسرایعالی سابق و سازمان تربیت معلم و تحقیقات تربیتی کماکان بقوت خود باقی و تابع مقررات قبل از تصویب این آئین نامه خواهد بود .

باقیمانده وجوهی را که این قبیل فارغ التحصیلان برای لغو تعهد خدمت خود باید بپردازند از اول فروردین ماه سال ۱۳۵۰ به دانشسرایعالی پرداخت خواهند کرد .

ماده ۶- دانشجویان و فارغ التحصیلان مؤسسات آموزش عالی از آن جمله هنر سرایعالی که از قوانین و مقررات مربوط بدانشجویان و فارغ التحصیلان دانشسرایعالی تبعیت میکرده اند یا میکنند تابع مقررات مندرج در مواد فوق خواهند بود . وجوه حاصل از عدم انجام تعهدات آنان بمؤسسه آموزش عالی محل تحصیل آنها پرداخت خواهد شد .

ماده ۷- وجوهی که بشرح مواد فوق به دانشسرایعالی و یا مؤسسات آموزش عالی پرداخت میشود از اول سال ۱۳۵۰ جزو درآمد اختصاصی آنها محسوب خواهد شد .

آئین نامه فوق مشتمل بر هفت ماده باستناد تبصره ۴ ماده واحده قانون تشکیل هیأت امناء دانشسرایعالی پس از تصویب کمیسیون علوم و آموزش عالی مجلس شورای ملی در جلسه روز دوشنبه ۲۵/۳/۱۳۴۹ در جلسه روز چهارشنبه اول مهر ماه یک هزار و سیصد و چهل و نه بتصویب کمیسیون علوم و آموزش عالی مجلس سنارسید .

رئیس مجلس سنا - جعفر شریف امامی

قانون الحاق ماده ۴ مکرر بقانون تملك زمينها برای اجرای برنامه های شهرسازی مصوب سال ۱۳۳۹

مصوب ۱۳۴۹/۷/۲۷

ماده واحده - ماده زیر بعنوان ماده ۴ مکرر بقانون تملك زمينها برای اجرای برنامه های شهرسازی مصوب سال ۱۳۳۹ اضافه میشود .

ماده ۴ مکرر - در صورتیکه مالکیت ملك بنحوی از انحاء مورد اختلاف باشد و یا بجهاتی از قبیل رهن یا بازداشت ملك انتقال آن بدولت ممکن نباشد پس از سپردن بهای عادله ملك بر اساس ضوابط مذکور در این قانون به میزان و مساحت مورد تملك بصندوق ثبت، اداره ثبت اسناد و املاك سند مالکیت جدیدی بنام سازمان تملك کننده صادر و تسلیم خواهد کرد . بهای ملك پس از احراز مالکیت در مراجع صالحه و یا رفع مانع از ملك به ذیحق پرداخت و اسناد قبلی حسب مورد اصلاح یا ابطال خواهد شد .

قانون فوق مشتمل بر يك ماده پس از تصویب مجلس شورای ملی در جلسه روز یکشنبه ۱۳۴۹/۳/۲۴ در جلسه روز دوشنبه بیست و هفتم مهرماه یکهزار و سیصد و چهل و نه بتصویب مجلس سنا رسید .

رئیس مجلس سنا - جعفر شریف امامی

قانون اصلاح موافقتنامه بین دولت شاهنشاهی
ایران و دولت جمهوری پاکستان راجع به
سرویسهای حمل و نقل هوائی بازرگانی
مابین قلمرو دو دولت و ماوراء آنها

مصوب ۴۹/۷/۲۷

ماده واحده - نامه وزیر امور خارجه دولت شاهنشاهی ایران بعنوان سفیر دولت جمهوری اسلامی پاکستان در تهران در باره اصلاح و تغییر بعضی از مواد «موافقتنامه بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت پاکستان راجع به سرویسهای حمل و نقل هوائی بازرگانی مابین قلمرو دو دولت و ماوراء آنها» مورخ ۲۸ اردیبهشت ۱۳۳۶ (۱۸ مه ۱۹۵۷) تهران و ضمیمه آن که مشتمل بر يك مقدمه و پنج قسمت و بمنزله پروتکل اصلاحی موافقتنامه مزبور میباشد تصویب و اجازه مبادله آن داده میشود .

قانون فوق مشتمل بر يك ماده و متن نامه های متبادله ضمیمه پس از تصویب مجلس شورای ملی در جلسه روز یکشنبه ۱۳۴۹/۳/۲۴ در جلسه روز دوشنبه بیست و هفتم مهر ماه یک هزار و سیصد و چهل و نه بتصویب مجلس سنا رسید .

رئیس مجلس سنا - جعفر شریف امامی

جناب آقای سفیر

بموجب ماده ۱۲ (ب) موافقتنامه بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت پاکستان راجع بسرویسهای حمل و نقل هوایی بازرگانی مابین قلمرو دو دولت و ماوراء آنها مورخ ۲۸ اردیبهشت ماه ۱۳۳۶ (۱۸ مه ۱۹۵۷) تهران که منبعت «موافقتنامه» نامیده میشود- بین مقامات هوایی دولتین ایران و پاکستان از ۲۶ تا ۲۹ ژوئیه ۱۹۶۹ (۴ تا ۷ مرداد ۱۳۴۸) در تهران مشورت بعمل آمد و نسبت بموارد زیر توافق حاصل گردید :

۱- در ماده ۱ بند (ه) جدیدی بشرح زیر افزوده میشود .

ه - مقصود از عبارت «ظرفیت» در مورد يك هواپیما - گنجایش هواپیما است در تمام یا قسمتی از مسیر و مقصود از ظرفیت در مورد «يك سرویس مورد موافقت» در تمام یا قسمتی از مسیر گنجایش هواپیمائی است که در سرویس مزبور مورد استفاده قرار میگیرد - ضرب در تعداد دفعات رفت و آمد آن هواپیما در زمان معین .

۲ - متن فعلی ماده ۸ بشرح زیر تبدیل میگردد :

ماده ۸-الف - هدف اصلی سرویسهاییکه طبق مواد ۳ و ۲ دائر میشود تأمین يك ظرفیت کافی با ضریب بارگیری عادلانه ایست که متناسب باشد با احتیاجات کنونی و احتیاجاتی که بطور معقول برای آتیه از نظر حمل و نقل مسافر و بار و پست بین سرزمینهای طرفین متعاهدین که مؤسسات هواپیمائی را تعیین مینمایند پیش بینی میشود .

ب - بعلاوه مؤسسات هواپیمائی معینه هر دو طرف متعاهد میتوانند ظرفیتی

متناسب با احتیاجات حمل و نقل هوایی بین سرزمینهای دول ثالث بشرح مندرج در جدول منضم به موافقتنامه حاضر و سرزمین طرف متعاقد دیگر فراهم سازند.

ج - بمنظور اجرای عملی این ماده و برای تغییرات بعدی در ظرفیت مؤسسات هواپیمائی معینه هر دو طرف متعاقد برای حصول توافق بین خود بایکدیگر مشورت خواهند نمود . توافقی که بدین ترتیب حاصل شود فقط پس از تصویب مقامات هواپیمائی دو طرف متعاقد قابل اجرا خواهد بود .

۳- بندهای (ج) و (د) ماده ۱۲ بشرح زیر اصلاح میگردد :

ج - تغییرات وارده از طرف هریک از مؤسسات هواپیمائی معینه در ترتیب نقاط مورد توافق در جدول ضمیمه موافقتنامه - یا حذف نقطه ای در یک پرواز یا در تمام پروازها - در حکم تغییر موافقتنامه تلقی نخواهد شد .

بنابر این مؤسسه هواپیمائی معینه هر طرف متعاقد میتواند چنین تغییرات یا حذفی را بطور یکجانبه عملی سازد مشروط بر اینکه تغییر یا حذف مربوطه بدون تأخیر بمقامات هواپیمائی طرف متعاقد دیگر اطلاع داده شود .

د - افزودن نقطه یا نقاط جدید بنقاط مورد توافق در جدول مشروط بمشاوره قبلی و تصویب مقامات هواپیمائی طرفین متعاقد میباشد .

۴ - برنامه پرواز حاضر بشرح زیر تبدیل میگردد :

نقاطیکه توسط مؤسسات هواپیمائی معینه پاکستانی در هر دو جهت مورد بهره برداری قرار خواهد گرفت .

نقاطی در پاکستان - کابل یا قندهار - زاهدان - تهران - بیروت - استانبول
ژنو یا پاریس - فرانکفورت یا وین - لندن .

قانون اصلاح موافقتنامه بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری پاکستان

نقاطی که توسط مؤسسات هواپیمائی معینه ایرانی در هر دو جهت مورد بهره برداری قرار خواهد گرفت .

نقاطی در ایران - يك نقطه در خلیج فارس یا کابل - کراچی - کوئته - بمبئی دهلی نو یا کلکته - کلمبویامانیل - بانکوک یا جا کارتا . هنگ کنگ - توکیو .

۵ - تقاضای تغییر در تعداد پرواز و مسیر و تجهیزات مورد استفاده شرکت های هواپیمائی دو طرف - بین شرکت های هواپیمائی و همچنین مقامات هواپیمائی دو طرف متعاهد مورد مشاوره قرار خواهد گرفت .

بنابر این چنانچه مراتب فوق مورد موافقت دولت متبوع آنجناب باشد پیشنهاد مینماید که این نامه و پاسخ آنجناب دائر بتأیید مراتب فوق بمنزله پروتکل اصلاحی «موافقتنامه بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت پاکستان راجع بسرویسهای حمل و نقل هوائی بازرگانی مابین قلمرو دو دولت و ماوراء آنها» مورخ ۲۸ اردیبهشت ماه ۱۳۳۶ برابر با (۱۸ مه ۱۹۵۷) تلقی گردد و از تاریخ نامه تأییدی آنجناب بموقع اجرا گذارده شود .

موقع را برای تجدید احترامات فائمه مغتنم میشمارد .

وزیر امور خارجه - اردشیر زاهدی

جناب آقای شهنواز - سفیر پاکستان - تهران

جناب آقای وزیر

افتخار دارم وصول نامه جنابعالی مورخ را بشرح زیر اعلام دارم :

جناب آقای سفیر

بموجب ماده ۱۲ (ب) موافقتنامه بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت پاکستان راجع بسرویسهای حمل و نقل هوائی بازرگانی مابین قلمرو دو دولت و ماوراء آنها مورخ ۲۸ اردیبهشت ماه ۱۳۳۶ (۱۸ مه ۱۹۵۷) تهران که منبعت «موافقتنامه» نامیده میشود بین مقامات هواپیمائی دولتم ایران و پاکستان از ۲۶ تا ۲۹ ژوئیه ۱۹۶۹ (۴ تا ۷ مرداد ۱۳۴۸) در تهران مشورت بعمل آمد و نسبت بموارد زیر توافق حاصل گردید .

۱- در ماده ۱ بند (ه) جدیدی بشرح زیر افزوده میشود .

هـ - مقصود از عبارت (ظرفیت) در مورد يك هواپیما گنجایش هواپیما است در تمام یا قسمتی از مسیر و مقصود از ظرفیت در مورد (يك سرویس مورد موافقت) در تمام یا قسمتی از مسیر گنجایش هواپیمائی است که در سرویس مزبور مورد استفاده قرار میگیرد - ضرب در تعداد دفعات رفت و آمد آن هواپیما در زمان معین .

۲- متن فعلی ماده ۸ بشرح زیر تبدیل میگردد :

ماده ۸- الف - هدف اصلی سرویسهای که طبق مواد ۲ و ۳ دائر میشود تأمین يك ظرفیت کافی با ضریب بارگیری عادلانه ایست که متناسب باشد با احتیاجات کنونی و احتیاجاتی که بطور معقول برای آتی از نظر حمل و نقل مسافر و بار و پست بین سرزمینهای طرفین متعاهدین که مؤسسات هواپیمائی را تعیین مینمایند پیش بینی میشود .

ب - علاوه مؤسسات هواپیمائی معینه هر دو طرف متعاهد میتوانند ظرفیتی متناسب با احتیاجات حمل و نقل هوائی بین سرزمینهای دول ثالث بشرح مندرج

در جدول منضم بموافقتنامه حاضر و سرزمین طرف متعاقد دیگر فراهم سازند .

ج - بمنظور اجرای عملی این ماده و برای تغییرات بعدی در ظرفیت مؤسسات هواپیمائی معینه هر دو طرف متعاقد برای حصول توافق بین خود بایکدیگر مشورت خواهند نمود .

توافقی که بدین ترتیب حاصل شود فقط پس از تصویب مقامات هواپیمائی دو طرف متعاقد قابل اجرا خواهد بود .

۳- بندهای (ج) و (د) ماده ۱۲ بشرح زیر اصلاح میگردد :

ج - تغییرات وارده از طرف هریک از مؤسسات هواپیمائی معینه در ترتیب نقاط مورد توافق در جدول ضمیمه موافقتنامه یا حذف نقطه ای در یک پرواز یا در تمام پروازها - در حکم تغییر موافقتنامه تلقی نخواهد شد .

بنابر این مؤسسه هواپیمائی معینه هر طرف متعاقد میتواند چنین تغییرات یا حذفی را بطوریکه جنبه عملی سازد مشروط بر اینکه تغییر یا حذف مربوطه بدون تأخیر بمقامات هواپیمائی طرف متعاقد دیگر اطلاع داده شود .

د - افزودن نقطه یا نقاط جدید بنقاط مورد توافق در جدول مشروط بمشاوره قبلی و تصویب مقامات هواپیمائی طرفین متعاقد میباشد .

۴- برنامه پرواز حاضر بشرح زیر تبدیل میگردد :

نقاطی که توسط مؤسسات هواپیمائی معینه پاکستانی در هر دو جهت مورد بهره برداری قرار خواهد گرفت .

نقاطی که در پاکستان - کابل یا قندهار - زاهدان - تهران - بیروت - استانبول - ژنویا - پاریس - فرانکفورت یا وین - لندن .

نقاطی که توسط مؤسسات هواپیمائی معینه ایرانی در هر دو جهت مورد بهره برداری قرار خواهد گرفت .

نقاطی در ایران - يك نقطه در خلیج فارس یا کابل - کراچی - کویت - بمبئی - دهلی نو یا کلکته - کلمبو یا مانیل - بانکوک یا جا کارتا - هنگک کنگ - توکیو تقاضای تغییر در تعداد پرواز و مسیر و تجهیزات مورد استفاده شرکت های هواپیمائی دوطرف - بین شرکت های هواپیمائی و همچنین مقامات هواپیمائی دو طرف متعاهد مورد مشاوره قرار خواهد گرفت .

بنابر این چنانچه مراتب فوق مورد موافقت دولت متبوع آنجناب باشد پیشنهاد مینماید که این نامه و پاسخ آنجناب دائر به تأیید مراتب فوق بمنزله پیرو تکل اصلاحی (موافقتنامه بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت پاکستان راجع بسرویس های حمل و نقل هوائی بازرگانی مابین قلمرو دو دولت و ماوراء آنها) مورخ ۲۸ اردیبهشت ماه ۱۳۳۶ برابر با (۱۸ مه ۱۹۵۷) تلقی گردد و از تاریخ نامه تأییدی آنجناب بموقع اجراء گذارده شود .

موقع را برای تجدید احترامات فائمه مغتنم میشمارد .

وزیر امور خارجه - اردشیر زاهدی

جناب آقای شهنواز

سفیر پاکستان - تهران .

افتخار دارم به اطلاع آنجناب برسانم که مراتب فوق مورد قبول دولت جمهوری اسلامی پاکستان میباشد .

موقع را برای تجدید احترامات فائمه مغتنم میشمارد .

شهنواز - سفیر جمهوری اسلامی پاکستان

قانون اصلاح موافقتنامه بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری پاکستان

نامه‌های متبادله فوق منضم بقانون اصلاح موافقتنامه بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری پاکستان راجع بسرویسهای حمل و نقل هوائی بازرگانی مابین قلمرو دودولت و ماوراء آنها میباشد .

رئیس مجلس سنا - جعفر شریف امامی

قانون موافقتنامه بین المللی نجات و اعاده فضا نوردان و استرداد اشیاء پرتاب شده بفضای ماوراء جو

مصوب ۱۳۴۹/۷/۳۰

ماده واحده - موافقتنامه بین المللی نجات و اعاده فضا نوردان و استرداد اشیاء پرتاب شده بفضای ماوراء جو که مشتمل بر یک مقدمه و ده ماده می باشد و در تاریخ ۱۳۴۷/۲/۲ برابر با ۲۲ آوریل ۱۹۶۸ بامضای نمایندگان مختار دولت شاهنشاهی در مسکو، لندن و واشنگتن رسیده است تصویب و بدولت اجازه تسلیم سند تصویب آن داده میشود .

قانون فوق مشتمل بر یک ماده و متن موافقتنامه ضمیمه پس از تصویب مجلس سنا در تاریخ ۱۳۴۹/۳/۱۸ در جلسه روز پنجشنبه سی ام مهر ماه یک هزار و سیصد و چهل و نه شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسیده است .

رئیس مجلس شورای ملی - عبدالله ریاضی

موافقتنامه راجع به نجات و بازگشت فضانوردان و اعاده اشياء پرتاب شده بفضای ماوراء جو طرفهای متعاقد .

باتوجه به اهمیت فراوان « پیمان مربوط به اصول حاکم بر فعالیت دول در
اکتشاف و استفاده از فضای ماورای جو منجمله ماه و سایر اجرام سماوی » که
حاوی پیش بینی هایی در مورد بذل هر نوع مساعدت ممکنه نسبت به فضانوردان در
صورت بروز حادثه یا گرفتاری یا فرو داضطراری و بازگشت سریع و مطمئن فضانوردان
و اعاده اشياء پرتاب شده بفضای ماورای جو میباشد - و

باعلاقمندی بگسترش و انجام هر چه مؤثرتر این تعهدات - و
باتمایل به ترغیب همکاری بین المللی در مورد اکتشاف و استفاده صلحجویانه
از فضای ماوراء جو - و
با اتکاء به عواطف بشر دوستانه .

نسبت به مواد زیر موافقت نمودند :

ماده ۱ - هر يك از دول متعاقد که مطلع شده یا یقین حاصل کند که سر نشینان
يك دستگاه فضائی دستخوش يك گرفتاری و یا مواجهه با يك تصادف شده و یادر
سرزمین تابع حاکمیت آن دولت یا در دریاهای آزاد یا در هر محل دیگری که
تابع حاکمیت هیچ يك از دول نباشد اضطرار آيا بطور غیر ارادی فرود آمده اند اقدامات
زیر را بعمل خواهند آورد :

الف - فوراً مقام پرتاب کننده را از این امر مطلع خواهد ساخت یا چنانچه تشخیص مقام مذکور و برقراری ارتباط فوری با او میسر نگردد - با استفاده از کلیه وسائل ارتباطی مقتضی که در اختیار دارد سریعاً به پخش این خبر مبادرت خواهد نمود .

ب - این امر را فوریت به دبیرکل سازمان ملل متحد اطلاع خواهد داد و با اوست که این خبر را بدون فوت وقت و با استفاده از کلیه وسائل ارتباطی مقتضی که در اختیار دارد منتشر نماید .

ماده ۲ - چنانچه سرنشینان يك دستگاه فضائی متعاقب بروز يك تصادف یا گرفتاری یا فرود اضطراری یا غیر ارادی در سرزمین تابع حاکمیت یکی از طرفهای متعاقد فرود آیند - دولت مزبور فوراً همه گونه اقدامات ممکنه را برای نجات سرنشینان و بذل مساعدتهای لازمه به آنان معمول خواهد داشت و مقام پرتاب کننده و دبیرکل سازمان ملل متحد را از نتیجه اقدامات معموله و میزان موفقیت حاصله مطلع خواهد نمود .

در صورتیکه کمک مقام پرتاب کننده در تسهیل نجات سریع و یادر عملیات مفید جستجو و نجات بنحو محسوسی مؤثر باشد - مقام پرتاب کننده با طرف متعاقد مزبور بمنظور انجام مؤثر عملیات جستجو و نجات تشریک مساعی خواهد نمود . این عملیات تحت راهنمایی و نظارت طرف متعاقد که با مقام پرتاب کننده بطور مداوم و از نزدیک در مشاوره خواهد بود - انجام خواهد گرفت .

ماده ۳ - چنانچه اطلاع برسد یا یقین حاصل شود که سرنشینان یک دستگاه فضائی در دریای آزاد یا در هر جای دیگر که جزو سرزمین هیچ دولتی نیست فرود

موافقتنامه راجع به نجات و بازگشت فضاوردان و اعاده اشیاء پرتاب شده بفضای ماوراءجو

آمده اند طرفهای متعاهدی که برایشان مقدور باشد - در صورت لزوم بمنظور نجات سریع سرنشینان در عملیات جستجو و نجات مشارکت و مساعدت خواهند نمود . طرفهای مزبور مقام پرتاب کننده و دبیر کل سازمان ملل متحد را از اقدامات معموله و پیشرفتهای حاصله مطلع خواهند ساخت .

ماده ۴ - چنانچه سرنشینان يك دستگاه فضائی متعاقب بروز يك تصادف یا گرفتاری یا فرود اضطراری یا غیر ارادی در دریا و یا در خشکی واقع در قلمرو يك طرف متعاهد فرود آیند و یا آنکه در دریای آزاد یا در هر مکان دیگری که تابع حاکمیت يك دولت نیست یافت شوند سریعاً و در شرایط مطلوب امنیتی به نمایندگان مقام پرتاب کننده تسلیم خواهند شد .

ماده ۵ - ۱- هر يك از طرفهای متعاهد که مطلع شده یا یقین حاصل کند که يك شیئی فضائی یا اجزاء متشکله آن در سرزمین تابع حاکمیت وی یا در دریای آزاد و یا در هر جای دیگر که تابع حاکمیت يك دولت نیست بازافتاده است مقام پرتاب کننده و دبیر کل سازمان ملل متحد را از آن مطلع خواهد نمود .

۲- هر يك از طرفهای متعاهد که بر سرزمینی که در آن يك شیئی فضائی یا قطعات متشکله آن بدست آمده حکومت دارد - بنا بر درخواست مقام پرتاب کننده و با کمک مقام مذکور و در صورت درخواست اقداماتی را که برای بازیافتن شیئی مورد نظر یا قطعات متشکله آن ممکن تشخیص دهد - معمول خواهد داشت .

۳- اشیاء پرتاب شده بفضای ماورای جو یا قطعات متشکله آنها که خارج از حدود سرزمین مقام پرتاب کننده بدست آید بنا بر درخواست مقام مزبور به نمایندگان مقام پرتاب کننده تسلیم یا در اختیار آنان گذارده خواهد شد . مقام نامبرده در صورت

موافقتنامه راجع به نجات و بازگشت فضاانوردان و اعاده اشیاء پرتاب شده بقضای ماوراءجو

تقاضا موظف است قبل از دریافت اشیاء مورد نظر اطلاعات مربوط به هویت اشیاء را در اختیار بگذارد .

۴- با وجود مقررات پیش بینی شده در بندهای ۳ و ۲ این ماده هر یک از دول متعاقد که شیئی فضائی یا قطعات متشکله آن را در سرزمین خود کشف نماید و یا اینکه در هر نقطه دیگر بدان دست یابد و بدلائلی معتقد باشد که وجود آن شیئی مخاطره آمیز و زیان بخش می باشد میتواند مراتب را با اطلاع مقام پرتاب کننده برساند و آن مقام مکلف است بیدرنگ و تحت راهنمایی و نظارت طرف متعاقد مزبور برای رفع هر گونه خطرات زیان بخش اقدامات مؤثر معمول دارد .

۵- مخارجی که در انجام تعهدات مقرر در بند ۳ و ۲ این ماده برای بازیابی و اعاده شیئی فضائی یا اجزاء متشکله آن پرداخت میگردد بعهده مقام پرتاب کننده خواهد بود .

ماده ۶- در این موافقتنامه عبارت « مقام پرتاب کننده » ناظر بر دولت مسئول پرتاب است یا در صورتی که یک سازمان بین الدول بین المللی مسئول پرتاب باشد بآن سازمان اطلاق خواهد گردید . مشروط بر آنکه سازمان مزبور پذیرش حقوق و تکالیف پیش بینی شده در موافقتنامه حاضر را اعلام بدارد و اکثریت دول عضو آن سازمان از متعاهدین این موافقتنامه و پیمان مربوط به اصول حاکم بر فعالیت های دول در زمینه اکتشاف و استفاده از فضای ماوراءجو منجمله ماه و سایر اجرام سماوی باشند .

ماده ۷- ۱- این موافقتنامه برای امضاء کلیه دول مفتوح میباشد هر دولتی که طبق بند ۳ این ماده این موافقتنامه را قبل از لازم الاجرا شدن آن امضاء ننموده باشد میتواند در هر موقع بآن ملحق شود .

موافقتنامه راجع به نجات و بازگشت فضا نوردان و اعاده اشیاء پرتاب شده بقضای ماوراء جو

۲ - این موافقت نامه برای تصویب بدول امضاء کننده تسلیم خواهد گردید .
اسناد تصویب و اسناد الحاق بدولتهای ممالك متحده امریکا - بریتانیای
کبیر و ایرلند شمالی و دولت اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی که بعنوان دولتهای
نگهدارنده تعیین گردیده اند سپرده خواهد شد .

۳ - موافقت نامه حاضر پس از اینکه پنج دولت منجمله دولی که بموجب این
موافقت نامه بعنوان نگهدارنده تعیین شده اند اسناد تصویب خود را تسلیم نمودند
بمرحله اجراء درخواهد آمد .

۴ - در مورد دولی که اسناد تصویب یا الحاق آنها پس از اعتبار یافتن
این موافقت نامه تسلیم شود موافقت نامه از تاریخ تسلیم اسناد تصویب یا الحاق
مجری خواهد بود .

۵ - دولتهای نگهدارنده اسناد تاریخ هرامضاء و تاریخ تسلیم هر سند تصویب
یا الحاق باین موافقت نامه و تاریخ مجری شدن آن و سایر اطلاعات را بلافاصله باطلاع
کلیه دولت هائی که موافقت نامه را امضاء یا بدان ملحق شده اند خواهند رسانید .
۶ - این موافقت نامه طبق ماده ۱۰۲ منشور ملل متحد از طرف دولت های
نگهدارنده به ثبت خواهد رسید .

ماده ۸ - هر يك از دول طرف این موافقت نامه میتواند اصلاحاتی را در آن
پیشنهاد نماید . اصلاحات در مورد هر يك از دول متعاهد که اصلاحات را پذیرفته
باشد به محض قبول آن اصلاحات از طرف اکثریت دول امضاء کننده بمورد اجراء
گذارده خواهد شد و متعاقباً در مورد هر يك از سایر دول متعاهد از تاریخ پذیرش
اصلاحات مزبور لازم الاجرا خواهد بود .

ماده ۹ - هر يك از دول امضاء کننده این موافقت نامه میتواند یکسال پس از

موافقتنامه راجع به نجات و بازگشت فضانوردان و اعاده اشیاء پرتاب شده بفضای ماوراء جو

تاریخ اعتبار کناره گیری خود را از موافقتنامه کتباً بدولتهای نگهدارنده اعلام نماید و این کناره گیری یکسال پس از تاریخ وصول اعلام مزبور عملی خواهد بود.

ماده ۱۰ - این موافقتنامه که متون انگلیسی و چینی و اسپانیایی و فرانسه و روسی آن متساویاً معتبر است در بایگانی دولتهای نگهدارنده نگهداری خواهد شد و نسخ مصدق موافقتنامه حاضر توسط دولتهای نگهدارنده بعنوان دول امضاء کننده ودولی که بآن ملحق شده اند ارسال خواهد گردید .

بنابمرا تب امضاء کنندگان زیر که دارای اختیارات لازم بدین منظور میباشند این موافقتنامه را امضاء نمودند .

موافقتنامه فوق مشتمل بر يك مقدمه و ده ماده منضم بقانون موافقتنامه بین المللی نجات و اعاده فضانوردان و استرداد اشیاء پرتاب شده بفضای ماوراء جو میباشد .
رئیس مجلس شورای ملی - عبدالله ریاضی

قانون افزایش سهمیه و سرمایه ایران در صندوق بین المللی و بانک بین المللی ترمیم و توسعه

مصوب ۱۳۴۹/۸/۳

ماده واحده - الف - دولت مجاز است مقرراتی را که درباره افزایش سهمیه و سرمایه کشور های عضو در صندوق بین المللی پول و بانک بین المللی ترمیم و توسعه از طرف دو مؤسسه مذکور پیشنهاد شده قبول کند و سهمیه ایران در صندوق بین المللی پول را تا ۱۹۲ میلیون دلار و سرمایه ایران در بانک بین المللی ترمیم و توسعه را تا ۱۵۸ میلیون دلار افزایش دهد .

ب - پرداخت آن قسمت از سهمیه و سرمایه اضافه شده که باید بر طبق مقررات دو مؤسسه مزبور صورت گیرد بر طبق قانون اجازه مشارکت دولت ایران در مقررات کنفرانس منعقد در برتن وودز (Breton Woods) مربوط بتأسیس صندوق و بانک بین المللی مصوب ۶ دیماه ۱۳۲۴ (اصلاح شده بموجب قانون پذیرفتن تغییرات اساسنامه صندوق بین المللی پول و مشارکت ایران در طرح حق برداشت مخصوص مصوب ۲۶ بهمن ماه ۱۳۴۷) بعمل خواهد آمد .

قانون فوق مشتمل بر یک ماده پس از اظهار ملاحظات مجلس سنا در تاریخ ۱۳۴۹/۸/۲ در جلسه روز یکشنبه سوم آبانماه یک هزار و سیصد و چهل و نه شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسیده است .

رئیس مجلس شورای ملی - عبدالله ریاضی

قانون موافقتنامه مبادله کلی پستال (بسته پستی) بین اداره پست ممالك متحده امريكا و اداره پست ايران

مصوب ۱۳۴۹/۸/۱۱

ماده واحده - موافقتنامه مبادله امانات و مرسولات پستی (باقیمت اظهار شده) بین کشور شاهنشاهی ایران و ممالك متحده امريكای شمالی مشتمل بر يك مقدمه و سى و يك ماده و همچنین متن مقررات اجرائی موافقتنامه مزبور كه مشتمل بر يك مقدمه و بیست و سه ماده میباشد تصویب و بوزارت پست و تلگراف و تلفن اجازه داده میشود براساس توافقى كه با پست ممالك متحده آمريكای شمالی بعمل آورده است تاریخ اجرای آنرا اعلام نماید .

قانون فوق مشتمل بر يك ماده و متن موافقتنامه و مقررات اجرائی ضمیمه پس از تصویب مجلس شورای ملی در جلسه روز يكشنبه ۲۴/۳/۱۳۴۹ در جلسه روز دوشنبه یازدهم آبان ماه يكهزار و سیصد و چهل و نه بتصویب مجلس سنا رسید .

رئيس مجلس سنا - جعفر شريف امامی

موافقت نامه مبادله کلی پستال (بسته پستی) بین اداره

پست ممالك متحده امريكا و اداره پست ايران

امضاء کنندگان زیر که بوسیله دولتهای مربوطشان به آنها اجازه داده شده است بجای و از طرف اداره پست ممالك متحده امريكا و ايران با تراضی متقابل نسبت به موارد زیر موافقت کرده اند .

موضوع قرارداد

ماده ۱ - بین ممالك متحده امريكا (شامل پورتوریکو، جزایر ویرجین امريكا گوام و ساموای امريكا) از یک طرف و ايران از طرف دیگر میتوان بسته های تاحدود اوزان و ابعاد مندرج در مقررات تفصیلی مربوط به اجرای این موافقت نامه را مبادله نمود .

ماده ۲ - بسته های ترانزیتی :

الف - اداره پست ممالك متحده موافقت دارد بسته های پستی را که مبدأ آن ايران و یا برای تسلیم به آدرس های داخل سرویس پستی ايران میباشد وسیله سرویس پستی خود و یا از هر کشوری که با آن ارتباط بسته های پستی دارد ترانزیت نماید .

ب - اداره پست ممالك متحده کشورهایی را که به آنها توسط کشور امريكا میتوان بسته های پستی ارسال داشت و همچنین مقدار هزینه های متعلقه و دیگر شرایط را اطلاع خواهد داد .

ج - بسته های فرستاده شده از پست ایران جهت ارسال از طریق سرویس اداره پست امریکا باید منطبق با شرایطی که زمان بزمان از طرف ممالك متحده تعیین میگردد باشد .

د - بسته های پستی از طریق خاك ایران بعنوان ترانزیت ارسال نخواهد شد .

ماده ۳ - حقوق پستی و هزینه ها :

۱ - اداره مبداء در قبال تقاضاهای بعدی برای آگاهی از تسلیم هر بسته پست شده ذیحق بدریافت حقوق پستی و هزینه های مربوط و همچنین در مورد بسته های بیمه شده حقوق بیمه و برگ رسید برگشتی که ممکن است زمان بزمان طبق مقررات مربوطه اش تعیین و تجویز گردد از فرستنده خواهد بود .

۲ - به استثنای مورد بسته های برگشتی و یا ارسال مجدد حقوق پستی و هزینه های متعلقه مذکور در فوق باید قبلا پرداخت شود .

ماده ۴ - آماده کردن بسته ها :

هر بسته باید بروش متناسب با طول سفر و محافظت محتویات آن بطوریکه در مقررات تفصیلی آمده است بسته بندی گردد .

ماده ۵ - ممنوعات .

۱- ارسال اقلام زیر از طریق امانات پستی ممنوع است :

الف - نامه یا نوشته ای که خصوصیت مکاتبه شخصی و واقعی را داشته باشد .
معهدا مجاز است فاکتوری که فقط شامل مشخصات يك فاکتور باشد
به اضافه يك نسخه ساده از آدرس امانت و آدرس فرستنده که میتواند ضمیمه شود .

ب - ضمیمه ای که نشانی غیر از آنچه روی امانت نوشته شده داشته باشد .

ج - هر حیوان زنده بجز زنبور عسل .

د - اقلامیکه ورود آنها از طرف گمرک و قوانین و مقررات جاری هر یک از دو کشور منع شده باشد .

ه - کلیه مواد قابل انفجار و احتراق و بطور کلی موادی که حمل آنها خطر داشته باشد و همچنین موادی که بعزت ماهیت و یا طرز بسته بندی بتواند خطری متوجه کارکنان پست نماید و یا موجب تضییع و آلودگی اقلام دیگر گردد .

و - اقلامیکه خلاف اخلاق و منافای عفت باشد .

ارسال این ارقام در امانات بیمه نشده ممنوع است : سکه ، اسکناس ، سندبانکی و هر نوع اسناد بهادار که قابل پرداخت بحامل باشد طلای سفید ، طلا یا نقره (اعم از ساخته شده یا خام) سنگهای قیمتی ، جواهرات و اقلام گرانبهای دیگر .

اگر در يك امانت سکه ، سندبانکی ، اسکناس جاری و هر نوع اسناد بهادار که قابل پرداخت بحامل باشد ، طلای سفید ، طلا یا نقره (اعم از ساخته شده یا خام) سنگهای قیمتی ، جواهرات یا سایر اقلام قیمتی که بطور بیمه نشده فرستاده شده باشد بایستی از طرف اداره مقصد بیمه شود و طبق مقررات مربوط رفتار شود .

۲ - چنانچه امانتی چنین مواردی را که منع شده نقض نماید و به اداره پست دیگر تحویل گردد اداره پست مزبور مطابق قوانین و مقررات داخلی خود با آن رفتار خواهد نمود . اشیاء قابل احتراق ، اسناد ، تصاویر و دیگر اشیائی که باعث لطمه به اخلاق عمومی است ممکن است فوراً توسط هر اداره ای که موفق بکشف آن گردد از بین برده شود .

۳ - حتی اگر يك امانت حاوی نامه یا مکاتبه از نوع نامه باشد بهیچ عنوان موجب برگشت امانت بفرستنده نخواهد بود . معهذا این نامه برای اخذ کرایه و حقوق پستی بمأخذ دو برابر نرخ جاری مراسلات از کشور مبدأ بکشور مقصد منظور و محاسبه میشود .

۴ - هر يك از دو اداره یکدیگر را از نظر خود نسبت به (فهرست اشیاء ممنوعه) که بوسیله دفتر بین المللی اتحادیه پستی جهانی منتشر میگردد مطلع مینماید . معهذا آنها در این مورد در مقابل گهر ك، پلیس و یا فرستنده هیچگونه مسئولیتی بعهدہ نخواهند داشت .

۵ - اگر امانتی اشتباهاً توسط يك اداره پست قبول شده باشد و آن امانت بگیرنده تحویل و یا بمبدأ عودت داده نشده باشد باید سرنوشت آنرا با اداره پست مبدأ دقیقاً اطلاع داد تا اداره مزبور اقدام لازم را بعمل آورد .

ماده ۶ - بیمه :

۱ - امانات پستی را تا مبلغ پانصد فرانك طلا یا معادل این مبلغ با پول رایج کشور مبدأ میتوان بیمه نمود معهذا رؤسای ادارات پستی طرفین قرارداد مجازند باتوافق طرفین میزان حداکثر حق بیمه امانات را افزایش یا کاهش دهند .

۲ - غرامت يك امانت بیمه شده نبایستی از قیمت واقعی محتویات آن بیشتر باشد ولی امکان بیمه نمودن قسمتی از امانت مجاز خواهد بود .

ماده ۷ - مسئولیت تاوان :

۱ - اداره پست هر دو کشور جهت فقدان ، دستخوردگی و یا آسیب دیدگی يك امانت معمولی (بیمه نشده) مسئولیتی نخواهند داشت .

۲ - باستثناء مواردیکه در ماده ذیل ذکر شده است ادارات متعهد درباره فقدان امانت بیمه شده که دریکی از دو کشور جهت تسلیم بکشور دیگر تحویل پست شده است و در مورد فقدان، دستخوردگی یا آسیب دیدگی محتوی یا قسمتی از آن مسئول میباشند .

فرستنده یا مطالبه کننده قانونی اوحق دریافت غرامت مطابق مبلغ واقعی فقدان، دستخوردگی یا آسیب دیدگی امانت را خواهد داشت .

میزان و مبلغ غرامت بر اساس قیمت واقعی (نرخ روز، و در صورت عدم وجود این نرخ بهای معمولی تخمینی) در کشور مبدأ و زمانیکه امانت تسلیم پست شده است محاسبه میشود بشرط اینکه در هیچ مورد مبلغ غرامت از حق بیمه و مبلغ دریافتی بیمه امانت تجاوز نکند و یا حداکثر این مبلغ معادل پانصد فرانک طلا باشد. در صورتیکه فقدان ، دستخوردگی یا آسیب دیدگی در اداره پست کشور مقصد بوقوع پیوسته باشد اداره پست مقصد بدون مشورت با اداره مبدأ میتواند با هزینه خود غرامت را بگیریانده پردازد بشرط اینکه گیریانده بتواند ثابت نماید که فرستنده امانت این حق را بنفع گیریانده واگذار نموده است .

۳- در صورتیکه تضییع غیر مستقیم و یا عدم النفع در نتیجه فقدان دستبرد ، تضییع ، عدم تسلیم یا توزیع اشتباه یا تأخیر در تسلیم امانت بیمه شده ایکه مطابق شرایط این موافقت نامه ارسال گردیده وارد شود تاوان پرداخت نخواهد شد .

۴ - در مواردیکه تاوان در مقابل فقدان امانت یا تضییع یا دستبرد کلیه محتویات قابل پرداخت است فرستنده حق دارد حقوق پستی پرداختی را در صورت تمایل مطالبه نماید اما حق بیمه در هیچ مورد قابل برگشت نخواهد بود .

۵- در صورت عدم وجود موافقتنامه مخصوصی که مغایر این ماده باشد (ممکن است چنین موافقتنامه‌ای را از طریق مکاتبه منعقد نمود) از طرف ممالک متحده امریکا برای فقدان، دستبرد یا آسیب دیدگی امانت بیمه شده ترانزیت غرامت پرداخت نخواهد شد یعنی مبدأ امانت کشوری باشد که در این مقابله نامه شرکت ندارد و بمقصد کشور ایران است و یا امانتی که کشور مبدأ آن ایران است و کشور مقصد نیز در این موافقتنامه سهیم نیست.

۶- اگر یک امانت بیمه شده از کشور مبدأ برای تسلیم بکشور دیگر ارسال و از آنجا آنرا بکشور ثالث بفرستند یا طبق درخواست فرستنده یا گیرنده بکشور ثالثی برگشت داده شود در چنین موردی، در صورت فقدان یا دستبرد یا دزدی امانت بعد از ارسال مجدد یا برگشت آن توسط کشور مقصد اصلی طرفی که حق دریافت غرامت را دارد میتواند فقط از اداره کشوری که فقدان دستبرد یا دزدی در آن اتفاق افتاده مطالبه غرامتی را بکند که آن اداره مایل بپرداخت آنست یا طبق قرارداد اداری که مستقیماً در برگشت یا ارسال مجدد ذینفعند موظف بپرداخت آن می باشند.

هر یک از دو اداره که موافقتنامه حاضر را امضاء نموده اند چنانچه امانت بیمه شده‌ای را اشتبهاً بکشور ثالثی ارسال نمایند بساندازه کشور مبدأ در مقابل فرستنده بادر نظر گرفتن موافقتنامه حاضر مسئول خواهند بود.

ماده ۸- استثناء جهت مسئولیت.

در موارد ذیل هیچیک از دو اداره مسئولیتی نخواهند داشت:

الف- موقعی که امانتی به گیرنده تحویل و یا بفرستنده برگشت شده و آنرا قبول نموده باشد.

ب - در صورت فقدان یا خسارت بواسطه «فرس ماژور» با وجود این هر يك از دو اداره به اختیار خود و بدون رجوع با اداره دیگر میتواند تاوان بـرای خسارت یا آسیب دیدگی که بعلت فرس ماژور باشد حتی در مواردیکه اداره پست کشوری که در آنجا خسارت یا فقدان انجام شده باشد تشخیص دهد که خسارت بعلت فرس ماژور بوده پرداخت نماید .

اداره ای که در مقابل فقدان ، دست خوردگی یا آسیب دیدگی مسئول می باشد باید تصمیم بگیرد که آیا مطابق مقررات داخلی این کشور فقدان دست خوردگی یا آسیب دیدگی ناشی از شرایطی است که فرس ماژور را ایجاد میکند یا خیر .

ج - هنگامی که مسئولیت آنها بعلت از بین رفتن اسناد که بواسطه فرس ماژور می باشد محرز نگردد مسئول نخواهند بود .

د - هنگامی که آسیب دیدگی بعلت اهمال فرستنده یا گیرنده یا نماینده هر يك وی مربوط به ماهیت جنس باشد .

ه - اماناتی که حاوی اشیاء ممنوعه باشد .

و - زمانی که فرستنده قیمت را بیشتر از قیمت واقعی آن اظهار کرده باشد کشور مبدأ میتواند در این مورد اقدام قانونی بعمل آورد .

ز - اماناتی که محتویات آنها صحیح اعلام نشده و گمرك آنها را توقیف نموده است .

ح - زمانی که مطالبه نامه یا درخواست تاوان از طرف مطالبه کننده یا نماینده او در طول مدت یکسال که شروع آن روز بعد از تسلیم امانت بیمه شده با اداره پست می باشد بعمل نیامده است .

ط - جهت اماناتی که حاوی اجناسی باشد که زود فاسد می گردد و طبق مقررات ارسال نشده باشد اما اداره مسئول برای دستخوردگی یا آسیب دیدگی می تواند تاوان را برای چنین اماناتی بدون رجوع با اداره دیگر پردازند .

ی - مسئولیت ارسال - بسته بندی و مهر کردن امانات بیمه شده به عهده فرستنده است و هیچکدام از ادارات مسئولیتی برای فقدان دستخوردگی یا آسیب دیدگی که بعلت معایبی در موقع تحویل به پست مشاهده نشده بعهد نخواهد گرفت .
ماده ۹ - اختتام مسئولیت .

چنانچه امانتی طبق مقررات داخلی بصاحب و یا نماینده او تحویل او شده باشد مسئولیتی بعهد ادارات پست نخواهد بود .

معهدا چنانچه گیرنده یا در صورت برگشت فرستنده در موقع دریافت آن قید نمایند که محتویات آن دستخورده و آسیب دیده باشد ادارات مربوطه مسئول خواهند بود .

ماده ۱۰ - پرداخت خسارت .

پرداخت خسارت بعهد اداره پست مبدأ خواهد بود بجز در مواردی که در ماده ۷ بند ۲ اشاره گردیده که در آن صورت پرداخت آن بعهد اداره پست مقصد خواهد بود .

اداره پست مبدأ معهدا ممکن است با موافقت فرستنده یا اداره پست مقصد اجازه دهد که با گیرنده تسویه گردد اداره پستی که خسارت را پرداخت نمود حق دارد که از اداره پست مسئول مطالبه نماید .

ماده ۱۱ - مدت زمان پرداخت خسارت .

۱ - پرداخت خسارت جهت امانت بیمه شده باید هرچه زودتر بمطالبه

کننده ظرف یکسال بعد از درخواست پرداخت گردد. مع هذا اداره پست که مسئول برای پرداخت می باشد چنانچه در انقضای مدت نتوانسته باشد سرنوشته امانت مورد بحث را تعیین کند ممکن است پرداخت تاوان را استثنائاً برای مدت زیادتری بعقب بیاندازد .

۲ - به استثنای مواردی که پرداخت استثنائاً معوق گردید و فوقاً تصریح شده اداره پستی که پرداخت تاوان را بعهده می گیرد مجاز است که تاوان را از طرف اداره دیگر بعد از اطلاع و درخواست تاوان که ۹ ماه گذشته و تسویه نگردیده پرداخت نماید .

ماده ۱۲ - تعیین مسئولیت .

۱ - مادامی که خلاف آن ثابت نگردد مسئولیت برای امانت بیمه شده مربوط به اداره ای است که امانت را دریافت کرده و تمام مشخصات جهت تحقیق در اختیار او می باشد و نمیتواند ثابت کند که امانت به گیرنده یا نماینده او تحویل شده است .

۲ - موقعی که فقدان دستخوردگی و یا خسارت به امانت بیمه شده در اداره مبادله گیرنده مشاهده گردد و این موضوع مرتباً بدفتر مبادله کننده تذکر داده شود مسئولیت متوجه دفتر مبادله ارسال کننده خواهد بود مگر اینکه ثابت شود بی نظمی در سرویس اداره دریافت کننده واقع شده باشد .

۳ - چنانچه يك امانت از کشوری به کشور دیگر ارسال شده باشد و معلوم نگردد که خسارت فقدان و یا دستخوردگی در کجا واقع گردید پرداخت خسارت بطور مساوی انجام خواهد گردید .

۴ - با پرداخت خسارت اداره پست مربوطه حقوق شخصی را که خسارت

دریافت نموده در مقابل هر گونه اقدامی که بر علیه گیرنده یا فرستنده و یا طرف سوم بعمل خواهد آمد بعهده خواهد گرفت .

۵- چنانچه امانت که مفقود شده تماماً و یا مقداری از آن پیدا شود شخصی که تاوان به او پرداخت شده بایستی مطلع گردد و نامبرده مجاز است که امانت را در مقابل برگشت تاوان دریافت نماید .

ماده ۱۳ - برگشت تاوان :

۱- اداره پست مسئول برای فقدان ، دستخوردگی و خسارت که بحساب او تاوان پرداخت گردیده ملزم است که مبلغ تاوان را بداره ای که پرداخت نموده پرداخت نماید .

این پرداخت باید بدون تأخیر لغایت ظرف مدت ۹ ماه بعد از ابلاغ پرداخت انجام گردد .

۲- پرداخت بداره پست طلبکار باید بدون هیچ هزینه ای بوسیله برات پولی و یا به پولی که در کشور طلبکار معتبر است و بوسیله نامه متقابلاً موافقت بعمل آمده پرداخت گردد .

ماده ۱۴ - اوراق ارسال - رسیده ها :

۱- در موقع ارسال يك امانت معمولی بیمه نشده فرستنده میتواند يك قبض و یا گواهی از پست که مانند يك فرم است دریافت نماید و هر يك از ادارات از این بابت میتوانند نرخى دریافت نمایند .

۲- فرستنده امانت بیمه شده در موقع تحویل به پست بدون پرداخت هزینه رسید دریافت خواهد نمود .

ماده ۱۵ - رسید تحویل و تحقیقات :

- ۱- فرستنده يك امانت بیمه شده با پرداخت هزینه اضافی طبق مقرراتی که در مقررات پستی تصریح گردید میتواند رسیدی از گیرنده دریافت نماید .
- ۲- اداره پست مبدأ اختیار داده میشود چنانچه پس از تحویل يك امانت معمولی و یا بیمه شده به پست فرستنده نسبت به سر نوشت بسته مورد نظر خود اطلاعاتی بخواهد از این باب هزینه ای دریافت نماید .
- ۳- طبق اختیار اداره پست مبدأ جهت شکایت برای بی نظمی که متوجه اداره پست نبوده هزینه ای دریافت خواهد شد .

ماده ۱۶ - هزینه گمرکی .

- امانات تابع قانون و مقررات گمرکی کشور مقصد خواهد بود و هزینه ها از گیرنده در موقع تحویل امانت طبق مقررات گمرکی اخذ خواهد گردید .
- ## ماده ۱۷ - هزینه گمرکی که باید لغو گردد .

- ادارات موافقت مینمایند که هزینه های گمرکی و هزینه های غیر پستی اماناتی را که بمبدأ برگشت داده میشود و یا بوسیله فرستندگان متروکه اعلام شده یا بعللی محتویات آن معلوم شده یا بکشور ثالثی فرستاده شده لغو نمایند .
- ## ماده ۱۸ - هزینه برای ترخیص گمرکی .

- اداره پست مقصد میتواند از گیرنده بابت تحویل يك امانت به گمرک و ترخیص آن از گمرک هزینه ای که از يك فرانک طلا بیشتر نباشد دریافت نماید .

- ## ماده ۱۹ - تحویل به گیرنده ، هزینه برای تحویل به گیرنده در محل نشانی .
- امانات هر چه زودتر طبق مقررات پست کشور مقصد بگیرنده تحویل میگردد

موافقتنامه مبادله کلی پستال (سته پستی) بین اداره پست ممالک متحده امریکا و اداره پست ایران

و اداره پست مقصد میتواند هزینه‌ای که از ۶۰ سانتیم طلا زیادتر نباشد از گیرنده دریافت نماید چنانچه وضعیت ایجاب نماید همان هزینه هر دفعه پس از ارائه در محل گیرنده یا محل کسب او احتساب خواهد گردید .

ماده ۲۰ - هزینه انبارداری .

اداره پست مقصد مجاز است هزینه انبارداری که طبق قوانین جهت امانات برقرار گردیده و بعنوان پست رستانت باشد و در مدت مقرر مطالبه نشده از گیرنده دریافت نماید این هزینه نباید از ۱۰ فرانک طلا تجاوز کند .

ماده ۲۱ - تغییر آدرس .

مادامی که امانت به گیرنده تحویل نشده باشد فرستنده میتواند تقاضای برگشت امانت و یا تغییر آدرس نماید اداره پست کشور مبدأ میتواند از این بابت طبق مقررات داخلی خود وجهی وصول نماید و تقاضای تغییر آدرس در صورتی که امانت بمقصد آمریکا باشد با اداره پست مرکزی واشنگتن ارسال گردد و در صورتی که امانات بمقصد ایران باشد با اداره پست تهران ارسال گردد .

ماده ۲۲ - امانات اشتباهاً فرستاده شده .

امانتی که اشتباه ارسال شده مجدداً طبق مواد مقررات مفصل قرارداد بمقصد ارسال و یا برگشت داده میشود .

ماده ۲۳ - تغییر آدرس .

۱- بعلت تغییر آدرس گیرنده در کشور مقصد يك امانت را میتوان تغییر آدرس داد اداره پست مقصد بعلت تغییر آدرس در کشور مقصد میتواند هزینه‌ای که طبق مقررات داخلی خود تجویز شده برای امانت تغییر آدرس داده شده وصول نماید

مشابهاً يك امانت را ممکن است از یکی از دو کشور که وارد در این قرارداد میباشد بکشور دیگری تغییر آدرس داد مشروط بر اینکه امانت طبق شرایط ارسال بوده و طبق مقررات حق پست اضافی در موقع تغییر آدرس پرداخت شود و یا مدرکی ارائه گردد که گیرنده آنرا خواهد پرداخت .

۲ - در صورت تغییر آدرس و یا برگشت بمبدأ هزینه اضافی که بابت (تغییر آدرس) بوسیله گیرنده و یا نماینده او پرداخت نشده لغو نخواهد شد و از گیرنده و یا فرستنده (بدون لطمه پرداخت هزینه های مخصوصی که اداره پست مقصد موافقت ننماید که لغو گردد) وصول خواهد شد .

ماده ۲۲ - عدم تحویل :

۱- چنانچه يك امانت غیر قابل تحویل باشد و یا از قبول آن امتناع شود میبایستی بدون هزینه بوسیله دفاتر مبادله طرفین برگشت داده شود اداره پست مبدأ میتواند از فرستنده برای برگشت امانت هزینه ای معادل با مبلغ هزینه پستی که قبلاً پرداخت شده وصول نماید .

۲ - فرستنده باید در موقع ارسال اظهار بدارد چنانچه نتوان امانت را به آدرس گیرنده تحویل نمود ممکن است :

الف - با آدرس دیگری در کشور مقصد تحویل گردد .

ب - بعنوان متروکه قلمداد شود .

ج - بفرستنده برگشت شود .

شق دیگری مجاز نیست .

درخواست باید روی امانت و در اظهارنامه گمرکی ذکر گردد و باید طبق

یکی از موارد ذیل باشد چنانچه به آدرس ذکر شده غیر قابل تحویل است به ...
تحويل گردد .

چنانچه به آدرس ذکر شده غیر قابل تحويل است متروکه اعلام گردد .
چنانچه غیر قابل تحويل به آدرس ذکر شده است به فرستنده برگشت داده شود.
۳- چنانچه فرستنده تقاضائی مغایر با موارد فوق نکرده باشد امانتی که آنرا نمیتوان
تحويل نمود بایستی بدون اطلاع قبلی و بهزینه فرستنده ظرف ۳۰ روز از تاریخ ورود آن
بمقصد برگشت داده شود در مورد امانات بیمه شده هم بهمین نحو عمل خواهد شد
معهدا چنانچه گیرنده مطلقاً از قبول امانتی خودداری نماید بایستی فوراً برگشت
داده شود .

ماده ۲۵ - فروش - معدوم کردن .

اشیائی که حدس زده می شود که سرعت فاسد گردد فقط این گونه اشیاء
بایستی فوراً بفروش برود حتی اگر در ترانزیت و یا در برگشت باشد چنانچه بعلمی
فروش آن ممکن نباشد اشیاء فاسد شده میبایستی فوراً معدوم گردد .

ماده ۲۶ - امانات متروکه .

اماناتی که نمیتوان به گیرنده تحويل نمود و فرستنده آن را متروکه اعلام
نمود اداره پست مقصد نباید آنها را برگشت دهد و برای چنین اماناتی هیچگونه
مطالبه ای از اداره پست مقصد به اداره پست مبدأ نخواهد شد و بایستی مطابق مقررات
داخلی خود با آن رفتار نماید .

ماده ۲۷ - هزینه ها :

۱ - برای هر امانت که مابین ادارات مبادله میشود اداره پست ارسال کننده

سه‌میه‌ای بنفع اداره پست مقصد در فوید و روت طبق قرارداد مفصل منظور خواهد نمود.

۲- در صورت ارسال به مقصد یا برگشت يك امانت بمبدأ چنانچه حق پستی جدید و یا حق بیمه جدید (در صورتی که امانت بیمه شده باشد) بوسیله اداره پست ارسال کننده مجدداً وصول شود امانت مورد بحث بعنوان يك امانت جدید قلمداد نخواهد شد و الا میبایستی اداره ارسال کننده مجدداً از اداره پست مبدأ سه‌میه خود را وصول نماید.

یعنی :

الف - هزینه‌هایی که در بند ۱ فوق اشاره شد .

ب - هزینه‌های ارسال مجدد و یا برگشت .

۳ - هزینه حمل يك امانت که بآمریکا فرستاده میشود و یا بصورت ترانزیت توسط اداره پست آمریکا به کشور دیگری ارسال گردد ممکن است این هزینه را بوسیله نامه تعیین و اطلاع داد .

ماده ۲۸ - امانات هوایی .

ادارات پستی هر دو کشور حق دارد که با موافقت طرفین هزینه پستی هوایی و سایر شرایط را در صورتی که امانات از طریق هوا ارسال گردد تعیین نمایند .

ماده ۲۹ - موارد مختلفه :

۱ - فرانک و سانتیم که در این قرارداد ذکر شده طبق قانون اساسی اتحادیه پستی جهانی به فرانک و سانتیم طلا می باشد .

۲ - بجز موافقت طرفین امانات تابع هیچگونه هزینه پستی غیر از آنها که در این قرارداد ذکر شده نخواهد بود .

۳ - در موارد فوق العاده هریک از ادارات میتوانند ارسال امانات پستی را موقتاً و یا بطور کامل و یا برای مدت محدودی موقوف نمایند بشرط اینکه این موضوع فوراً اطلاع داده شود چنانچه لازم شود تلگرافاً اداره پست دیگر را مطلع نمایند.

ماده ۳۰ - مواردی که در این قرارداد تصریح نشده :

۱ - چنانچه در قرارداد اخیر تصریح نشده باشد تمام مسائل راجع بدرخواست برای برگشت و ترتیب برگشت - تسویه مطالبات راجع به امانات بیمه شده باید طبق مقررات کنوانسیون پستی تا آنجائیکه مقدور است و برخلاف مواد فوق الذکر نباشد اجرا گردد چنانچه راجع به موضوعی تصریح نشده باشد قوانین داخلی اداره پست آمریکا یا ایران یا تصمیماتی که در یکی از کشورها اتخاذ بشود به موقع اجرا گذارده خواهد شد.

۲ - جزئیات مربوط به اجرای قرارداد اخیر بوسیله دو اداره در قرارداد مفصل تعیین خواهد شد. و طرفین میتوانند با توافق یکدیگر و بوسیله نامه این مواد را تغییر و یا تکمیل نمایند.

۳ - هریک از طرفین میتوانند یکدیگر را از قوانین و تعرفه برای مبادله امانات پستی مطلع نمایند. طرفین تمام تغییراتی را که بعداً در نرخها داده می شود باید با اطلاع یکدیگر برسانند.

ماده ۳۱ - اجراء و اعتبار قرارداد.

این قرارداد از تاریخ توافق بین دو کشور به موقع اجرا گذارده میشود. این قرارداد بقوت خود باقی است مگر ششماه زودتر برای انقضای آن یکی از دو

اداره اداره دیگر را مطلع نماید در دو نسخه در تهران و واشنگتن امضاء گردید .
موافقتنامه فوق مشتمل بر یک مقدمه و یک ماده منضم بقانون
موافقتنامه کلی پستال (بسته پستی) بین اداره پست ممالک متحده آمریکا و اداره پست
ایران میباشد .

رئیس مجلس سنا - جعفر شریف امامی

مقررات مفصل برای اجرای قرارداد امانات پستی

مقررات مفصل ذیل برای اجرای قرارداد امانات پستی بین اداره پست آمریکا
و ایران موافقت شده است :

ماده ۱ - جریان .

۱ - اداره پست آمریکا از طریق و وسیله که برای امانات خود استفاده میکند
برای اماناتی که بوسیله اداره پست ایران تسلیم و از طریق کشور آمریکا ارسال میگردد
استفاده خواهد نمود .

۲ - امانات از طریق ایران بعنوان ترانزیت ارسال نخواهد شد .

۳ - امانات اشتباهی فرستاده شده مجدداً بمقصد اصلی خود با نزدیکترین
راه ارسال خواهد گردید مواقعی که امانات بیمه شده اشتباهی فرستاده شود نمیتوان
بمقصد ارسال نمود مگر اینکه در کیسه پستی بیمه شده بمقصد ارسال گردد در
صورت عدم امکان این قبیل امانات بیمه شده بایستی بمبدأ عودت داده شود .

ماده ۲ - حدود وزن و اندازه .

۱ - اماناتی که تحت مواد این قرارداد مبادله میگردد نباید از ۴۴ پوند
(۲۰ کیلوگرام) و یا ابعاد ذیل تجاوز کند .

حداکثر مجموع طول و محیط يك امانت بایستی ۶ پا و حداکثر طول آن $3\frac{1}{4}$ پا باشد باستثنای اماناتی که ممکن است اندازه طول آنها تا ۴ پا برسد باین شرط که اماناتی که طول آن حداقل ۴۲ و حداکثر ۴۴ اینچ باشد بایستی محیط آنها از ۲۴ اینچ تجاوز نکنند و چنانچه بسته ای حداقل ۴۴ و حداکثر ۴۶ اینچ باشد نبایستی دارای محیطی بیش از ۲۰ اینچ باشد و چنانچه امانتی دارای حداقل ۴۶ اینچ طول و حداکثر ۴ پا باشد محیط آن نباید بیش از ۱۶ اینچ باشد . محاسبه دقیق وزن و بعد که بوسیله اداره ارسال کننده تعیین گردیده است مورد قبول خواهد بود مگر آنکه اشتباه کاملاً نمایان باشد .

۲- حدود وزن و آخرین ابعاد که فوقاً ذکر شد ممکن است گاه بگاه باتوافق طرفین بوسیله نامه تغییر داده شود .

ماده ۳ - ظرف :

۱- اداره پست دو کشور باید کیسه های مورد لزوم برای ارسال امانات را در اختیار داشته باشند و هر کیسه باید دارای علائمی باشد که اسم دفتر و یا کشور را که بآن تعلق دارد نشان دهد .

۲- کیسه خالی باید بصورت بسته بندی شده در داخل کیسه دیگری بداره ارسال کننده ارسال گردد مقدار کیسه های خالی برگشتی در فویدوروت مربوطه نوشته شود .

در مورد فقدان هر کیسه خالی قیمت آن بایستی توسط اداره دیگر- جبران شود .

ماده ۴ - طریق مبادله امانات :

۱- امانات پستی بایستی طبق قراردادیکه بین دو کشور تعیین گردیده بخوبی

پلمب و بسته بندی و مبادله گردد و به هزینه و وسیله اداره پست مبدأ بکشور مقصد ارسال شود .

۲- امانات بیمه شده باید در کیسه های جداگانه که با امانات معمولی تفاوت دارد گذارده شود و سر کیسه امانات بیمه شده بطور مشخص طبق موافقت طرفین علامتگذاری شود .

۳- وزن هر کیسه از امانات نباید از ۴۰ کیلو (۸۸ پوند تجاوز کنند) .

ماده ۵ - تعیین معادلات ارزی .

ضمن تعیین هزینه امانات هر يك از ادارات مجاز است که معادلات تقریبی که مناسب برای ارزش خود باشد اتخاذ نماید .

ماده ۶ - تهیه امانات .

هر يك از امانات باید :

الف - آدرس دقیق گیرنده به لاتین روی آن نوشته شود آدرس بامداد اجازه داده نمیشود مگر آنکه آدرس نوشته شده بامداد جوهری روی سطح مرطوب نوشته شده باشد آدرس بایستی روی امانت و یا روی اتیکت که بآن بطور محکم ضمیمه می باشد نوشته شود بفرستنده بایستی اطلاع داده شود که در داخل امانت يك نسخه از آدرس خود و همچنین آدرس گیرنده را ضمیمه نماید .

ب - بسته بندی باید محکم برای بعد راه بوده که محافظ محتویات باشد اشیائی که باعث لطمه بمأمورین پستی یا آسیب به امانات دیگر باشد باید محکم بسته بندی شود تا از هر گونه خطری جلوگیری گردد .

ماده ۷ - بسته بندی مخصوص :

۱- مایعات باید در ۲ ظرف بسته بندی شود و بین ظرف داخلی (بطری

جعبه و غیره) و ظروف خارجی (جعبه فلزی - چوب محکم - مقوای چین دار محکم یا کارتن فیبر محکم یا ظرف) باید فاصله ای گذارده شود و با خاک آره - سبوس - یا دیگر مواد جذب کننده بمقدار زیاد پر گردد تا در صورتیکه ظرف شیشه شکسته شود مایعات جذب آن گردد .

۲- رنگهای خشك باید در جعبه های فلزی که بنوبت باید در جعبه چوبی دیگریا مقوایی محکم گذارده شود و بین دو ظرف خاک آره و یا پودر گذارده شود. این جعبه ها باید در چثائی یا لفات کاغذی ضخیم گذارده شود .

ماده ۸- اظهارنامه گمرکی :

۱- فرستنده برای هر امانت باید يك اظهارنامه گمرکی که برای این منظور در کشور مبدأ در نظر گرفته شده تهیه نماید . اظهارنامه گمرکی باید محتویات دقیق امانت و قیمت امانت ، تاریخ ارسال و وزن حقیقی آن و اسم فرستنده و آدرس گیرنده را نشان دهد که بطور محکم بامانت الصاق میگردد .

۲- هیچکدام از دو ادارات مسئولیت برای صحیح نبودن اظهارنامه گمرکی بعهدہ نخواهند گرفت .

ماده ۹- قبض رسید امانت از گیرنده:

۱- چنانچه برای امانت بیمه شده قبض رسید مطالبه شود اداره پست مبدأ روی امانت کلمات و یا حروف A.R. یا تقاضای قبض رسید را درج خواهد نمود اداره پست مبدأ یا اداره پست که بوسیله اداره پست ارسال کننده منصوب میگردد يك قبض رسید را پر نموده و به امانت الصاق مینماید چنانچه فرم مذکور بداراره پست مقصد نرسد اداره پست مبدأ نسخه دیگری تهیه میکند .

۲- اداره پست مقصد بعد از پر کردن قبض رسید آنرا بدون دریافت حق پستی بآدرس فرستنده امانت مرجوع مینماید .

۳- موقعیکه فرستنده بعد از ارسال يك امانت تقاضای قبض رسید مینماید اداره پست مبدأ قبض رسید را تکمیل نموده و ضمیمه ورقه مطالبه نامه که جزئیات ارسال امانت را نشان میدهد مینماید اداره پست مقصد ورقه مطالبه نامه را برگشت نموده و قبض رسید طبق طریقه فوق عمل خواهد گردید .

ماده ۱۰ - اظهار قیمت بیمه شده :

هر امانت بیمه شده و اظهار نامه گمر کی مربوطه بایستی طوری تنظیم گردد که مبلغ بیمه مورد نظر را به ارزش کشور مبدأ بطور وضوح نشان داده و به ارقام لاتین و عددی نوشته گردد و مبلغ بیمه شده هم بایستی بفرانك طلا در کشور مبدأ تسعیر شده و نتیجه این تسعیر بطور مشخص به ارقام جدید در کنار یا پائین محل بیمه نوشته گردد .

ماده ۱۱ - شماره های بیمه - اتیکت - پلمب :

۱- هر امانت بیمه شده در طرفی که آدرس نوشته میشود بایستی شماره بیمه و يك اتیکت با کلمه (بیمه شده) قید گردد این کلمه ممکن است بوسیله علامت و یا مهر زده شود و همچنین شماره بیمه روی اظهار نامه گمر کی ذکر میگردد .

۲- لاک یا پلمب های دیگریا هر نوع اتیکتی و یا تمبر پستی که به امانت بیمه شده الصاق میگردد باید از یکدیگر فاصله داشته باشد تا اگر لطمه ای بامانت وارد آید مخفی نماند و نباید اتیکت یا تمبر پستی لفاف در دو طرف تا زده شود که لبه لفاف را پنهان کند .

مادہ ۱۲ - پلمب کردن امانات :

- ۱- امانات معمولی ممکن است طبق اختیار فرستنده مهر یا پلمب گردد و یا با نخ بسته شود .
- ۲- هرامانات بیمه شده بایستی با لاک یا سرب پلمپ یا انواع لاکهای دیگر پلمب گردد مهرها بایستی بتعداد کافی باشد تا از هر گونه دستخوردگی بمحتویات جلوگیری گردد .
- هریک از دو اداره برای اطمینان میتوانند تقاضای علامت و یا نمونه امضاء فرستنده را جهت پلمب نمودن امانات بیمه شده در سرویس خود بنمایند .
- ۳- اداره گمرک کشور مقصد مجاز است که امانت را باز کند و اماناتی که بوسیله گمرک باز میشود بایستی مجدداً بسته و پلمب گردد .

مادہ ۱۳ - اظهار وزن امانات بیمه شده :

- وزن دقیق به گرام یا پوند یا اونس روی امانت بیمه شده بوسیله اداره پست مبدأ نوشته شود :

- ۱- در طرفی که آدرس امانت نوشته شده .
  - ۲- در اظهارنامه گمرکی که برای این منظور اختصاص داده شده .
- مادہ ۱۴ - محل ارسال به پست :
- هر امانت و اظهارنامه گمرکی باید اسم اداره دریافت کننده امانت و تاریخ تحویل آنها را به پست نشان بدهند .

مادہ ۱۵ - ارسال مجدد :

- ۱- اداره پستی که امانات اشتباه فرستاده شده را مجدداً بمقصد ارسال مینماید نباید گمرک و یا هزینه غیر پستی جهت آن مطالبه کند .

موقعی که اداره ای چنین امانتی را بکشوری که از آنجا دریافت نموده است برگشت میدهد سهمیه مربوط را مسترد نموده و بوسیله برگ رسیدگی اشتباه را گزارش مینماید در موارد دیگر چنانچه این مبلغ جهت ارسال بمقصد کافی نباشد اداره ای که مجدداً امانت را ارسال مینماید سهمیه های مربوطه را برای ارسال مجدد بحساب طلب اداره دریافت کننده منظور مینماید .

بعد از آن مبلغ کسری را از دفتر مبادله ای که مستقیماً امانت عوضی فرستاده شده را دریافت نموده مطالبه خواهد نمود .

علت این مطالبه بایستی بدفتر مبادله بوسیله برگ رسیدگی اطلاع داده شود .

۲- موقعی که يك امانت بواسطه اشتباه در سرویس پست ارسال شده و میبایستی بکشور مبدا مرجوع گردد اداره ای که امانت را باداره پست مربوطه برگشت میدهد بایستی حق سهمیه را باداره ای که از آن امانت را دریافت نموده مسترد نماید .

۳- هزینه های يك امانت که يكشور سومی انتقال داده میشود بایستی از اداره ای که امانت بآن ارسال میگردد مطالبه گردد مگر در کشور مبدا هنگام تغییر آدرس هزینه ارسال پرداخت گردیده باشد در این صورت امانت مانند این است که مستقیماً از يك کشور دیگری مجدداً ارسال شده است .

چنانچه اداره پست کشور سومی که امانت به آنجا ارسال شده از قبول هزینه ها بعثت اینکه نمیتوان آن را از فرستنده و یا گیرنده وصول نمود خودداری نماید بحساب اداره مبدا گذارد خواهد شد .

۴- چنانچه امانتی مجدداً از طریق آمریکا به ایران ارسال و یا برگشت داده شود اداره پست آمریکا هزینه‌ای که بابت سرویس اضافی و یا دریائی و یا هزینه‌ای که بسایر ادارات ذینفع در این مورد پرداخت گردیده است مطالبه خواهد نمود .

۵- امانتی که مجدداً تغییر آدرس داده میشود یا همان بسته بندی خود ارسال خواهد گردید و اظهارنامه اصلی بایستی بآن ضمیمه باشد چنانچه امانت بعلمی بایستی مجدداً بسته بندی گردد و یا بایستی اظهارنامه گمرکی تعویض گردد اسم اداره مبداء امانت و شماره ردیف و در صورت امکان تاریخ ارسال روی امانت و اظهارنامه گمرکی نوشته خواهد شد .

ماده ۱۶ - برگشت امانت غیر قابل تحویل :

۱- چنانچه فرستنده يك امانت غیر قابل تحویل در خواستی بنماید که در ماده ۲۴ بند ۲ قرار داد ذکر نشده باشد اداره پست مقصد احتیاجی نیست که با آن موافقت کند و ممکن است امانت را به کشور مبداء بعد از مدت نگهداری شده برگشت دهد .

۲- اداره پستی که امانت را بفرستنده برگشت میدهد باید بطور واضح و مختصر روی امانت و اظهارنامه گمرکی علت عدم تحویل را ذکر کند این اطلاع ممکن است با مهر یا بادست نوشته شود اظهارنامه گمرکی اصلی که متعلق با امانت برگشتی میباشد باید به کشور مبداء با امانت برگشت داده شود .

۳- امانتی که بایستی بفرستنده برگشت شود باید کلمه REBUT در ستون ملاحظات درج و بدون هزینه به کشور مبداء برگشت شود .

ماده ۱۷ - فروش - معدوم:

موقعی که امانت بیمه شده فروخته و یا طبق ماده ۲۵ قرارداد معدوم میگردد گزارش معدوم کردن آن باید تهیه و یک نسخه از آن به کشور مبدأ ارسال گردد.

ماده ۱۸ - تحقیقات راجع بامانات.

جهت اطلاع از سرنوشت امانتی که برگشت نشده فرمی طبق نمونه ضمیمه قرارداد مفصل اتحاد پستی بایستی بکار رود این فرمها بایستی با اداراتی که بوسیله دوا داره تعیین شده ارسال گردد و با آنها طبق ترتیبی که مابین دوا داره موافقت شده رفتار گردد.

ماده ۱۹ - فوید و روت ها:

۱ - فوید و روت ها جدا گانه بایستی برای امانات معمولی و امانات بیمه شده صادر گردد.

فوید و روت ها در دو نسخه صادر و هر دو در یک کیسه ضمیمه می شود کیسه ای که حاوی فوید و روت ها میباشد با حروف F بطور مشخص روی سر کیسه نوشته می شود.

۲ - امانات معمولی که بوسیله یک کشور به کشور دیگر ارسال میگردد بایستی در فوید و روت مربوطه وارد گردد و وزن کلی آنرا نشان بدهد.

۳ - امانات بیمه شده که از یک کشوری فرستاده می شود بایستی بطور مجزا در فوید و روت ها وارد گردد و شماره بیمه شده و اسم دفتر مبدأ و وزن خالص امانات را نشان بدهد.

۴ - اماناتی که بطور مکشوفه فرستاده می شود باید جدا گانه وارد گردد.

۵ - راجع به امانات برگشتی و یا تغییر آدرس داده شده بایستی کلمات برگشت شده و یا تغییر آدرس داده در فوید و روت در مقابل امانت مزبور نوشته شود صورت حساب هزینه بدهی این امانات بایستی در ستون ملاحظات نوشته شود .

۶ - تعداد کلی کیسه های هر دپش بایستی در فوید و روت نشان داده شود .

۷ - هر دفتر مبادله ارسال کننده بایستی در گوشه چپ بالای فوید و روت شماره امانات را بطور سری سالیانه قید نماید آخرین شماره سال بایستی در اولین فوید و روت سال بعد ذکر گردد .

۸ - طریقه ارسال یا بسته بندی امانات که از ایران برای ترانزیت از طریق آمریکا ارسال می شود با جزئیات اقدام برای چنین امانات که راجع به آنها مادی ذکر نشده دو اداره مربوطه می توانند بنا موافقت طرفین تسویه موضوع را حل و فصل نمایند .

ماده ۲۰ - رسیدگی بوسیله دفاتر مبادله :

۱ - بعد از دریافت يك دپش - دفتر مبادله مقصد ستون فوید و روت را رسیدگی مینماید هر اشتباه یا حذف بایستی فوراً بوسیله برگ رسیدگی به اطلاع دفتر مبادله ارسال کننده برسد چنانچه برگ رسیدگی صادر نگردد آن دپش بعنوان اینکه صحیح و مرتب ارسال شده تلقی خواهد گردید چنانچه اشتباه یا بی نظمی بعد از دریافت دپش ملاحظه گردد کلیه مدارك که بعداً برای تحقیقات و رسیدگی لازم است بایستی نگهداری شود .

۲ - دفتر مبادله ارسال که بآنجا برگ رسیدگی ارسال میگردد آنرا بعد از رسیدگی برگشت نموده و نظرات خود را در آن درج می نماید برگ رسیدگی

موافقتنامه مبادله کلی پستال (بسته پستی) بین اداره پست ممالک متحده امریکا و اداره پست ایران

سپس به فوید وروت مربوطه ضمیمه میگردد اصلاحاتی که در فوید وروت پیش می آید و مستند به سند نباشد از ارزش ساقط است .

۳ - چنانچه لازم گردد میتوان بهزینه خود بدفتر مبادله ارسال کننده بوسیله تلگرام اطلاع داد .

۴ - چنانچه فوید وروت کسر باشد نسخه دومی تهیه شده و بدفتر مبادله مبدأ ارسال گردد .

۵ - دفتر مبادله ای که امانتی را که آسیب دیده و بسته بندی آن کامل نیست دریافت بدارد بایستی آنرا مجدداً بسته بندی نموده و حتی الامکان اصل بسته بندی را بهمان حالت محفوظ بدارد چنانچه خسارت طوری باشد که امکان دستبرد بمحتویات آنرا میسر سازد دفتر مربوط بایستی امانت را رسماً باز نموده و محتویات را رسیدگی نماید . در هر صورت وزن امانت چه قبل از بسته بندی مجدد چه بعد از آن میبایستی روی لفاف امانت نوشته شود و در روی امانت کلمه مجدداً بسته بندی شده و امضاء نماینده ای که بسته بندی مجدد در حضور او انجام گردیده درج گردد.

ماده ۲۱ - اعتبارات :

۱ - هر يك از ادارات بایستی اداره طرف را از حق ترمینال امانات برای تحویل در کشور خود مطلع نماید این حقوق ترمینال بایستی به کیلوگرام و فرانك طلا نوشته شده و جمع وزن خالص هر دپش احتساب شود .

۲ - هر يك از ادارات حق دارد که حق ترمینال خود را طبق تغییراتی که درباره ارتباط امانات پستی با سایر کشورها بعمل آمده تغییر بدهد .

۳ - برای افزایش و کسر نرخهایی که در این ماده ذکر شده بایستی سه ماه قبل از آن اطلاع داده شود این افزایش و یا تنزل برای مدت کمتر از یکسال قابل اجرا نخواهد بود .

ماده ۲۲ - محاسبات :

۱ - در انتهای هر سه ماه اداره پست دریافت کننده صورت حسابی طبق فوید و روت هائیکه در مدت سه ماه ارسال شده صادر خواهد نمود .

۲ - این صورت حسابها برای رسیدگی و قبولی بعد از گذشتن هر سه ماه به اداره پست ارسال کننده تسلیم خواهد شد . صورت حسابهایی که قبول شده بایستی بدون تأخیر برگشت داده شود .

۳ - بعد از قبولی حسابها اداره پست بدهکار برای تسویه حسابها بدون تأخیر و طبق موافقت طرفین که بوسیله نامه انجام شده اقدام خواهد نمود هزینه پرداخت بحساب کشور بدهکار محسوب خواهد شد .

ماده ۲۳ - اجراء و مدت قرارداد مفصل :

این قرارداد مفصل از روزی قابل اجراء خواهد بود که قرارداد امانات پستی بموقع اجرا گذارده شود و مدت اجرای آن طبق قرارداد امانات پستی خواهد بود و ادارات با توافق یکدیگر میتوانند جزئیات آنرا گاهگاه تغییر دهند .

در دو نسخه صادر و در تهران در تاریخ

در تاریخ امضاء گردید .

مقررات اجرائی فوق مشتمل بر یک مقدمه و بیست و سه ماده منضم بقانون موافقتنامه مبادله کلی پستال (بسته پستی) بین اداره پست ممالک متحده آمریکا و اداره پست ایران میباشد .

رئیس مجلس سنا - جعفر شریف امامی

قانون پرداخت کمک کرایه مسکن بوابستگان نظامی ارتش شاهنشاهی در کشورهای خارج و معاونین آنها

مصوب ۱۳۴۹/۸/۱۱

ماده ۱۹ احده - از تاریخ تصویب این قانون بوابستگان نظامی ارتش شاهنشاهی در کشورهای خارج و معاونین آنها بشرح زیر کمک کرایه مسکن پرداخت خواهد شد.

الف - وابسته نظامی ایران در ایالات متحده آمریکا و کشورهای اروپایی
ماهانہ ۲۵۰۰۰ ریال (بیست و پنج هزار ریال)

ب - وابسته نظامی ایران در اتحاد جماهیر شوروی و کشورهای آسیائی
ماهانہ ۱۵۰۰۰ ریال (پانزده هزار ریال)

پ - معاونین وابستگان نظامی در آمریکا و کشورهای اروپائی ماهانہ
۱۲۵۰۰ ریال (دوازده هزار و پانصد ریال)

ت - معاونین وابستگان نظامی در شوروی و کشورهای آسیائی ماهانہ
۷۵۰۰ ریال (هفت هزار و پانصد ریال)

تبصره - در صورتیکه وابستگان نظامی و معاونین آنها از اماکن دولت شاهنشاهی در کشورهای خارج برای سکونت استفاده نمایند از کمک کرایه مسکن موضوع این قانون استفاده نخواهند نمود.

قانون فوق مشتمل بر یک ماده و یک تبصره پس از تصویب مجلس شورای ملی در جلسه روز سه شنبه ۱۳۴۹/۴/۹ در جلسه روز دوشنبه یازدهم آبانماه یک هزار و سیصد و چهل و نه بتصویب مجلس سنا رسید. رئیس مجلس سنا - جعفر شریف امامی

لایحه قانونی اصلاح بعضی از مواد لایحه قانونی استخدام کشوری مصوب کمیسیون خاص مشترك مجلسین

مصوب ۱۳۴۹/۸/۱۲ کمیسیون استخدام مجلسین

ماده واحده - باستناد ماده ۱۴۹ قانون استخدام کشوری مواد و تبصره های زیر از قانون استخدام کشوری مصوب ۱۳۴۵/۳/۳۱ اصلاح یا حذف و مواد و تبصره هائی بشرح زیر به آن اضافه میگردد .

۱ - به آخر ماده ۳۵ حکم زیر الحاق میشود :

بمستخدمی که خدمات برجسته ای انجام داده باشد بجای يك پايه ميتوان دو پايه اعطاء كرد خدمات برجسته باضوابطی که در آئین نامه موضوع تبصره ماده ۲۸ تعیین میشود تشخیص خواهد شد .

۲ - تبصره زیر بماده ۳۵ اضافه میشود :

تبصره - در نقاطی از کشور که سازمان ادو ر اداری و استخدامی کشور پیشنهاد میکند و بتصویب هیأت وزیران میرسد هریکسال اشتغال مستخدمین رسمی از لحاظ ترفیع هجده ماه تا دو سال محسوب میشود .

۳ - تبصره ۲ ماده ۳۶ بشرح زیر اصلاح میشود :

تبصره ۲ - مستخدمینی که تغییر گروه میدهند در پایه‌ای از گروه جدید قرار خواهند گرفت که حقوق آن پایه باتقریب اضافی باحقوق دوپایه بالاتر از حقوق پایه‌ای که مستخدم در گروه قبلی دارا بوده است نزدیکتر باشد.

در صورتیکه مستخدم در پایه ماقبل آخر یا آخرین پایه گروه شغل خود باشد و تغییر گروه یابد دوپایه در گروه جدید بعد از پایه‌ای که حقوق آن باتقریب اضافی باحقوق پایه گروه قبلی نزدیکتر است اعطاء میشود و اگر در گروه جدید يك یا دوپایه مزبور وجود نداشته باشد آخرین پایه گروه جدید با اعطاء خواهد شد.

۴- تبصره ۲ ماده ۴۳ بشرح زیر اصلاح میشود :

تبصره ۲ - پرداخت حق تدریس - حق تألیف و تصنیف و ترجمه - حق تحقیق حق تهیه و تنظیم و رهبری و گویندگی و اجرای برنامه‌های آموزشی و فرهنگی و هنری - حق حضور در جلسه - حق الزحمه کار شناس - حق العلاج و حق الزحمه صاحبان حرف پزشکی مشروط بر آنکه امور راجعه بآنها در غیر از ساعات اداری و علاوه بر وظیفه اصلی مستخدم انجام شود. همچنین پرداخت هزینه پذیرائی و عیدی پایان سال و کمک خوار بار از شمول این ماده مستثنی است.

آئین نامه اجرائی موضوع این تبصره بوسیله سازمان امور اداری و استخدامی کشور تهیه میشود و پس از تصویب هیأت وزیران قابل اجرا است.

تبصره ماده ۲۹۲ قانون اصلاح پاره‌ای مواد قانون مالیاتهای مستقیم مصوب ۱۳۴۵/۱۲/۲۸ و الحاق موادی بقانون مذکور بقوت خود باقیست.

۵- تبصره زیر بعنوان تبصره ۳ بماده ۴۴ اضافه میشود :

تبصره ۳ - سازمان امور اداری و استخدامی کشور مکلف است طبق ضوابط

وبرنامه‌ای که تنظیم خواهد نمود مؤسسه‌ای برای آموزش مدیریت و فنون اداری مستخدمین دولت تأسیس کند .

مؤسسه مزبور میتواند برای این منظور در حدود قوانین و مقررات مربوط بابت آموزش کمک و یاشهریه دریافت کرده و آنرا طبق تصویبنامه هیئت وزیران بمصرف برساند .

۶- تبصره ۲ ماده ۵۸ بشرح زیر اصلاح میشود :

تبصره ۲ - مستخدمین مشمول این قانون که در وزارت جنگ و یا ژاندارمری کل کشور و یا شهربانی کل کشور شاغل خدمت هستند از لحاظ تقصیر و تخلف اداری وقصور تابع حکم تبصره ماده ۵ قانون استخدام نیروهای مسلح شاهنشاهی خواهند بود .

۷- تبصره ۲ ماده ۵۹ بشرح زیر اصلاح میشود :

تبصره ۲ - وزیر و رئیس مؤسسه دولتی ورؤسائی که در سلسله مراتب اداری از طرف این مقامات مجاز باشند میتوانند بدون مراجعه بدادگاه اداری کتباً با ذکر دلیل مجازات بند «ب» این ماده را در مورد مستخدم خاطی وزارتخانه یا مؤسسه دولتی تابع خود معمول دارند .

۸- تبصره زیر بعنوان تبصره ۵ بماده ۵۹ اضافه می شود :

تبصره ۵ - وزراء ورؤسای مؤسسات دولتی میتوانند مستخدمینی را که باتهام تقصیر - تخلف وقصور بموجب کیفرخواست دادستان اداری تحت تعقیب دادگاه اداری قرار میگیرند آماده بخدمت نمایند .

مستخدمی که از اتهام منتسب برائت حاصل نماید در پستهای ثابت سازمانی وزارتخانه یا مؤسسه متبوع بکار گمارده خواهد شد .

۹- ماده ۶۵ و تبصره آن بشرح زیر اصلاح میشود:

ماده ۶۵ - در صورتیکه مستخدم رسمی مدت دو ماه بدون اطلاع و عذر موجه در محل خدمت خود حاضر نشود از تاریخ ترک خدمت از خدمت وزارتخانه یا مؤسسه دولتی اخراج میشود مگر آنکه مشمول مقررات مواد ۷۴ یا ۷۵ این قانون باشد که در آن صورت بازنشسته خواهد شد .

تبصره - هرگاه مستخدم مذکور مدعی شود بعللی که خارج از حدود قدرت و اختیار او بوده نتوانسته است در محل خدمت حاضر شود و یا عدم حضور خود را اطلاع دهد و ادعای او مورد قبول وزارتخانه یا مؤسسه متبوع قرار نگیرد میتواند شکایت خود را بضمیمه مدارک مورد استناد بدادگاه اداری وزارتخانه یا مؤسسه متبوع خود تسلیم کند . دادگاه اداری مکلف است در اسرع وقت بشکایت مزبور رسیدگی و حکم مقتضی صادر کند در صورتیکه حکم دادگاه اداری حاکی از موجه بودن عذر مشارالیه باشد بخدمت مراجعت و حقوق غیبت به وی پرداخت خواهد شد و اگر پست سازمانی او بدیگری داده شده باشد از تاریخی که اخراج یا بازنشسته شده آماده به خدمت محسوب و مانند مستخدم آماده به خدمت باوی رفتار میشود .

حکم دادگاه بدوی در این مورد چنانچه بررد شکایت صادر شده باشد ظرف یکماه از تاریخ ابلاغ قابل رسیدگی پژوهشی در دادگاه تجدیدنظر اداری خواهد بود و حکم دادگاه تجدیدنظر اداری در این مورد قطعی است .

۱۰- عبارت «طبق ماده ۶۴» از سطر اول ماده ۶۷ حذف میشود .

۱۱- کلمه «متوالی» از کلیه بندهای ماده ۷۵ و عبارت «یا بیست و پنج سال سابقه خدمت متناوب» از بند «د» ماده ۷۵ حذف میشود .

۱۲ - تبصره زیر بماده ۷۵ اضافه میشود :

تبصره - مقصود از سابقه خدمت در ماده ۷۵ و بندهای آن سابقه خدمت رسمی است .

۱۳ - عبارت زیر بقسمت اول تبصره ۳ ماده ۷۸ پس از عبارت «...مقام مربوط تجاوز نکند» و قبل از شروع عبارت «اگر متصدیان مقامات ...» الحاق میشود. برقراری حقوق بازنشستگی بترتیب فوق در باره استنادار و معاون نخست وزیر و معاون وزیر منوط بر آن است که مستخدم در دوران خدمت خود حد اقل دو سال تصدی مقامات دولتی مذکور را بعهدہ داشته و یا قبل از تصدی مقامات مزبور یکی از مشاغل مندرج در گروههای یازده یا دوازده را عهده دار بوده باشد و در صورتیکه شغل مزبور جزو مشاغل گروههای دوازده گانه نباشد تشخیص همطراز بودن آن با مشاغل گروههای یازده یا دوازده باشورای سازمان امور اداری و استخدامی کشور است .

۱۴ - تبصره زیر بعنوان تبصره ۵ بماده ۷۸ اضافه میشود :

تبصره - در تعیین حقوق بازنشستگی مستخدمین رسمی مشمول قانون استخدام کشوری که در دوران خدمت بنمایندهای یکی از مجلسین انتخاب یا منصوب شده و میشوند به ازاء هر دوره نمایندگی حقوق يك گروه بالاتر از حقوق پایه بالاترین گروه مربوط بشغلی که قبل از نمایندگی تصدی آنرا داشته اند مبنای محاسبه قرار میگیرد .

در تعیین مبنای محاسبه حقوق بازنشستگی این قبیل مستخدمین حداکثر در دوره نمایندگی قابل احتساب است و مبنای مزبور بجای متوسط حقوق موضوع تبصره يك این ماده محسوب میشود .

لایحه قانونی اصلاح بعضی از مواد لایحه قانونی استخدام کشوری

هرگاه مستخدمین مزبور مشمول حکم این ماده یا تبصره ۳ آن نیز باشند معزیرند فقط از یکی از حقوق بازنشستگی مربوط استفاده کنند.

۱۵ - ماده ۸۷ بشرح زیر اصلاح میشود :

ماده ۸۷ - حقوق وظیفه بتساوی بین وراث قانونی مستخدم تقسیم میشود و سهم هریک از وراث قانونی که قطع میشود به تساوی به سهام بقیه وراث افزوده میشود .

حکم این ماده از تاریخ تصویب قانون استخدام کشوری (۱۳۴۵/۳/۳۱) قابل اجرا است .

همچنین حکم مندرج در بند ج ماده ۸۶ درباره وراث مستخدمین رسمی که بر اساس قوانین ومقررات سابق حقوق وظیفه آنان برقرار نشده و یا قطع شده است از این تاریخ قابل اجرا خواهد بود .

۱۶ - ماده ۱۰۰ بشرح زیر اصلاح می شود :

ماده ۱۰۰ - درآمد صندوق بازنشستگی از وجوهی که از حقوق ومزایای مستخدمین رسمی وآزمایشی کسر میشود منحصر است بوجه مذکور در مواد ۷۱ و ۷۲ و تبصره ۵ ماده ۱۳۷ این قانون و تبصره ۷۰ قانون بودجه سال ۱۳۴۲ کل کشور ومبلغ ماه اول هرگونه تفاوت حقوق مستخدم . در صورت عدم کفایت وجوه صندوق بازنشستگی دولت مکلف است کمبود آنرا در بودجه کل کشور از محل درآمد عمومی تأمین و پرداخت کند .

۱۷ - تبصره زیر بماده ۱۰۰ اضافه میشود :

تبصره - فوق العاده موضوع بند «ب» ماده ۳۹ از تاریخ ۱/۱/۱۳۴۹ و

فوق العاده موضوع بند «ت» ماده مزبور از تاریخ اجرای مرحله اول قانون استخدام کشوری به مستثنیات مندرج در ماده ۷۱ اضافه می شود .

۱۸ - تبصره زیر بماده ۱۱۱ اضافه می شود :

تبصره - دبیر کل می تواند قسمتی از وظائف خود را به معاونان خود تفویض نماید .

معاونان دبیر کل ومعاونان وزراء مشاور مشمول مقررات مربوط بمعاونان وزارتخانه ها خواهند بود .

۱۹ - تبصره زیر بعنوان تبصره ۴ بماده ۱۱۶ اضافه می شود :

تبصره ۴ - هرگاه پست ثابت سازمانی مستخدم رسمی که در اختیار وزارتخانه یا مؤسسه دولتی متبوع خود نیست بدیگری واگذار شده باشد ومستخدم مجدداً در اختیار آن وزارتخانه یا مؤسسه دولتی قرار گیرد تا زمانی که به پست ثابت سازمانی منصوب نشده است آماده بخدمت خواهد بود .

۲۰ - متن ماده ۱۱۷ بشرح زیر اصلاح میشود :

ماده ۱۱۷ - بمستخدمین رسمی که بحال آماده بخدمت در می آیند ششماه اول تمام حقوق گروه و پایه مربوط وتفاوت تطبیق حقوق و پس از آن تا پایان دوران آمادگی به خدمت نصف مبلغ مزبور پرداخت خواهد شد .

۲۱ - ماده ۱۱۹ بشرح زیر اصلاح وتبصره آن حذف میشود :

ماده ۱۱۹ - با مستخدم آماده به خدمتی که تا دوماه از تاریخ ابلاغ حکم رسمی انتصاب مجدد که با رعایت مقررات تبصره ماده ۱۱۸ صادر شده باشد در محل خدمت خود حاضر نشود طبق حکم ماده ۶۵ این قانون رفتار خواهد شد .

۲۲ - بند «ز» از ماده ۱۲۴ بشرح زیر اصلاح و بند «س» بآن اضافه میشود:
بند ز - حال استعفا و آن وضع مستخدمی است که طبق ماده ۶۴ این قانون از خدمت مستعفی شده است .

بند س - حال اخراج و آن وضع مستخدمی است که به موجب حکم قطعی دادگاه اداری به مجازات مقرر در بند ۵۹ محکوم یا طبق ماده ۶۵ اخراج شده باشد .

۲۳ - گروه يك ماده ۱۳۳ بشرح زیر اصلاح می شود :
گروه يك - مستخدمین جزء که عملاً متصدی مشاغل خدمتگزاری جزء هستند و متصدیان مشاغل نظیر خدمتگزاری جزء به تشخیص سازمان امور اداری و استخدامی کشور باهر قدر تحصیل .

۲۴ - تبصره زیر بعنوان تبصره ۳ بماده ۱۳۳ اضافه میشود :
تبصره ۳ - مستخدمین رسمی مشمول این قانون در موقع تغییر گروه موقت بگروه قطعی در پایه ای از گروه بالاتر قرار خواهند گرفت که در گروه قبلی دارا بوده اند و در صورتیکه پایه مزبور در گروه جدید وجود نداشته باشد آخرین پایه گروه جدید بآنان اعطاء خواهد شد .

۲۵ - تبصره ۵ از ماده ۱۳۶ حذف میشود .

۲۶ - متن ماده ۱۳۷ بشرح زیر اصلاح میشود :

ماده ۱۳۷ - وزارتخانه ها و مؤسسات دولتی مشمول این قانون مکلفند طبق سازمان و پستهای ثابت سازمانی مصوب خود مستخدمین غیر رسمی از قبیل دون پایه، حکمی، پیمانی و روزمزد را که در تاریخ ۴۵/۳/۳۱ در استخدام دارند و

همچنین افرادی را که طبق قوانین خاص خود کارگر شناخته شده و در تاریخ مذکور به مشاغل غیر کارگری اشتغال داشته‌اند با رعایت تبصره‌های زیر بمستخدم رسمی تبدیل کنند .

۲۷- گروه يك ماده ۱۳۷ بشرح زیر اصلاح میشود :

گروه يك - مستخدمین جزء که عملاً متصدی مشاغل خدمتگزاری جزء هستند و متصدیان مشاغل نظیر خدمتگزاری جزء به تشخیص سازمان اموراداری واستخدامی کشور با هر قدر تحصیل .

۲۸- بآخر تبصره ۳ ماده ۱۳۷ حکم زیر الحاق میشود :

همچنین در رشته‌های مشاغل دبیری و آموزگاری و پزشکی و مشاغل نظیر که سلسله مراتب اداری در آنها ملحوظ نیست تجربه وتخصص براساس آئین نامه‌ای که از طرف سازمان امور اداری واستخدامی کشور تهیه و بتصویب شورا خواهد رسید ملاک طبقه بندی قرار میگیرد و متصدیان اینگونه مشاغل در صورت احراز شرایط بدون تغییر شغل با رعایت ماده ۳۰ بگروههای بالاتر ارتقاء خواهند یافت .

۲۹- قسمت آخر تبصره ۴ ماده ۱۳۷ از عبارت « ولی اگر مجموع حقوق

..... » تا پایان تبصره مذکور حذف میشود .

۳۰- تبصره ۱۰ ماده ۱۳۷ بشرح زیر اصلاح میشود :

تبصره ۱۰ - ملاک تعیین گروه موقت مستخدمین رسمی و غیر رسمی موضوع دو ماده ۱۳۳ و ۱۳۷ بالاترین مدرک تحصیلی است که در تاریخ تطبیق با تبدیل دارا میباشند و هرگاه قبل از اجرای ماده ۳۰ این قانون مدرک تحصیلی بالاتری اخذ و ارائه کنند گروه موقت آنان بر اساس مدرک تحصیلی جدید تغییر خواهد کرد .

۳۱- تبصره زیر بعنوان تبصره ۱۱ بماده ۱۳۷ اضافه میشود :

تبصره ۱۱ - آثار مالی مترتب بر اجرای این اصلاحیه باستثنای تبصره الحاقی بماده ۱۰۰ از تاریخ تصویب این اصلاحیه معتبر و قابل اجرا خواهد بود .

۳۲- تبصره زیر بعنوان تبصره يك بماده ۱۳۹ اضافه میشود و تبصره ذیل ماده ۱۳۹ بعنوان تبصره ۲ ذیل تبصره يك قرار میگيرد .

تبصره ۱ - مستخدمین غیر رسمی موضوع این ماده را که در اختیار وزارتخانه ها و مؤسسات دولتی هستند میتوان به پستهای موقت منصوب نمود مشروط بر اینکه حقوق پست موقت آنان کمتر از حقوق آماده بخدمت نباشد که در این صورت در مدت تصدی تابع مقررات مربوط بمستخدمین پیمانی خواهند بود و حقوق آماده به خدمت دریافت نخواهند داشت .

۳۳ - کلمه « آخرین » مندرج در تبصره ۳ ماده ۱۴۰ حذف و بجای آن کلمه « بالاترین » گذاشته میشود .

۳۴ - تبصره زیر بماده ۱۴۴ اضافه میشود :

تبصره - مستخدمین موضوع این ماده بجز از نظر تعیین گروه و پایه مرحله اول و بازنشستگی تابع مقررات مؤسسه محل خدمت خود خواهند بود .

لایحه قانونی فوق مشتمل بر يك ماده پس از تصویب کمیسیون استخدام مجلس سنا در تاریخ ۱۳۴۹/۸/۳ در تاریخ روز سه شنبه دوازدهم آبانماه یک هزار و سیصد و چهل و نه باستناد ماده ۱۴۹ لایحه قانونی استخدام کشوری بتصویب کمیسیون امور استخدام و سازمانهای اداری مجلس شورای ملی رسیده است .

رئیس مجلس شورای ملی - عبدالله ریاضی

قانون عهدنامه مودت بین دولتین ایران و مالزی

مصوب ۱۳۴۹/۸/۱۸

ماده ۱۰ احده - عهدنامه مودت بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت پادشاهی مالزی که مشتمل بر یک مقدمه و ۵ ماده می باشد و در تاریخ ۲۵ دیماه ۱۳۴۶ برابر ۱۵ ژانویه ۱۹۶۸ در گوالامپور به امضای نمایندگان مختار دولتین رسیده است تصویب و بدولت اجازه داده میشود اسناد تصویب آنرا مبادله نماید .

قانون فوق مشتمل بر یک ماده و متن عهدنامه ضمیمه پس از تصویب مجلس شورای ملی در جلسه روز سه شنبه ۱۴/۷/۱۳۴۹ در جلسه روز دوشنبه هجدهم آبان ماه یک هزار و سیصد و چهل و نه بتصویب مجلس سنا رسید .

رئیس مجلس سنا - جعفر شریف امامی

عهدنامه مودت بین ایران و مالزی اعلیحضرت شاهنشاه آریامهر

و

اعلیحضرت یانگکدی پرتوان اکونک

نظر به تمایلی که بتحکیم بیشتر روابط مودت موجود بین ایران و مالزی دارند و با الهام از علاقه مشترك بهمکاری نزدیکتر فیما بین بر اساس صلح و عدالت و اصول منشور ملل متحد تصمیم بعقدیک عهدنامه مودت گرفتند و بدین منظور نمایندگان تامالاختیار خویش را بشرح زیر تعیین نمودند .

جناب آقای دکتر منوچهر مرزبان سفیر فوق العاده و تامالاختیار ایران در مالزی .

جناب آقای تونکو عبدالرحمن پوترا الحاج نخست وزیر و وزیر امور خارجه مالزی .

نمایندگان مذکور پس از بررسی اختیارنامه های یکدیگر که در کمال صحت و اعتبار بود در موارد ذیل توافق حاصل نمودند .

ماده اول - بین دولت ایران و مالزی صلح دائمی و مودت پایدار برقرار خواهد بود .

ماده دوم - طرفین معظمین متعاهدین موافقت دارند روابط سیاسی و کنسولی فیما بین را حفظ کنند و موافقت میکنند که مأمورین سیاسی و کنسولی هر یک از طرفین در قلمرو طرف دیگر بر اساس رعایت معامله متقابل از امتیازات و معافیتها و مصونیتهایی که بر طبق اصول کلی حقوق و عرف بین الملل بمأمورین همپایه آنها اعطا میشود برخوردار گردند .

ماده سوم - طرفین معظمین متعاهدین باروح صمیمیت و همکاری و براساس معامله متقابل انعقاد موافقت نامه های دیگری را در زمینه تجارت و دریانوردی و حقوق و مزایای کنسولی و روابط فرهنگی و کلیه امور دیگر که مورد علاقه مشترک طرفین باشد مورد امعان نظر قرار خواهند داد .

ماده چهارم - طرفین معظمین متعاهدین موافقت دارند کلیه اختلافاتی را که ممکن است بین آنها بروز نماید بطور مسالمت آمیز و باروح دوستی واز مجاری عادی سیاسی حل و فصل نمایند و هرگاه نتوانند در مدت مناسبی اختلافات خود را برطرف سازند بارعايت مقررات منشور ملل متحد بهر طریق عملی که مقتضی بدانند متوسل شوند .

ماده پنجم - این عهدنامه طبق قوانین اساسی طرفین معظمین متعاهدین بتصویب خواهد رسید و از تاریخ مبادله نامه ها یا اسناد تصویب مشعر بر پذیرش آن از طرف هر دو دولت به موقع اجرا گذارده خواهد شد و تا اخطار فسخ کتبی یکساله بقوت خود باقی خواهد ماند .

بنابر مراتب فوق نمایندگان تام الاختیار طرفین متعاهدین این عهدنامه را امضاء و بمهر خود ممهور نمودند .

گوالا لامپور - بتاریخ پانزدهم ژانویه سال یک هزار و نهصد و شصت و هشت میلادی .

از طرف مالزی

از طرف ایران

عهدنامه فوق مشتمل بر يك مقدمه و پنج ماده منضم بقانون عهدنامه مودت بین دولتین ایران و مالزی میباشد .

رئیس مجلس سنا - جعفر شریف امامی

قانون بخشودگی خسارت دیر کرد بدهی سنواتی قبل از سال ۱۳۳۶ بدهکاران سازمان غله

مصوب ۱۳۴۹/۸/۲۴

ماده ۱۹ حده - بدهکاران به سازمان غله کشور از بابت وام نقدی و جنسی دریافتی قبل از سال ۱۳۳۶ در صورتیکه تا آخر سال ۱۳۴۹ اصل بدهی خود را پردازند از تأدیه جریمه ، زیان دیر کرد ، بهره و خسارت مذکور در اسناد تنظیمی معاف خواهند بود . همچنین اشخاصی که تا تاریخ تصویب این قانون اصل وام نقدی و یا جنسی مزبور را پرداخته و فقط بابت تمام یا قسمتی از جریمه ، زیان دیر کرد ، بهره و خسارت مذکور در اسناد تنظیمی بدهکار باشند از پرداخت تمام یا باقیمانده جریمه ، زیان دیر کرد ، بهره و خسارت بخشوده می شوند .

قانون فوق مشتمل بر یک ماده پس از اظهار ملاحظات مجلس سنا در تاریخ ۱۳۴۹/۸/۱۱ در جلسه روز یکشنبه بیست و چهارم آبان ماه یک هزار و سیصد و چهل و نه شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - عبدالله ریاضی

قانون تفریغ بودجه سال ۱۳۴۷ مجلس شورای ملی

مصوب ۱۳۴۹/۹/۱

ماده ۱۹ احده - تفریغ بودجه سال ۱۳۴۷ مجلس شورای ملی بموجب صورت
ضمیمه بمبلغ دو یست ونود میلیون ریال تصویب میشود .
قانون فوق مشتمل بر يك ماده و صورت ضمیمه در جلسه روز یکشنبه اول آذر ماه
یکهزار و سیصد و چهل و نه بتصویب مجلس شورای ملی رسید .
رئیس مجلس شورای ملی - عبدالله ریاضی

قانون تفریغ بودجه سال ۱۳۴۷ مجلس شورای ملی

ترازنامه سال ۱۳۴۷ مجلس شورای ملی

بستانکار		بدهکار		عناوین حساب
ریال	د	ریال	د	
		۲۳۴۶۹۰۵	۱۵	صندوق
		۵۹۸۱۱۲۵		بانک مرکزی حساب ۱۰۱۴
		۵۲۸۰۰۹۹۵	۹۵	بدهکاران
		۴۷۰۹۷۲		وام
		۱۸۳۶۹		حقوق بازنشستگان
۱۴۸۷۷۴۹۵۰				کسور
۴۱۶۹۹۳۰۷۳۰				بستانکاران
۸۱۰۳۵۶۶۷۰				درآمدها
۱۰۳۲۷۷۴۳۶۰				صرفه جوئیها
۶۱۶۱۸۳۶۷۱۰		۶۱۶۱۸۳۶۷۱۰		جمع کل

قانون تفریغ بودجه سال ۱۳۴۷ مجلس شورای ملی

تفریغ بودجه سال ۱۳۴۷ مجلس شورای ملی

عناوین		مبالغ خرج شده و صرفه جوئی		جمع بودجه سال ۱۳۴۷	
		ریال	د	ریال	د
دریافتی از وزارت دارائی برابر بودجه سال ۱۳۴۷ مجلس شورای ملی					
هزینه های پرسنلی		۲۳۹۶۳۶۶۳۵		۲۹۰۰۰۰۰۰۰	
هزینه های اداری		۴۱۴۹۰۳۱۵	۵۵		
صرفه جوئیهای سال ۱۳۴۷		۸۸۷۳۰۴۹	۴۵		
موازنه		۲۹۰۰۰۰۰۰۰		۲۹۰۰۰۰۰۰۰	

صورت فوق منضم به قانون تفریغ بودجه سال ۱۳۴۷ مجلس شورای ملی

رئیس مجلس شورای ملی - عبدالله ریاضی

میباشد.

قانون عهدنامه مودت بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت امپراطوری اتیوپی

مصوب ۱۳۴۹/۹/۲

ماده ۱۹ حده - عهدنامه مودت بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت امپراطوری اتیوپی مشتمل بر يك مقدمه و پنج ماده در تاریخ ۱۶ خرداد ماه ۱۳۴۷ برابر با ۶ ژوئن ۱۹۶۸ و پروتکل ضمیمه آن مشتمل بر يك مقدمه و ۴ ماده که در تاریخ ۳۱ تیر ماه ۱۳۴۹ برابر با ۲۲ ژوئیه ۱۹۷۰ در آدیس آبابا بامضای نمایندگان مختار دولتين رسیده تصویب و اجازه مبادله اسناد تصویب آن داده میشود .

قانون فوق مشتمل بر يك ماده و متن عهدنامه و پروتکل ضمیمه پس از تصویب مجلس شورای ملی در جلسه روز یکشنبه ۱۳۴۹/۸/۱۷ در جلسه روز دوشنبه دوم آذرماه یکهزار و سیصد و چهل و نه شمسی بتصویب مجلس سنارسید .

رئیس مجلس سنا - جعفر شریف امامی

عهدنامه مودت بین دولت شاهنشاهی ایران

و

دولت امپراطوری اتیوپی

و

اعلیحضرت همایون شاهنشاه ایران

و

اعلیحضرت امپراطوری اتیوپی

نظر بتمایل به تشدید و علائق مودتی که خوشبختانه بین ایران و اتیوپی موجود میباشد.
با ایمان متقابل بلزوم ایجاد همکاری نزدیکترین دو کشور در زمینه مناسبات
بین المللی بر اساس صلح و عدالت و اصول منشور ملل متحد .
تصمیم به انعقاد عهدنامه مودت گرفتند و برای این منظور نمایندگان تام-
الاختیار خود را بشرح زیر تعیین نمودند:

اعلیحضرت همایون شاهنشاه ایران :

جناب آقای اردشیر زاهدی وزیر امور خارجه .

اعلیحضرت امپراطور اتیوپی :

جناب آقای کتمایفرو وزیر امور خارجه .

و نمایندگان مذکور پس از مبادله اختیار نامه های خود که صحیح و معتبر
بود نسبت بمواد ذیل موافقت نمودند .

ماده اول - بین دو دولت و مردم آنها صلح دائمی و مودت پایدار برقرار خواهد بود.

ماده دوم - طرفین معظمین متعاهدین موافقت دارند روابط دیپلماتیک و

کنسولی فیما بین را حفظ کنند و همچنین موافقت دارند مأموران دیپلماتیک و کنسولی هر یک از طرفین در قلمرو طرف دیگر بر اساس رعایت معامله متقابل از مزایا و مصونیت‌هایی که معمولاً بموجب اصول مورد قبول حقوق بین الملل اعطاء میگردد برخوردار باشند.

ماده سوم- طرفین معظمین متعاهدین موافقت دارند که با روح صمیمیت و همکاری و بر اساس معامله متقابل انعقاد موافقت‌نامه‌های دیگری را در زمینه‌های بازرگانی و دریانوردی و حقوق و مزایای کنسولی و روابط فرهنگی و استرداد مجرمین و در کلیه امور مورد علاقه مشترک طرفین مورد امعان نظر قرار دهند.

ماده چهارم- طرفین معظمین متعاهدین موافقت دارند کلیه اختلافاتی را که ممکن است بین آنها بروز نماید بطور مسالمت آمیز و با روح دوستی و بطرق عادی سیاسی حل و فصل نمایند و هر گاه نتوانند در ظرف مدت مناسبی اختلافات خود را بر طرف سازند با رعایت مقررات منشور ملل متحد بهر طریق عملی که مقتضی بدانند متوسل شوند.

ماده پنجم- این عهدنامه طبق قوانین اساسی طرفین معظمین متعاهدین بتصویب خواهد رسید و از تاریخ مبادله اسناد تصویب که در تهران بعمل خواهد آمد بموقع اجرا گذارده خواهد شد و تا اخطار فسخ کتبی یکساله بقوت خود باقی خواهد ماند. این عهدنامه در دو نسخه بزبان انگلیسی تنظیم شده است بنا بر اتب فوق نمایندگان تام‌الاختیار طرفین معظمین متعاهدین این عهدنامه را امضاء و بمهر خود مهر نمودند.

آدیس آبابا بتاريخ ۶ ژوئن ۱۹۶۸

از طرف دولت شاهنشاهی ایران   از طرف دولت امپراطوری اتیوپی

عهدنامه فوق مشتمل بر یک مقدمه و پنج ماده منضم بقانون عهدنامه مودت بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت امپراطوری اتیوپی میباشد.

رئیس مجلس سنا- جعفر شریف امامی

پروتکل الحاقی به عهدنامه مودت

بین

دولت شاهنشاهی ایران و دولت امپراطوری اتیوپی

مورخ ۱۶ خرداد ۱۳۴۷ (۶ ژوئن ۱۹۶۸)

اعلیحضرت همایون شاهنشاه ایران

و

اعلیحضرت امپراطوری اتیوپی

باتمایل بتکمیل عهدنامه مودت بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت امپراطوری

اتیوپی مورخ ۱۶ خرداد ۱۳۴۷ (۶ ژوئن ۱۹۶۸) آدیس آبابا تصمیم به انعقاد

پروتکل حاضر گرفتند و بدین منظور نمایندگان تامالاختیار خود را بشرح زیر

تعیین نمودند :

اعلیحضرت همایون شاهنشاه ایران :

جناب آقای منوچهر اعتماد مقدم سفیر شاهنشاه آریامهر در آدیس بابا

اعلیحضرت امپراطور اتیوپی :

جناب آقای کتمایفرو وزیر امور خارجه .

نمایندگان مذکور پس از مبادله اختیارنامه های خود که در کمال صحت

و اعتبار بود نسبت بمواد زیر توافق نمودند :

ماده ۱ - متن فارسی عهدنامه مودت بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت

امپراطوری اتیوپی بصورت ضمیمه شماره ۱ پروتکل حاضر بمتن انگلیسی عهدنامه

مودت بین دو دولت ملحق و جزء لایتجزای عهدنامه مزبور تلقی خواهد شد .

ماده ۲ - متن امهری عهدنامه مودت بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت امپراطوری اتیوپی بصورت ضمیمه شماره ۲ پروتکل حاضر بمتن انگلیسی عهدنامه مودت بین دو دولت ملحق و جزء لایتجزای عهدنامه مزبور تلقی خواهد شد .

ماده ۳ - نظر به الحاق متون فارسی و امهری عهدنامه مودت بین دو دولت شاهنشاهی ایران و دولت امپراطوری اتیوپی به متن انگلیسی آن که طبق مواد ۲ و ۱ این پروتکل صورت میگیرد - در صورت بروز اختلاف در تفسیر مواد عهدنامه مزبور متن انگلیسی آن مناط اعتبار خواهد بود .

ماده ۴ - پروتکل حاضر که جزء لایتجزای عهد نامه مودت بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت امپراطوری مورخ ۱۶ خرداد ۱۳۴۷ (۶ ژوئن ۱۹۶۸) محسوب میشود طبق قوانین اساسی دو دولت بتصویب خواهد رسید و از تاریخ مبادله اسناد تصویب لازم الاجراء خواهد شد .

این پروتکل در دو نسخه بزبانهای فارسی و امهری و انگلیسی تنظیم گردیده و در صورت بروز اختلاف در تفسیر مواد - متن انگلیسی آن معتبر خواهد بود .

بنا بمراتب نمایندگان تام الاختیار طرفین معظمین متعاهدین پروتکل حاضر را امضاء و بمهر خود مهور نمودند .

آدیس آبابا - بتاريخ ۳۱ تیر ۱۳۴۹ برابر ۲۲ ژوئیه ۱۹۷۰ .

از طرف دولت شاهنشاهی ایران از طرف دولت امپراطوری اتیوپی پروتکل فوق مشتمل بر يك مقدمه و چهار ماده منضم بقانون عهدنامه مودت بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت امپراطوری اتیوپی میباشد .

رئیس مجلس سنا - جعفر شریف امامی

قانون اصلاح بعضی از مواد قانون آئین

دادرسی مدنی

مصوب ۱۳۴۹/۹/۹

ماده ۱۰۱ حده - لایحه اصلاح قانون آئین دادرسی مدنی مصوب سال ۱۳۱۸ مجلس شورای ملی و کمیسیون مشترك مجلسین مصوب سال ۱۳۳۴ در ۸۰ مورد از مواد و تبصره های آن بشرح زیر اصلاح و تصویب میشود :

۱ - درشقی ۱ و ۲ و ۴ ماده ۱۳ مبلغ پنجاه هزار ریال به یکصد هزار ریال تبدیل میشود .

۲ - در بند يك ماده ۱۵ مبلغ یکصد هزار ریال به دویست هزار ریال تبدیل میشود .

۳ - در ماده ۱۹ مبلغ دو هزار ریال به بیست هزار ریال تبدیل میشود .

۴ - بند ۴ ماده ۶۲ بشرح زیر اصلاح میشود :

۴ - وکالت در ادعای جعل یا انکار نسبت به سند طرف و استرداد سند .

۵ - در ماده ۷۹ مبلغ دو هزار ریال به بیست هزار ریال تبدیل میشود .

۶ - تبصره های زیر بعنوان تبصره ۲ و ۳ بماده ۸۵ اضافه میشود :

تبصره ۲ - هرگاه در تنظیم دادخواست مقررات ماده ۷۹ رعایت نشده

باشد بترتیب فوق بمدعی اخطار میشود که ظرف ۵ روز با رعایت مسافت صریحاً تعیین کند که تقاضای رسیدگی بکدام دعوی یا دعاوی که منشأ و مبنای آن یکی

یا مربوط بیکدیگر است دارد در صورتیکه مدعی در موعد پاسخ موجهی نداد دادخواست بترتیب فوق رد میشود و قرار دفتر در این مورد قابل شکایت در دادگاه است و نظر دادگاه قطعی است و در صورت تعیین دعوی یا دعاوی که منشأ و مبنای آن یکی یا مربوط بیکدیگر است دادخواست نسبت بدعوی یا دعاوی تعیین شده بشرط نداشتن نقص از جهت دیگر قبول و نسبت به بقیه دعوی یا دعاوی مسترد شده محسوب است .

تبصره ۳ - در هر مورد که هزینه انتشار آگهی ظرف یکماه از تاریخ ابلاغ اختاریه دفتر تأدیه نشود دادخواست بوسیله دفتر رد خواهد شد و این قرار در حدود مقررات قابل شکایت در دادگاه میباشد جز در مواردیکه مدعی از هزینه دادرسی اعسار داده باشد که در این صورت مدت یکماه مزبور از تاریخ ابلاغ دادنامه رد اعسار نامبرده در مرحله نخستین محسوب خواهد شد .

۷ - ماده ۸۷ بشرح زیر اصلاح میشود :

ماده ۸۷ - ارزیابی خواسته بترتیب ذیل بعمل میآید :

۱ - اگر خواسته پول رایج ایران باشد بهای آن عبارت است از مبلغ معین در دادخواست و اگر پول خارجی باشد ارزیابی آن بنرخ رسمی در تاریخ تقدیم دادخواست بهای خواسته محسوب است .

۲ - در دعاوی چند نفر مدعی که هر يك يك قسمت از کل را مطالبه مینمایند بهای خواسته مساوی است با حاصل جمع تمام قسمتهائیکه مطالبه میشود .

۳ - در دعاوی راجعه بمنافع و حقوقی که باید بمواعید معینه استیفا و یا

پرداخته شود بهای خواسته حاصل جمع تمام اقساط و منافعی است که مدعی خود را ذیحقی در مطالبه آن میداند .

در صورتیکه حق نامبرده محدود بزمان معین نبوده و یا مادام العمر باشد بهای خواسته مساوی است با حاصل جمع منافع ده ساله یا آنچه را که در ظرف ده سال باید استیفای کند .

۴ - در دعاوی راجع باموال غیر پول بهای خواسته مبالغی است که مدعی در دادخواست معین کرده و مدعی علیه در اولین لایحه خود در دادرسی عادی و یا اولین جلسه در دادرسی اختصاری آنرا تکذیب نکرده است در مواردیکه تعیین بهای خواسته در ابتدای دعوی ممکن نیست بهای خواسته بیش از یکصد هزار ریال محسوب است مگر اینکه اجمالاً کمتر بودن بها معلوم باشد .

۸ - در ماده ۸۸ بعد از جمله (در صورتیکه مؤثر در صلاحیت دادگاه) عبارت (یا مؤثر در قابل پژوهش یا فرجام بودن حکم باشد) اضافه میشود .

۹ - ماده ۹۰ بشرح زیر اصلاح و دو تبصره به آن اضافه میشود .

ماده ۹۰ - ابلاغ دادخواست و پیوستها باید بتوسط مأمور ابلاغ بعمل آید و مأمور مکلف است آنرا ظرف دوزش بشخص مدعی علیه ابلاغ نموده در نسخه ثانی رسید اخذ کند و در صورت امتناع مدعی علیه از گرفتن برگها امتناع او را در ابلاغ نامه قید کرده و بدفتر دادگاه عودت دهد .

تبصره ۱ - ابلاغ اوراق دعوی ممکن است در هر يك از محل سکونت یا کار بعمل آید و برای ابلاغ در محل کارکنان وزارتخانهها و سازمانها و شرکتها و بانکهای دولتی و مؤسسات مأمور خدمات عمومی و شهرداریها میتوان اوراق را

بکارگزینی قسمت مربوط یا نزد رئیس مستقیم کارمند ارسال داشت و اشخاص مذکور طبق مقررات مسئول اجرای امر ابلاغ میباشند و باید حداکثر ظرف ده روز اوراق را اعاده دهند.

تبصره ۲ - در مواردیکه زن در منزل شوهر سکونت ندارد ابلاغات در محل سکونت یا محل کار او بعمل میآید.

۱۰ - ماده ۹۲ بصورت زیر اصلاح میشود :

ماده ۹۲ - اگر اشخاص مذکور در دو ماده قبل بیسواد باشند اثر انگشت آنها باید در ذیل ابلاغ نامه منعکس شود و هرگاه بجهتی نتوانند رسید بدهند مأمور این نکته را با مسئولیت خود در ابلاغ نامه قید و دادخواست و پیوستهای آنرا به آنها تسلیم کرده و ابلاغ نامه را بدفتر دادگاه عودت میدهد.

۱۱ - ماده ۹۳ بشرح زیر اصلاح میشود :

ماده ۹۳ - هرگاه اشخاص مذکور در ماده ۹۱ از گرفتن برگهای دعوی استنکاف کنند مأمور اعلامیه ای خطاب بمدعی علیه مشتمل بر نکات زیر :

۱ - نام و مشخصات مدعی و مدعی علیه .

۲ - تاریخ روزیکه مأمور برای ابلاغ بمحل آمده .

۳ - استنکاف اشخاص ساکن در محل از گرفتن برگها .

۴ - دعوت مدعی علیه بمراجعه بدفتر دادگاهی که رسیدگی بدعوی خواهد نمود برای دریافت دادخواست و پیوستهای آن و در صورتیکه دعوت برای حضور در جلسه دادرسی باشد با قید روز و ساعت جلسه دادرسی تنظیم نموده و در محل سکونت یا کار مدعی علیه میچسباند و مراتب را در ابلاغ نامه قید میکند و آنرا با برگهای دعوی بدفتر دادگاه عودت میدهد .

۱۲ - ماده ۹۴ بشرح زیر اصلاح و يك تبصره بآن اضافه میشود :

ماده ۹۴ - در صورتیکه هیچ يك از اشخاص مذکور در دو ماده ۹۰ و ۹۱ در محل نباشند مأمور ابلاغ این امر را در ذیل ابلاغ نامه قید و برگها را به دفتر دادگاه عودت میدهد و نیز اعلامیه ای مشتمل بر قیود ۱ و ۲ و ۴ مذکور در ماده فوق و اینکه در وقت مراجعه مأمور کسی در محل نبوده است تنظیم نموده و به در محل سکونت مدعی علیه میچسبانند و علاوه آگهی در روزنامه رسمی یا یکی از روزنامه های کثیرالانتشار که برای آگهیهای رسمی در مرکز و شهرستانها معین میگردد يك نوبت منتشر میشود و در آگهی مفاد دادخواست و اینکه اعلامیه ای بدر محل سکونت مدعی علیه چسبانیده شده درج میگردد و اگر از تاریخ نشر آگهی تا یکماه مدعی علیه برای رؤیت دادخواست بدفتر دادگاه مراجعه نکند دادخواست ابلاغ شده محسوب است عدم مراجعه مدعی علیه بدفتر باید بگواهی مدیر دفتر برسد مدعی میتواند درخواست نماید که قبل از آگهی دادخواست و پیوستهای آن باردیگر بمحل مدعی علیه فرستاده شود .

تبصره - نشر آگهی در روزنامه برای ابلاغ مفاد هر نوع دادخواست و ضمائم آن است ولی برای ابلاغهای بعدی در هر مرحله لازم نخواهد بود .

۱۳ - ماده ۹۵ بشرح زیر اصلاح میشود :

ماده ۹۵ - ابلاغ دادخواست در کشور بیگانه بوسیله مأمورین سیاسی یا کنسولی ایران بعمل میآید مأمورین مزبور دادخواست و ضمائم آنرا وسیله مأمورین سفارت یا هر وسیله ای که امکان داشته باشد برای مدعی علیه میفرستند و مراتب را از طریق وزارت امور خارجه باطلاع دادگاه میرسانند . در صورتی که

قانون اصلاح بعضی از مواد قانون آئین دادرسی مدنی

در کشور محل اقامت مدعی علیه مأمورین سیاسی یا کنسولی نباشند این اقدام را وزارت امور خارجه بطریقی که مصلحت بداند انجام میدهد .

۱۴ - ماده ۹۷ بشرح زیر اصلاح میشود:

ماده ۹۷ - مأمور ابلاغ باید مراتب زیر را در نسخه اول و دوم ابلاغ نامه تصریح و امضاء نماید .

۱ - نام و مشخصات خود بطور روشن و خوانا .

۲ - نام کسی که دادخواست باو ابلاغ شده با تعیین اینکه چه سمتی نسبت بمدعی علیه دارد .

۳ - محل و تاریخ ابلاغ با تعیین روز و ماه و سال با تمام حروف .

۱۵ - ماده ۱۰۱ بشرح زیر اصلاح و يك تبصره بآن اضافه میشود .

ماده ۱۰۱ - ابلاغ بکلیه ادارات دولتی و سازمانهای وابسته بدولت و مؤسسات مأمور خدمات عمومی و نیز مؤسساتیکه سرمایه آن جزئاً و یا کلاً متعلق بدولت است و همچنین شهرداریها باین ترتیب بعمل میآید که مدیر دفتر نامه ای برای ابلاغ دعوی بمؤسسه نوشته و اوراق دعوی را بضمیمه آن توسط مأمور ابلاغ ارسال میدارد مأمور نامه و ضمائم آنرا تسلیم رئیس دفتر مرجع مخاطب یا قائم مقام او میکند و در نسخه ثانی ابلاغ نامه رسید اخذ مینماید در صورت امتناع رئیس دفتر یا قائم مقام او امتناع را در برگ ابلاغ نامه با رعایت ماده ۹۳ قید و آنرا بدفتر دادگاه عودت میدهد در مورد فوق استنکاف رئیس دفتر یا قائم مقام او از گزرفتن اوراق دعوی و ندادن رسید در حکم تخلف از انجام وظیفه خواهد بود .

تبصره - در دعاوی مربوط بشعب ادارات و شرکتها و سازمانهای دولتی یا وابسته بدولت ابلاغ بمسئول دفتر شعبه مربوط بعمل خواهد آمد .

۱۶ - ماده ۱۰۲ بشرح زیر اصلاح وتبصره های زیر بآن اضافه میشود .

ماده ۱۰۲ - در دعاوی راجع به سایر اشخاص حقوقی دادخواست و ضمائم آن بمدير يا قائم مقام او ابلاغ خواهد شد و هرگاه مأمور نتواند دادخواست را بشخص مدير يا قائم مقام او يا دارنده حق امضاء برساند آنرا به مسئول دفتر مؤسسه ابلاغ مینماید مقررات مواد ۹۰ و ۹۳ و ۹۴ در ابلاغ باین اشخاص رعایت خواهد شد .

تبصره ۱ - در دعاوی موضوع این ماده هرگاه ابلاغ اوراق دعوی در محل تعیین شده ممکن نگردد اوراق در آخرین محلی که به اداره ثبت شرکتها معرفی شده ابلاغ خواهد شد .

تبصره ۲ - در دعاوی مربوط بورشکسته دادخواست و ضمائم آن به اداره یا مدیر تصفیه ابلاغ میشود .

تبصره ۳ - در دعاوی مربوط بشرکتهای منحل شده که دارای مدیر تصفیه نباشند اوراق دعوی به آخرین مدیر قبل از انحلال شرکت ابلاغ خواهد شد .

۱۷ - ماده ۱۰۴ بشرح زیر اصلاح می شود :

ماده ۱۰۴ - در صورتیکه شرکاء ملك یا قنات یا مجاری میاه و حقابه رودخانه و چاههای عمیق و سایر حقوق راجع به اموال غیر منقول طرف دعوی واقع شوند و تعداد آنها بیش از ۱۵ نفر باشد بدرخواست مدعی دادخواست و ضمائم آن بدو نفر از شرکاء که سهام زیادتری دارند ابلاغ میشود و علاوه مفاد دادخواست و پیوستهای آن طبق ماده ۱۰۰ آگهی خواهد شد .

۱۸- ماده ۱۰۵ بشرح زیر اصلاح میشود :

ماده ۱۰۵ - اگر مدعی علیه در حوزه دادگاه دیگری اقامت داشته باشد دادخواست توسط دفتر آن دادگاه بوسیله مأمورین ابلاغ یا هروسیله دیگری که ممکن باشد ابلاغ میشود و در صورتیکه مدعی علیه در مقر دادگاه مقیم نباشد توسط شهربانی یا ژاندارمری یا بخشداری یا رئیس خانه انصاف یا کدخدای رئیس انجمن ده یا بایست سفارشی دوقبضه ابلاغ می شود و اشخاص مذکور طبق مقررات مسئول اجرای صحیح امر ابلاغ و اعاده اوراق خواهند بود و درجائیکه هیچیک از این وسائل نباشد بوسیله آگهی بترتیبی که در ماده ۱۰۰ مقرر است اقدام میگردد .

در صورتیکه مدعی علیه در بازداشتگاه یا زندان باشد دادخواست و اوراق دعوی بوسیله اداره زندان بنامبرده ابلاغ خواهد شد .

۱۹- ماده ۱۰۸ بترتیب زیر اصلاح میشود :

ماده ۱۰۸ - هرگاه یکی از طرفین دعوی محل اقامتی را که برگهای اولیه در آن محل ابلاغ شده یا محلی را که برای ابلاغ برگها انتخاب کرده اند تغییر دهند باید فوراً محل جدید را بامشخصات بدفتر دادگاه اطلاع دهند و مادامی که باین ترتیب اطلاع نداده اند برگها بهمان محل سابق فرستاده میشود . در صورتیکه کسی در محل نباشد و یا اشخاصی که هستند نخواهند رسید بدهند مأمور ابلاغ این نکته را در ابلاغ نامه تصریح و بدفتر دادگاه عودت میدهد در این صورت برگهای نامبرده ابلاغ شده محسوب است و در دفتر دادگاه باقی میماند و کسیکه باید با ابلاغ بشود نمیتواند بعدم اطلاع معترز گردد .

۲۰- ماده ۱۱۳ بشرح زیر اصلاح میشود :

ماده ۱۱۳ - مقررات راجع بابلاغ برگهای دعوی بمدعی علیه ازهر جهت جز درمورد انتشارآگهی در روزنامه برای ابلاغ بمدعی نیز رعایت میشود .

۲۱- ماده ۱۲۷ بصورت زیر اصلاح میشود :

ماده ۱۲۷ - دادگاه میتواند جلسه دادرسی را بارضایت متداعیین فقط برای یکبار بتأخیر اندازد .

۲۲- ماده ۱۷۳ نسخ میشود .

۲۳- ماده ۱۷۴ بشرح زیر اصلاح میشود :

ماده ۱۷۴ - محکوم علیه غائب میتواند ظرف ده روز پس از ابلاغ حکم غیابی دادخواست پژوهشی بمرجع رسیدگی پژوهشی تقدیم دارد .
در مورد ماده ۱۹ حکم دادگاه نسبت بمبلغ بیست هزار ریال حضوری است مگر اینکه خوانده دعوی درهیچیک از جلسات دادرسی حاضر نبوده ویا هیچ پاسخ کتبی نداده باشد در اینصورت دادنامه مزبور از طرف محکوم علیه غائب طبق شرایط عمومی دادخواست بارعایت مقررات ماده ۱۷۵ و شق ۱ و ۲ ماده ۴۸۲ و مواد ۴۸۳ و ۴۸۶ و ۴۸۷ و ۴۸۸ همین قانون پس از ابلاغ قابل اعتراض است و حکمی که در رسیدگی بعدی صادر میشود حضوری و قطعی خواهد بود .

۲۴- ماده ۱۷۵ بشرح زیر اصلاح میشود :

ماده ۱۷۵ - مدت مذکور در ماده قبل از تاریخ ابلاغ واقعی حکم غیابی یا رونوشت حکم بمحکوم علیه یا وکیل او شروع میشود و هرگاه ابلاغ بشخص محکوم علیه میسر نباشد و بطریق دیگر قانونی ابلاغ بعمل آید باز هم ابلاغ محسوب

و حکم غیابی پس از گذشتن مهلت قانونی و قطعی شدن بموقع اجراء گذارده خواهد شد و محکوم علیه غائب در صورتیکه مدعی عدم ابلاغ باشد میتواند دادخواست پژوهشی بدادگاه مرجع رسیدگی پژوهشی بدهد و دادگاه بدو آدراین باره رسیدگی نموده قرار رد یا قبول دادخواست را میدهد و دادن دادخواست پژوهشی مانع اجراء حکم غیابی که قطعی محسوب شده نخواهد بود مگر آنکه از دادگاه مرجع رسیدگی پژوهشی قرار قبول دادخواست پژوهشی صادر شود دعوی عدم اطلاع از رأی با انقضاء ده روز از اولین ابلاغ واقعی برگ اجرائیه یا اخطاریه های اجرائی مسموع نخواهد بود .

۲۵- مواد ۱۷۶ - ۱۷۷ - ۱۷۸ - ۱۷۹ - ۱۸۰ - ۱۸۱ - ۱۸۲ - ۱۸۳ - ۱۸۴-

۱۸۶ - ۱۸۸ نسخ میشود .

۲۶- ماده ۱۹۵ بشرح زیر اصلاح می شود:

ماده ۱۹۵- هرگاه مدعی درخواست اجرای موقت نماید دادگاه صادر کننده حکم نخستین تا قبل از انقضای مدت پژوهشی مکلف با اظهار نظر نسبت بدرخواست مذکور می باشد و بعد از پژوهش خواهی محکوم علیه اخذ تصمیم در این خصوص بادادگاه پژوهش است .

۲۷- ماده ۲۰۲ بشرح زیر اصلاح و يك تبصره بآن اضافه میشود .

ماده ۲۰۲- دادگاه در مورد بند ۱ و ماده ۱۹۷ با صدور قرار عدم صلاحیت پرونده را با رونوشتی از قرار بمرجعی که صالح تشخیص داده ارسال میدارد و مرجع اخیر نیز در صورتیکه خود را صالح شناسد پرونده را برای حل اختلاف بمرجع حل اختلاف میفرستد تا طبق رأی آن مرجع عمل شود .

قانون اصلاح بعضی از مواد قانون آئین دادرسی مدنی

تبصره - در مورد این ماده پس از تعیین مرجع صالح تبادل لوایح در دادرسی عادی و همچنین اقدامات تا پایان جلسه اول دادرسی اختصاری تجدید نمی شود.

۲۸- ماده ۲۲۵ بشرح زیر اصلاح میشود:

ماده ۲۲۵- مدعی میتواند قبل از تقدیم دادخواست یا ضمن دادخواست راجع باصل دعوی یا در جریان دادرسی در موارد زیر از دادگاه درخواست تأمین خواسته نماید و دادگاه مکلف بقبول آنست.

۱- دعوی مستند بسند رسمی باشد.

۲- خواسته در معرض تضییع یا تفریط باشد.

۳- مدعی خساراتی را که ممکن است بر طرف مقابل وارد آید نقداً بصندوق دادگاه بپردازد.

تعیین میزان خسارت بنظر دادگاهی است که درخواست تأمین را پذیرفته است در صورتیکه قرار تأمین اجرا شده و مدعی در اصل دعوی بموجب رأی نهائی محکوم به بیحقی شده وجه تودیع شده بابت خسارت تأمین بمحکوم له پرداخت می شود.

۴- در سایر موارد که بموجب قانون مخصوص دادگاه مکلف بقبول درخواست تأمین باشد.

۲۹- ماده ۲۷۷ نسخ میشود.

۳۰- تبصره زیر بعنوان تبصره ۲ بماده ۳۰۴ اضافه میشود:

تبصره ۲ - ادارات دولتی و شهرداریها و مؤسسات مذکور در این ماده در صورتیکه خود نیز طرف دعوی باشند ملزم بر عایت مفاد این ماده میباشند.

۳۱- ماده ۳۷۷ بشرح زیر اصلاح میشود :

ماده ۳۷۷- اظهار تردید یا انکار باید در دادرسی عادی در اولین لایحه جوابیه و در دادرسی اختصاری در جلسه اول و در موردیکه حکم بدون دفاع مدعی علیه صادر میشود ضمن پژوهش خواهی از آن بعمل آید نسبت بمدارکی که در مرحله پژوهش استناد میشود نیز اظهار تردید یا انکار باید در اولین لایحه جوابیه بعمل آید .

۳۲- ماده ۳۷۹ بشرح زیر اصلاح میشود :

ماده ۳۷۹- ادعای جعلیت نسبت به اسناد باید طبق ماده ۳۷۷ با ذکر دلایل جعلیت اقامه شود و الا دادگاه به آن ترتیب اثر نمیدهد .

۳۳- ماده ۳۸۰ بشرح زیر اصلاح و يك تبصره به آن اضافه می شود .

ماده ۳۸۰- دعوی جعل نسبت به سند اگر ضمن مبادله لوایح باشد مدیر دفتر دادگاه مکلف است پرونده را بنظر دادگاه برساند و هرگاه دادگاه مفاد سند را مؤثر در دعوی بداند دستور میدهد که دعوی جعل و دلائل آن نیز ابلاغ شود .

اگر طرف مقابل با استفاده از سند باقی باشد ظرف موعده قانونی اصل سند موضوع ادعای جعل را باید بدفتر دادگاه تسلیم کند و همان وقت به ادعای جعل پاسخ بدهد مدیر دفتر پس از رسیدن سند آنرا بنظر رئیس دادگاه رسانیده و دادگاه آنرا فوراً مهر و موم مینماید هرگاه در موعده قانونی صاحب سند از تسلیم آن بدفتر خودداری کند سند از اعداد دلائل خارج می شود .

تبصره- در موردیکه وکیل یا نماینده قانونی دیگری در دادرسی مداخله دارد

هرگاه دسترسی به اصل سند نداشته باشد حق استمهال دارد و دادگاه میتواند مهلت متناسبی باو بدهد .

۳۴- ماده ۳۸۱ نسخ میشود.

۳۵- ماده ۳۸۲ بشرح زیر اصلاح میشود :

ماده ۳۸۲ - مدیر دفتر پاسخ صاحب سند را که طبق ماده ۳۸۰ داده میشود بطرف

ابلاغ و پس از مبادله لوایح طبق ماده ۱۲۸ اقدام میکند .

۳۶- ماده ۳۸۳ نسخ می شود .

۳۷- ماده ۳۸۴ نسخ میشود .

۳۸- ماده ۳۹۰ بشرح زیر اصلاح و يك تبصره بآن اضافه می شود .

ماده ۳۹۰ - در صورتیکه مدعی جعل شخص معینی را بساختن سند مورد

ادعای جعل متهم نماید میتواند مستقیماً ادعای خود را به دادستان اعلام دارد .

این امر ممانع رسیدگی دادگاه حقوقی به ادعای جعل و دعوی نخواهد بود ولی

هرگاه اصالت یا جعلیت سند در مرجع جزائی بموجب رأی نهائی ثابت شود و آن

سند مستند حکم صادره از دادگاه حقوقی باشد رأی مرجع جزائی در خصوص جعلیت

یا اصالت سند طبق مقررات راجع به اعاده دادرسی قابل استفاده خواهد بود .

ولی اگر رسیدگی حقوقی هنوز خاتمه نیافته باشد رأی قطعی صادره از

مرجع جزائی در خصوص اصالت یا جعلیت برای دادگاه حقوقی متبع است .

تبصره - در صورتیکه ضمن رسیدگی دادگاه حقوقی از طرف دادستان

علیه مدعی با اتهام ارتکاب جعل کیفر خواست صادر شود دادگاه حقوقی تا تعیین

تکلیف پرونده جزائی رسیدگی خود را در آن قسمت از دعوی که مربوط به جعلیت

سند مورد ادعای جعل است متوقف میکند .

۳۹ - ماده ۳۹۱ نسخ میشود .

۴۰ - ماده ۳۹۲ بشرح زیر اصلاح میشود :

ماده ۳۹۲ - بعد از ادعای جعل سند تردید یا انکار آن مسموع نیست و بالعکس در صورت تردید یا انکار سند با ادعای جعل فقط با ادعای جعل رسیدگی خواهد شد .

پس از اظهار تردید یا انکار یا دعوی جعلیت نسبت بسند دعوی پرداخت وجه آن یا هر نوع انجام تعهد جزئاً یا کلاً مسموع نیست ولیکن در صورت تعرض به اصال سند همراه با دعوی پرداخت وجه آن فقط بدعوی اخیر رسیدگی خواهد شد .

۴۱ - ماده ۳۹۶ بشرح زیر اصلاح میشود .

ماده ۳۹۶ - در مورد تطبیق خط و امضاء یا مهر یا اثر انگشت نوشتجاتی اساس تطبیق قرارداد داده میشود که طرفین در انتخاب آنها موافق باشند و در صورت عدم توافق طرفین نوشتجات زیر اساس تطبیق قرار داده میشود .

۱ - خط یا امضاء یا مهر و یا اثر انگشت زیر اسناد رسمی یا دفتر اسناد رسمی .

۲ - خط یا امضاء یا مهر یا اثر انگشت که در اوراق راجع بدعوی در دادگاه تنظیم شده باشد .

۳ - خطوط یا امضاء اشخاص رسمی در نوشتجات رسمی .

۴ - اسناد عادی که قبلاً بصحت خط یا امضاء یا مهر یا اثر انگشت آن اعتراف شده باشد در صورتیکه يك قسمت از سند مورد اختلاف و قسمت دیگر از حیث خط مسلم باشد دادگاه میتواند همین قسمت را اساس تطبیق قرار دهد .

۴۲ - ماده ۳۹۷ بشرح زیر اصلاح میشود .

ماده ۳۹۷ - خط و مهر یا امضاء یا اثر انگشت اسناد عادی را که انکار یا تردید یا نسبت به آن ادعای جعل شده باشد نمیتوان اساس تطبیق قرارداد هر چند که صحت آن در نتیجه تطبیق معلوم شده باشد .

۴۳ - ماده ۳۹۸ بشرح زیر اصلاح میشود .

ماده ۳۹۸ - اگر کسی که خط یا امضاء یا اثر انگشت سند باو نسبت داده شده در حال حیات باشد ممکن است که او را برای استکتاب احضار نمود عدم حضور یا امتناع از کتابت بدون عذر موجه را در این مورد دادگاه میتواند قرینه صحت سند قرار دهد .

۴۴ - ماده ۴۰۵ بشرح زیر اصلاح میشود .

ماده ۴۰۵ - هرگاه نسبت بسندی دعوی جعل شود یا شخصی سند منتسب بخود را انکار کند و صحت سند محرز گردد دادگاه ضمن حکم راجع به اصل دعوی انکار کننده و یا مدعی جعل را بتأدیه جریمه ای معادل یکدهم اصل محکوم به مربوط بسند مورد ادعای جعل یا انکار محکوم میکند در صورتیکه سند راجع بوجه نقد نباشد میزان جریمه از یک هزار ریال تا یکصد هزار ریال بتناسب دعوی و بنظر دادگاه خواهد بود جریمه مذکور پس از حصول اعتبار نهائی حکم بدستور دادگاه صادر کننده آن طبق مقررات ماده يك الحاقی بقانون آئین دادرسی کیفری وصول خواهد شد .

۴۵ - ماده ۴۴۱ بشرح زیر اصلاح میشود .

ماده ۴۴۱ - عدم تهیه وسیله اجرای قرار معاینه محلی توسط متقاضی موجب

خروج معاینه محل از عداد دلائل می باشد و اگر معاینه محلی را دادگاه لازم بداند تهیه وسایل اجرای قرار در مرحله بدوی با خواهان و در مرحله پژوهشی با پژوهش خواه می باشد و در صورتی که بعلت عدم تهیه وسیله اجرای قرار مقدور نباشد و دادگاه هم نتواند بدون معاینه محل حکم دهد دادخواست بدوی ابطال و در صورتیکه در مرحله پژوهشی باشد دعوی پژوهشی ساقط میشود .

۴۶ - ماده ۴۴۵ بشرح زیر اصلاح می شود .

ماده ۴۴۵ - در هر مورد که جلب نظر کارشناس لازم باشد دادگاه رأساً بقید قرعه کارشناس تعیین میکند و اگر انتخاب کارشناس بلافاصله بعد از مبادله لوایح بعمل آید و یا کارشناس در جلسه دادرسی انتخاب شود، طرفین یابیکی از آنها غایب باشند بطرفین و یا بطرف غایب انتخاب کارشناس اخطار میشود تا اگر جهت ردی باشد ظرف یک هفته با رعایت مسافت بدادگاه اعلام دارد در غیر موارد مذکور صدور اخطاریه فوق لازم نیست و طرفین می توانند ظرف یک هفته از تاریخ جلسه دادرسی که در آن کارشناس انتخاب شده است اگر جهت ردی باشد بدادگاه اعلام نمایند .

رد کارشناس بعد از موعد مذکور تا قبل از نظر کارشناس نیز جایز است بشرط اینکه جهت رد بعد از موعد فوق حادث گردد . طرفین دعوی میتوانند ظرف موعد مذکور کارشناس یا کارشناسان دیگری را به تراضی انتخاب و بدادگاه معرفی کنند و در این صورت کارشناس مرضی الطرفین بجای کارشناس منتخب دادگاه برای اجرای قرار کارشناسی اقدام خواهد کرد. کارشناسی که بتراضی انتخاب میشود ممکن است غیر از کارشناس رسمی باشد. در صورتیکه کارشناس متعدد باشد عدده آنها باید طاق باشد .

۴۷ - ماده ۴۴۸ نسخ میشود .

۴۸ - ماده ۴۴۹ بشرح زیر اصلاح میشود .

ماده ۴۴۹ - کارشناس ظرف یک هفته از تساریخ ابلاغ تعیین به این سمت باید در صورت وجود جهت رد آنرا اعلام نماید بعد از انقضای مدت مذکور در صورتیکه جهتی برای رد کارشناس نباشد دادگاه وقت و محل رسیدگی رامعین و بکارشناس و طرفین اطلاع میدهد کارشناس باید در مدت مقرر نظر خود را اظهار دارد مگر اینکه موضوع از اموری باشد که اظهار عقیده کارشناس در آن مدت میسر نباشد در این صورت بتقاضای کارشناس دادگاه مهلت مناسب دیگری تعیین و به کارشناس و طرفین اعلام میدارد و بهر حال اظهار نظر کارشناس باید صریح و موجه باشد هرگاه کارشناسی ظرف مدت معین یا مهلت ثانوی عقیده خود را به اطلاع دادگاه نرساند کارشناس دیگری تعیین میشود و هر یک از اصحاب دعوی که از تخلف کارشناس متضرر شده باشد میتواند از کارشناس مطالبه خسارت نماید . کارشناس متخلف مستحق حق الزحمه نیست و علاوه بر مجازات مقرر در ماده ۲۳ قانون کارشناسان رسمی به شش ماه محرومیت از کارشناسی محکوم میشود .

۴۹ - ماده ۴۵۳ بشرح زیر اصلاح میشود .

ماده ۴۵۳ - کارشناسان رسمی که بقید قرعه انتخاب میشوند مکلف بقبول کارشناسی هستند مگر اینکه جهت رد یا عذری که به تشخیص دادگاه موجه تلقی شود داشته باشند .

۵۰ - ماده ۴۵۸ بشرح زیر اصلاح میشود .

ماده ۴۵۸ - دادگاه حق الزحمه کارشناسی را با رعایت کمیت و کیفیت و ارزش کار تعیین میکند و حق کارشناس باید قبل از تعیین وقت برای اجرای قرار

کارشناسی بصندوق دادگاه سپرده شود هر گاه بعد از اظهار نظر کارشناس معلوم گردد که حق الزحمه معین متناسب با ارزش کار انجام شده توسط کارشناس نبوده است دادگاه میتواند مقدار حق الزحمه را بطور قطع تعیین کند و دستور وصول آنرا به اجرا بدهد .

حق الزحمه کارشناس مرضی الطرفین را در صورتی دادگاه تعیین میکند که طرفین با کارشناس در تعیین آن تراضی نکرده باشند .

۵۱ - ماده ۴۵۹ بشرح زیر اصلاح میشود .

ماده ۴۵۹ - تودیع حق الزحمه کارشناس بعهده طرفی است که تقاضا کرده و هرگاه ظرف بک هفته از تاریخ ابلاغ آنرا نپردازد کارشناسی از اعداد دلائل او خارج خواهد شد و در صورتیکه ارجاع امر بکارشناس بدرخواست طرفین باشد پرداخت حق الزحمه بالمناصفه بعهده طرفین است و اگر یک طرف از پرداخت امتناع کند طرف دیگر میتواند حق کارشناسی را تودیع و آنرا جزء خسارات مطالبه نماید و در صورت عدم تودیع قرار کارشناسی اجراء و سهم مستنکف بدستور دادگاه دو برابر از او به وسیله دایره اجراء وصول و یک برابر آن بنفع صندوق دولت ضبط خواهد شد .

هرگاه قرار کارشناسی بنظر دادگاه باشد و دادگاه نیز نتواند بدون انجام کارشناسی رأی بدهد پرداخت حق کارشناس در مرحله بدوی بعهده خواهان و در مرحله پژوهشی بعهده پژوهشخواه است و در صورتیکه ظرف موعده مقرر بالا حق کارشناس تودیع نشود دادخواست بدوی ابطال و اگر در مرحله پژوهشی باشد دعوی پژوهشی ساقط میگردد .

۵۲- ماده ۴۷۶ بشرح زیر اصلاح میشود .

ماده ۴۷۶ - احکام مفصله زیر قابل پژوهش نیست .

۱- احکام صادره در دعاوی که خواسته آن از بیست هزار ریال

بیشتر نباشد .

۲- احکامی که دادگاههای شهرستان در رسیدگی پژوهشی میدهند .

۳- احکامی که طبق رأی يك یا چند نفر کارشناس صادر شده است که

اصحاب دعوی کتباً در تعیین آنان تراضی کرده ورأی آنها را قاطع دانسته اند .

۴- احکام صادره در دعاوی که اصحاب دعوی تراضی کرده اند که بدعوی

آنان فقط در درجه نخستین وبدون پژوهش رسیدگی شود .

۵- احکام مستند باقرار قاطع دعوی در دادگاه .

۶- احکام مستند بسوگند در مورد فقره ۴۳ صورت جلسه که بامضای طرفین

رسیده باشد سند کتبی محسوب است .

۵۳- ماده ۴۷۷ بشرح زیر اصلاح میشود .

ماده ۴۷۷ - هیچ قراری به تنهایی قابل پژوهش نیست مگر آنچه را قانون

صریحاً اجازه داده باشد . این امر مانع نخواهد بود از اینکه ضمن درخواست

پژوهش از حکم در ماهیت دعوی نسبت بقرار هائی که از دادگاه قبلا صادر شده

است باستثناء قرار عدم صلاحیت نسبی اعتراض نمود .

۵۴- بند يك ماده ۴۷۸ حذف میشود .

۵۵- ماده ۴۷۹ بشرح زیر اصلاح میشود .

ماده ۴۷۹ - قرارهای دادگاه در دعاوی که حکم راجع بآن قابل پژوهش

نیست و همچنین حکمی که راجع به متفرعات دعاوی مزبور از قبیل خسارت و غیره صادر میشود غیر قابل پژوهش است .

۵۶ - بند ۲ ماده ۴۸۲ بشرح زیر اصلاح میشود .

۲- نسبت بکسانیکه در خارجه مقیمند دو ماه .

۵۷ - ماده ۴۸۸ بشرح زیر اصلاح میشود .

ماده ۴۸۸ - در صورتیکه دادخواست پژوهشی بعد از انقضای مهلت داده شده باشد دادگاهی که مرجع رسیدگی است قرار رد آنرا صادر مینماید و در مورد احکام غیابی طبق ماده ۱۷۵ عمل میشود .

۵۸ - ماده ۴۹۶ بشرح زیر اصلاح میشود .

ماده ۴۹۶ - هر دادخواست پژوهشی که نکات مذکور در بند ۲ و ۳ و ۴ و ۶ ماده ۴۹۱ و مواد ۴۹۲ و ۴۹۴ در آن رعایت نشده و یا تمام هزینه دادرسی پژوهشی آن تأدیه نشده باشد بجزریان نیفتاده و مدیر دفتر دادگاهی که دادخواست بآنجا داده شده ظرف دوروز از تاریخ وصول دادخواست نقائص را بطور تفصیل بدادخواست دهنده کتباً اطلاع داده و از روز ابلاغ پنج روز با رعایت مدت مسافت به او مهلت میدهد که نقائص را رفع کند و اگر محتاج به تجدید دادخواست باشد آنرا تجدید نماید و هرگاه ظرف این مدت دادخواست تکمیل یا تجدید نشد دادخواست بموجب قرار صادره دفتر رد خواهد شد و این قرار ظرف ده روز قابل شکایت در دادگاه مرجع شکایت پژوهشی است و رأی دادگاه در این مورد قطعی است .

۵۹ - عبارت زیر بعنوان بند ۵ بماده ۵۰۸ اضافه میشود .

۵ - تغییر عنوان خواسته از اجرت المسمی به اجرت المثل و بالعکس .

۶۰- ماده زیر بعنوان ماده ۵۱۵ مکرر اضافه میشود .

ماده ۵۱۵ مکرر - عدم رعایت شرایط قانونی دادخواست بدوی و یا رفع نقائص آن در غیر موعد قانونی که مورد توجه دادگاه نخستین قرار نگرفته جز در موارد زیر قابل ترتیب اثر نیست .

۱ - عدم رعایت ماده ۷۶ مگر آنکه سمت دادخواست دهنده بعداً محرز یا کسی که صلاحیت دارد عمل نامبرده را تأیید و یا تنفیذ کرده باشد .

۲ - عدم تأدیه تمام یا قسمتی از هزینه دادرسی .

در مورد اول بدستور دادگاه دفتر به دادخواست دهنده بدوی اخطار میکند تا ظرف پنج روز نقص موجود را رفع نماید و در صورت عدم رفع نقص در موعد مقرر دادگاه بافسخ حکم بدوی قرار رد دعوی را صادر میکند و در مورد دوم مقرر میدارد تا هزینه دادرسی از خواهان وصول گردد .

۶۱- ماده ۵۱۶ بشرح زیر اصلاح میشود .

ماده ۵۱۶ - هرگاه دادگاهی که بشکایت پژوهشی رسیدگی مینماید در حکم مورد رسیدگی جز سهو حساب یا اشتباه در عدد و یا از قلم افتادگی قسمتی از خواسته که به ثبوت رسیده اشکال دیگری مشاهده نکند حکم را تصحیح و تأیید خواهد نمود . هرگاه دادگاه پژوهش دادگاه بدوی را فاقد صلاحیت ذاتی بشناسد با فسخ رأی بدوی پرونده را برای رسیدگی بمرجع بدوی صالح ارسال میدارد . عدم صلاحیت نسبی دادگاه بدوی اعم از اینکه در مرحله نخستین ایراد بصلاحیت شده یا نشده باشد موجب فسخ رأی پژوهش خواسته از این جهت نیست .

۶۲ - ماده زیر بعنوان ماده ۵۱۶ مکرر اضافه میشود .

ماده ۵۱۶ مکرر - در صورتیکه دادگاه پژوهشی قرار دادگاه بدوی را

قانون اصلاح بعضی از مواد قانون آئین دادرسی مدنی

در مورد رد یا عدم استماع دعوی بجهت مذکور در قرار موجه نداند و بجهت قانونی دیگر دعوی را مردود یا غیر قابل استماع تشخیص بدهد نتیجتاً قرار صادره را تأیید خواهد کرد .

۶۳ - بند ۳ ماده ۵۲۱ بشرح زیر اصلاح و بند ۴ بآن اضافه میشود .

۳ - احکام قابل پژوهش دادگاههای شهرستان که بواسطه انقضای مهلت پژوهشی قطعی شده اند .

۴ - حکم ابطال رأی داور در دعاوی که حکم دادگاه راجع باصل آن قابل فرجام است .

۶۴ - ماده ۵۲۲ بشرح زیر اصلاح و تبصره ذیل آن حذف میشود .

ماده ۵۲۲ - احکام زیر قابل رسیدگی فرجامی نیست .

۱ - احکام صادره در دعاوی که بهای خواسته آن از دویست هزار ریال بیشتر نباشد .

۲ - حکم مستند به اقرار قاطع دعوی در دادگاه .

۳ - حکم مستند به رأی يك یا چند نفر کارشناس که طرفین کتباً رأی آنها را قاطع دعوی قرار داده باشند .

۴ - در صورتیکه طرفین کتباً حق شکایت فرجامی خود را ساقط کرده باشند .

۵ - حکم قبول یا رد اعسار .

۶ - احکامی که در ضمن رسیدگی یا بعد از رسیدگی بدعاوی نسبت به متفرعات

آن صادر میشود در صورتیکه حکم راجع باصل دعوی غیر قابل فرجام باشد .

۶۵ - ماده ۵۲۴ بشرح زیر اصلاح میشود .

ماده ۵۲۴ - قرارهای زیر در صورتیکه حکم راجع باصل دعوی قابل فرجام باشد بتنهایی قابل فرجام است .

۱- قرار ابطال دادخواست یا رد آن در صورتیکه از دادگاه صادر شده باشد .

۲ - قرار سقوط دعوی یا سقوط شکایت پژوهش .

۳ - قرار عدم اهلیت یکی از اصحاب دعوی .

۴ - قرار رد دعوی یا قرار عدم استماع آن .

۵ - قرار رد درخواست ابطال رأی داور .

۶ - قرار اتیان سوگند .

۶۶ - ماده ۵۵۹ بشرح زیر اصلاح میشود .

ماده ۵۵۹ - در موارد زیر حکم یا قرار نقض میشود .

۱ - اگر دادگاه که حکم یا قرار را داده است خارج از صلاحیت ذاتی خود به دعوائی رسیدگی کرده .

۲ - هرگاه رسیدگی موافق صلاحیت ذاتی دادگاه بوده ولی حکم یا قرار

برخلاف قانون صادر شده باشد .

۳ - اگر دعوی برخلاف اصول محاکمات رسیدگی شده وعدم رعایت

اصول مذکوره بدرجه ای اهمیت دارد که حکم یا قرار را از اعتبار قانونی میاندازد .

۴ - اگر احکام یا قرارهایی مباین بایکدیگر در يك موضوع و بین همان

اصحاب دعوی یا قائم مقام آنها صادر شده باشد .

۶۷ - ماده ۵۶۱ نسخ میشود .

۶۸ - ماده ۵۷۲ بشرح زیر اصلاح میشود .

ماده ۵۷۲ - اگر حکم بواسطه عدم صلاحیت ذاتی دادگاه نقض شود دیوان

قانون اصلاح بعضی از مواد قانون آئین دادرسی مدنی

کشور رسیدگی بدعوی را مستقیماً به مرجعی که صالح می‌شناسد محول می‌کند و آن مرجع در مورد صلاحیت ملزم به تبعیت از رأی شعبه دیوان مزبور است .

در سایر موارد نقض دعوی را به شعبه دیگر همان دادگاه که حکم منقوض را داده است رجوع مینماید و اگر دادگاه بیش از یک شعبه نداشته باشد ویسا دارای شعبه دیگر بوده ولی دیوان کشور ارجاع بدادگاه دیگری را مقتضی بداند دیوان کشور دادگاهی را که در عرض دادگاه صادر کننده حکم است معین و رسیدگی مجدد را به آن ارجاع مینماید.

۶۹- ماده ۵۷۳ بشرح زیر اصلاح میشود .

ماده ۵۷۳ - رسیدگی مجدد پس از نقض قرارهائی که قابل فرجام است بهمان دادگاه صادر کننده قرار ارجاع خواهد شد رأی شعبه دیوان کشور در نقض قرار و لزوم رسیدگی بماهیت دعوی قطعی است و دادگاهی که رسیدگی بعد از نقض به آن ارجاع می‌شود مکلف به تبعیت از رأی شعبه دیوان مزبور و رسیدگی بماهیت دعوی است مگر اینکه بعد از نقض سبب تازه‌ای برای امتناع از رسیدگی بماهیت دعوی حادث گردد در مورد فوق اگر قرار منقوض ابتداءً پژوهش صادر شده باشد بدادگاه صادر کننده قرار ارجاع می‌شود و اگر قرار منقوض در تأیید قرار دادگاه نخستین بوده است پرونده برای رسیدگی ماهوی مستقیماً بدادگاه نخستین ارسال می‌شود .

۷۰- ماده ۵۷۶ بشرح زیر اصلاح می‌شود .

ماده ۵۷۶ - هرگاه حکمی در دیوان کشور نقض شود و حکم دادگاهی که رسیدگی بدعوی پس از نقض بآن ارجاع شده مستند بعلل و اسبابی که حکم منقوض

تانون اصلاح بعضی از مواد قانون آئین دادرسی مدنی

مبتنی بر آن بوده است باشد و یکی از طرفین نقض آنرا بخواهد رسیدگی به این درخواست باید در جلسه عمومی شعب حقوقی دیوان کشور بعمل آید و اگر آن حکم مستنداً به همان سبب یا اسبابی که موجب نقض حکم اولی شده بود نقض شود دادگاهی که رسیدگی دعوی بآن ارجاع می شود مکلف است از نظر هیأت مذکور تبعیت نماید .

۷۱- بند ۳ ماده ۵۹۱ حذف میشود .

۷۲- ماده ۵۹۳ بشرح زیر اصلاح و تبصره ذیل بآن اضافه میشود .

مهلت اعاده دادرسی برای اشخاص مقیم ایران ده روز است بعلاوه مسافت برای کسانی که در خارجه مقیمند دو ماه و مهلت بطریق زیر شروع می شود .

۱- نسبت به احکام حضوری از تاریخ ابلاغ .

۲- نسبت به احکام غیابی از تاریخ انقضای مدت پژوهش .

تبصره- هرگاه دعوائی در دیوان کشور تحت رسیدگی باشد و درخواست اعاده دادرسی نسبت به همان دعوی بشود رسیدگی بدرخواست بدادگاه صادرکننده حکم ارجاع میشود .

در صورت قبول درخواست مذکور از طرف دادگاه رسیدگی فرجامی تا حصول نتیجه رسیدگی به اعاده دادرسی مجددمتوقف میماند .

۷۳- ماده ۶۱۵ بشرح زیر اصلاح میشود .

ماده ۶۱۵- هرگاه اقامتگاه اصحاب دعوی خارج از مقر دادگاه باشد بر موانع قانونی نسبت بکسانی که اقامتگاه آنها در داخله کشور است از قرار شصت کیلومتر يك روز علاوه میشود کسر از شصت کیلومتر در صورتی که کمتر از سی

کیلومتر باشد بحساب نمی آید و اگر سی کیلومتر یا زیادتر باشد یک روز برای آن منظور میگردد و اگر اقامتگاه اصحاب دعوی در خارج باشد و عدد و ماه است .

۷۴ - ماده ۶۲۹ بشرح زیر اصلاح میشود .

ماده ۶۲۹ - هرگاه سازش در خارج از دادگاه واقع شده و صلح نامه غیررسمی باشد طرفین باید در دادگاه حاضر شده و بصحت آن اقرار نمایند اقرار طرفین در صورت مجلس نوشته شده و به امضای دادرس دادگاه و طرفین میرسد. در صورت عدم حضور طرفین در دادگاه بدون ذکر عذر موجه دادگاه بدون توجه بمندرجات سازش نامه مزبور دادرسی را ادامه خواهد داد .

۷۵ - تبصره ذیل بعنوان تبصره ۲ ماده ۶۴۹ اضافه میشود .

تبصره ۲ - در کلیه مواردی که طرف داور اختصاصی خود را بدادگاه معرفی میکند باید قبلاً قبولی او را نیز تحصیل کرده و در موقع معرفی بدادگاه تقدیم نماید .

طرفی که داور اختصاصی خود را بدون منضم کردن قبولی او معرفی کند در حکم ممتنع از تعیین داور خواهد بود .

۷۶ - ماده ۶۵۰ بشرح زیر اصلاح میگردد .

ماده ۶۵۰ - نسبت به امری که از طرف دادگاه بداور ارجاع میشود اگر یکی از داورها استعفا دهد یا از دادن رأی امتناع نماید و یا در جلسه داورى دوبار متوالی حضور پیدا نکند دو داور دیگر بموضوع رسیدگی و رأی خواهند داد .

چنانچه بین آنان در صدور رأی اختلاف حاصل شود دادگاه بجای داورى

قانون اصلاح بعضی از مواد قانون آئین دادرسی مدنی

که استعفا داده یا از دادن رأی امتناع نموده یا دوبار متوالی در جلسه داورى حضور پیدا نکرده ظرف مدت ده روز داور دیگری بقید قرعه انتخاب خواهد نمود مگر اینکه قبل از انتخاب باقتضاء مورد طرفین داور دیگری معرفی کرده باشند .

در اینصورت مدت داورى از تاریخ قبول داور جدید شروع میشود در صورتیکه داورها در مدت قرارداد داورى یا مدتی که قانون معین کرده است نتوانند رأی بدهند و طرفین بداورى اشخاص دیگری تراضى نکرده باشند دادگاه به اصل دعوى بر وفق مقررات قانون رسیدگی و رأی صادر مینماید .

۷۷ - تبصره زیر بماده ۶۶۰ اضافه میگردد .

تبصره - دعوت داوران در جلسه داورى بنا بتقاضای هریک از داوران یا داور مشترك باید بوسیله دفتر دادگاه ارجاع کننده امر بداورى بموجب اخطاریه بعمل آید .

۷۸ - ماده ۶۶۶ بشرح زیر اصلاح میشود .

ماده ۶۶۶ - در مورد ماده فوق هریک از طرفین میتواند ظرف ده روز بعد از ابلاغ رأی داور از دادگاهی که دعوى را ارجاع بداورى کرده یا دادگاهی که صلاحیت رسیدگی به اصل دعوى را دارد حکم ببطال رأی داور را بخواهد در این صورت دادگاه مکلف است بدرخواست رسیدگی کرده هرگاه رأی طبق ماده فوق باطل باشد حکم به بطلان آن بدهد و رسیدگی به اصل دعوى ناقطعی شدن حکم ببطال رأی داور متوقف مینماید .

قانون اصلاح بعضی از مواد قانون آئین دادرسی مدنی

در صورتیکه درخواست ابطال رأی داور خارج از موعد مقرر ده روز باشد دادگاه قرار رد درخواست را صادر مینماید این قرار قطعی است .

۷۹- بند ۱ ماده ۶۹۰ بشرح زیر اصلاح میشود .

۱- دعاوی که خواسته آن از بیست هزار ریال بیشتر نباشد .

۸۰- ماده الحاقی بقانون آئین دادرسی مدنی :

الف - رسیدگی بدعاوی که قبل از تاریخ اجرای این قانون اقامه شده بترتیب مقرر در این قانون ادامه مییابد .

ب- آراء صادره از حیث قابلیت اعتراض و پژوهش و فرجام تابع قانون مجری در زمان صدور آن میباشد .

ج - نسبت بکلیه قرارهای عدم صلاحیتی که قبل از تاریخ اجرای این قانون از دادگاهها صادر شده و در زمان اجرای این قانون در جریان رسیدگی پژوهشی یا فرجامی است بترتیب مقرر در این قانون عمل میشود .

د - در مورد مطالبات مستند به اسناد تجارتنی از قبیل سفته و برات که مبلغ خواسته تا بیست هزار ریال باشد در صورتیکه مدعی بخواهد از شمول مقررات قانون تجارت استفاده کند میتواند بجای مراجعه بشورای داوری با رعایت مقررات قانون آئین دادرسی مدنی در دادگاههای بخش اقامه دعوی نماید .

قانون فوق مشتمل بر يك ماده پس از تصویب مجلس شورای ملی در جلسه روز یکشنبه ۱۳۴۹/۸/۱۰ در جلسه روز دوشنبه نهم آذر ماه یک هزار و سیصد و چهل و نه بتصویب مجلس سنا رسید .

رئیس مجلس سنا - جعفر شریف امامی

قانون پروتکل الحاقی بموافقتنامه حل مسائل مرزی
ومالی بین ایران واتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی
مورخ دوم دسامبر ۱۹۵۴ برابر یازدهم
آذرماه ۱۳۳۳ درمورد تعیین و تثبیت مرزجدید
بین ایران واتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی
در دریاچه‌های پشت سد مخزنی ارس و سد
انحرافی میل و مغان

مصوب ۱۳۴۹/۹/۱۵

ماده واحده - پروتکل الحاقی بموافقتنامه راجع بحل مسائل مرزی و مالی
بین ایران واتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی مورخ دوم دسامبر ۱۹۵۴ برابر با
یازدهم آذرماه ۱۳۳۳ درمورد تعیین و تثبیت مرزجدید بین ایران واتحاد جماهیر
شوروی سوسیالیستی در دریاچه‌های پشت سد مخزنی ارس و سد انحرافی میل و
مغان مشتمل بر یک مقدمه و ده ماده و دو نقشه ضمیمه که در تاریخ هفده اردیبهشت
ماه ۱۳۴۹ برابر با هفتم مه ۱۹۷۰ بین نمایندگان مختار ایران و شوروی درمسکو
بامضاء رسیده است تصویب واجازه مبادله اسناد تصویب آن داده میشود .
قانون فوق مشتمل بر یک ماده و متن پروتکل ضمیمه پس از تصویب مجلس
سنادرجلسه روز دوشنبه ۱۳۴۹/۸/۲۵، درجلسه روزیکشنبه پانزدهم آذرماه یکهزار و
سیصد و چهل و نه بتصویب مجلس شورای ملی رسیده است .

نایب رئیس مجلس شورای ملی - دکتر جواد سعید

پروتکل الحاقی

به موافقتنامه راجع به حل مسائل مرزی و مالی بین ایران و اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی مورخ دوم دسامبر ۱۹۵۴ برابر یازدهم آذرماه ۱۳۳۳ در مورد تعیین و تثبیت مرز جدید بین ایران و اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی در دریاچه‌های پشت سد مخزنی ارس و سد انحرافی میل و مغان .
اعلیحضرت همایون شاهنشاه ایران

و

هیئت رئیسه شورای عالی اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی .
با تمایل به تحکیم و توسعه روابط دوستانه و حسن همجواری موجود بین دو دولت و نظرباینکه با احداث سد مخزنی ارس و سد انحرافی میل و مغان بر اساس موافقتنامه اقتصادی و فنی مورخ ۵ مرداد ماه ۱۳۴۲ برابر ۲۷ ژوئیه ۱۹۶۳ قسمتی از مرز دولتین در طول دریاچه‌های متشکل در پشت سدهای ارس در زیر آب قرار میگیرد - به منظور تسهیل در امر بهره برداری از تأسیسات و منابع دریاچه‌های فوق و سهولت تشخیص خط مرز با رعایت کامل حقوق و منافع طرفین تصمیم بانعقاد این پروتکل گرفتند و نمایندگان مختار خود را بقرار زیر تعیین نمودند:

اعلیحضرت همایون شاهنشاه ایران

تیمسار سپهبد امان‌الله جهانبانی سناتور

هیئت رئیسه شورای عالی اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی

آقای ویکتور سیمونویچ کازلوف وزیر مختار

نامبردگان پس از مبادله اختیارنامه‌های خود که در کمال صحت و اعتبار

بود نسبت بمراتب زیر موافقت نمودند:

ماده اول - طرفین متعاهدین با در نظر گرفتن تساوی حقوق یکدیگر در امر بهره برداری از منابع دریاچه سد مخزنی ارس و دریاچه سد انحرافی میل و مغان و سهولت استفاده از آب و رعایت کامل تساوی مساحت اراضی که در نتیجه تعیین خط مرز جدید از سرزمین یکطرف بسرزمین طرف دیگر انتقال میابد خط مرز جدید را در دریاچه های فوق بشرح مذکور در مواد ۳ و ۲ این پروتکل تعیین نمودند.

ماده دوم - ترتیب عبور خط جدید مرز بین ایران و اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی در ناحیه دریاچه سد مخزنی ارس واقع بین علائم مرزی شماره ۷/۲ و شماره ۱۸ که موقعیت این نقاط در اسناد علامتگذاری سالهای ۱۳۳۴ - ۱۳۳۵ شمسی برابر با سالهای (۱۹۵۵-۱۹۵۶) تعیین شده است بشرح زیر می باشد :

خط مرز از علامت مرزی شماره ۷/۲ تا نقطه موقت تغییر جهت شماره ۱ که در هشتصد و شصت متری جنوب علامت مرزی طرف ایران بشماره ۱۲/۳ واقع گردیده است با مرز تعیین و تثبیت شده سالهای ۱۳۳۴ - ۱۳۳۵ شمسی برابر با سالهای ۱۹۵۵-۱۹۵۶ میلادی منطبق بوده و از نقطه شماره ۱ موقت تا سد ارس خط مرز بصورت خطوط مستقیم با نقاط تغییر جهت خواهد بود .

۱- از نقطه موقت شماره ۱- مرز بصورت خط مستقیم بطرف شمال عبور نموده و بنقطه تغییر جهت موقت شماره ۲ که در دویست و هشتاد متری شمال علامت مرزی طرف ایران بشماره ۱۲/۳ واقع است ادامه میابد . فاصله بین نقاط موقت ۲ و ۱ تقریباً یک هزار و یکصد و بیست متر است .

۲- خط مرز از نقطه موقت شماره ۲ بصورت خط مستقیم بطرف شرق تا نقطه تغییر جهت موقت شماره ۳ که در هشتصد و سی متری شمال شرقی علامت مرزی طرف ایران بشماره ۱۲/۳ واقع شده است کشیده میشود . فاصله بین نقاط موقت ۲ و ۳ تقریباً هفتصد و هشتاد متر است .

۳- از نقطه موقت شماره ۳ خط مرز بطرف جنوب شرقی بصورت خط مستقیم عبور نموده و بنقطه تغییر جهت موقت شماره ۴ واقع در نهد و پنجاه متری شمال علامت مرزی طرف شوروی بشماره ۴/۱۲ منتهی میگردد. فاصله بین نقاط موقت ۳ و ۴ تقریباً هفتصد و هشتاد متر است.

۴- خط مرز از نقطه موقت شماره ۴ بصورت خط مستقیم بطرف جنوب متمایل و بنقطه تغییر جهت موقت شماره ۵ واقع در یک هزار و سیصد و هفتاد متری غرب علامت مرزی طرف شوروی بشماره ۱۳ میرسد. فاصله بین نقاط موقت ۴ و ۵ تقریباً یک هزار و سیصد و پنجاه متر است.

۵- از نقطه موقت شماره ۵ خط مرز بصورت خط مستقیم بطرف شرق منحرف و تا نقطه تغییر جهت موقت شماره ۶ که در یک هزار متری جنوب غربی علامت مرزی شماره ۱۳/۱ طرف شوروی واقع گردیده است منتهی میشود. فاصله بین نقاط موقت ۵ و ۶ تقریباً دوهزار و سیصد و سی متر است.

۶- از نقطه موقت شماره ۶ خط مرز بصورت خط مستقیم بطرف شمال شرقی متمایل و بنقطه تغییر جهت موقت شماره ۷ واقع در سی و پنج متری جنوب علامت مرزی طرف شوروی بشماره ۱۳/۱ منتهی میگردد. فاصله بین نقاط موقت ۶ و ۷ تقریباً نهصد و هشتاد متر است.

۷- خط مرز از نقطه موقت شماره ۷ بطرف جنوب شرقی بصورت خط مستقیم ادامه یافته و بنقطه تغییر جهت موقت شماره ۸ که در شصت و پنجاه متری غرب علامت مرزی شماره ۱۳/۲ طرف شوروی واقع شده است منتهی میشود.

فاصله بین نقاط موقت ۷ و ۸ تقریباً یک هزار و پانصد متر است.

۸- از نقطه موقت شماره ۸ خط مرز بطرف جنوب شرقی بصورت مستقیم عبور و به نقطه تغییر جهت موقت شماره ۹ واقع در چهار صد متری شرق علامت مرزی شماره ۱۴/۱ طرف ایران منتهی میشود. فاصله بین نقاط موقت ۸ و ۹ تقریباً پنج هزار و چهار صد و سی و پنج متر است.

قانون پروتکل الحاقی بموافقتنامه حل مسائل مرزی و مالی بین ایران و شوروی

۹- از نقطه موقت شماره ۹ خط مرز بطور مستقیم بطرف شمال شرقی منحرف و بنقطه تغییر جهت موقت شماره ۱۰ واقع در نهند و نود متری جنوب شرقی علامت مرزی شماره ۱۵ طرف ایران منتهی میگردد .

فاصله بین نقاط موقت ۹ و ۱۰ تقریباً دوهزار و پانصد و هشتاد متر است.

۱۰- خط مرز از نقطه موقت شماره ۱۰ بصورت خط مستقیم بطرف جنوب شرقی متمایل و تا نقطه تغییر جهت موقت شماره ۱۱ واقع در دو یست متری جنوب علامت مرزی شماره ۱۶ طرف ایران منتهی میگردد . فاصله بین نقاط موقت ۱۰ و ۱۱ تقریباً سه هزار و سیصد و هفتاد متر است .

۱۱- خط مرز از نقطه موقت شماره ۱۱ بصورت خط مستقیم بطرف مشرق تا نقطه تغییر جهت موقت شماره ۱۲ واقع در ششصد و هفتاد متری جنوب شرقی علامت مرزی شماره ۱۶ طرف شوروی منتهی میشود . فاصله بین نقاط موقت ۱۱ و ۱۲ تقریباً پانصد و پنجاه متر است .

۱۲- از نقطه موقت شماره ۱۲ مرز بصورت خط مستقیم بطرف جنوب شرقی منحرف و بنقطه تغییر جهت موقت شماره ۱۳ واقع در یکصد و پنجاه متری جنوب علامت مرزی طرف شوروی بشماره ۱۸ منتهی میگردد . فاصله بین نقاط موقت ۱۲ و ۱۳ تقریباً نه هزار و نهند و بیست و پنج متر است .

۱۳- خط مرز از نقطه موقت شماره ۱۳ بصورت خط مستقیم بطرف جنوب متمایل و بنقطه تغییر جهت موقت شماره ۱۴ که در محل تقاطع محور سد بسامرز تعیین و تثبیت شده سالهای ۱۳۳۴-۱۳۳۵ شمسی برابر سالهای ۱۹۵۵-۱۹۵۶ میلادی واقع شده است ختم میشود . فاصله بین نقاط موقت ۱۳ و ۱۴ تقریباً دو یست و پنجاه متر است .

۱۴- طول خط مرز جدید در این قسمت از میله مرزی شماره ۲/۷ تا سد مخزنی ارس بر اساس محاسبات روی نقشه بمقیاس ۱:۲۵۰۰۰ تقریباً شصت و شش کیلومتر میباشد .

ماده سوم - ترتیب عبور خط جدید مرز بین ایران و اتحاد جماهیر شوروی

قانون پروتکل الحاقی بموافقتنامه حل مسائل مرزی و مالی بین ایران و شوروی

سوسیالیستی در ناحیه دریایچه سد انحرافی میل و مغان واقع در حوالی علامت مرزی شماره ۵۱ که موقعیت این نقطه در اسناد علامتگذاری سالهای ۱۳۳۴ - ۱۳۳۵ (۱۹۵۵-۱۹۵۶) تعیین شده است بصورت خطوط مستقیم بدین شرح میباشد:

۱- خط مرز از نقطه تغییر جهت موقت شماره ۱۵ واقع در روی خطوط مرز تعیین و تثبیت شده سالهای ۱۳۳۴ - ۱۳۳۵ شمسی برابر با سالهای ۱۹۵۵ - ۱۹۵۶ میلادی و در یک هزار و سیصد و سی متری جنوب علامت مرزی طرف شوروی بشماره ۵۱ شروع و تا نقطه تغییر جهت موقت شماره ۲ واقع در سیصد و هفتاد و پنج متری شرق علامت مرزی طرف شوروی بشماره ۵۱ در جهت شمال شرقی بصورت خط مستقیم منتهی میگردد. فاصله بین نقاط موقت ۱ و ۲ تقریباً یک هزار و چهارصد متر است.

۲- خط مرز از نقطه موقت شماره ۲ بصورت خط مستقیم بطرف شرق ادامه یافته و بنقطه تغییر جهت موقت شماره ۳ که در وسط ابتدای دوبازوی مسیر آب قرار گرفته است منتهی می شود. فاصله بین نقاط موقت ۲ و ۳ تقریباً یک هزار و سی متر است.

۳- خط مرز از نقطه موقت شماره ۳ بصورت خط مستقیم در جهت شمال شرقی ادامه یافته و بنقطه تغییر جهت موقت شماره ۴ واقع در تقاطع محور سد با خط مرز تعیین و تثبیت شده در سالهای ۱۳۳۴ - ۱۳۳۵ شمسی برابر با سالهای ۱۹۵۵ - ۱۹۵۶ میلادی که در وسط سد خواهد بود - ختم میگردد. فاصله بین نقاط موقت ۳ و ۴ تقریباً هفتصد متر است.

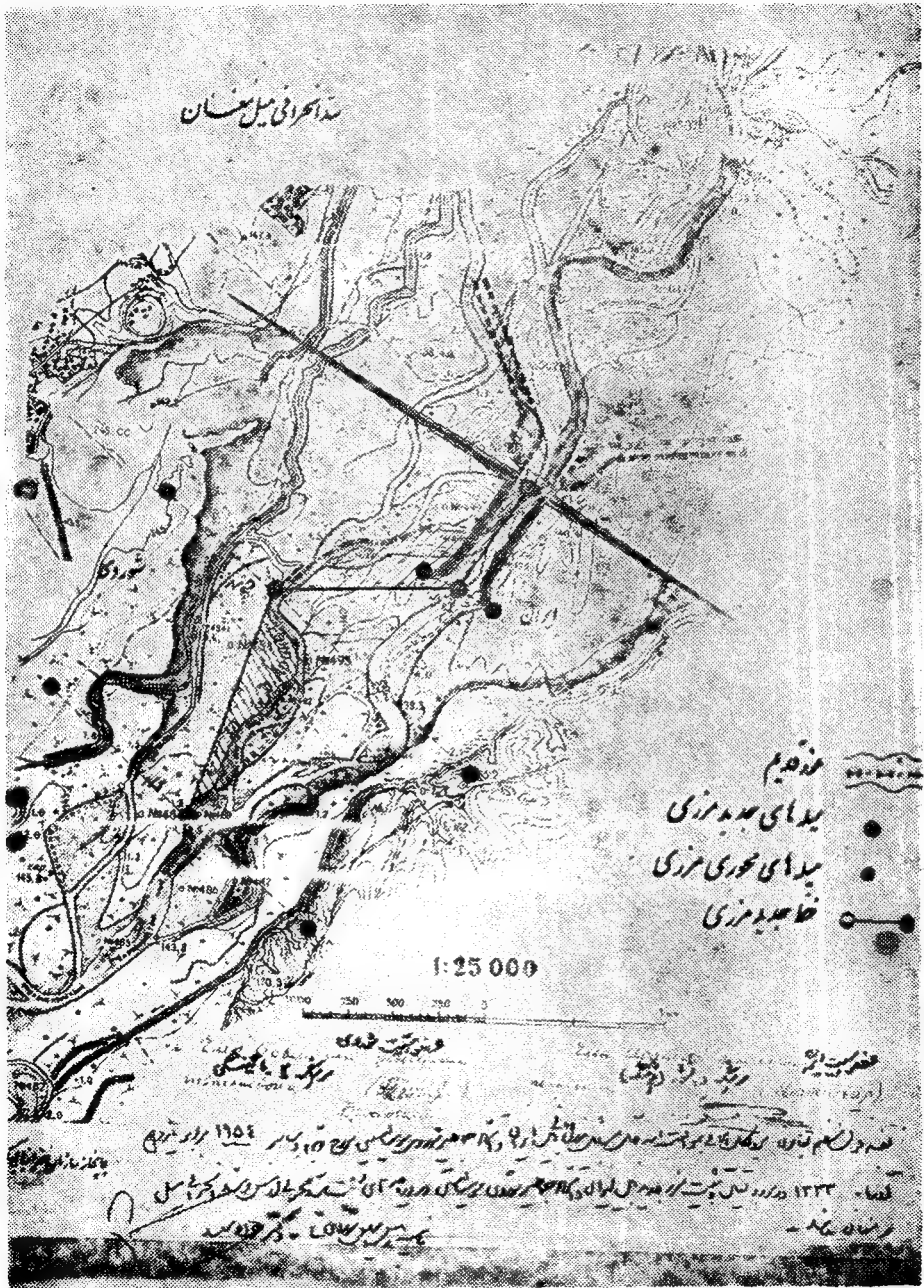
۴- طول خط جدید مرز در این قسمت از نقطه موقت شماره ۱ تا نقطه موقت شماره ۴ بر اساس محاسبات روی نقشه بمقیاس ۱:۲۵۰۰۰ - تقریباً ۳ کیلومتر و یکصد و سی متر میباشد.

ماده چهارم - خط جدید مرز در دریایچه سد مخزنی ارس و دریایچه سد انحرافی میل و مغان و نقاط تغییر جهت طبق نقشه بمقیاس ۱:۲۵۰۰۰ - که ضمیمه لاینفک این پروتکل میباشد - روی زمین پیاده خواهد شد.

نقشه آبرسانی به تهران

مقیاس

سد

خط انتقال آب

محطه آبرسانی

1:25 000

مقیاس

مقیاس

مقیاس

نقشه در سال ۱۳۵۴ میلادی تهیه شده است و در سال ۱۳۵۵ میلادی تصحیح شده است.

نقشه در سال ۱۳۵۴ میلادی تهیه شده است و در سال ۱۳۵۵ میلادی تصحیح شده است.

نقشه در سال ۱۳۵۴ میلادی تهیه شده است و در سال ۱۳۵۵ میلادی تصحیح شده است.

مرکزین کشور شاهنشاهی ایران و اتحاد جماهیر شوروی در روی دیوار پند آرس
 مرزین دولت در برابر مرز قدیم در قسمت کم غم دیوار
 کوی شاد و تعلق ایران
 کوی شاد و تعلق شوروی
 یل بند تعلق ایران
 یل بند تعلق شوروی
 یل کوه و آتشی
 یل های محوری مربوط به یل های شاد
 یل های محوری مربوط به یل های بلند

نقشه خیمه تارک پرکاری ۲ به ارتفاع ۵۰ متر در شمال غربی ایران و اتحاد جماهیر شوروی
 در سال ۱۳۲۳ در مرز بین
 در سال ۱۳۵۲ برابر با دوم اردیبهشت
 در مرز بین ایران و اتحاد جماهیر شوروی در ارتفاع ۵۰ متر در شمال غربی ایران
 در سال ۱۳۵۲ برابر با دوم اردیبهشت

خط جدید مرز و نقاط تغییر جهت آن بوسیله علائم مرزی مشخص میگردد.

ماده پنجم - ۱ - طرفین متعاهدین موافقت دارند کمیسیون مشترک ایران و شوروی بمنظور پیاده نمودن خط جدید مرز بین ایران و اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی در دریاچه‌های پشت سد مخزنی ارس و سد انحرافی میل و مغان بروی زمین و تهیه پروتکل شرح عبور خط مرز و ضمائم مربوطه و آماده ساختن اشکال و مشخصات علائم مرزی و مبادرت بنصب آن تشکیل یابد .

۲ - هر گاه هنگام پیاده نمودن نقاط علائم مرزی توسط کمیسیون مشترک مذکور و نصب آن وضع سطح الارضی و علل فنی و مقتضیات محلی ایجاب نماید که بعضی اصلاحات مختصر در محل نصب علائم و خط مرز بعمل آید - این اصلاحات بر اساس تساوی مساحت اراضی مورد تعویض و رعایت کامل منافع طرفین صورت خواهد گرفت و در پروتکل شرح عبور خط جدید مرز قید خواهد شد .

۳ - پروتکل شرح عبور خط جدید مرز بین ایران و اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی در دریاچه‌های پشت سد مخزنی ارس و سد انحرافی میل و مغان و ضمائم آن پس از تصویب طرفین متعاهدین بمرحله اجراء درخواهد آمد .

ماده ششم - طرفین متعاهدین تفاهم دارند که تعیین خط جدید مرز در دریاچه‌های پشت سد مخزنی ارس و سد انحرافی میل و مغان مانع استفاده متساوی طرفین از منابع رود ارس و دسترسی به تأسیسات هیدروتکنیکی سد مخزنی ارس و سد انحرافی میل و مغان که در مواد ۴ و ۵ موافقتنامه اقتصادی و فنی مورخ ۵ مردادماه ۱۳۴۲ برابر ۲۷ ژوئیه ۱۹۶۳ منعقد بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی پیش‌بینی شده است نخواهد بود .

ماده هفتم - در صورتیکه سطح دریاچه‌های احداثی پشت سد مخزنی ارس و سد انحرافی میل و مغان بتدریج در اثر رسوبات تقلیل یابد و یا در صورتیکه دریاچه‌های مزبور بنحوی از انحاء از بین برود یا غیر قابل استفاده شود - مرز دولتین در قسمت‌های مزبور اصولاً منصف‌المیاء شعبه اصلی رودخانه ارس در مسیر طبیعی جدید آن خواهد بود و در این صورت طرفین نسبت به عبور خط مرز در حداقل مدت با توجه باصل دسترسی مساوی بر رودخانه ارس و بارعایت علامتگذاری سالهای ۱۳۳۴-۱۳۳۵ شمسی برابر سالهای ۱۹۵۵-۱۹۵۶ میلادی و حفظ موازنه سطح ارضی که احتمالاً مورد معاوضه قرار گیرد و همچنین ملاحظات اقتصادی مربوطه با یکدیگر مشاوره و توافق خواهند نمود.

ماده هشتم - پروتکل حاضر جزء لاینفک موافقتنامه بین ایران و اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی راجع بحل مسائل مرزی و مالی مورخ ۱۱ آذر ۱۳۳۳ برابر دوم دسامبر ۱۹۵۴ می‌باشد.

ماده نهم - پروتکل حاضر بتصویب خواهد رسید و از روز مبادله اسناد تصویب که حتی المقدور در اسرع وقت در تهران انجام خواهد گرفت به موقع اجراء گذاشته میشود.

ماده دهم - این پروتکل در دو نسخه و هر نسخه بزبانهای فارسی و روسی تنظیم شده و هر دو متن دارای اعتبار متساوی می‌باشد.

بنا بر مراتب - نمایندگان مختار طرفین پروتکل حاضر را امضاء و بمهر خود ممهور نمودند.

مسکو - بتاريخ هفدهم اردیبهشت ۱۳۴۹ مطابق هفتم مه ۱۹۷۰.

از طرف اعلیحضرت همایون شاهنشاه ایران

سپهبد امان‌الله جهانبانی

قانون پروتکل الحاقی بموافقتنامه حل مسائل مرزی و مالی بین ایران و شوروی

از طرف هیئت رئیسه شورای عالی اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی

وزیر مختار و . س . کازلف

پروتکل فوق مشتمل بر يك مقدمه و ده ماده و دو نقشه ضمیمه منضم بقانون پروتکل الحاقی بموافقتنامه حل مسائل مرزی و مالی بین ایران و اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی مورخ دوم دسامبر ۱۹۵۴ برابر یازدهم آذرماه ۱۳۳۳ در مورد تعیین و تثبیت مرز جدید بین ایران و اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی در دریاچه های پشت سد مخزنی ارس و سد انحرافی میل و مغان میباشد .

نایب رئیس مجلس شورای ملی - دکتر جواد سعید

آئین نامه رسته افسران ، درجه داران و افراد ژاندارمری کل کشور

مصوب ۱۳۴۹/۹/۱۷ کمیسیونهای کشور و نظام مجلسین

ماده ۱- رسته های ژاندارمری کل کشور عبارتند از :

۱- رسته پیاده	۲- رسته سوار
۳- رسته توپخانه	۴- رسته زرهی
۵- رسته مهندسی	۶- رسته مخابرات
۷- رسته اردنانس	۸- رسته ترابری
۹- رسته سر رشته داری	۱۰- رسته دارائی
۱۱- رسته بهداری	۱۲- رسته دام پزشکی
۱۳- رسته آجودانی	۱۴- رسته قضائی
۱۵- رسته دژبانی	۱۶- رسته موزیک
۱۷- رسته اموردینی	۱۸- رسته اطلاعات و ضد اطلاعات

ماده ۲- هریک از افسران و درجه داران و افراد ژاندارمری کل کشور با رعایت مقررات این آئین نامه یکی از رسته های مذکور در ماده ۱ اختصاص داده میشوند .

ماده ۳- افسران ژاندارمری کل کشور به رسته ای اختصاص داده میشوند

که یکی از دوره های مقدماتی یا عالی یا تخصصی آن رسته را در داخل یا خارج کشور طی نموده و عملاً در مشاغل مربوط به همان رسته مشغول خدمت باشند .

ماده ۴- رسته افسرانی که در تاریخ تصویب این آئین نامه عملاً در مشاغلی غیر از مشاغل مربوط به دوره مقدماتی یا عالی و یا دوره تخصصی رسته ای که طی نموده اند خدمت مینمایند برابر مقررات زیر تعیین میگردد :

الف - چنانچه این قبیل افسران در مدت سه سال اخیر (تاریخ تصویب این آئین نامه) در شغل مزبور متوالیاً خدمت نموده باشند رسته آنان رسته مربوط به همان شغل خواهد بود .

ب - در غیر مورد مذکور در بند الف این ماده چنانچه افسران مزبور دوره مقدماتی یا عالی یا تخصصی یکی از رسته ها را طی نموده باشند آخرین دوره تحصیلی ملاک تعیین رسته آنان خواهد بود .

تبصره ۱ - چنانچه وضع این قبیل افسران با هیچیک از مقررات بند های «الف» و «ب» این ماده تطبیق ننماید رسته آنان همان رسته ای که عملاً در آن خدمت مینمایند تعیین میشود منتها این قبیل افسران در صورت واجد بودن شرایط طی دوره مقدماتی یا عالی یا تخصصی آن رسته طبق مقررات مربوط دوره مزبور را طی خواهند نمود .

تبصره ۲ - رسته افسرانی که دوره فرماندهی و ستاد و یا دانشکده پدافند ملی را طی نموده اند رسته ای خواهد بود که دوره عالی آن را طی نموده اند .

تبصره ۳ - مهلت اجرای مقررات این ماده از تاریخ تصویب این آئین نامه یکسال میباشد .

ماده ۵ - افسرانی که یکی از دوره های کلاس عالی قضائی - لیسانس حقوق

فوق لیسانس حقوق - دکتری حقوق راطی نموده باشند برحسب تمایل آنان و احتیاجات ژاندارمری کل کشور برسته قضائی اختصاص داده میشود .

ماده ۶ - درجه داران ژاندارمری کل کشور برسته ای اختصاص داده میشوند که دوره تحصیلی آن رسته راطی نموده باشند و درجه دارانیکه یکی از آموزشگاههای درجه داری را طی نکرده باشند به رسته ایکه در آن تجربه و بهره خدمتی بیشتر دارند اختصاص داده میشوند .

ماده ۷ - افراد جزو رسته ای منظور میشوند که عملا در آن رسته انجام وظیفه مینمایند .

ماده ۸ - افسرانیکه دوره فرماندهی و ستاد و دانشکده پدافند ملی را طی نمایند رسته اصلی آنان تغییر نخواهد کرد . منتها کلمه (ستاد) به آخر عنوان رسته اصلی آنان اضافه خواهد شد .

ماده ۹ - هرگاه مقتضیات ایجاب نماید که رسته های جدیدی در ژاندارمری کل کشور بوجود آید و یا اینکه یک یا چند رسته از رسته های مذکور در ماده یکم این آئین نامه حذف گردد تغییرات مزبور با موافقت ستاد بزرگ ارتشتاران و درج در فرمان اختصاصی ژاندارمری کل کشور رسمیت خواهد یافت .

ماده ۱۰ - چنانچه بعلم مذکور در ماده ۹ این آئین نامه و یا بر اثر تغییرات سازمانی تغییر رسته عده ای از افسران (ارشد و جزء) و یا درجه داران ضروری باشد و همچنین در مواردی که ادامه خدمت آنان در رسته مربوط بعلمی غیر مقدور گردد تغییر رسته آنان مجاز بوده و با رعایت مواد ۱۱ و ۱۲ این آئین نامه انجام و رسمیت خواهد یافت .

ماده ۱۱ - مراتب تعیین و تغییر رسته افسران با رعایت مواد این

آئین نامه و موافقت فرمانده ژاندارمری کل کشور در فرمان اختصاصی ژاندارمری کل کشور درج میگردد .

ماده ۱۲ - مراتب تغییر رسته درجه داران و افراد پس از تصویب فرمانده یگان یا رئیس قسمتی که برابر مقررات ماده ۱۹ اصلاحی قانون استخدام نیروهای مسلح شاهنشاهی اختیار ترفیع درجه آنانرا دارند در دستور همان یگان یا قسمت درج میگردد .

ماده ۱۳ - تغییر رسته افسران و درجه داران و افراد موجب از بین رفتن قدمت خدمت آنان در درجه مربوط نخواهد بود .

ماده ۱۴ - علائم ممیزه رسته های ژاندارمری کل کشور مذکور در ماده يك این آئین نامه همان علائم مصوبه رسته های مشابه در ارتش شاهنشاهی خواهد بود .

آئین نامه فوق مشتمل بر چهارده ماده و سه تبصره که در جلسات شنبه ۱۶ و دوشنبه ۱۸ آبان ماه ۱۳۴۹ بترتیب بتصویب کمیسیونهای کشور و نظام مجلس سنا رسیده به استناد ماده واحده قانون اصلاح ماده ۸ قانون استخدام نیروهای مسلح شاهنشاهی مصوب ۱۷/ دی ماه ۱۳۴۷ در جلسات شنبه هفتم و سه شنبه هفدهم آذر ماه یک هزار و سیصد و چهل و نه بترتیب بتصویب کمیسیونهای کشور و نظام مجلس شورای ملی رسیده است .

رئیس مجلس شورای ملی - عبدالله ریاضی

قانون تمدید مهلت های مقرر در ماده ۴۰ آئیننامه اصلاحات ارضی و ماده سوم قانون راجع به الحاق هشت ماده به آئیننامه اصلاحات ارضی

مصوب ۱۳۴۹/۹/۱۸

ماده ۱۹ احده - مهلت های مقرر در ماده ۴۰ آئیننامه اصلاحات ارضی مصوب ۱۳۴۳/۵/۳ کمیسیون خاص مشترك مجلسین و ماده سوم قانون راجع به الحاق هشت ماده به آئین نامه مذکور مصوب ۴۶/۳/۲۲ تا پایان شهریور ماه سال ۱۳۵۴ تمدید میشود تا طبق شرایط وضوابطی که دولت برای عمران و آبادی املاك مسلوب المنفعه و اراضی بایر تعیین و اعلام خواهد کرد عمل گردد .

دولت مکلف است شرایط وضوابط مربوط به عمران و آبادی املاك مسلوب المنفعه و اراضی بایر مشمول این ماده را حد اکثر ظرف سه ماه از تاریخ تصویب این قانون تعیین و اعلام کند .

قانون فوق مشتمل بر يك ماده پس از تصویب مجلس شورای ملی در جلسه روز یکشنبه ۳ آبان ماه ۱۳۴۹ در جلسه روز چهارشنبه هجدهم آذر ماه یک هزار و سیصد و چهل و نه شمسی بتصویب مجلس سنا رسید .

رئیس مجلس سنا - جعفر شریف امامی

قانون اجازه تحصیل مبلغ چهل میلیارد ریال اعتبار جهت تقویت نیروهای دفاعی کشور

مصوب ۱۳۴۹/۹/۱۸

ماده ۱۰ احده - بمنظور تقویت نیروهای دفاعی کشور و تأمین قسمتی از نیازمندیهای ارتش شاهنشاهی بدولت اجازه داده میشود تا هم ارز مبلغ چهل میلیارد ریال یکجا یا بدفعات از هر منبع یا منابعی (اعم از خارجی یا داخلی) که بمصلحت تشخیص دهد در هر مورد بابه‌ره و شرایطی که از به‌ره و شرایط متداول تجاوز نکند وام یا اعتبار تحصیل نماید .

مدت و سایر شرایط قراردادهای وام یا اعتبار پس از تصویب هیأت وزیران قابل اجرا خواهد بود .

مصرف وام یا اعتبار مزبور مشمول قانون محاسبات عمومی و آئیننامه معاملات دولتی نخواهد بود .

قانون بالا مشتمل بر یک ماده پس از تصویب مجلس شورای ملی در جلسه روز یکشنبه ۱۳۴۹/۹/۸ در جلسه روز چهارشنبه هجدهم آذرماه یک هزار و سیصد و چهل و نه شمسی بتصویب مجلس سنارسید .

رئیس مجلس سنا - جعفر شریف امامی

آئین نامه اجرائی ماده ۴۴ مکرر قانون اصلاح قانون حفاظت و بهره برداری از جنگلها و مراتع

مصوب ۱۳۴۹/۹/۲۲ کمیسیونهای منابع طبیعی و
دارائی و داد گستری مجلسین

ماده ۱- وزارت منابع طبیعی مکلف است قبل از صدور پروانه چرای دام در منابع ملی مشخصات محلی را که در آن اجازه چرای دام داده میشود ونوع و تعداد دامهایی که برای چرای آنها پروانه صادر می شود با حضور متقاضی پروانه صورت مجلس کند و يك نسخه از صورت مجلس را با پروانه چرا به متقاضی بدهد .

تبصره - دام دارانی که میخواهند دامهای خود را از محلی بمحل دیگر نقل وانتقال دهند در صورتیکه ناچار شوند دامهای خود را از منابع ملی شده عبور دهند مکلفند مراتب را قبلا بنزدیکترین واحد منابع طبیعی محل اطلاع دهند و اجازه عبور اخذ نمایند .

ماده ۲- سرپرستها و رؤسای ادارات منابع طبیعی و همچنین آن عده از کارمندان وزارت منابع طبیعی که بموجب قانون در حکم ضابطین داد گستری شناخته شده اند منحصرأ مجاز خواهند بود که در ضبط و فروش دامهای افرادی که بدون پروانه یا زائد بر پروانه مبادرت بچرای دام مینمایند اقدام کنند .

تبصره ۱ - نتاج دامهای موضوع پروانه حداکثر تايك فصل چرا احتياج به صدور پروانه چراي جداگانه ندارد .

تبصره ۲ - مأمورین مذکور در این ماده مکلفند پس از ضبط دام کیفیت وقوع تخلف را از قبیل محل وقوع تخلف تعداد و نوع دامهای ضبط شده و سایر مشخصات دام و هویت متخلف را ضمن نمونه چایی صورتمجلس کرده و ذیل آنرا با ذکر هویت کامل و سمت خود امضاء نمایند .

ماده ۳ - مأمورین مذکور در ماده ۲ مکلفند دامهای ضبط شده را برای فروش بکشتارگاهها عرضه نمایند و یا با حضور رئیس خانه انصاف یا کدخدای رئیس انجمن ده یا دو نفر معتمد محل از طریق حراج بفروش برسانند و نتیجه را صورتمجلس نموده به امضاء حاضرین برسانند .

تبصره ۱ - مأمورین وزارت منابع طبیعی مکلفند برای تعلیف دامهای مورد حراج بمدت حداکثر یکماه پروانه چرا بنام خریدار صادر نمایند .

تبصره ۲ - مأمورین وزارت منابع طبیعی مکلفند وجوه حاصل از فروش دامهای ضبط شده را بلافاصله بحساب مذکور در ماده ۲۵ قانون حفاظت و بهره برداری از جنگلها و مراتع مصوب سال ۱۳۴۶ منظورداشته و رسید بانکی را برای سرپرست منابع طبیعی منطقه ارسال دارند .

آئین نامه فوق مشتمل بر سه ماده و پنج تبصره به استناد ماده ۴۴ مکرر قانون اصلاح قانون حفاظت و بهره برداری از جنگلها و مراتع در جلسات ۲۱ و ۲۸ آبان ماه و ۲ آذر ماه ۱۳۴۹ بترتیب بتصویب کمیسیونهای دادگستری و دارائی و منابع طبیعی مجلس شورای ملی و در تاریخ هفدهم و بیست و دوم آذر ماه یک هزار و سیصد و چهل و نه شمسی بتصویب کمیسیونهای منابع طبیعی و دارائی و دادگستری مجلس سنا رسیده است .
رئیس مجلس سنا - جعفر شریف امامی

اساسنامه مؤسسه تحقیقات منابع طبیعی

مصوب ۱۳۴۹/۹/۲۲ کمیسیونهای منابع طبیعی و
استخدام و دارائی مجلسین

ماده ۱ - در اجرای ماده يك قانون تشكيل مؤسسه تحقیقات منابع طبیعی مؤسسه مذکور بموجب این اساسنامه اداره میشود و مشمول قانون استخدام کشوری نیست و دارای ارکان زیر خواهد بود :

الف - شورای مؤسسه .

ب - رئیس مؤسسه .

ماده ۲ - شورای مؤسسه از ۱۲ نفر بشرح زیر تشکیل میشود .

وزیر منابع طبیعی .

دیرکل انجمن ملی حفظ و حمایت منابع طبیعی کشور .

سه نفر از معاونان وزارت منابع طبیعی به انتخاب وزیر منابع طبیعی .

معاون وزارت علوم و آموزش عالی .

معاون وزارت دارائی .

معاون وزارت کشاورزی .

۴ نفر از شخصیتهای علمی یا مجرب کشور که در رشته های مربوط ب منابع

طبیعی صاحب نظر باشند .

این شخصیتها به پیشنهاد وزیر منابع طبیعی و تصویب هیأت دولت برای

مدت سه سال عضویت شورا انتخاب میشوند و تجدید انتخاب آنها بلامانع است .

تبصره ۱ - ریاست شورا با وزیر منابع طبیعی و درغیاب وزیر بایکی از معاونان آن وزارتخانه به انتخاب وزیر منابع طبیعی است .

تبصره ۲ - رئیس مؤسسه بدون داشتن حق رأی در شورا شرکت میکند و بعنوان دبیر شورا انجام وظیفه خواهد کرد .

تبصره ۳ - عضویت شورا افتخاری است .

ماده ۳ - وظائف شورا بشرح زیر است :

الف - تعیین خط مشی و تصویب برنامه های مؤسسه .

ب - تصویب بودجه و اصلاح بودجه مؤسسه .

ج - تصویب آئین نامه مالی مؤسسه .

د - تصویب سازمان و تشکیلات مؤسسه .

ه - تصویب آئین نامه های استخدامی و طبقه بندی مشاغل و تعیین حقوق و

مزایای رئیس و کارکنان مؤسسه .

و - بررسی و اظهار نظر نسبت بگزارش فعالیت های مؤسسه .

ز - سایر وظایفی که بموجب قانون تشکیل مؤسسه تحقیقات منابع طبیعی

تصویب آن بعهد شورا محول شده است .

ماده ۴ - شورای مؤسسه حداقل هر ششماه یکبار بدعوت رئیس شورا

تشکیل می شود .

ماده ۵ - جلسات با حضور حداقل دوثلث از اعضاء رسمیت خواهد داشت

و تصمیمات شورا در هر حال به اکثریت رأی معتبر است .

ماده ۶ - رئیس مؤسسه به پیشنهاد وزیر منابع طبیعی و با فرمان همایونی

برای مدت پنج سال بریاست مؤسسه منصوب میشود. انتخاب مجدد رئیس مؤسسه بلامانع است.

ماده ۷- وظایف و اختیارات رئیس مؤسسه بشرح زیر است:

الف - اجرای مصوبات شورا.

ب - تهیه و تنظیم برنامه کار و بودجه سالانه مؤسسه و پیشنهاد آن به شورای مؤسسه.

ج - اتخاذ تصمیم در حدود مقررات در مورد کلیه امور مؤسسه و امضاء اوراق و اسناد و عقد قراردادها.

د - اقامه دعوی و دفاع از حقوق مؤسسه در مراجع قضائی و اداری و تعیین وکیل با حق توکیل غیر و بطور کلی نمایندگی مؤسسه در مقابل کلیه اشخاص و مراجع.

ه - پیشنهاد صلح و سازش برای مخومه ساختن اختلافات و دعاوی جهت تصویب شورای مؤسسه.

تبصره - رئیس مؤسسه میتواند قسمتی از اختیارات خود را به معاونان مؤسسه یا رؤسای واحدهای تابعه تفویض نماید.

ماده ۸- مؤسسه یکنفر ذیحساب خواهد داشت که با موافقت وزارت منابع طبیعی از طرف وزارت دارائی منصوب خواهد شد.

اساسنامه فوق مشتمل بر هشت ماده و چهار تبصره به استناد مواد ۱ و ۳ قانون تشکیل مؤسسه تحقیقات منابع طبیعی در جلسات ۱۹ و ۲۸ آبان ماه و ۲ آذرماه ۱۳۴۹ به ترتیب بتصویب کمیسیونهای امور استخدام و سازمانهای اداری، دارائی و منابع طبیعی مجلس شورای ملی و در تاریخ هفدهم و بیست و دوم آذرماه یک هزار و سیصد و چهل و نه شمسی بتصویب کمیسیونهای منابع طبیعی و استخدام و دارائی مجلس سنا رسیده است. رئیس مجلس سنا - جعفر شریف امامی

قانون مواد الحاقی بقانون تأسیس مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران

مصوب ۱۳۴۹/۹/۲۴

ماده ۱ - مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران که در این قانون مؤسسه نامیده می شود تنها مرجعی است که می تواند استاندارد رسمی فرآورده ها را باستثناء مواد دارویی تعیین و آئین کار را تدوین نماید .

ماده ۲ - اصطلاحاتی که در این قانون بکار رفته است بشرح زیر تعریف میشود :

الف - استاندارد بر حسب مورد عبارتست از تعیین تمام یا برخی از خصوصیات و مشخصات هر فرآورده از قبیل نوع - جنس - منشاء - مواد اولیه اجزاء تشکیل دهنده - ترکیب - ساخت - نحوه استفاده - طرز نصب - کیفیت - کمیت - شکل - رنگ - وضع ظاهری - وزن - ابعاد - عیار - ایمنی - چگونگی و بسته بندی و علامت گذاری - روش آزمایش و همچنین یکنواخت کردن اوراق اداری - اسناد بازرگانی و مالی و امثال آن .

ب - فرآورده بکلیه اشیاء واجناس تولیدی و یا ساخته شده منقول اطلاق می شود اگر چه بصورت دستگاه یا تأسیسات در زمین نصب شود و یا در بنا بکار رود .

ج - آئین کار عبارتست از مجموعه قواعد مربوط به روش هایی که در مورد

ساخت - تولید - نصب - آزمایش - بکار انداختن یا استفاده از يك کالا یا دستگاه یا ابزار یا وسیله بکار برده می شود .

ماده ۳ - ماده ۲ قانون راجع با اجازه تأسیس مؤسسه استاندارد ایران مصوب خرداد ماه ۱۳۳۹ بشرح زیر اصلاح می شود .

مشی کلی ورئوس مسائل فنی ومالی واداری مؤسسه باتصویب شورایعالی که از هفت نفر بشرح زیر تشکیل میشود خواهد بود .

۱ - وزیر اقتصاد یا معاون او که ریاست شورایعالی را خواهد داشت .

۲ - سه نفر متخصص بان انتخاب وزیر اقتصاد .

۳ - یک نفر نماینده از وزارت بهداری .

۴ - یک نفر نماینده از وزارت تولیدات کشاورزی ومواد مصرفی .

۵ - یک نفر نماینده از اطاق بازرگانی وصنایع ومعادن ایران .

تبصره - در هر مورد امری پیش آید که مربوط بیکي از سازمانهای دولتی باشد نماینده آن سازمان بعنوان مطلع برای شرکت در شورای عالی استاندارد دعوت خواهد شد .

ماده ۴ - مؤسسه میتواند باتصویب شورایعالی استاندارد اجرای استاندارد وآئین های کار را که از نظر ایمنی یا حفظ سلامت عمومی یا حصول اطمینان از کیفیت وبهبود فرآورده ها با حمایت از مصرف کننده ضروری باشد اجباری نماید .

تبصره - در مورد مواد خوردنی وآشامیدنی وآرایشی وبهداشتی پس از جلب نظر وزارت بهداری اقدام خواهد شد .

ماده ۵ - مؤسسه مکلف است اجباری کردن استاندارد وآئین های کار موضوع ماده ۴ وهمچنین مهلت اجرای آنها را که بر طبق تشخیص شورای عالی استاندارد

تعیین می شود و حداقل از سه ماه کمتر نخواهد بود در دونوبت بفاصله ده روز در روزنامه رسمی کشور و دو روزنامه کثیرالانتشار و وسائل مقتضی دیگر از قبیل رادیو و تلویزیون جهت اطلاع عموم آگهی نماید .

ماده ۶۵ - مصنوعات فلزات گرانبهای استاندارد شده بمصنوعاتی اطلاق می شود که مقدار وزن خالص طلا - نقره - پلاتین - و ایریدیوم آنها برابر با عیارهای زیر باشد :

۱ - عیار رسمی برای مصنوعات طلا $916/66$ گرم «۲۲ عیار» و 750 گرم «۱۸ عیار» و $583/33$ گرم «۱۴ عیار» طلای خالص در هر کیلو گرم و برای مصنوعات نقره 900 گرم «۹۰ عیار» و 840 گرم «۸۴ عیار» نقره خالص در هر کیلو گرم و برای مصنوعات پلاتین و ایریدیوم 950 گرم فلز خالص در هر کیلو گرم مصنوع خواهد بود .

۲ - عیار رسمی برای کالاهای صنعتی و غیر زینتی $583/33$ گرم «۱۴ عیار» طلای خالص در یک کیلو گرم مصنوع میباشد .

آئین نامه اجرائی این ماده پس از تصویب شورای عالی استاندارد بموقع اجرا گذارده خواهد شد .

ماده ۶۶ - از تاریخ اعلام مؤسسه ساختن مصنوعات فلزی گرانبها که دارای عیار رسمی نباشد وسیله کسانی که حرفه آنها ساختن این نوع فلزات است ممنوع است و متخلفین بحبس تأدیبی از سه ماه تا دو سال محکوم خواهند شد .
کسانی که حرفه آنها خرید و فروش مصنوعات فلزات گرانبها است در صورتیکه اینگونه مصنوعات را که دارای عیار رسمی نباشد بفروشند یا برای فروش عرضه نمایند بهمین مجازات محکوم میشوند .

ماده ۸ - در مواردی که اجرای استاندارد درباره فرآورده معینی اجباری می شود نشانه گذاری فرآورده های استاندارد شده با علامت مؤسسه الزامی و عرضه و فروش فرآورده های مزبور بدون علامت مؤسسه ممنوع خواهد بود .

متخلفین از مقررات این ماده به حبس تأدیبی از سه ماه تا یکسال و بجزای نقدی از پنج هزار الی یکصد هزار ریال محکوم خواهند شد .

ماده ۹ - طرز استفاده از علائم استاندارد های اجباری و تشویقی و بکار بستن استاندارد های مربوط بآنها طبق آئین نامه ای که وسیله مؤسسه تهیه و به تصویب شورای عالی استاندارد خواهد رسید تعیین می گردد .

در مورد فرآورده هایی که اجرای مقررات استاندارد درباره آنها اجباری نباشد تولید کنندگان می توانند درخواست علائم استاندارد های تشویقی بنمایند .

ماده ۱۰ - علائم مشخص شده از طرف مؤسسه که تعداد ، همچنین خصوصیات آنها از نظر شکل و مضمون و موارد و شرایط بکار بردن بر حسب طبقه بندی انواع فرآورده ها به پیشنهاد مؤسسه و تصویب شورای عالی استاندارد تعیین خواهد شد در حکم علائم رسمی ادارات دولتی است .

ماده ۱۱ - مؤسسه می تواند برای انجام وظایف خود از افراد و مؤسسات ذیصلاحیت بعنوان کارشناس استاندارد و تحقیقات صنعتی انتخاب و استفاده نماید .

طرز انتخاب و حدود وظایف و اختیارات و میزان حق الزحمه کارشناسان طبق آئین نامه ای خواهد بود که به تصویب شورای عالی استاندارد خواهد رسید .

در صورتیکه این قبیل افراد در انجام وظایف محول مرتکب جرائم مندرج

در قانون کارشناسان مصوب ۱۳۱۷ شوند طبق قانون مزبور قابل تعقیب و مجازات هستند .

ماده ۱۲ - کارشناسان مؤسسه مجاز هستند بدستور مؤسسه بکارخانه ها و کارگاهها و فروشگاههای محل تهیه و تولید و تمرکز و عرضه فرآورده های استاندارد شده مشمول این قانون وارد شوند و ببازرسی پردازند مقررات مربوط بنحوه بازرسی کلیه مراحل ساخت و تولید و عرضه و فروش فرآورده ها و نمونه برداری و آزمایش از آنها طبق آئین نامه ای که بتصویب شورای عالی استاندارد خواهد رسید تعیین میگردد .

ماده ۱۳ - مؤسسه مجاز است در ازاء خدماتی که درمورد انگ زدن فلزات گرانها و تشخیص نمونه کالا بمنظور تطبیق با تعرفه های گمرکی همچنین خدماتی که درمورد استانداردهای تشویقی و اجباری انجام میدهد برحسب طبقه بندی خدمات مذکور بموجب تعرفه ای که از طرف مؤسسه تهیه و بتصویب هیأت وزیران خواهد رسید کارمزد متناسب دریافت نماید .

ماده ۱۴ - کارفرمایان و تولید کنندگان و بطور کلی کسانی که در تهیه یا تولید یا ساخت ورقم بندی و بسته بندی فرآورده های مشمول این قانون مسؤل اجرای استانداردهای اجباری میباشند هرگاه استانداردهای اجباری را اجرا ننمایند و نیز کسانی که مشخصات فرآورده های استاندارد شده را پس از تهیه یا تولید یا ساخت تغییر دهند یا از ظروف و وسایل بسته بندی مخصوص فرآورده های استاندارد شده برای بسته بندی و عرضه و فروش فرآورده های خارج از استاندارد استفاده کنند یا بقصد تقلب بهر کیفیتی در قوطی و بسته و جعبه و لفاف محتوی فرآورده های استاندارد شده که باعلامت استاندارد ایران پلمپ یا مهر یا علامت گذاری شده است دخل و

تصرف نمایند یا بجای جنس استاندارد شده جنس دیگری تحت همان عنوان عرضه کنند یا بفروش رسانند و یا از برگهای آزمایش و تشخیص و مشخصات فرآورده‌ها و همچنین از پروانه بکاربردن علامت استاندارد در غیرمورد بقصد تقلب استفاده کنند بسمه‌ماه تایکسال حبس تأدیبی و جزای نقدی از ده هزار ریال تا یکصد هزار ریال محکوم خواهند شد .

ماده ۱۵ - هرگاه ارتکاب یکی از جرائم مذکور ماده ۱۴ موجب بیماری یا آسیبی گردد که معالجه آن کمتر از یکماه باشد مجازات مرتکب ششماه تادو سال حبس تأدیبی و در صورتیکه مدت معالجه زائد بر یکماه باشد مجازات مرتکب یک تا سه سال حبس تأدیبی خواهد بود و هرگاه ارتکاب جرم موجب نقص عضو شود مجازات مرتکب سه تا ده سال حبس مجرد و اگر منتهی بمرگ شود مجازات مرتکب سه تا پانزده سال حبس با اعمال شاقه میباشد .

ماده ۱۶ - هرگاه مؤسسه جمع‌آوری فرآورده های خارج از استاندارد موضوع ماده ۴ این قانون را ضروری بداند ضمن درخواست تعقیب مجرم میتواند با ذکر دلایل ازدادسرا یا دادگاه بخش مستقل حسب مورد تقاضای جمع‌آوری فرآورده‌های خارج از استاندارد را بنماید مزاجع مزبور نسبت بجمع‌آوری و توقیف کالای اعلام شده از محل ساخت یا نگهداری یا توزیع یا فروش تصمیم لازم اتخاذ خواهند نمود .

ماده ۱۷ - مؤسسه میتواند باتصویب شورایعالی استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران از دستگاههای دولتی یا شهرداریها تقاضا نماید که بنماینده‌گی مؤسسه آن قسمت از وظایف مندرج در این قانون را که بمنظور نظارت و تأمین سلامت و رفاه عمومی پیش‌بینی شده است بموقع اجرا گذارد .

قانون فوق مشتمل بر هفده ماده و دو تبصره پس از تصویب مجلس سنا در جلسه روز دوشنبه ۱۳۴۹/۸/۲۵ در جلسه روز سه شنبه بیست و چهارم آذرماه یک هزار و سیصد و چهل و نه بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - عبدالله ریاضی

قانون اضافه اعتبار بودجه سال ۱۳۴۹ کل کشور

مصوب ۱/۱۰/۱۳۴۹

ماده ۱۹ حده - مبلغ پنجاه میلیون (۵۰۰۰۰۰۰۰) ریال اضافه اعتبار موضوع تصویبنامه شماره ۱۸۸۰۶ مورخ ۱۳۴۹/۵/۵ هیئت وزیران که به استناد ماده ۱۱ قانون محاسبات عمومی بتصویب رسیده است طبق جداول پیوست به اعتبارات بودجه سال ۱۳۴۹ کل کشور اضافه میگردد و بدولت اجازه داده میشود هزینه های مربوط را از محل درآمد عمومی سال ۱۳۴۹ پرداخت کند .

قانون فوق مشتمل بر يك ماده و جداول پیوست پس از اظهار ملاحظات مجلس سنا در تاریخ روز چهارشنبه هیجدهم آذرماه ۱۳۴۹ در جلسه روز سه شنبه اول دیماه یکهزار و سیصد و چهل و نه شمسی مورد تصویب مجلس شورای ملی قرار گرفت .

رئیس مجلس شورای ملی - عبدالله ریاضی

اضافه اعتبار بودجه سال ۱۳۴۹ کل کشور
(از محل درآمد عمومی)

ردیف	عنوان	مبلغ به (هزار ریال)
۱۰۶/۱	هزینه انتخابات	۵۰۰۰۰

اضافه اعتبار سال ۱۳۴۹ بر حسب برنامه

شماره طبقه بندی برنامه	عنوان برنامه	مبلغ به (هزار ریال)
۱۴۱۰۰	اجرای سیاست داخلی	۵۰۰۰۰

جداول فوق منضم به قانون اضافه اعتبار بودجه سال ۱۳۴۹ کل کشور میباشد .

رئیس مجلس شورای ملی - عبدالله ریاضی

آئین نامه اجرایی تبصره ۳ قانون اجازه معاملات تریاك و كمك بدرمان معتادان

مصوب ۱۳۴۹/۱۰/۳ کمیسیونهای اصلاحات ارضی و تعاون
روستائی، دارائی و بهداری مجلسین

ماده ۱ - بمنظور اجرای عملیات ووظایف مندرج درقانون اجازه معاملات تریاك و كمك بدرمان معتادان سازمانی بنام سازمان (معاملات تریاك) كه در این آئین نامه (سازمان) نامیده میشود در وزارت اصلاحات ارضی و تعاون روستائی تشکیل میگردد .

ماده ۲ - رئیس سازمان وسیله وزیر اصلاحات ارضی و تعاون روستائی تعیین ومنصوب خواهد شد . رئیس سازمان مسئول اداره امور وانجام عملیات و وظایف سازمان بوده ونماینده گی سازمان را در برابر اشخاص حقیقی یا حقوقی و مراجع قضائی واداری باحق توکیل غیر دارد .

ماده ۳ - عملیات ووظایف سازمان بشرح زیر است :

الف - انجام وظایفی كه درقانون كشت محدود خشخاش و صدور تریاك و آئین نامه های مربوط بعهدہ وزارت اصلاحات ارضی و تعاون روستائی محول شده است بنماینده گی وزارت مزبور .

ب - خرید محصول شیرہ تریاك وپرداخت بهای آن طبق نرخ مصوب هیأت وزیران .

آئین نامه اجرائی تبصره ۳ قانون اجازه معاملات تریاک و کمک بدرمان معتادان

- ج - کلیه عملیات مربوط به تیاری و نگاهداری و حمل و نقل شیر تریاک .
- د - توزیع و فروش تریاک وسیله عاملین فروش بارعایت آئین نامه اجرائی ماده ۳ قانون کشت محدود خشخاش و صدور تریاک طبق نرخ مصوب هیأت وزیران .
- ه - صدور تریاک با تصویب هیأت وزیران .
- و - نگاهداری حسابها و وصول مطالبات و پرداخت هزینه ها و واریز وجوه و وامهای دریافتی .
- ز - پرداخت مساعده بکشتکاران خشخاش در موارد ضروری .
- ح - تهیه بودجه سالانه سازمان و پیشنهاد آن برای تصویب وزیر اصلاحات ارضی و تعاون روستائی .
- ط - تهیه ترازنامه سالانه و حساب سود و زیان سازمان .
- ی - تمرکز وجوه حاصل از معاملات تریاک در حساب مخصوصی که وسیله خزانهداریکل دربانك تعاون کشاورزی ایران یا شعب و نمایندگی های آن افتتاح خواهد شد .
- ک - تهیه طرح تشکیلات و تنظیم مقررات مربوط با استخدام کارکنان سازمان موضوع تبصره يك قانون اجازه معاملات تریاک و کمک بدرمان معتادان برای تصویب وزیر اصلاحات ارضی و تعاون روستائی .
- ل - پیشنهاد مربوط بنحوه استفاده از خدمات کارمندان شاغل در وزارت اصلاحات ارضی و تعاون روستائی و مؤسسات تابعه و وابسته بآن جهت تصویب وزیر اصلاحات ارضی و تعاون روستائی .
- م - تعیین میزان حق العمل عاملین فروش تریاک و پرداخت آن با تصویب وزیر اصلاحات ارضی و تعاون روستائی .

ماده ۴- وظایف ذیحسابی سازمان را ذیحساب وزارت دارائی در وزارت اصلاحات ارضی و تعاون روستائی انجام خواهد داد .

ماده ۵- ترتیب جمع آوری - توزین - کیالی - نگهداری - حمل و نقل و خرید شیره تریاک و تشکیل کمیسیونهای لازم و نحوه توزیع و فروش تریاک طبق دستورالعملهایی که از طرف سازمان تهیه و بتصویب وزیر اصلاحات ارضی و تعاون روستائی میرسد تعیین خواهد شد.

ماده ۶- کلیه هزینه های مربوط بنمایندگی مذکور دربند (الف) ماده ۳ این آئین نامه و جمع آوری و همچنین خرید و حمل و نقل و تیاری و نگاهداری شیره تریاک و حق العمل عاملین فروش و سایر هزینه های عمومی و جاری از محل بهای فروش تریاک تأمین و پرداخت میگردد .

تبصره - کشتکاران مجاز خشخاش میتوانند با اجازه و نظارت سازمان دانه و گرز خشخاش را برای بذر مورد نیاز کشت مجاز و مصارف صنعتی و غذائی بفروشند .

ماده ۷- بهای فروش تریاک بنابه پیشنهاد وزارت اصلاحات ارضی و تعاون روستائی و تصویب هیأت وزیران تعیین میگردد و در مورد تعیین بهای فروش تریاکهائی که در اجرای مقررات مربوط وسیله وزارت بهداری فروخته شد و میشود و به پیشنهاد وزیر بهداری و تصویب هیأت دولت تصمیم لازم اتخاذ خواهد شد .

ماده ۸- توزیع و فروش تریاک برای مصرف داخلی بر اساس مقررات آئین نامه اجرائی ماده ۳ قانون کشت محدود خشخاش و صدور تریاک مصوب ۱۳۴۸/۶/۳۰ میباشد .

وزارت بهداشتی کارتهای سهمیه را در سه نسخه تهیه و یک نسخه از آنرا جهت اطلاع و تطبیق با صورت فروشی که توسط عاملین فروش تسلیم میشود به سازمان ارسال خواهد داشت .

ماده ۹ - تعیین عامل فروش تریاک در حدود احتیاج و در هر محل با سازمان خواهد بود . سازمان مکلف است در درجه اول بداروخانه ها عاملیت بدهد .

ماده ۱۰ - هر عامل فروش برای تحویل گرفتن سهمیه خود موظف است که معادل بهای سهمیه سپرده ای نقداً بحساب سازمان نزد یکی از شعب یا نمایندگیهای بانک تعاون کشاورزی ایران بسپارد و رسید دریافتی از بانک را برای تحویل گرفتن سهمیه به سازمان تسلیم دارد .

سازمان مجاز است که سپرده مذکور را پس از فروش سهمیه بمعتادان در قبال بهای سهمیه تحویل شده برداشت و حساب سپرده را واریز نماید .

ماده ۱۱ - برداشت از حسابهای سازمان که وسیله خزانهداریکل در شعب و نمایندگی های بانک تعاون کشاورزی ایران افتتاح میشود با امضای رئیس و ذیحساب سازمان یا نمایندگان معرفی شده از طرف آنان مجاز است .

ماده ۱۲ - سال مالی سازمان از اول فروردین هر سال آغاز و در آخر اسفند همان سال خاتمه مییابد اولین سال مالی سازمان از تاریخ تشکیل شروع میشود .

ماده ۱۳ - سازمان ترازنامه و حساب سود و زیان سالانه را حداکثر تا آخر خرداد ماه سال بعد تهیه و پس از امضای ذیحساب و رئیس سازمان و رسیدگی و اظهار نظر وزارت دارائی برای تصویب وزیر اصلاحات ارضی و تعاون روستائی ارسال مینماید .

ماده ۱۴ - حساب ماهانه و یک نسخه از اسناد هزینه و همچنین ترازنامه

مصوب سازمان وسیله ذیحساب برای تمرکز و نگاهداری بوزارت دارائی ارسال خواهد شد .

ماده ۱۵ - هشتاد درصد (۸۰٪) از وجوه حاصل از تفاوت بهای تمام شده و فروش تریاک پس از وضع کلیه مخارج برای تأمین هزینه معالجه معتادان در اختیار وزارت بهداشت و ۲۰٪ در اختیار وزارت اصلاحات ارضی و تعاون روستائی گذارده خواهد شد تا برابر آئین نامه هائی که بتصویب هریک از وزرای مربوط خواهد رسید بمصرف برسد .

اصلاحات بعدی آئین نامه های مزبور نیز پس از تصویب وزرای مربوط لازم الاجرا خواهد بود .

ماده ۱۶ - مقررات مربوط بامور مالی و همچنین معاملات سازمان (باستثنای خرید شیر و فروش تریاک) به پیشنهاد سازمان و موافقت وزارت دارائی و تصویب وزیر اصلاحات ارضی و تعاون روستائی تعیین میگردد .

آئین نامه فوق مشتمل بر شانزده ماده و یک تبصره در اجرای تبصره ۳ قانون اجازه معاملات تریاک و کمک بدرمان معتادان در جلسات ۱۴ و ۱۹ و ۲۳ آبان ماه ۱۳۴۹ بترتیب بتصویب کمیسیونهای بهداشتی ، دارائی و اصلاحات ارضی و تعاون روستائی مجلس شورای ملی و در جلسات نهم و یازدهم آذرماه و سوم دیماه یک هزار و سیصد و چهل و نه شمسی بتصویب کمیسیونهای بهداشتی ، اصلاحات ارضی و تعاون روستائی و دارائی مجلس سنا رسیده است .

رئیس مجلس سنا - جعفر شریف امامی

قانون برقراری مستمری درباره وراثت قانونی یک نفر کارشناس کشت توتون

مصوب ۱۳۴۹/۱۰/۷

ماده واحده - وزارت تولیدات کشاورزی و مواد مصرفی مجاز است ماهیانه مبلغ پنجهزار ریال معادل نصف حقوق دریافتی زمان حیات مرحوم کنستانتین الکسو پولوس (Constantine Alexopaulos) کارشناس سابق کشت توتون شرکت دخانیات ایران را از تاریخ ۴۶/۱/۲۲ (یکروز بعد از فوت) بعنوان مستمری درباره وراثت قانونی متوفی برقرار و بارعایت مواد مربوط بحقوق وظیفه وراثت مندرج در قانون استخدام کشوری مصوب خرداد ماه ۱۳۴۵ و مقررات بعدی آن از محل اعتبار بودجه شرکت مزبور بپردازد .

قانون فوق مشتمل بر یک ماده پس از تصویب مجلس شورای ملی در جلسه روز یکشنبه ۱۳۴۹/۸/۲۴ در جلسه روز دوشنبه هفتم دیماه یک هزار و سیصد و چهل و نه شمسی بتصویب مجلس سنارسید .

رئیس مجلس سنا - جعفر شریف امامی

قانون واگذاری مهدهای کودک و مراکز خدمات اجتماعی بانجمن ملی حمایت کودکان و سازمان

ملی رفاه خانواده

مصوب ۱۳۴۹/۱۰/۷

ماده واحده - بوزارت کار و امور اجتماعی اجازه داده میشود آن تعداد و یا آن قسمت از مهدهای کودک و مراکز خدمات اجتماعی خود را که مقتضی بداند بالوازم و اثاث آنها بلاعوض بانجمن ملی حمایت کودکان و سازمان ملی رفاه خانواده واگذار نماید .

قانون فوق مشتمل بر یک ماده پس از تصویب مجلس شورای ملی در جلسه روز یکشنبه ۱۳۴۹/۸/۲۴ در جلسه روز دوشنبه هفتم دیماه یک هزار و سیصد و چهل و نه شمسی بتصویب مجلس سنارسید .

رئیس مجلس سنا - جعفر شریف امامی

ماده ۵ ویک تبصره الحاقی بفصل پنجم آئین نامه معاشها

مصوب ۱۳۴۹/۱۰/۸ کمیسیون بودجه مجلس شورای ملی

ماده ۵- بهریک از درجه داران و افراد کادر ثابت و وظیفه تیپ جاویدان که دوره چتر بازی یا تکاوری را طی نموده یا بنمایند ۵۰۰ ریال و در صورت طی هر دو دوره یک هزار ریال ماهانه پرداخت خواهد شد.

تبصره - درجه داران و افراد کادر ثابت و وظیفه که دوره های مربوطه را با موفقیت طی نموده تا موقعی از این مزایا استفاده مینمایند که در تیپ جاویدان انجام وظیفه نمایند.

ماده و تبصره الحاقی فوق باستناد قانون استخدام نیروهای مسلح شاهنشاهی در تاریخ روز سه شنبه هشتم دیماه یک هزار و سیصد و چهل و نه بتصویب کمیسیون بودجه مجلس شورای ملی رسیده است.

رئیس مجلس شورای ملی - عبدالله ریاضی

قانون اجرای مقررات قانون بازنشسته کردن کارگران سازمانهای غله و قند و شکر در مورد کارگران شرکت سهامی چای ایران

مصوب ۱۳۴۹/۱۰/۱۲

ماده ۱۹۱ حده - شرکت سهامی چای ایران مجاز است مقررات قانون مربوط
ببازنشسته نمودن کارگران سازمانهای غله کشور و قند و شکر مصوب ۱۳۴۳ را
در مورد کارگران خود اجرا نماید .

آن عده از کارگران شرکت سهامی چای که بعد از تصویب قانون مزبور
باز نشسته شده اند از اول سال ۱۳۴۹ مشمول مقررات آن قانون خواهند بود .

قانون فوق مشتمل بر یک ماده پس از تصویب مجلس شورای ملی در جلسه روز
یکشنبه ۱۳۴۹/۸/۱۷ در جلسه روز شنبه دوازدهم دیماه یک هزار و سیصد و چهل و نه
شمسی بتصویب مجلس سنارسید .

رئیس مجلس سنا - جعفر شریف امامی

قانون تبدیل وضع استخدامی یکنفر کارشناس کشت توتون

بصوب ۱۳۴۹/۱۰/۱۲

ماده ۱۱ احده- به وزارت تولیدات کشاورزی و مواد مصرفی اجازه داده میشود آقای ژان ماوروماتیس (Jean Mavromtis) کارشناس کشت توتون شرکت دخانیات ایران را که با کسب مجوز قانونی بعنوان مستخدم تبعه خارجه در کشور ایران مشغول خدمت شده است و در سال ۱۳۴۶ بمشار الیه تابعیت دولت شاهنشاهی ایران اعطاء گردیده است با احتساب کلیه سوابق خدمت طبق مقررات مربوط به تبدیل مستخدمین غیر رسمی مندرج در قانون استخدام کشوری بمستخدم رسمی تبدیل نماید .

قانون فوق مشتمل بر یک ماده پس از تصویب مجلس شورای ملی در جلسه روز یکشنبه ۱۳۴۹/۸/۲۴ در جلسه روز شنبه دوازدهم دیماه یک هزار و سیصد و چهل و نه شمسی بتصویب مجلس سنارسید .

رئیس مجلس سنا - جعفر شریف امامی

قانون واگذاری اثاثه ولوازم فنی بشرکتها وسازمانهای تابع وزارت آب و برق

مصوب ۱۳۴۹/۱۰/۱۳

ماده ۱۰ احده - وزارت آب و برق میتواند آن قسمت از اثاثه ولوازم فنی و ماشین آلات ادارات آبیاری استانها و شهرستانها را که در اجرای قانون آب و نحوه ملی شدن آن مورد نیاز سازمانها و شرکتهای آب و برق منطقه ای باشد ، همچنین ماشین آلات مورد نیاز شرکت سهامی سد و تأسیسات آبیاری را که از محل اعتبارات عمومی یا طرحهای مستمر خریداری شده است بسازمانها و شرکتهای مذکور واگذار کند. بهای ماشین آلات ولوازم و اثاثه ولوازم فنی مذکور توسط ارزیاب رسمی دادگستری تعیین و بصرمایه شرکتها و سازمانهای مذکور افزوده می شود .

قانون فوق مشتمل بر یک ماده پس از تصویب مجلس سنا در جلسه فوق العاده روز دوشنبه ۱۳۴۹/۴/۱۶ در جلسه روز یکشنبه سیزدهم دیماه یک هزار و سیصد و چهل و نه مورد تصویب مجلس شورای ملی قرار گرفت .

رئیس مجلس شورای ملی - عبدالله ریاضی

قانون اصلاح قانون حفظ امنیت اجتماعی

مصوب ۱۳۴۹/۱۰/۱۳

ماده واحد - مقررات زیر بقانون حفظ امنیت اجتماعی الحاق میشود :

الف - عبارت زیر بماده ۱ قانون حفظ امنیت اجتماعی اضافه میشود:
اگر در حوزة فرمانداری ، دادگاه شهرستان یا شهربانی تأسیس نشده باشد دادرس علی البدل دادگاه بخش بجای دادستان و نماینده شهربانی استان یا فرمانداری کل بجای رئیس شهربانی در کمیسیون شرکت خواهند کرد :

ب - عبارت زیر بقسمت اخیر بند «ب» ماده (۲) اضافه میشود .
کسانیکه بعمل قاچاق کالاهای گمرکی و همچنین کسانیکه باتهیة وسایل و ایجاد امکانات به همکاری با مرتکبین قاچاق این نوع کالاها شهرت و معروفیت داشته باشند در صورتیکه مشمول مقررات جزائی دیگری نباشند مشمول مقررات این قانون خواهند بود .

ج - تبصره های زیر بماده ۳ قانون حفظ امنیت اجتماعی اضافه میشود:
تبصره ۱ - کسانیکه بموجب حکم مراجع قضائی یا کمیسیون مذکور در ماده یک این قانون مکلف به اقامت در نقطه معین شده یا از اقامت در نقطه یا نقاط معین ممنوع شده اند هر گاه قبل از خاتمه مدت محکومیت از محل مزبور خارج یا بمحل ممنوع بروند پس از اعلام مراتب از طرف مراجع انتظامی وثبوت تخلف بحکم

مرجع صادر کننده حکم اولی تمام یا قسمتی از بقیه مدت محکومیت آنان تبدیل ببازداشت خواهد شد و در این صورت مدت بازداشت مزبور که برای هر بار تخلف محکوم علیه از مقررات این تبصره نباید از سه ماه تجاوز کند جزو مدت محکومیت آنان به اقامت اجباری یا ممنوعیت از اقامت در نقطه یا نقاط معین محسوب میشود و بهر صورت مدت بازداشت نباید بیش از بقیه مدت توقف اجباری باشد. این قبیل بازداشت ها که قابل تبدیل به جزای نقدی نخواهد بود آثار تبعی کیفری ندارد.

رأی مرجع قضائی یا تصمیم کمیسیون امنیت اجتماعی مبنی بر بازداشت متهم طبق ماده ۴ قابل اعتراض و رسیدگی پژوهشی در دادگاه استان است حکم دادگاه استان در این مورد قطعی خواهد بود در صورتیکه رأی مرجع قضائی یا تصمیم کمیسیون امنیت اجتماعی مورد تأیید دادگاه استان قرار نگیرد متهم فوراً آزاد میشود و بقیه مدت محکومیت در باره او اجرا خواهد شد در این صورت مدتی که متهم بازداشت بوده جزو محکومیت او با اقامت اجباری یا ممنوعیت از اقامت در نقطه یا نقاط معین احتساب میشود.

تبصره ۲ - طرز اجرای حکم و نحوه اعزام این نوع محکومین و مراقبت آنان در محل اجراء و تأمین هزینه های مربوط بموجب آئین نامه ای که بتصویب وزارتین دادگستری و کشور خواهد رسید تعیین میشود.

د - تبصره زیر بماده ۴ قانون حفظ امنیت اجتماعی اضافه میشود :

تبصره - در صورتیکه بعلت صدور دستور اجرای موقت و اعزام متهم بنقاط مورد حکم حضور او در دادگاه متعسر باشد دادگاه استان بوسائل مقتضی بمشارالیه اخطار میکند که ظرف مدت ده روز از تاریخ رؤیت اخطار به نسبت به تعیین و معرفی وکیل یا ارسال

قانون اصلاح قانون حفظ امنیت اجتماعی

لایحه دفاعیه خود اقدام نماید و هرگاه پس از مدت سی روز از تاریخ رؤیت
اخطاریه پاسخ متهم نسبت بمعرفی وکیل یا لایحه دفاعیه او بدادگاه واصل نشد
دادگاه باتوجه به محتویات پرونده رأی مقتضی صادر خواهد کرد .

قانون فوق مشتمل بر يك ماده پس از تصویب مجلس سنا در جلسه روز
چهارشنبه ۱۳۴۹/۹/۱۸ ، در جلسه روز یکشنبه سیزدهم دیماه یکهزار و سیصد و
چهل و نه بتصویب مجلس شورای ملی رسیده است :

رئیس مجلس شورای ملی - عبدالله ریاضی

قانون موافقتنامه همکاری اقتصادی ،
صنعتی و فنی بین دولت شاهنشاهی ایران
و دولت پادشاهی بلژیک

مصوب ۱۳۴۹/۱۰/۱۳

ماده واحد- بدولت اجازه داده میشود موافقتنامه همکاری اقتصادی ،
صنعتی و فنی مشتمل بر ۹ ماده که در تاریخ بیست و یکم اسفندماه ۱۳۴۸ بین دولت
شاهنشاهی ایران و دولت پادشاهی بلژیک بامضاء رسیده است اجرا نماید .
قانون فوق مشتمل بر یک ماده و متن موافقتنامه ضمیمه پس از تصویب
مجلس سنا در جلسه روز دوشنبه ۱۳۴۹/۹/۲۳ در جلسه روز یکشنبه سیزدهم دیماه
یکهزار و سیصد و چهل و نه بتصویب مجلس شورای ملی رسیده است .
رئیس مجلس شورای ملی- عبدالله ریاضی

موافقتنامه همکاری اقتصادی ، صنعتی و فنی بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت پادشاهی بلژیک

دولت شاهنشاهی ایران و دولت پادشاهی بلژیک با ابراز تمایل بتوسعه روابط اقتصادی دوجانبه در حدود قوانین و مقررات و سیاست اقتصادی معتبر در موارد زیر با هم توافق نمودند :

ماده ۱- طرفین همکاری در زمینه های اقتصادی ، صنعتی و فنی را متقابلاً تشویق خواهند کرد .

ماده ۲- طرفین برای تحقق هدفهای پیش بینی شده در ماده ۱ تسهیلات کافی در موارد زیر بوجود خواهند آورد :

الف - انعقاد قراردادهای خاص با مؤسسات رسمی دولتی یا مؤسسات خصوصی درباره طرحهایی که در زمینه های پیش بینی شده در ماده ۱ به آن اشاره شده است .

ب - همکاری در تنظیم طرحهای صنعتی و یا طرحهای مربوط به زیر بنا و ایجاد تأسیسات از هر نوع .

ج - ایجاد سازمان های کارآموزی در مؤسسات صنعتی و همچنین اعطای بورسهای تحصیلی در مؤسسات آموزشی .

موافقتنامه همکاری اقتصادی، صنعتی و فنی بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت پادشاهی بلژیک

د - مبادله کارشناسان و مشاورین .

ه - مبادله تجارب و فنون تخصص و هر نوع مدارك مربوط به این امور .

ماده ۳- بدین منظور در راه انجام و تحقق طرحهای مربوط به همکاریهای پیشبینی شده در مواد ۲۹ طرفین موافقتنامه بویژه با اعطاء مجوزهای اداری و تسهیلات لازم روابط دو کشور را در زمینه برنامههای اقتصادی یا مالی تشویق خواهند کرد .

ماده ۴- همکاری پیشبینی شده در مواد قبلی با توجه به برنامههای توسعهای که ممکن است هر يك از طرفین تنظیم نمایند بعمل خواهد آمد .

ماده ۵- کمیسیون مشترکی ایجاد شده است که حداقل سالی یکبار بنا به تقاضای یکی از طرفین تشکیل جلسه خواهد داد . محل تشکیل این جلسات به تناوب در بروکسل و تهران خواهد بود .

در خارج از جلسات کمیسیون مشترك ترتیب تماسهای دیگرین طرفین موافقتنامه از راههای عادی دیپلماتیک داده خواهد شد .

ماده ۶- کمیسیون مشترك پیشنهاداتی درباره اجرای صحیح موافقتنامه حاضر بمقامات هر يك از طرفین خواهد داد و میتواند در صورت لزوم ترتیب انعقاد قراردادهای خاص را که در ماده ۲ پیشبینی شده است بدهد .

ماده ۷- در صورت لزوم نمایندگان سازمانها و مجامع و یا مؤسسات ذینفع میتوانند بعنوان کارشناس برای شرکت در بعضی امور کمیسیون مشترك دعوت شوند .

موافقتنامه همکاری اقتصادی، صنعتی و فنی بین دولت شاهنشاهی ایران و پادشاهی بلژیک

اگر کمیسیون مفید تشخیص بدهد میتواند همچنین گروههای تحقیق را مأمور مطالعه يك يا چند مسئله خاص نماید .

ماده ۸- موافقتنامه حاضر بلافاصله بعد از مبادله اسناد آن توسط طرفین و انجام تشریفات مقرر در قوانین هریک از دو کشور طرف موافقتنامه قابل اجرا خواهد گردید .

ماده ۹- موافقتنامه حاضر برای مدت نامحدودی منعقد شده است و هریک از طرفین میتوانند فسخ آنرا اعلام نمایند در این صورت این موافقتنامه ششماه پس از تاریخ این اعلام فسخ و از درجه اعتبار ساقط خواهد شد . معذلك اعتبار تعهداتی که طرفین موافقتنامه قبلاً بعهده گرفته اند و بهنگام اعلام فسخ معتبر بوده است بقوت خود باقی خواهد ماند .

باتوجه بمراتب فوق امضاء کنندگان زیر که اختیارات کافی در این مورد داشته اند موافقتنامه حاضر را امضاء کرده اند .

در تاریخ ۱۲ مارس ۱۹۷۰ در دونسخه تنظیم گردید که هر دونسخه متساویاً معتبر میباشد .

از طرف دولت شاهنشاهی ایران   از طرف دولت پادشاهی بلژیک
هوشنگ انصاری- وزیر اقتصاد   مارک تی منزسفر دولت پادشاهی بلژیک
موافقتنامه فوق مشتمل بر ۹ ماده منضم به قانون موافقتنامه همکاری اقتصادی ، صنعتی و فنی بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت پادشاهی بلژیک می باشد .

رئیس مجلس شورای ملی - عبدالله ریاضی

آئین نامه اجرائی تبصره يك ماده واحده قانون تشكيل اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران

مصوب ۴۹/۱۰/۱۴ کمیسیون مشترك اقتصاد مجلسین

فصل اول - وظایف اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران

- ماده ۱- وظایف اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران بقرار زیر است:
- الف- ایجاد هماهنگی و همکاری بین بازرگانان و صاحبان صنایع و معادن.
- ب- همکاری با دستگاههای دولتی و سازمانهای وابسته بدولت و یاتحت نظارت آن و شهرداریها در مورد تهیه لوایح و سایر مقرراتی که با امور بازرگانی و صنایع و معادن ارتباط دارد از طریق اظهار نظر مشورتی.
- ج- انجام مطالعات لازم برای پیشرفت و توسعه امور بازرگانی و صنعتی و معدنی کشور.
- د- کوشش در رفع اختلافات و دعاوی بازرگانان و صاحبان صنایع و معادن و احیاناً مصرف کنندگان و همچنین قبول حکمیت و کارشناسی.
- ه- اقدام به تشکیل و اداره نمایشگاههای بازرگانی و صنعتی و معدنی و تشویق بازرگانان و صاحبان صنایع و معادن شرکت در نمایشگاههای مملکتی و بین المللی.
- و- تشکیل کنفرانسها و کنگره ها و شرکت در مجامع اقتصادی و بازرگانی

و صنعتی و معدنی در سطح مملکتی ، منطقه ای و بین المللی با موافقت وزارت اقتصاد .

ز - تماس و همکاری با سازمانهای مشابه در کشورهای دیگر .

ح - راهنمایی و تشریک مساعی لازم با بازرگانان و صاحبان صنایع و معادن مخصوصاً در امور مربوط بمديريت و برنامه ریزی برای بهبود تولید و توزیع و بازاریابی کالاهای صادراتی .

ط - کوشش در ایجاد تخصص در رشته های مختلف بازرگانی و صنعتی و معدنی .

ی - کوشش در ایجاد و توسعه آموزشگاههای حرفه ای و تخصصی متناسب با احتیاجات کشور و تربیت کارشناسان لازم برای رشته های بازرگانی و صنعتی و معدنی و تهیه وسائل اعزام کارآموزان بخش خصوصی رشته های مزبور بخارج از کشور و همچنین ایجاد و اداره مؤسساتی که کمک بتحقیق و پیشرفت امور بازرگانی و صنایع و معادن مینمایند و همکاری در اجرای مقررات قانون کارآموزی و همچنین همکاری با دانشگاهها و مؤسسات علمی تحقیقاتی .

ک - کوشش در ترویج بورس سهام و اوراق قرضه شرکت های سهامی عام .

ل - تهیه و تصویب طرح سازمان اداری و مقررات استخدامی و مالی و بیمه و بهداشت و صندوق تعاونی کارکنان اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران و تشریک مساعی باشعب اتاق در این زمینه .

م - تأمین احتیاجات مالی شعب اتاق از محل منابع مالی مذکور در تبصره ۳ قانون تشكيل اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران در حدود مقررات

آئین نامه اجرائی تبصره يك ماده واحده قانون تشكيل اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران

آئین نامه مالی مربوط که بوسیله اتاق تهیه و با تصویب وزارت اقتصاد بموقع اجرا گذارده خواهد شد .

ن - انجام سایر اموری که در حدود وظایف کلی اتاق برای توسعه اقتصاد کشور مفید تشخیص داده شود .

س - صدور کارت عضویت طبق آئین نامه اتاق .

تبصره - وظایف مربوط به اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران در سطح محلی، بعهدہ شعب اتاق میباشد که مستقلاً در حوزہ فعالیت خود انجام میدهند .

فصل دوم - عضویت

ماده ۲- اشخاص حقیقی یا حقوقی مذکور در این ماده باید بعضویت اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران در آیند :

الف - کلیه اشخاصی که بموجب قانون بازرگان شناخته میشوند و اتحادیه ها و سندیکاهای کارفرمایی مربوط بآنها.

ب - اشخاصی که دارای شرایط زیر باشند :

۱- بامور بازرگانی یا صنعتی یا معدنی اشتغال داشته باشند .

۲- تبعه ایران بوده و یا مشمول ماده ۸ قانون تشویق صادرات و تولید مصوب ۱۴ اسفند ۱۳۳۳ باشند .

۳- نام آنها در دفتر ثبت اسامی بازرگانان و یا دفتر ثبت اسامی شرکتها در اداره ثبت اسناد محل ثبت شده باشد .

فصل سوم - ارکان اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران و شعب آن

ماده ۳- ارکان اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران و شعب آن عبارت است از :

الف - هیأت نمایندگان .

ب - هیأت رئیسه .

الف - هیأت نمایندگان:

ماده ۴- تعداد اعضای هیأت نمایندگان اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران بشرح زیر خواهد بود که از بین نمایندگان منتخب هریک از شعب اتاق در اولین جلسه شعبه اتاق برای مدت چهار سال انتخاب و به اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران معرفی میشوند :

شعب اتاق که کمتر از ۲۰۰ نفر عضو دارند یک نفر نماینده .

شعب اتاق که بیش از ۲۰۰ نفر عضو دارند برای هر ۲۰۰ نفر عضو یک نفر نماینده .

ماده ۵- تعداد اعضای هیأت نمایندگان شعب اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران بشرح زیر خواهد بود که از بین بازرگانان و صاحبان صنایع و معادن و خدمات مربوط که عضو اتاق محل هستند از طرف اعضاء اتاق همان محل برای مدت چهار سال انتخاب میشوند .

الف - شعب اتاق تا ۵۰ عضو ۱۰ نفر نماینده

ب - شعب اتاق تا ۱۰۰ عضو ۱۲ نفر نماینده

ج - شعب اتاق تا ۲۰۰ عضو ۱۵ نفر نماینده

د - شعب اتاق تا ۵۰۰ عضو ۲۰ نفر نماینده

ه - شعب اتاق بیش از ۵۰۰ عضو ۴۵ نفر نماینده

ماده ۶- در هر شهرستان که تعداد بازرگانان و صاحبان صنایع و معادن

و خدمات مربوط به ۲۵ نفر برسد شعبه اتاق با تصویب اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران در آن محل تشکیل خواهد گردید .

در شهرستانهایی که تعداد افراد مذکور از ۲۵ نفر کمتر باشد آن افراد میتوانند عضویت نزدیکترین شعبه اتاق را بپذیرند و در این صورت در انتخابات آن شهرستان شرکت خواهند نمود .

ماده ۷ - برای انتخاب نمایندگان شعب اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران با اعلام و نظارت وزارت اقتصاد انجمنی مرکب از یک نفر نماینده آن وزارت و چهار نفر نماینده اتاق بازرگانی و صنایع و معادن تشکیل میشود . انجمن بوسیله آگهی حداقل در یکی از جراید کثیرالانتشار تاریخ شروع و ایام اخذ رأی و تعداد اعضاء هیئت نمایندگان شعب اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران را با اطلاع اعضاء اتاق محل خواهد رسانید .

ماده ۸ - پس از انقضای مدت اخذ آراء انجمن بلافاصله استخراج آراء نموده و نتیجه انتخابات و اسامی منتخبین را بوزارت اقتصاد اعلام خواهد داشت . مدت انتخابات از تاریخ آگهی تا تاریخ اعلام اسامی حائزین اکثریت از یکماه نباید تجاوز نماید .

تبصره - اعتراضات بانتخابات ظرف سه روز از تاریخ اعلام رأی باید تسلیم انجمن شود و انجمن مکلف است ظرف سه روز با اعتراضات وارده رسیدگی و نظر خود را اعلام نماید و این نظر قطعی خواهد بود .

ماده ۹ - اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران مکلف است ظرف يك سال از این تاریخ آئین نامه ای برای اینکه انتخابات دوره های آتی اتاق از طریق

آئین نامه اجرایی تبصره يك ماده واحده قانون تشکیل اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران

اتحادیه ها و سندیکاهاى بازرگانى و صنعتى و معدنى و خدمات مربوطه انجام شود تهیه و بوزارت اقتصاد تسليم نماید .

ماده ۱۰ - وظایف هیأت نمایندگان اتاق بازرگانى و صنایع و معادن ایران و شعب آن عبارتست از :

۱- انتخاب اعضاء هیأت رئیسه .

۲- انتخاب اعضاء کمیسیونها .

۳- مطالعه و اظهار نظر درباره گزارشهای هیأت رئیسه و تصویب آئیننامه های اتاق .

۴- بررسی و تصویب بودجه و ترانزنامه اتاق .

ماده ۱۱ - جلسات هیأت نمایندگان اتاق و شعب آن با حضور حداقل نصف بعلاوه يك نمایندگان حاضر در محل تشکیل و رسمیت مییابد .

تبصره - هیأت های نمایندگان شعب اتاق در امور مربوط بحوزه خود میتوانند مستقلاً تصمیمات لازم را اتخاذ نمایند .

ب - هیأت رئیسه :

ماده ۱۲ - هیأت رئیسه اتاق بازرگانى و صنایع و معادن ایران از ۷ نفر تشکیل میشود که عبارتند از :

رئیس ، ۴ نفر نایب رئیس ، یک نفر خزانه دار و یک نفر منشی که در اولین جلسه هیأت نمایندگان اتاق ازین آنان برای مدت چهار سال انتخاب میگردند .
تبصره - اتاق بازرگانى و صنایع و معادن ایران دارای یک نفر دبیر کل به انتخاب رئیس اتاق خواهد بود که زیر نظر او انجام وظیفه مینماید .

ماده ۱۳ - هیأت رئیسه هریک از شعب اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران از پنج نفر تشکیل میشود که عبارتند از:

رئیس ، دونفر نایب رئیس ، یک نفر خزانه دار ، و یک نفر منشی که در اولین جلسه هیأت نمایندگان شعبه اتاق از بین آنان برای مدت چهار سال انتخاب میشوند .

ماده ۱۴ - وظایف هیأت رئیسه اتاق و شعب آن عبارتست از:

۱- اداره امور اتاق و اجرای مصوبات هیأت نمایندگان .

۲- تهیه و تنظیم برنامه کلی کار اتاق .

۳- تهیه و تنظیم گزارشهای مربوط به فعالیتهای اتاق .

۴- تهیه و تنظیم طرحهای سازمانی و مالی و استخدامی و آئین نامه های مربوط و اجرای آنها پس از تصویب نمایندگان اتاق .

۵- تهیه و تنظیم بودجه اتاق و اجرای آن پس از تصویب هیأت نمایندگان .

تبصره ۱ - تصویب بودجه هریک از شعب اتاق با هیأت نمایندگان آن شعبه و منوط بتأیید هیأت رئیسه اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران خواهد بود .

تبصره ۲ - وظایف هیأت رئیسه اتاق در سطح مملکتی و وظایف هیأت رئیسه شعب اتاق در سطح محلی خواهد بود .

تبصره ۲ - کلیه اختیارات اجرائی اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران اعم از اداری یا مالی در حدود آئین نامه ها و بودجه و برنامه های مصوب اتاق بعهده رئیس اتاق خواهد بود .

ماده ۱۵ - هرگونه اصلاح یا تغییر مواد این آئین نامه بنا به پیشنهاد وزارت اقتصاد و تصویب کمیسیون مشترك اقتصاد مجلسین خواهد بود .

لایحه قانونی طریقه رفع مشکلات پیش‌بینی نشده در قانون ومقررات اصلاحات ارضی

آئین‌نامه فوق‌مشمول برپانزده ماده وهفت تبصره در اجرای تبصره يك ماده واحده قانون تشکیل اتاق بازرگانی و صنایع ومعادن ایران در جلسه روز دوشنبه چهاردهم دیماه یکهزار و سیصد و چهل ونه شمسی بتصویب کمیسیون مشترك اقتصاد مجلسین رسیده است .

رئیس مجلس شورای ملی
عبداللہ ریاضی

رئیس مجلس سنا
جعفر شریف‌امامی

لایحه قانونی طریقه رفع مشکلات پیش‌بینی نشده در قوانین و مقررات اصلاحات ارضی

مصوب ۱۴/۱۰/۱۳۴۹ کمیسیون اصلاحات ارضی و تعاون روستائی مجلسین

ماده ۱- املاک مشمول مرحله اول قانون اصلاحی قانون اصلاحات ارضی که از تاریخ تصویب قانون اجازه امضای اسناد فروش و قبوض مربوط به انتقال املاک مشمول مرحله اول قانون اصلاحات ارضی وسیله وزارت اصلاحات ارضی و تعاون روستائی بقائم مقامی زارعین مستنکف «مصوب ۱۲/۳/۴۸» بدولت منتقل شده یا بشود و زارعین از امضای اسناد انتقال خودداری نمایند، مشمول مقررات قانون مذکور می‌باشد. در صورتیکه زارعین ذیربط ظرف سه ماه از تاریخ اخطار کتبی اداره اصلاحات ارضی و تعاون روستائی محل برای امضای اسناد و قبوض مربوط و یا اعلام عدم تمایل خویش در مورد خریدن حق‌های زراعتی با ادارات فوق مراجعه و اقدام نکنند طبق مقررات قانون مذکور با آنان رفتار خواهد شد.

ماده ۲- در مواردیکه وزارت اصلاحات ارضی و تعاون روستائی مکلف است در اجرای قوانین و مقررات اصلاحات ارضی اوراق اسناد و قبوض و دفاتر انتقال املاک را بقائم مقامی مستنکفین امضاء کند وزارت مزبور میتواند حق التحریر دفاتر اسناد رسمی را از محل اعتباراتی که در بودجه وزارتخانه و طرح کمک‌باجرای قانون اصلاحات ارضی پیش‌بینی شده یا بشود پرداخت نماید در این صورت وجوه پرداختی را در مورد مالکین مستنکف از محل قبوض اقساطی زارعین و در مورد زارعین مستنکف طبق قوانین و مقررات مربوط از آنان وصول و بدرآمد دولت منظور کند.

ماده ۳- در مورد املاک مجهول‌المالک و یا املاکی که تقاضای ثبت نشده

لایحه قانونی طریقه رفع مشکلات پیش‌بینی نشده در قانون و مقررات اصلاحات ارضی

و به ثبت نرسیده است و برطبق قوانین و مقررات اصلاحات ارضی خریداری و بزارعان منتقل شده یا بشود و همچنین املاکی که باستناد ماده (۶) قانون تقسیم و فروش املاک مورد اجاره بزارعین مستأجر فروخته میشود. در صورتیکه منتقل الیه (زارعان خریدار) رأساً درخواست ثبت نمایند ادارات ثبت مکلفند از مالکین اولیه‌ای که قبوض و وجوه و دستورپرداختهای این قبیل املاک بنام آنها تودیع شده است، طبق مقررات مربوط بمنظور احراز مالکیت سابق آنان تقاضای ثبت را پذیرفته و تشریفات ثبتی را بنام زارعین انتقال گیرنده ملک ادامه دهند.

ماده ۴ - در صورتیکه تا تاریخ تقدیم این قانون زارعین املاک مشمول قوانین اصلاحات ارضی حقیقه یا دسترنج زراعتی و سایر حقوق زارعانه خود را با تنظیم سند رسمی در دفاتر اسناد رسمی بزارع دیگری منتقل کرده باشند، زارع انتقال گیرنده در اجرای قانون تقسیم و فروش املاک مورد اجاره بزارعین مستأجر قائم مقام قانونی زارع فروشنده خواهد بود و در مواردی نیز که زارعین با رعایت حدنصاب ماده ۴۵ آئین نامه اصلاحات ارضی مصوب ۳/۵/۴۳ کمیسیون خاص مشترک مجلسین حقوق خود را بشرح فوق بمالکین مربوط منتقل کرده باشند اسناد مسلم این قبیل انتقالات ملک عمل خواهد بود.

لایحه قانونی فوق مشتمل بر چهار ماده باستناد تبصره یک قانون تمدید مهلت و مواعد مختلف مقرر در قانون تقسیم و فروش املاک مورد اجاره بزارعین مستأجر در موارد خاص در جلسه روز یکشنبه ۲۹/۹/۱۳۴۹ بتصویب کمیسیون اصلاحات ارضی و تعاون روستائی مجلس شورای ملی و در جلسه روز دوشنبه چهاردهم دیماه یک هزار و سیصد و چهل و نه شمسی بتصویب کمیسیون اصلاحات ارضی و تعاون روستائی مجلس سنا رسیده است. رئیس مجلس سنا - جعفر شریف امامی

اصلاح ماده ۱۰ آئین نامه فوق العاده و هزینه سفر و سایر مزایای افسران و کارمندان نیروهای مسلح شاهنشاهی و ژاندارمری

مصوب ۱۳۴۹/۱۰/۱۵ کمیسیونهای نظام و بودجه مجلسین

ماده ۱۰ - درجه و سیله مسافرت مأمورین بشرح زیر تعیین میگردد :

۱ - افراد کادر ثابت و وظیفه و گروهبانان - درجه ۳ کشتی یا درجه ۳ راه آهن و یا درجه تورست هواپیما .

۲ - استواران - افسریاران - ستوان یاران - همافران ، درجه ۲ کشتی یا درجه ۲ راه آهن یا درجه تورست هواپیما .

۳ - افسران جزء - درجه ۱ کشتی یا درجه ۱ راه آهن یا درجه تورست هواپیما .

۴ - امراء و افسران ارشد - درجه لوکس کشتی یا درجه لوکس راه آهن و برای مسافرت هوایی افسران ارشد و مقامات سرتیپی و سرلشگری و سپهبدی از بلیط درجه تورست و مقامات ارتشبدی از بلیط درجه ۱ هواپیما استفاده خواهند نمود .

اصلاح فوق باستناد ماده ۱۲۳ قانون استخدام نیروهای مسلح شاهنشاهی در جلسات سه شنبه ۱۷ و یکشنبه ۲۲ آذرماه ۱۳۴۹ به ترتیب بتصویب کمیسیونهای نظام و بودجه مجلس شورای ملی و در جلسات چهارشنبه نهم و سه شنبه پانزدهم دیماه یک هزار و سیصد و چهل و نه شمسی بتصویب کمیسیونهای جنگ و بودجه مجلس سنا رسیده است .
رئیس مجلس سنا - جعفر شریف امامی

قانون محاسبات عمومی

فصل اول - تعاریف

بصوب ۱۳۴۹/۱۰/۱۵

ماده ۱۵ - بودجه کل کشور برنامه مالی دولت است که برای يك سال مالی تهیه و حاوی پیش بینی درآمدها و سایر منابع تأمین اعتبار و برآورد هزینه ها برای انجام عملیاتی که منجر به وصول به هدف های دولت میشود بوده و از سه قسمت تشکیل میشود .

۱ - بودجه عمومی دولت که شامل اجزاء زیر است :

الف - بودجه عادی برای وزارتخانه ها و مؤسسات دولتی - این بودجه شامل اعتباراتی نیز خواهد بود که مستقیماً مربوط بوظایف يك وزارتخانه یا مؤسسه دولتی نیست و تحت عنوان خاص منظور میگردد .

ب - بودجه عمرانی برای اجرای برنامه های عمرانی .

۲ - بودجه شرکت های دولتی .

۳ - بودجه مؤسساتی که تحت عنوانی غیر از عناوین فوق در بودجه کل کشور

منظور میشود .

ماده ۲۵ - وزارتخانه واحد سازمانی مشخصی است که بموجب قانون باین

عنوان شناخته شده است .

ماده ۳- مؤسسه دولتی واحد سازمانی مشخصی است که بموجب قانون ایجاد و به وسیله دولت اداره میشود.

ماده ۴- شرکت دولتی واحد سازمانی مشخصی است که با اجازه قانون بصورت شرکت ایجاد شود و بیش از ۵۰ درصد سرمایه آن متعلق بدولت باشد - هر شرکت تجارتي که از طریق سرمایه گذاری شرکتهای دولتی ایجاد شود مادام که بیش از پنجاه درصد سهام آن متعلق بشرکت های دولتی است شرکت دولتی تلقی میشود.

ماده ۵- سال مالی یکسال شمسی است که از اول فروردین ماه آغاز و پایان اسفند ماه ختم میشود.

ماده ۶- اعتبار عبارت از مبلغی است که برای مصرف یا مصارف معین در بودجه مربوط بتصویب میرسد.

تبصره - اعتبار دیون بلامحل عبارتست از اعتباری که برای پرداخت بدهیهای قابل پرداخت سالهای گذشته وزارتخانه ها و مؤسسات دولتی که در بودجه مربوط اعتباری برای آن منظور نشده است بمصرف میرسد.

ماده ۷- مواد هزینه نوع هزینه رادر داخل بودجه و یا قسمتی از عملیات يك وزارتخانه یا مؤسسه مشخص میکند.

ماده ۸- درآمد عمومی عبارتست از درآمدهای وزارتخانه ها و مؤسسات دولتی و سایر منابع تأمین اعتبار که در بودجه کل کشور تحت عنوان درآمد عمومی منظور میشود.

ماده ۹- درآمد اختصاصی عبارتست از درآمدهایی که بموجب قانون

برای مصرف یا مصارف خاص در بودجه کل کشور تحت عنوان درآمد اختصاصی منظور میگردد .

ماده ۱۰ - درآمد برنامه عبارتست از درآمدها و سایر منابع تأمین اعتبار که برای اجرای برنامه های عمرانی در بودجه عمرانی تحت عنوان درآمد برنامه منظور میشود .

ماده ۱۱ - درآمد شرکتهای دولتی عبارتست از درآمدها و سایر منابع تأمین اعتبار که در بودجه شرکتهای دولتی تحت عنوان درآمد شرکتهای دولتی منظور میگردد .

ماده ۱۲ - تشخیص عبارتست از تعیین و انتخاب کالا و خدماتها و سایر پرداختها که تحصیل یا انجام آنها برای نیل به هدفهای وزارتخانه یا مؤسسه ضروراست .

ماده ۱۳ - تأمین اعتبار عبارتست از تخصیص تمام یا قسمتی از اعتبار برای هزینه معین .

ماده ۱۴ - تعهد عبارت است از الزاماتی بر ذمه دولت ناشی از:

الف - تحویل کالا یا انجام دادن خدمت .

ب - اجرای قراردادها و باریکه رعایت قوانین و مقررات منعقد میشود .

ج - احکام صادر شده از مراجع قانونی و ذیصلاحیت .

د - پیوستن به قراردادهای بین المللی و عضویت در سازمانها یا مجامع بین المللی با اجازه قانون .

ماده ۱۵ - تسجیل عبارت است از تعیین میزان بدهی قابل پرداخت بموجب اسناد مثبت .

ماده ۱۶ - حواله‌سندی است که وسیله وزارتخانه یا مؤسسه دولتی برای پرداخت از محل اعتبارات مربوط عهده ذیحساب در وجه ذینفع صادر میشود.

ماده ۱۷ - درخواست وجه‌سندی است که ذیحساب برای پرداخت حواله‌های صادرشده از محل اعتبارات بودجه عمومی دولت بعهده خزانه در وجه حساب وزارتخانه یا مؤسسه مربوط صادر میکند.

ماده ۱۸ - هزینه عبارتست از پرداخت‌هایی که بذینفع درقبال انجام تعهد و یا بعنوان کمک یا اعانه و هر عنوان دیگری که در بودجه عمومی دولت منظور شده است صورت میگیرد.

ماده ۱۹ - تنخواه گردان خزانه عبارتست از اعتبار بانکی در حساب درآند عمومی نزد بانک مرکزی ایران که بموجب قانون اجازه استفاده از آن بمیزان معین برای رفع احتیاجات نقدی خزانه بوزارت دارائی داده میشود و منتهاتایان سال مالی مورد عمل واریز میشود.

ماده ۲۰ - تنخواه گردان حسابداری عبارتست از وجهی که خزانه از محل اعتبارات مصوب برای انجام بعضی از هزینه‌های سال جاری و تعهدات قابل پرداخت سالهای قبل در اختیار ذیحساب قرار میدهد تا درقبال حواله‌های صادر شده واریز و با صدور درخواست وجه مجدداً دریافت گردد.

ماده ۲۱ - تنخواه گردان پرداخت عبارتست از وجهی که از محل تنخواه گردان حسابداری از طرف ذیحساب برای انجام پاره‌ای هزینه‌های جزئی در اختیار جمعدار قرار میگیرد تا بتدریج که هزینه‌های مربوط انجام میشود اسناد هزینه تحویل و مجدداً وجه دریافت دارند.

ماده ۲۲ - پیش پرداخت عبارتست از پرداختی که از اعتبارات مربوط

طبق احکام و مقررات و قراردادها پیش از انجام تعهد صورت میگیرد .

ماده ۲۳ - علی الحساب عبارتست از پرداختی که بمنظور ادای قسمتی از تعهد صورت میگیرد .

ماده ۲۴ - ذیحساب مأموری است که بموجب حکم وزارت دارائی برای اداره امور حسابداری وزارتخانه یا مؤسسه دولتی و نگاهداری حساب و حفظ اسناد و دفاتر مربوط در مرکز و یا در شهرستان به این سمت منصوب میشود و نیز بعنوان عامل خزانه مسئولیت تحویل و تحول و نگاهداری وجوه و نقدینه های دولتی و سپرده ها و اوراق بهادار را بعهده دارد .

ذیحساب زیر نظر وزیر یا رئیس مؤسسه مربوط وظایف خود را انجام میدهد .

ماده ۲۵ - جمعدار مأموری است که بموجب مقررات باموافقت ذیحساب بحکم وزارتخانه یا مؤسسه مربوط مسئولیت تحویل و تحول و نگاهداری وجوه و نقدینه ها و سپرده ها و اوراق بهادار و اموال وزارتخانه یا مؤسسه کلا یا بعضاً بعهده او واگذار میشود .

فصل دوم - تهیه و تصویب بودجه

ماده ۲۶ - لایحه بودجه کل کشور باید منتهای تا پنجم بهمن ماه هر سال همراه با اطلاعات زیر به امضای نخست وزیر بمجلس شورای ملی تقدیم شود .

۱- مقدمه بودجه شامل توضیحات لازم درباره لایحه بودجه پیشنهادی و آثار و نتایج اجرای آن .

۲- درآمدهای وصول شده و هزینه های انجام شده در سال مالی قبل .

۳- پیش بینی درآمدها و برآورد هزینه های سال جاری .

۴- هر نوع اطلاع دیگری که ضرور تشخیص داده شود .

تبصره - ارقام در آمد منظور شده در بودجه عادی باید بتأیید وزارت دارائی رسیده باشد .

ماده ۲۷ - تصویب بودجه عمرانی طبق مقررات قانون برنامه و تصویب بودجه شرکتهای دولتی و مؤسسات مذکور در بند ۳ ماده ۱ با مراجع صلاحیتدار مربوط خواهد بود .

تبصره ۱ - هرگونه تغییری که در ارقام در آمد و هزینه مصوب بودجه این قبیل شرکتهای و مؤسسات در سال مالی مربوط بعمل آید باید بلافاصله به اطلاع دفتر بودجه و کمیسیون بودجه مجلس شورای ملی برسد .

تبصره ۲ - مراجع صلاحیتدار شرکتهای مجاز نیستند ارقام هزینه بودجه شرکت را بنسبتی تغییر دهند یا اندوخته های شرکت را بمیزانی تعیین کنند که موجب کاهش ارقام بودجه عمومی دولت بابت مالیات و سود سهام شرکت گردد ، مگر باموافقت وزارت دارائی و تصویب کمیسیون بودجه مجلس شورای ملی .

ماده ۲۸ - بودجه شرکتهای دولتی همراه با اظهار نظر مشورتی دفتر بودجه در مراجع صلاحیتدار مربوط مطرح میشود . در صورتیکه اظهار نظر مزبور ظرف یکماه از تاریخ ارسال بودجه بدفتر بودجه اعلام نشود این امر مانع طرح تصویب بودجه در مرجع صلاحیتدار مربوط نخواهد بود .

ماده ۲۹ - هرگاه در جریان سال مالی تغییری در ارقام بودجه عادی ضرور باشد پس از بررسی دفتر بودجه بشرح زیر عمل خواهد شد :

۱ - در صورتیکه تغییر در ارقام متضمن افزایش اعتبار یا تحصیل اعتبار جدید باشد لایحه متمم بودجه تقدیم مجلس شورای ملی خواهد شد .

۲ - در صورتیکه تغییر در ارقام محدود بنقل و انتقال اعتبار در داخل جمع

اعتبارات بودجه باشد لایحه اصلاح بودجه تقدیم مجلس شورای ملی میشود مگر آنکه ضمن بودجه مصوب آنسال مرجع دیگری مقرر شده باشد .

ماده ۳۰ - در موقع تعطیل مجلس شورای ملی که موافق اصل هشتم قانون اساسی معین میشود اعتبارات اضافی و یا فوق العاده موکول بتصویب هیأت وزیران و تأیید دیوان محاسبات است .
ظرف ماه اول افتتاح مجلس شورای ملی لایحه مربوط به اصلاح بودجه باید بمجلس پیشنهاد شود .

فصل سوم - اجرای بودجه بند ۱- درآمد

ماده ۳۱ - پیش‌بینی درآمدها سایر منابع تأمین اعتبار در بودجه کل کشور مجوزی برای وصول از اشخاص تلقی نمی‌گردد و در هر مورد احتیاج بمجاز قانونی دارد .

ماده ۳۲ - وصول درآمدها و استفاده از سایر منابع تأمین اعتبار که در بودجه کل کشور منظور نشده باشد طبق قوانین و مقررات مربوط به خود مجاز است .

ماده ۳۳ - وجوهی که از محل درآمدها و سایر منابع تأمین اعتبار منظور در بودجه عمومی دولت وصول میشود و همچنین درآمدهای شرکت های دولتی به استثنای بانکها و مؤسسات اعتباری و شرکت سهامی بیمه ایران باید بحسابهای خزانه که در بانک مرکزی ایران افتتاح میگردد تحویل شود .
خزانه مکلف است ترتیب لازم را بدهد که شرکتهای دولتی بتوانند بدون هیچگونه قید و شرط از وجوه خود استفاده نمایند .

تبصره - تشخیص مؤسسات اعتباری با شورای پول و اعتبار خواهد بود .

ماده ۳۴ - وجوهیکه وسیله وزارتخانه ها و مؤسسات دولتی بعنوان سپرده و یا وجه الضمان و یا وثیقه و یا نظایر آنها دریافت میگردد باید بحسابهای مخصوصی که از طرف خزانه در بانک مرکزی ایران افتتاح خواهد شد تحویل شود و وجه مزبور پس از سه ماه از تاریخ وصول بحساب مخصوصی در خزانه منتقل می شود .

رد وجوه دریافتی مذکور در فوق طبق مقررات مربوط بخود بعمل می آید .

تبصره - سپرده هایی که در مدت ده سال از تاریخ وصول رد نشده باشد بحساب درآمد عمومی منظور میشود و رد آن مطابق ماده ۴۱ بعمل می آید .

ماده ۳۵ - آئین نامه نحوه اجرای مواد ۳۳ و ۳۴ بوسیله وزارت دارائی تنظیم و ابلاغ خواهد شد .

ماده ۳۶ - متخلف از اجرای مواد ۳۳ و ۳۴ به موجب رأی دیوان محاسبات به انفصال موقت از خدمت در وزارتخانه ها و مؤسسات و شرکت های دولتی از سه ماه تا یکسال محکوم خواهد شد .

ماده ۳۷ - مراجع صلاحیت دار در شرکتهای دولتی مکلفند منتها ظرف ۴ ماه پس از پایان سال مالی شرکت ترازنامه و حساب سود و زیان شرکت را رسیدگی و تصویب نمایند .

تصویب بودجه هر سال منوط به آنستکه ترازنامه و حساب سود و زیان مربوط به دوره مالی دوسال قبل از سالی که بودجه آن مطرح است در صورتیکه در آن سال شرکت وجود داشته است تصویب شده باشد .

ماده ۳۸ - تمبر و اوراقی که برای وصول درآمدهای منظور در بودجه

عمومی دولت مورد استفاده قرار میگیرد و سایر اوراق بهادار دولتی منحصرأ در سازمان .

چاپخانه دولتی تحت نظارت هیأتی مرکب از یکنفر نماینده وزارت دارائی و یکنفر نماینده خزانه و یکنفر نماینده دیوان محاسبات چاپ میشود .

تبصره - نحوه اجرای وظایف و اختیارات هیأت نظارت بموجب آئیننامه ای است که از طرف وزارت دارائی تنظیم و بموقع اجرا گذارده میشود .

ماده ۳۹ - در مواردیکه مقررات خاصی جهت دادن مهلت یا تقسیط بدهی اشخاص بوزارتخانه ها و مؤسسات دولتی وضع نشده و یا نرخ بهره و خسارات تأخیر تأدیه یا جرائم نقدی متعلق به آن تعیین نگردیده است نحوه عمل بر طبق آئیننامه ای است که از طرف وزارت دارائی تنظیم و پس از تصویب کمیسیون دارائی مجلس شورای ملی بموقع اجرا گذارده میشود .

ماده ۴۰ - مطالبات وزارتخانه ها و مؤسسات دولتی از اشخاصی که بموجب احکام و اسناد لازم الاجرا بمرحله قطعیت رسیده است بر طبق مقررات اجرائی مالیاتهای مستقیم قابل وصول خواهد بود .

ماده ۴۱ - سپرده های قابل استرداد موضوع تبصره ماده ۳۴ و وجوهی که زائد بر میزان مقرر وصول شود اعم از اینکه منشأ این دریافت اضافی اشتباه پرداخت کننده یا مأمور وصول و یا عدم انطباق مبلغ وصولی بامور باشد و یا اینکه تحقق اضافه دریافتی بر اثر رسیدگی دستگاه ذیربط و یا مقامات قضائی حاصل شود باید از درآمد جاری مربوط (عمومی یا اختصاصی یا برنامه) بذینفع رد شود .

تبصره ۱ - در مورد اضافه دریافتی از صاحبان کالا بعنوان حقوق و عوارض گمرکی مقررات مربوط اجرا میشود .

تبصره ۲ - بمطالبات اشخاص بابت اضافه پرداختی آنان خسارت تأخیر تأدیه تعلق نمیگیرد .

بند ۲ - هزینه

ماده ۴۲ - وجود اعتبار در بودجه کل کشور بخودی خود برای اشخاص اعم از حقیقی یا حقوقی ایجاد حق نمیکند و استفاده از اعتبارات باید با رعایت مقررات مربوط بخود بعمل آید .

ماده ۴۳ - در مورد آن قسمت از هزینه های مستمر که نوعاً انجام آن از یکسال مالی تجاوز میکند (اجاره و خرید خدمات) وزارتخانه ها و مؤسسات دولتی میتوانند برای مدت متناسب قراردادهایی که مدت اجرای آن از سال مالی تجاوز میکند منعقد نمایند. وزارتخانه ها و مؤسسات مذکور مکلفند در بودجه سالانه خود اعتبارات لازم برای پرداخت تعهدات مربوط را مقدم بر سایر اعتبارات منظور نمایند .
انواع این هزینه ها و شرایط آن از طرف وزارت دارائی تعیین و ابلاغ خواهد شد .

ماده ۴۴ - صدور حواله پس از طی مراحل تشخیص و تأمین اعتبار و تعهد و تسجیل بعمل خواهد آمد .

ماده ۴۵ - تأمین اعتبار بعهده ذی حساب و مسئولیت تشخیص و انجام تعهد و تسجیل بعهده وزیر یا رئیس مؤسسه یا کسانی است که از طرف آنان مجاز باین امور هستند .

ماده ۴۶ - درخواست وجه از محل اعتباراتی که بطور جداگانه در بودجه عادی منظور میشود و مربوط به هزینه وزارتخانه ها و مؤسسات دولتی نیست از طرف وزارت دارائی صادر میشود .

ماده ۴۷ - ترتیب واگذاری و واریز تنخواه گردان حسابداری و تنخواه - گردان پرداخت و نوع هزینه‌هایی که میتوان از محل آن انجام داد از طرف وزارت دارائی تعیین خواهد شد .

ماده ۴۸ - استفاده از اعتبار دولت به پیشنهاد نخست‌وزیر و تصویب هیأت وزیران امکان‌پذیر است و حواله آن از طرف نخست‌وزیری صادر میشود .

ماده ۴۹ - اعتباراتی که بعنوان (سری) در بودجه عمومی دولت منظور میشود تابع مقررات مذکور در این قانون و سایر قوانین نیست و فقط با صدور حواله از طرف وزیر یارئیس مؤسسه مربوط پرداخت و با گواهی مصرف مقامات مزبور به‌زینه قطعی محسوب میگردد .

تبصره - صدور حواله و گواهی مصرف در مورد اعتبار سری دولت با نخست‌وزیر یا کسانی است که از طرف نخست‌وزیر مجاز هستند .

ماده ۵۰ - اعتباری که تحت عنوان «هزینه‌های پیش‌بینی نشده» در بودجه عادی منظور میشود به پیشنهاد وزارت دارائی و موافقت نخست‌وزیر پس از تصویب کمیسیون بودجه مجلس شورای ملی قابل مصرف است .

ماده ۵۱ - اعتبارات مندرج در بودجه وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی تحت عنوان «دیون بلامحل» با موافقت وزارت دارائی برای پرداخت دیون محقق بر ذمه وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی مربوط قابل مصرف است .

ماده ۵۲ - در مواردی که لازم است قبل از انجام تعهد وجهی پرداخت شود و یا در مواردی که تهیه اسناد مثبت قبل از پرداخت میسر نباشد و همچنین در مواردی که پرداخت تمام وجه سند مقدور نباشد میتوان مبالغی بعنوان پیش پرداخت یا

علی الحساب تأدیه نمود تا پس از تهیه یا تکمیل اسناد مثبت به حساب هزینه قطعی منظور و واریز گردد.

نوع این گونه هزینه‌ها و نحوه عمل و شرایط آن طبق آئین نامه‌ای است که از طرف وزارت دارائی تنظیم و به تصویب کمیسیون دارائی مجلس شورای ملی خواهد رسید.

ماده ۵۳ - کلیه هزینه‌های سازمانهای دولتی خارج از کشور و واحدهای تابع وزارت جنگ و ژاندارمری کل کشور از طریق واگذاری تنخواه گردان حسابداری بموجب حواله‌های صادر از طرف وزارتخانه و مؤسسه دولتی مربوط پرداخت خواهد شد. میزان تنخواه گردان و طرز واریز آن از طرف وزارت دارائی تعیین و ابلاغ میشود.

ماده ۵۴ - وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی در صورتی میتوانند اقدام با افتتاح اعتبار اسنادی نمایند که معادل کل مبلغ آن و حقوق و عوارض گمرکی و سایر هزینه‌های مربوط اعتبار تأمین کرده باشند. مگر اینکه بموجب قرارداد تاریخ ورود کالا در سالهای بعد باشد که در این صورت در بودجه سال مربوط حقوق و عوارض گمرکی متعلق باید تأمین شود مبالغی که از بابت افتتاح اعتبار اسنادی قبل از حصول تعهد پرداخت میشود بعنوان پیش پرداخت محسوب میشود.

ماده ۵۵ - اعتبارات منظور در بودجه عادی تا آخر سال مالی قابل تعهد و پرداخت است هر مقدار از اعتبار که تا آخر سال مالی مربوط تعهد شده و پرداخت نشده باشد از محل اعتبار خاصی که در بودجه سالهای بعد منظور میشود پرداخت خواهد شد. و هرگاه اعتبار مزبور برای پرداخت کلیه تعهدات سالهای قبل کافی نباشد مابه التفاوت از محل تنخواه گردان خزانه پرداخت میشود و معادل مبلغ

پرداختی از محل تنخواه گردان الزاماً در بودجه سال بعد مقدم بر سایر اعتبارات منظور خواهد شد .

تبصره ۱ - بهای کالا یا خدمات موضوع قراردادهایی که طبق مقررات منعقد و از محل اعتبارات مصوب تأمین شده و بعللی در سال مالی مربوط به مرحله تعهدنرسیده است از اعتبار مذکور در این ماده قابل پرداخت است مشروط بر اینکه تا آخر سال مالی مربوط صورت و مدارك آن بوزارت دارائی تسلیم شده باشد .

تبصره ۲ - چكهایی که تا پایان هر سال عهده حسابهای خزانه صادر میشود پرداخت آن سال محسوب میشود .

ماده ۵۶ - در مورد اعتبارات مجلسین شورای ملی و سنا و وزارت دربار شاهنشاهی رعایت مقررات این قانون الزامی نیست و اعتبارات مزبور براساس درخواست وجه از طرف رؤسای مجلسین و وزیر دربار شاهنشاهی حسب مورد یا مقاماتی که از طرف آنان مجاز هستند قابل پرداخت میباشد .

ماده ۵۷ - گواهی بانك دائر بر انتقال وجه بحساب ذینفع پرداخت محسوب میشود .

ماده ۵۸ - اعتباراتی که در بودجه عادی بعنوان کمک برای عملیات جاری بشرکتهای دولتی منظور میشود صرفاً برای جبران زیان عملیات جاری خواهد بود .

حواله این اعتبارات از طرف وزارت دارائی صادر خواهد شد و هرگاه پس از پایان سال مالی براساس ترازنامه معلوم شود که زیان شرکت کمتر از مبلغ کمک پرداخت شده باشد مابه التفاوت باید بخزانه برگشت داده شود .

ماده ۵۹ - برای جبران زیان آن دسته از شرکتهای دولتی که تمام یا قسمتی

از وظایف آنها خدماتی نباشد که جنبه عمومی داشته باشد اعتباری بعنوان کمک در بودجه عادی منظور نخواهد شد .

ماده ۶۰ - پرداخت کمک یا اعانه به افراد و مؤسسات غیر دولتی از محل اعتباراتی که باین عناوین یا نظایر آنها در بودجه وزارتخانه ها و مؤسسات دولتی منظور میشود مشروط بر آنست که بتشخیص وزارتخانه یا مؤسسه دولتی مربوط فعالیت فرد یا مؤسسه ذینفع در جهت وظایف همان وزارتخانه یا مؤسسه دولتی باشد و در عین حال شرایطی در جهت وظایف مزبور پذیرد این گونه پرداخت ها با اخذ رسید دریافت کننده بحساب هزینه قطعی منظور خواهد شد .

ماده ۶۱ - حواله از محل اعتباراتی که در بودجه عادی بنام مؤسسات غیر دولتی بعنوان کمک یا اعانه (و یا عناوینی که بلاعوض تلقی شود) منظور میگردد از طرف وزارت دارائی صادر میشود .

ماده ۶۲ - مؤسسات دولتی که تمام یا قسمتی از اعتبار بودجه آنها بعنوان کمک در بودجه کل کشور منظور میشود در صورتی که دارای مقررات قانونی خاص برای مصرف اعتبارات خود نباشند مشمول مقررات این قانون خواهند بود .

تبصره - مؤسسات عالی علمی که زیر نظر هیأت های امناء اداره میشوند مشمول مقررات این قانون نیستند و تابع آئین نامه هایی که بتصویب هیأت امناء هر يك از این مؤسسات میرسد خواهند بود .

ماده ۶۳ - نقصان و تفریط حاصل در ابواب جمعی جمعداران نسبت به وجه نقد یا اوراقی که در حکم وجه نقد است با اعلام وزارتخانه یا مؤسسه دولتی مربوط با رأی دیوان محاسبات از محل اعتبار (هزینه های پیش بینی نشده) منظور

در بودجه عمومی دولت تأمین می‌شود. این اقدام موانع تعقیب قانونی مسئولان امر نخواهد بود.

تبصره - وجوهی که بر اثر تعقیب مسئولان امر از این بابت وصول خواهد شد بحساب درآمد عمومی منظور میگردد.

ماده ۶۴- درخواست وجه مربوط بهزینه‌های وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی در مرکز برای پرداخت بخزانة ارسال میشود. خزانه وجوه درخواستها را در حدود اعتبارات بموجب چك از حساب درآمد مربوط بحساب بانکی وزارتخانه یا مؤسسه دولتی برای پرداخت بذینفع منتقل مینماید.

ماده ۶۵- در مواردی که وزارتخانه یا مؤسسه دولتی مصرف اعتبارات مربوط به ادارات تابعه خود را در شهرستانها از طریق خزانه در اختیار رؤسای ادارات مزبور میگذارد ذیحساب شهرستان حواله‌های ادارات مذکور را که در حوزه ذیحسابی او قرار دارند در حدود اعتباراتی که از طریق خزانه ابلاغ میشود بموجب چك بحساب بانکی ادارات مربوط برای تأدیه بیه ذینفع پرداخت مینماید.

ماده ۶۶- برای هر ذیحساب شهرستان از طرف خزانه حساب مخصوصی در شعبه بانك مرکزی و در صورت نبودن شعبه بانك مرکزی در بانك ملی و در صورت نبودن بانك ملی در یکی از بانكهای دولتی محل به تشخیص بانك مرکزی بنماینده بانك مذکور افتتاح و وجه لازم برای پرداخت حواله‌های ادارات دولتی محل بحساب مزبور منتقل میشود. ذیحساب در قبال حواله‌های پرداخت شده درخواست وجه صادر و بخزانة میفرستد خزانه وجوه درخواستها را در حدود اعتبارات ابلاغی بحساب بانکی ذیحساب منتقل میکند.

تبصره- خزانه می‌تواند پرداخت حواله‌های ادارات هر شهرستان را از طریق اعتبار در حساب جاری عمل نماید.

ماده ۶۷- وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی می‌توانند برای رفع احتیاجات سال بعد در مواردی که موضوعی جنبه فوری و فوری داشته باشد یا اینکه تأخیر در انجام امری منجر بزیان و خسارت دولت گردد با پیشنهاد دفتر بودجه و موافقت قبلی وزارت دارائی قراردادهای لازم برای خرید کالا یا خدمات با رعایت مقررات منعقد نمایند و در صورتی که قراردادهای مزبور قبل از پایان سال مالی به مرحله تعهد برسد وزارت دارائی می‌تواند وجوه لازم را بعنوان پیش پرداخت از محل درآمد عمومی همان سال یا از محل تنخواه گردان خزانه تأدیه کند و در سال بعد پس از تصویب بودجه رأساً از اعتبارات وزارتخانه یا مؤسسه مربوط واریز نماید.

بند ۳- معاملات دولتی

ماده ۶۸- معاملات وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی اعم از خرید و فروش و اجاره و استجاره و پیمانکاری و اجرت کار و غیره (با استثنای مواردی که مشمول مقررات استخدامی می‌شود) باید حسب مورد از طریق مناقصه یا مزایده انجام داده شود مگر در موارد زیر:

۱- در مورد معاملاتی که طرف معامله وزارتخانه و یا مؤسسه یا شرکت دولتی و یا شهرداریها یا مؤسسات وابسته به آنها باشند.

۲- در مورد خرید اموال و خدمات و حقوقی که بتشخیص وزیر یا مسئول مؤسسه دولتی منحصر بفر د باشد.

۳- در مورد خرید یا استجاره اموال غیر منقول که بر طبق نظر کارشناس منتخب وزیر یا مسئول مؤسسه دولتی انجام خواهد شد.

- ۴- در مورد خرید خدمات هنری و صنایع مستظرفه و کارشناسان .
- ۵- در مورد خرید کالاهای انحصاری دولتی و کالاهایی که از طرف وزارت اقتصاد برای آنها تعیین نرخ شده باشد .
- ۶- در مورد خرید کالاهای مورد مصرف روزانه که در محل نرخ ثابتی از طرف دولت یا شهرداریها برای آنها تعیین شده باشد .
- ۷- در مورد کرایه حمل و نقل هوایی- دریائی- هزینه مسافرت و نظائر آن در صورت وجود نرخ ثابت و مقطوع .
- ۸- در مورد خرید قطعات یدکی برای تعویض یا تکمیل لوازم و تجهیزات ماشین آلات موجود و همچنین ادوات و ابزار و وسائل اندازه گیری دقیق و لوازم آزمایشگاههای علمی و فنی و حق اختراع و نظائر آن به تشخیص وزیر یا مسئول مؤسسه دولتی .
- ۹- در مورد معاملاتی که به تشخیص هیأت وزیران بملاحظه صرفه و صلاح دولت باید مستور بماند .
- ۱۰- در مورد چاپ و صحافی که بموجب آئین نامه خاصی که بتصویب هیأت وزیران خواهد رسید انجام خواهد شد .
- تبصره ۱-** در مواردی که وزارتخانه ها و مؤسسات و شرکتهای دولتی در اجرای وظایف محوله بموجب قوانین خاص از جمله قانون برق ایران مصوب تیرماه ۱۳۴۶ مجازند اموال و حقوقی را (ولو بدون موافقت مالک مال یا حق) تصرف و معامله نمایند طبق قوانین خاص مذکور نسبت به خریداری یا تصرف اموال و حقوق مورد نیاز عمل خواهند نمود .
- تبصره ۲-** مخارج مربوط بحوادث مهم و ناگهانی مملکتی از قبیل جنگ

آتش سوزی، زلزله، سیل، بیماریهای همه گیر و سایر مواردی که بفرمان همایونی بعنوان ضرورات ملی اعلام گردد از شمول این قانون مستثنی و تابع مقررات خاصی خواهد بود که بتصویب هیأت وزیران میرسد و گزارش امر باید در اولین جلسه مجلس شورای ملی تقدیم گردد.

ماده ۶۹ - مناقصه در معاملات بطرق زیر انجام میپذیرد:

الف - در مورد معاملات جزئی بحد اقل قیمت ممکن بتشخیص و مسئولیت مأمور خرید.

ب - در مورد معاملات متوسط بحد اقل قیمت ممکن با استعلام بهای کتبی بمسئولیت مأمور خرید.

ج - در مورد معاملات عمده با انتشار آگهی مناقصه یا ارسال دعوت نامه (مناقصه محدود).

ماده ۷۰ - مزایده در معاملات بطرق زیر انجام میپذیرد:

الف - در مورد معاملات جزئی بحد اکثر قیمت ممکن بتشخیص و مسئولیت مأمور فروش.

ب - در مورد معاملات متوسط با حراج.

ج - در مورد معاملات عمده با انتشار آگهی مزایده.

ماده ۷۱ - در مواردی که انجام مناقصه یا مزایده بتشخیص هیأتی مرکب از:

معاون وزارتخانه مربوط و ذیحساب وزارتخانه یا مؤسسه حسب مورد و یک نفر بانتخاب وزیر مربوط در مورد وزارتخانه ها و مؤسسات دولتی و در مورد شرکتهای دولتی مدیر عامل و دو نفر به انتخاب مجمع عمومی میسر یا به مصلحت نباشد

میتوان معامله را بطریق دیگری انجام داد و در این صورت هیأت مزبور بارعایت صلاح و صرفه دولت نحوه انجام این گونه معاملات را در هر مورد یا بطور کلی برای یک نوع کالا یا خدمت تعیین و اعلام خواهند نمود.

تبصره ۵- در مورد معاملات مربوط به نیروهای سه گانه وزارت جنگ بجای معاون وزارت جنگ فرمانده نیروی مربوط در هیأت موضوع این ماده شرکت می کند.

ماده ۷۲ - نصاب معاملات جزئی و متوسط و عمده و تغییرات آن و نحوه انجام معاملات و تشریفات مناقصه و مزایده و سایر مقررات اجرایی مواد ۶۸ و ۶۹ و ۷۰ و ۷۱ بموجب آئین نامه های خواهد بود که از طرف وزارت دارائی تنظیم و پس از تصویب کمیسیون دارائی مجلس شورای ملی بموقع اجرا گذارده میشود.

ماده ۷۳ - شرکتهای دولتی مکلفند آئین نامه معاملات خود را بر اساس ضوابط مندرج در مواد ۶۸ و ۶۹ و ۷۰ و ۷۱ تنظیم و طبق اساسنامه قانونی خود ظرف یکسال بتصویب مراجع صلاحیتدار برسانند.

تبصره ۱ - بانک مرکزی ایران و بانک ملی ایران و شرکت ملی نفت ایران و شرکت ملی هواپیمائی ایران و شرکت ملی ذوب آهن ایران و سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران و صندوق توسعه کشاورزی مشمول حکم این ماده میباشد.

تبصره ۲ - شرکتهای تابعه شرکت ملی نفت ایران و شرکتهای تابعه سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران از شمول حکم این ماده مستثنی بوده کماکان تابع مقررات مربوط بخود میباشند.

فصل چهارم - تفریغ بودجه

ماده ۷۴ - ذیحسابان مکلفند صورتحساب دریافت و پرداخت هرماه را در دو نسخه بضمیمه مدارک و اصل اسناد منتها تا آخر ماه بعد به وزارت دارائی ارسال دارند .

وزارت دارائی باید نسخه اصلی صورتحسابهای واصل را به همراه مدارک و اسناد ضمیمه آنها ظرف ده روز بدیوان محاسبات تسلیم دارد .

تبصره - صحت صورت حسابها و اسناد باید از طرف ممیز حساب مربوط گواهی شده باشد .

ماده ۷۵ - شرکتهای دولتی مکلفند ترازنامه و حساب سود و زیان سالانه خود را پس از تصویب مراجع صلاحیتدار طبق اساسنامه مربوط برای درج خلاصه آن در لایحه تفریغ بودجه به وزارت دارائی ارسال دارند .

ماده ۷۶ - خزانه مکلف است صورتحساب دریافتها و پرداختهای ماهانه حسابهای درآمد بودجه عمومی دولت و سپرده و درآمدهای اختصاصی وزارتخانهها و مؤسسات دولتی را منتها تا آخر ماه بعد پس از گواهی ممیز حساب به دیوان محاسبات تسلیم کند .

ماده ۷۷ - پیش پرداختها در سالی که بمرحله تعهد میرسد و علی الحسابها در سالی که تصفیه میشود بحساب هزینه قطعی همان سال محسوب و در لایحه تفریغ بودجه آن سال جمعاً و خرجاً منظور میشود .

ماده ۷۸ - وزارت دارائی مکلف است لایحه تفریغ بودجه هر سال مالی را منتها تا پایان ماه نهم سال مالی بعد تهیه و بدیوان محاسبات ارسال دارد .

دیوان محاسبات مکلف است ظرف سه ماه رسیدگی های لازم را بعمل آورده

وعین لایحه را با اظهار نظرهای خود درباره گردش امور مالی وزارتخانه ها و مؤسسات و شرکت های دولتی بوزارت دارائی اعاده دهد وزارت دارائی مکلف است ظرف یکماه لایحه تفریع بودجه را بمجلس شورای ملی تقدیم کند.

ماده ۷۹۵ - لایحه تفریع بودجه باید همراه اظهار نظر دیوان محاسبات و حاوی گزارش لازم درباره امور مالی سال مورد عمل بودجه و متضمن صورت ارقام قطعی درآمدهای وصول شده و هزینه های انجام یافته باشد. صورتهای ضمیمه لایحه مذکور باید باهمان ترتیب و طبق تقسیمات و عناوین درآمد و سایر منابع تأمین اعتبار و اعتبارات مندرج در قانون بودجه سال مربوط تهیه شود و نیز صورت گردش نقدی خزانه را حاوی اطلاعات زیر همراه داشته باشد :

الف - صورت حساب دریافت های خزانه .

۱- موجودی اول سال خزانه .

۲- درآمدهای وصولی سال مورد عمل بودجه .

۳- سایر منابع تأمین اعتبار .

۴- واریز پیش پرداختها و علی الحساب های سالهای قبل .

ب - صورت حساب پرداخت های خزانه .

۱- هزینه های سال مورد عمل بودجه .

۲- پیش پرداخت ها و علی الحسابها .

۳ - پیش پرداختها و علی الحساب های سالهای قبل که بهزینه قطعی

منظور شده .

۴- موجودی آخر سال .

فصل پنجم - مقررات متفرقه

ماده ۸۰ - اموال غیر منقول وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی متعلق بدولت است و حفظ و حراست آنها با وزارتخانه یا مؤسسه دولتی است که مال را در اختیار دارد وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی می‌توانند با موافقت نخست‌وزیر حق استفاده از اموال مزبور را که در اختیار دارند بیکدیگر واگذار کنند .

تبصره - سازمان برنامه می‌تواند با تصویب هیأت عامل کلیه اموال غیر منقولی را که از محل اعتبارات برنامه‌های اول و دوم و سوم خریداری کرده و بموجب مقررات فعلی جزو دارائی شرکت‌های دولتی منظور شده است بشرکت‌های مزبور بطور قطع واگذار کند .

ماده ۸۱ - مسئولیت حفظ اموال منقول که در اختیار وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی است و نگاهداری حساب آن با خود وزارتخانه یا مؤسسه می‌باشد. رسیدگی بموجودی و نظارت و تمرکز حساب اموال مزبور با وزارت دارائی است .

آئین‌نامه مربوط به اجرای این ماده و نحوه رسیدگی و نظارت وزارت دارائی از طرف وزارت دارائی تنظیم و ابلاغ خواهد شد .

تبصره - اسلحه و مهمات و سایر تجهیزات نیروهای مسلح شاهنشاهی از لحاظ رسیدگی و نظارت وزارت دارائی از شمول حکم این ماده مستثنی است .

ماده ۸۲ - سهام و اسناد مالکیت اموال غیر منقول و تضمین‌نامه جمعداران و سایر اوراق بهادار متعلق بوزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی و همچنین سهام متعلق بدولت در شرکت‌ها باید در خزانه داری کل کشور و یا در محله‌ای که از طرف خزانه داری کل کشور تعیین میشود نگاهداری شود .

ماده ۸۳ - حسابهای خزانه با حداقل امضای مشترك دوزفر از مقاماتی که از طرف خزانه داری كل کشور بدین منظور بیانك مرکزی ایران معرفی میشوند قابل استفاده است .

كلیه مكاتبات خزانه كه موجب نقل و انتقال موجودی حسابهای خزانه گردد باید حداقل بادو امضای مقامات مجاز مذکور در فوق صادر شود .

ماده ۸۴ - حسابهای بانكی وزارتخانه ها و مؤسسات دولتی از طرف خزانه دربانك مرکزی ایران یا شعب بانك ملی ایران باموافقت بانك مرکزی ایران افتتاح خواهد شد استفاده از حسابهای مزبور باامضای مشترك ذیحساب ولااقل يك امضای مجاز دیگر بمعرفی خزانه بعمل خواهد آمد .

تبصره ۱ - حسابهای بانكی وزارتخانه های اصلاحات ارضی و تعاون روستائی وكشاورزی و منابع طبیعی و مؤسسات وابسته بآنها دربانك تعاون كشاورزی ایران افتتاح میشود .

تبصره ۲ - درنقاطی كه شعب بانك ملی ویا بانك تعاون كشاورزی نباشد حسابهای بانكی باموافقت بانك مرکزی ایران درشعب بانكهای دولتی دیگر افتتاح میشود .

ماده ۸۵ - در صورتیکه بر اثر گواهی خلاف واقع ذیحساب نسبت بتأمین اعتبار یا بر اثر اقدام یا دستور وزیر یا رئیس مؤسسه دولتی یا مقامات مجاز از طرف آنان زائد براعتبار ویا برخلاف قانون دینی بر ذمه دولت ایجاد شود ذیحساب یا اقدام کننده ویا دستور دهنده حسب مورد بموجب رأی مرجع صالح بحبس تأدیبی از يك تا سه سال وپرداخت جزای نقدی معادل میزان مورد تخلف محكوم خواهد شد .

ماده ۸۶ - خزانه مجاز است برای رفع احتیاجات خود از موجودی حسابهای اختصاصی و سپرده موقتاً استفاده نماید مشروط براینکه بلافاصله پس از درخواست سازمان ذیربط مسترد دارد .

ماده ۸۷ - در صورتیکه ذیحساب تشخیص داد که پرداخت وجهی مخالف مقررات است مراتب را به وزیر و یا رئیس مؤسسه مربوط یا مقامات مجاز از طرف آنان اعلام میکند هرگاه مراجع مزبور مسئولیت امر را کتباً بعهده گرفتند ذیحساب مکلف است وجه را پرداخت و موضوع را بوزارت دارائی گزارش دهد . وزارت دارائی در صورتیکه مورد را خلاف تشخیص داد مراتب را برای تعقیب بدادستان دیوان محاسبات اعلام میدارد در این مورد و در مواردی که ممیز حساب پرداخت وجهی را خلاف مقررات تشخیص داد دادستان دیوان محاسبات مکلف بر رسیدگی و طرح موضوع در دیوان محاسبات خواهد بود و در مواردیکه موضوع قابل تعقیب جزائی تشخیص داده شود مراتب از طرف دادستان دیوان محاسبات بمراجع قضائی اعلام و تعقیب میشود .

ماده ۸۸ - در مواردیکه بر اثر تعهد زائد بر اعتبار و یا عدم رعایت مقررات این قانون خدمتی انجام شود و یا مالی بتصرف دولت در آید که رد عین آن میسر نبوده یا فروشنده از قبول آن امتناع داشته باشد در صورتیکه وجه آن پرداخت نشده باشد ذینفع میتواند بدیوان محاسبات مراجعه نماید در اینصورت دیوان محاسبات میتواند با ذینفع توافق کند .

این توافق قابل اجرا و غیر قابل اعتراض است و وجه مورد توافق در حدود اعتبارات موجود یا اعتبارات سال بعد وزارتخانه یا مؤسسه مربوط قابل پرداخت است .

در صورت عدم حصول توافق خواهان می‌تواند در دادگاههای صلاحیتدار دادگستری طرح دعوی نماید. اقدامات فوق مانع تعقیب قسانونی متخلف نخواهد بود.

ماده ۸۹ - ترازنامه و حساب سود و زیان شرکتهای دولتی در صورتی قابل طرح و تصویب در مراجع صلاحیتدار مربوط خواهد بود که از طرف حسابرس منتخب وزارت دارائی مورد رسیدگی قرار گرفته و گزارش مربوط را به همراه داشته باشد.

در صورتیکه گزارش مزبور ظرف یکماه از تاریخ ارسال ترازنامه و حساب سود و زیان بوزارت دارائی اعلام نشود این امر مانع طرح و تصویب ترازنامه و حساب سود و زیان در مراجع صلاحیتدار مربوط نخواهد بود.

ماده ۹۰ - وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی و اموال متعلق به آنها از پرداخت هر نوع عوارض مستقیم شهرداری از قبیل انواع عوارض متعلق بزمین و ساختمان و سایر اموال منقول و حق تشریف و حق مرغوبیت و مشابه آنها معاف هستند تشخیص انواع غیر مستقیم که بسازمانهای مذکور تعلق بگیرد به پیشنهاد وزارت کشور و موافقت وزارت دارائی بانخست وزیر خواهد بود.

ماده ۹۱ - حقوقی که بر اثر تخلف از شرایط مندرج در قراردادها برای دولت ایجاد میشود جز در مورد احکام قطعی محاکم دادگستری که لازم الاجرا خواهد بود کلاً یا بعضاً قابل بخشودن نیست مگر اینکه بموجب رأی دیوان محاسبات قبل از صدور حکم قطعی محرز شده باشد که تخلف از شرط ناشی از حوادثی بوده که از اختیار طرف قرارداد خارج بوده است.

ماده ۹۲ - کلیه لوایح که جنبه مالی دارد به استثنای لوایح بودجه که

مشمول ماده ۲۶ خواهد بود باید علاوه بر امضای نخست وزیر و وزیر مسئول امضای وزیر دارائی را نیز داشته باشد.

کلیه تصویب نامه های پیشنهادی وزارتخانه ها یا مؤسسات که جنبه مالی دارد در صورتی قابل طرح است که قبلا بوزارت دارائی ارسال و نظر وزارت مزبور کسب شده باشد.

ماده ۹۳ - نمونه اسنادیکه برای پرداخت هزینه ها مورد قبول واقع میشود و همچنین مدارك و دفاتر و روش نگهداری حساب با موافقت وزارت دارائی تعیین میشود و دستور العمل های اجرایی این قانون از طرف وزارت مزبور ابلاغ خواهد شد.

ماده ۹۴ - خزانه میتواند از موجودی مازاد بر احتیاج حسابهای خود و حسابهای اختصاصی و سپرده با موافقت وزیر دارائی بصورت سپرده ثابت به نرخ رسمی بهره نزد بانك مرکزی ایران یا با موافقت بانك مذکور با بهره متناسبی نزد بانکهای دولتی دیگر استفاده نماید بهره سپرده های مزبور بحساب درآمد متفرقه کشور منظور میشود.

ماده ۹۵ - در مورد دریافت درآمد و پرداخت هزینه کسور ریال دریافت و پرداخت نمیشود.

ماده ۹۶ - کلیه مؤسسات انتفاعی و بازرگانی وابسته بدولت که بصورتی غیر از شرکت های تجاری ایجاد شده اند با انقضاء سه ماه از تاریخ اجرای این قانون مؤسسه دولتی محسوب و تابع مقررات این قانون در مورد مؤسسات دولتی خواهند بود مگر آنکه ظرف مدت مذکور در مورد هر يك از مؤسسات مزبور لایحه ای در مورد تبدیل آنها بشرکت سهامی بمجلسین تقدیم شود، که در این صورت تا تاریخ تصویب قانون مربوط تابع مقررات مربوط بخود خواهند بود.

تبصره - مدت و مهلت مذکور در این ماده در مورد دستگاه و یادستگاههایی که مسئولیت اجرای قوانین اجازه کشت محدود خشخاش و صدور تریاک و اجازه معاملات تریاک و کمک بدرمان معتادان مصوب ۱۳ اسفند ماه ۱۳۴۷ و ۷ تیرماه ۱۳۴۹ را برعهده خواهند داشت در اجرای قوانین مذکور و در مورد سازمان بنادر و کشتیرانی در اجرای قانون اختیارات مالی و استخدامی سازمان بنادر و کشتیرانی مصوب ۱۹ تیرماه ۱۳۴۸ سه سال خواهد بود و در این مدت بر اساس قوانین مذکور و آئین نامه های مربوط اقدام خواهد شد .

ماده ۹۷ - وزارت دارائی میتواند در مواردیکه مقتضی بداند مقرر دارد و جوهیکه طبق مقررات مربوطه از طریق الصاق تمبر و وصول میشود در قبال صدور قبض در آمد دریافت بشود .

ماده ۹۸ - این قانون از اول فروردین ماه ۱۳۵۰ بموقع اجرا گذارده میشود از تاریخ اجرای این قانون قانون محاسبات عمومی مصوب اسفند ۱۳۱۲ و کلیه قوانین و مقررات خاص در مواردیکه با این قانون مغایر است ملغی است .

تبصره - مقررات قانون برنامه عمرانی چهارم کشور مصوب ۲۷ اسفند ماه ۱۳۴۶ بقوت خود باقی است از تاریخ اجرای این قانون وظائف مربوط به ذیحسابی بودجه عمرانی بعهد ذیحسابان منتخب وزارت دارائی محول میشود .

ذیحسابان مذکور مکلفند دستورهای سازمان برنامه را در حدود قوانین و مقررات برنامه عمرانی چهارم کشور مصوب ۲۷ اسفند ماه ۱۳۴۶ رعایت نمایند .
قانون فوق مشتمل بر نود و هشت ماده و بیست و هفت تبصره پس از اظهار ملاحظات مجلس سنا در تاریخ روز دوشنبه ۱۳۴۹/۹/۳۰ در جلسه روز سه شنبه پانزدهم دیماه یک هزار و سیصد و چهل و نه بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - عبدالله ریاضی

قانون متمم بودجه سال ۱۳۴۹ کل کشور

مصوب ۱۳۴۹/۱۰/۱۵

ماده ۱-احده - مبلغ يك ميلیارد و پانصد و هشتاد ميلیون و هشتصد هزار (۱۵۸۰۸۰۰۰۰۰) ريال به اعتبارات مصوب بودجه سال ۱۳۴۹ کل کشور اضافه و به دولت اجازه داده میشود هزینه های مربوط را طبق جداول پیوست از محل درآمد عمومی سال جاری پرداخت نماید .

تبصره ۱- اجازه داده میشود از مبلغ مذکور در این ماده معادل سیصد و بیست ميلیون (۳۲۰۰۰۰۰۰۰) ريال از يك طرف بابت درآمد گمرک (ردیف ۲۳۰۷ درآمدها) و از طرف دیگر بابت حقوق و عوارض گمرکی و سود بازرگانی ماشین آلات و لوازم فنی راه آهن دولتی ایران در سالهای ۱۳۴۸ و ۱۳۴۹ (ردیف ۱/۲۱۴ هزینه ها) در بودجه سال ۱۳۴۹ کل کشور جمعاً و خرجاً عمل شود .

تبصره ۲- باتوجه بمفاد قانون اجازه پرداخت هزینه های اضافی عملیات نظامی فوق العاده نیروهای مسلح شاهنشاهی مصوب بیستم خردادماه ۱۳۴۸ به دولت اجازه داده میشود اعتبار هزینه های سال ۱۳۴۸ و سال ۱۳۴۹ را که براساس قانون مذکور بتصویب هیئت وزیران رسیده است در بودجه سنوات مربوط منظور نماید .

تبصره ۳- اعتباراتی که در متمم بودجه سال جاری و در بودجه سالهای بعد برای پرداخت اصل ما به التفاوت مورد مطالعه کارکنان دولت بعنوان اشتباه محاسبه حقوق (موضوع تبصره ۲۵ قانون بودجه سال ۱۳۴۶) منظور شده و میشود

طبق ضوابط و اولویتهائی که آئین نامه آن به تصویب هیئت وزیران میرسد قابل پرداخت خواهد بود. مقررات فوق شامل مطالبات مذکور که برای وصول آنها بدادگاه مراجعه شده یا نشده و بمرحله صدور حکم قطعی یا اجرائیه رسیده یا نرسیده باشد نیز خواهد بود.

به ما به التفاوت مزبور خسارت تأخیر تأدیه تعلق نمیگیرد همچنین وجهی بعنوان مزایا بابت ما به التفاوت مذکور قابل مطالبه و پرداخت نخواهد بود.

تبصره ۴- به وزارت امور خارجه اجازه داده میشود که از مانده وام ششصد میلیون ریالی که بموجب تبصره (۷) قانون متمم بودجه سال ۱۳۴۷ کل کشور برای خرید و ساختمان ابنیه نمایندگی های سیاسی و کنسولی شاهنشاهی خارج از کشور از بانک مرکزی ایران در اختیار دارد حداکثر تا ۳۰ میلیون ریال برای تجهیز ابنیه نمایندگیهای سیاسی و کنسولی شاهنشاهی در خارج از کشور اختصاص و بمصرف برساند.

قانون فوق مشتمل بر یک ماده و چهار تبصره و صورت ضمیمه پس از اظهار ملاحظات مجلس سنا در جلسه روز شنبه ۱۲/۱۰/۱۳۴۹، در جلسه روز سه شنبه پانزدهم دیماه یک هزار و سیصد و چهل و نه بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - عبدالله ریاضی

قانون متمم بودجه سال ۱۳۴۹ کل کشور

صورت اضافه اعتبارات سال ۴۹ بودجه کل کشور

(از محل در آمد عمومی)

(مبلغ بهزارریال)

۱- کل اضافه اعتبارات

شماره ردیف	نام دستگاه یا عنوان اعتبار	مبلغ اعتبار
۱۰۱	وزارت دربار شاهنشاهی بابت تهویه مطبوع کاخ گلستان.	۲۰۰۰۰
۱۰۳	نخست وزیر ی .	۵۰۰۰۰
۱۰۹	وزارت امور خارجه .	۶۰۰۰۰
۱۱۸/۱	کمک بصندوق بازنشستگی .	۳۶۵۰۰۰
۱۲۹/۱	دانشگاهها و مؤسسات عالی آموزشی (کمک) .	۱۰۰۰۰
۲۱۴/۱	حقوق وعوارض گمرکی و سود بازرگانی ماشین آلات و لوازم فنی راه آهن دولتی ایران برای کالاهای وارده در سالهای ۱۳۴۸ و ۱۳۴۹.	۳۲۰۰۰۰
۵۱۱۰۱	اعتبارات دولت .	۷۳۵۸۰۰
۵۲۲۰۴	مطالبات کارکنان دولت بابت اشتباه محاسبه حقوق .	۲۰۰۰۰
	جمع	۱۵۸۰۸۰۰

اضافه اعتبارات بر حسب برنامه‌ها و مواد هزینه

(مبلغ به هزار ریال)

ردیف	نام دستگاه یار ديف	مبلغ اعتبار	شماره طبقه‌بندی برنامه	عنوان برنامه	شماره مواد	عنوان مواد	اعتبار مواد
۱۰۱	وزارت دربار شاهنشاهی						
	بابت مخارج تهویه						
	کاخ گلستان	۲۰۰۰۰۰	۱۱۱۰۰	امور سلطنت			
۱۰۳	نخست وزیری	۵۰۰۰۰	۱۳۱۰۰	اداره سیاست			
	وزارت امور خارجه	۶۰۰۰۰	۱۶۱۰۰	اجرای سیاست خارجی و اداره روابط بین المللی			
					۱۰۸۰۰	هزینه‌های سری	۵۰۰۰۰
					۱۰۱۰۰	حقوق و دستمزد	۷۶۵۰
					۱۰۲۰۰	مزایا و فوق العاده‌ها	۱۶۰۰

۵۴۴۷

اضافه اعتبارات بر حسب برنامه‌ها و مواد هزینه

(مبلغ به هزار ریال)

اعتبار	عنوان برنامه	شماره	عنوان برنامه	شماره طبقه بندی برنامه	مبلغ اعتبار	نام دستگاه پادیف	ردیف
مواد		مواد					
۶۵۰۰	هزینه سفر، مأموریت، حمل و نقل و ارتباطات	۱۰۳۰۰					
۱۵۰۰	اجاره	۱۰۴۰۰					
۱۴۵۰۰	خدمات قراردادی	۱۰۵۰۰					
۵۰۰	سوخت و برق و آب	۱۰۶۰۰					
۲۲۵۵۰	مواد و لوازم مصرف شدنی	۱۰۷۰۰					
۲۰۰۰	ماشین آلات و تجهیزات عمده	۲۱۲۰۰					
۳۲۰۰	سایر کالاهای مصرف شدنی	۲۱۳۰۰					

قانون متمم بودجه سال ۱۳۴۹ کل کشور

(مبلغ به هزار ریال)

ردیف	نام دستگاه یار دیف	مبلغ اعتبار	شماره طبقه بندی برنامه	عنوان برنامه	شماره مواد	عنوان مواد	اعتبار مواد
۱۱۸	کمک بصندوق	۳۶۵۰۰۰	۳۷۳۰۰	بیمه و بازنشستگی کارمندان			
۱۲۹	بازنشستگی						
۱۲۹	دانشگاهها و مؤسسات						
۲۱۴	عالی آموزشی (کمک)	۱۰۰۰۰	۳۱۱۰۰	آموزش عالی			
۲۱۴	حقوق و عوارض گمرکی						
	وسود بازرگانی ماشین						
	آلات و لوازم فنی						
	راه آهن دولتی ایران						
	برای کالاهای وارده						
	سالهای ۱۳۴۸ و ۱۳۴۹	۳۲۰۰۰۰	۴۸۴۰۰	ساختمان و نگهداری راه آهن			

صورت فوق منضم بقانون متمم بودجه سال ۱۳۴۹ کل کشور میباشد.

رئیس مجلس شورای ملی - عبدالله ریاضی

آئين نامه كميسيون فنى موضوع تبصره ۲ ماده يك

قانون پيش گيرى و مبارزه با خطرات سيل

مصوب ۱۳۴۹/۱۰/۲۶ كميسيون كشور مجلسين

ماده ۱ - در نقاطى كه وزارت كشور اجراء قانون پيشگيرى و مبارزه با خطرات سيل را اعلام مينمايد كميسيون فنى مركب از اشخاص زير در شهردارى و نقاطى كه شهردارى ندارد در بخشدارى تشكيل ميشود :

الف - يك نفر نماينده بصير و مطلع در ارزيابى و تقويم اراضى و املاك از طرف انجمن شهر در نقاطى كه انجمن شهر نداشته باشد نماينده مزبور از طرف شوراي ادارى شهرستان يا شوراي بخش انتخاب خواهد شد .

ب - يك نفر كارشناس يا ارزياب كه آشنائى لازم به امور ثبتى داشته باشد بانتخاب رئيس دادگاه شهرستان و در نقاطى كه دادگاه شهرستان نباشد بانتخاب رئيس دادگاه بخش .

ج - يك نفر نماينده از طرف فرماندار .

آئین نامه کمیسیون فنی موضوع تبصره ۲ ماده يك قانون پیش گیری و مبارزه با خطرات سیل

تبصره - نمایندگان مذکور حتی الامکان از بین کارشناسان رسمی دادگستری یا افراد بصیر و مطلع محلی که در کار ارزیابی و تقویم املاک سابقه دارند انتخاب میشوند .

ماده ۲ - فرماندار و رئیس دادگاه و انجمن شهر مکلف هستند ظرف ده روز از تاریخ درخواست شهرداری یا بخشداری نماینده خود را برای شرکت در کمیسیون فنی انتخاب و معرفی نمایند .

تبصره - شهرداری یا بخشداری میتواند در صورت لزوم برای پیشرفت کار مبادرت بتشکیل بیش از يك کمیسیون فنی بترتیب مقرر فوق بنماید .

ماده ۳ - برای ارزیابی و تشخیص و تعیین بها و یا خسارت ناشی از تصرف اراضی و مستحدثات و ساختمانها حضور کلیه اعضاء کمیسیون فنی ضروری است ولی نظر اکثریت ملاک عمل میباشد و فهرست ارزیابی باید به اعضاء کلیه اعضاء کمیسیون برسد و هرگاه یک نفر از اعضاء در اقلیت باشد باید نظر خود را مستدلا زیر فهرست بنویسد .

تبصره ۱ - از مالک یا نماینده او برای حضور در جلسه کمیسیون فنی باید دعوت بعمل آید .

عدم حضور مالک یا نماینده او مانع رسیدگی کمیسیون و اخذ تصمیم نیست .

تبصره ۲ - کمیسیون فنی مکلف است حداکثر ظرف یکماه از تاریخ وصول پرونده بکمیسیون فهرست بهای اراضی و املاک و مستحدثات را تهیه و بر حسب مورد بشهرداری یا بخشداری تسلیم نماید .

ماده ۴ - شهرداری یا بخشداری مکلف است پس از وصول فهرست ارزیابی اراضی و مستحدثات و ساختمانهایی که در معرض طرحهای اجرایی قانون پیشگیری و مبارزه با خطرات سیل واقع میشوند مفاد فهرست ارزیابی را ظرف یک هفته در یکی از جراید کثیرالانتشار محل و یا وسایل مقتضی دیگر آگهی نماید و علاوه بر آن باید نتیجه ارزیابی هر ملک را وسیله پست سفارشی بمالك آن اعلام کند .

ماده ۵ - اعضاء کمیسیون موظفند در تمام جلسات حضور بهم رسانند . غیبت بدون عذر موجه بیش از دو جلسه پیاپی و یا سه جلسه متناوب و غیبت بیش از پنج جلسه پیاپی در حکم انصراف عضو غایب از ادامه کار و مجوز انتخاب جانشین وی بطریق مقرر در ماده (۱) میباشد .

ماده ۶ - حق الزحمه اعضاء کمیسیون فنی متناسب تشکیل جلسات و حجم کار و نیز سایر هزینه های اجرایی این آئین نامه به پیشنهاد شهرداری و تصویب انجمن شهر و در نقاط فاقد شهرداری با پیشنهاد بخشدار و تصویب وزارت کشور از محل اعتبارات شهرداری و یا وزارت کشور بر حسب مورد پرداخت خواهد شد .

ماده ۷ - اجراء تصمیمات کمیسیون فنی بر حسب مورد بعهده وزارت کشور یا شهرداری است .

آئین نامه فوق مشتمل بر هفت ماده و چهار تبصره با استناد تبصره ۲ قانون

آئین نامه کمیسیون فنی موضوع تبصره ۲ ماده ۱۰ قانون پیش گیری و مبارزه با خطرات سیل

پیشگیری و مبارزه با خطرات سیل در تاریخ روز پنجشنبه ۱۳۴۹/۱۰/۱۰
بتصویب کمیسیون کشور مجلس شورای ملی و در تاریخ شنبه بیست و ششم
دیماه یکهزار و سیصد و چهل و نه شمسی بتصویب کمیسیون کشور مجلس سنا
رسیده است .

رئیس مجلس سنا - جعفر شریف امامی

قانون بودجه سال ۱۳۵۰ مجلس شورای ملی

مصوب ۱۳۴۹/۱۱/۴

ماده ۱- برای پرداخت هزینه های پرسنلی و اداری یکساله ۱۳۵۰ مجلس شورای ملی مبلغ ۳۲۴۰۰۰۰۰۰ ریال بکارپردازی مجلس شورای ملی اعتبار داده میشود که باتصویب هیئت رئیسه مجلس شورای ملی بمصرف برساند .

ماده ۲- بمنظور تجهیز و تعمیرات اساسی و تأسیسات و هزینه های تأسیساتی ساختمانهای مجلس شورای ملی مبلغ شصت میلیون ریال بکارپردازی مجلس شورای ملی اعتبار داده میشود که با تصویب هیئت رئیسه مجلس شورای ملی بمصرف برساند .

ماده ۳- بکارپردازی مجلس شورای ملی اجازه داده میشود مانده احتمالی اعتبارات هر سال مجلس شورای ملی را با تصویب هیئت رئیسه بمصرف خرید کتاب و تعمیرات اساسی کاخ مجلس شورای ملی و سایر هزینه های لازم برساند .

ماده ۴- از اول فروردین ماه یک هزار و سیصد و پنجاه کمک اعاشه مذکور در قوانین بودجه مجلس شورای ملی لغو و بمیزان بیست درصد به حقوق کارمندان و خدمتگزاران مجلس شورای ملی با رعایت تبصره هفتاد لایحه بودجه سال یک هزار و سیصد و چهل و دو کل کشور اضافه میگردد .

مفاد این ماده شامل بازنشستگان و موظفین مجلس شورای ملی نیز میباشد.

ماده ۵ - بکارپردازی مجلس شورای ملی اجازه داده میشود مانده جریمه مأخوذه سنواتی نمایندگان و کارکنان مجلس را با تصویب هیئت رئیسه بمصرف خرید کتاب برساند .

قانون فوق مشتمل بر پنج ماده در جلسه روز یکشنبه چهارم بهمن ماه یک هزار و سیصد و چهل و نه شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .
رئیس مجلس شورای ملی - عبدالله ریاضی

قانون معافیت از پرداخت مالیات مربوط به اتومبیلهای ساخت کارخانجات داخلی

مصوب ۱۳۴۹/۱۱/۴

ماده ۱۹ احده - شرکتها و مؤسسات و سازمانهایی که بموجب قوانین خاص مجاز به وارد کردن اتومبیل جهت انجام عملیات خود با معافیت از حقوق و عوارض گمرکی میباشند و همچنین سفارتخانه ها و مأمورین سیاسی خارجی و بین المللی که بموجب قوانین مربوط از این قبیل معافیتها استفاده میکنند ، در صورتیکه وسائط نقلیه مورد نیاز برای انجام عملیات خود را از اتومبیلهای ساخت کارخانجات داخلی تهیه نمایند از پرداخت مالیات موضوع قانون اخذ مالیات از اتومبیلهای سواری و صفحات گرامافون مصوب اسفند ماه ۱۳۴۵ معاف خواهند بود . ولی هرگاه اتومبیل بشخص دیگری که مشمول معافیت مذکور در فوق نباشد انتقال داده شود و در تاریخ انتقال پنج سال تمام از سال ساخت (مدل) آن نگذشته باشد منتقل الیه به نسبت مدت باقیمانده بقرار هر سال بیست درصد مشمول مالیات مزبور خواهد بود و پس از انقضای پنج سال مشمول مالیات فوق نخواهد بود . وزارت دارائی مکلف با اجرای این قانون میباشد .

قانون فوق مشتمل بر يك ماده پس از اظهار ملاحظات مجلس سنا در جلسه روز دوشنبه ۱۳۴۹/۱۰/۲۱ ، در جلسه روزیکشنبه چهارم بهمن ماه یک هزار و سیصد و چهل و نه شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - عبدالله ریاضی

قانون اجازه عضویت وزارت آب و برق در
کنفرانس جهانی شبکه های وسیع فشار قوی
(سیگره Cigre)

مصوب ۱۳۴۹/۱۱/۵

ماده ۱۹ احده - وزارت آب و برق اجازه داده میشود عضویت کنفرانس جهانی شبکه های وسیع فشار قوی (سیگره)
Conference Internationale De Grands Reseaux Electriques
را که مرکز اصلی آن در پاریس است پذیرفته و حق عضویت و بهای نشریات مورد نیاز را طبق مقررات مجمع عمومی مؤسسه مزبور پرداخت نماید .
قانون فوق مشتمل بر یک ماده پس از تصویب مجلس شورای ملی در جلسه روز سه شنبه ۱۳۴۹/۱۰/۱ و در جلسه روز دوشنبه پنجم بهمن ماه یک هزار و سیصد و چهل و نه شمسی بتصویب مجلس سنا رسید .
نایب رئیس مجلس سنا - عباس مسعودی

قانون انتقال مرکز جلب و حمایت سرمایه های

خارجی بوزارت اقتصاد

مصوب ۱۳۴۹/۱۱/۵

ماده ۱ احده - بمنظور انتقال مرکز جلب و حمایت سرمایه های خارجی از بانک مرکزی بوزارت اقتصاد مقررات زیر تصویب میشود :

۱ - بند ۴ ماده ۸۵ قانون بانکی و پولی کشور مصوب خرداد ماه ۱۳۳۹

لغو میشود .

۲ - ماده ۲ قانون جلب و حمایت سرمایه های خارجی مصوب ۷ آذر

۱۳۳۴ بشرح زیر اصلاح میگردد .

ماده ۲ - برای رسیدگی و اظهار نظر درخصوص پیشنهادهای رسیده راجع

بورود سرمایه های خارجی هیأتی بریاست وزیر اقتصاد یا قائم مقام او و مرکب

از معاون وزارت دارائی - معاون وزارت امور خارجه - معاون وزارت اقتصاد -

معاون مدیر عامل سازمان برنامه - معاون بانک مرکزی ایران - رئیس اتاق

بازرگانی و صنایع و معادن ایران یسایکی از نواب اودر وزارت اقتصاد تشکیل

میگردد . تصمیمات هیأت از طرف وزیر اقتصاد به هیأت وزیران برای تصویب و

صدور اجازه پیشنهاد خواهد شد .

پیشنهاد هائی که برای بکار انداختن سرمایه های خارجی در شهرستانها

واصل میشود مقدم بر پیشنهاد های مربوط بمرکز مورد رسیدگی و صدور اجازه قرار خواهد گرفت .

وزارت اقتصاد و بانک مرکزی ایران ترتیب انتقال وظایف مرکز جلب و حمایت سرمایه های خارجی از بانک مرکزی بوزارت اقتصاد را خواهند داد .

۳ - ماده ۷ قانون جلب و حمایت سرمایه های خارجی مصوب ۷ آذر ۱۳۳۴ بشرح زیر اصلاح میشود :

ماده ۷ - طرح اصلاحی آئین نامه اجرایی قانون جلب و حمایت سرمایه های خارجی مصوب ۱۷ مهر ماه ۱۳۳۵ از طرف وزارت اقتصاد تهیه و پس از تصویب کمیسیون های اقتصاد و دارائی مجلسین بموقع اجرا گذارده خواهد شد . تاهنگامی که آئین نامه مزبور به تصویب نرسیده است آئین نامه سابق قابل اجرا خواهد بود .

قانون فوق مشتمل بر يك ماده پس از تصویب مجلس شورای ملی در جلسه روز یکشنبه ۶/۱۰/۱۳۴۹ در جلسه روز دوشنبه پنجم بهمن ماه یک هزار و سیصد و چهل و نه شمسی بتصویب مجلس سنا رسید .

نایب رئیس مجلس سنا - عباس مسعودی

اساسنامه شرکت سهامی بهره برداری و صنایع چوب گیلان

مصوب ۱۳۴۹/۱۱/۷ کمیسیونهای دارائی و استخدام مجلسین

فصل اول- کلیات

- ماده ۱- نام شرکت- شرکت سهامی بهره برداری و صنایع چوب گیلان .
- ماده ۲- موضوع شرکت - بهره برداری از جنگلها و اجرای طرحهای جنگلداری و فعالیت در امور صنایع و بازرگانی چوب .
- ماده ۳- مدت شرکت- مدت شرکت نامحدود .
- ماده ۴- مرکز اصلی شرکت- مرکز اصلی شرکت محل کارخانه (اسالم گیلان) است و شرکت میتواند در صورت لزوم شعبه یا نمایندگی در نقاط دیگر کشور تأسیس کند .
- ماده ۵- سرمایه شرکت سیصد میلیون ریال است که به هزار سهم یکصد هزار ریالی بنام وزارت منابع طبیعی تقسیم شده و تماماً پرداخت گردیده است .
- ماده ۶- وزیر منابع طبیعی نماینده صاحب سهام میباشد .
- ماده ۷- سهام شرکت غیر قابل انتقال است .
- ماده ۸- افزایش سرمایه شرکت باتصویب مجمع عمومی است .

فصل دوم- ارکان شرکت

ماده ۹- ارکان شرکت عبارتست از :

الف- مجمع عمومی .

ب- هیأت عامل .

ج- بازرس .

ماده ۱۰ - مجمع عمومی با شرکت اشخاص زیر حداقل سالی یکبار در خرداد ماه هر سال تشکیل جلسه میدهد:

۱- وزیر منابع طبیعی که ریاست جلسه را عهده دار خواهد بود .

۲- دو نفر از معاونان وزارت منابع طبیعی .

۳- هیأت عامل .

تبصره- در صورت غیبت هر یک از معاونین مذکور در فوق یکی از مدیر کل ها به تشخیص وزیر منابع طبیعی بعنوان عضو علی البدل در جلسه مجمع عمومی شرکت خواهد کرد .

ماده ۱۱ - مجمع عمومی عادی بطور فوق العاده نیز به تصمیم وزیر منابع طبیعی یا بدرخواست مدیر عامل شرکت در صورت لزوم تشکیل خواهد شد .

ماده ۱۲ - وظایف مجمع عمومی بقرار زیر است:

۱- تصویب آئین نامه های شرکت .

۲- رسیدگی و اظهار نظر نسبت بگزارش هیأت عامل و بازرس .

۳- طرح و تصویب یا اصلاح ترازنامه و صورت سود و زیان و تعیین میزان اندوخته و تقسیم سود ویژه شرکت .

۴- تصویب بودجه و برنامه و خط مشی شرکت .

۵- تعیین و عزل و نصب هیأت عامل و بازرس شرکت و تعیین حقوق و مزایا

و پاداش و حق الزحمه آنان .

- ۶- اتخاذ تصمیم نسبت به سرمایه‌گذاری شرکت در شرکتهای دیگر که از لحاظ موضوع باهدف شرکت منطبق باشد .
- ۷- تصویب خرید و فروش اموال غیر منقول .
- ۸- اجازه تحصیل وام یا اعتبار طبق مقررات مربوط .
- ۹- تصویب پیشنهاد هیأت عامل در باره صلاح و سازش دعاوی شرکت یا استرداد آن .

ماده ۱۳- هیأت عامل :

- هیأت عامل مرکب است از مدیر عامل و دو نفر عضو اعضای مزبور سرپرستی امور فنی و اداری شرکت را عهده‌دار خواهند بود .
- هیأت عامل برای مدت سه سال از طرف مجمع عمومی منصوب خواهند گردید عزل انتصاب مجدد آنان با تصویب مجمع عمومی است .
- وظایف هیأت عامل :

- ۱- اجرای تصمیمات متخذه از طرف مجمع عمومی .
- ۲- تهیه و تنظیم بودجه و طرح سازمان شرکت و برنامه‌های عملیات آینده شرکت .
- ۳- تهیه ترازنامه و حساب سود و زیان شرکت و تنظیم گزارش سالانه برای مجمع عمومی .

- ۴- تصویب کلیه قراردادها و اسناد تعهدآور شرکت .

ماده ۱۴- وظایف مدیر عامل :

- ۱- مدیر عامل مسئول اداره امور شرکت است .

۲- مدیر عامل میتواند بمسئولیت خود قسمتی از وظایف و اختیارات خود را به هر يك از كاركنان شرکت واگذار نماید .

۳- مدیر عامل شرکت موظف است هر ششماه یکبار خلاصه وضع اداری و مالی و فنی شرکت را تهیه و تنظیم نموده برای اطلاع نماینده صاحب سهام و بازرس شرکت ارسال دارد .

۴- نمایندگی قانونی شرکت در کلیه امور و نزد مراجع قضائی و اجرائی و اداری با حق توکیل غیر تایید درجه بدون حق سازش و استرداد دعاوی .

ماده ۱۵ - مدیر عامل پس از خاتمه دوره مدیریت تاتعین مدیر عامل جدید کماکان انجام وظیفه خواهد کرد انتخاب مجدد مدیر عامل بلامانع است .

ماده ۱۶ - هیأت عامل مکلف است بصورت تمام وقت در محل شرکت انجام وظیفه نماید .

ماده ۱۷ - شرکت دارای یک نفر بازرس خواهد بود که از طرف مجمع عمومی برای مدت یکسال انتخاب میشود تجدید انتخاب او بلامانع است .

ماده ۱۸ - وظایف بازرس :

۱- رسیدگی بتر از نامه و حساب درآمد و هزینه شرکت با حق مراجعه بحسابرس که از طرف نماینده صاحب سهام تعیین میگردد .

۲- بررسی گزارش سالانه هیأت عامل و اظهار نظر نسبت بمندرجات آن و تسلیم آن بمجمع عمومی .

۳- شرکت در مجمع عمومی بدون داشتن حق رأی .

۴- بازرس در اجرای وظایف خود حق مراجعه بکلیه دفاتر و پرونده‌های محاسباتی و اسناد خرج و قرارداد های شرکت را خواهد داشت .

هرگاه تخلف یابی ترتیبی و اشتباهاتی مشاهده نماید موظف است بمدير عامل کتباً اطلاع دهد .

۵- بازرس حق دخالت در امور جاری شرکت رانداشته و اجرای وظایف نامبرده نباید مانع انجام وظایف جاری شرکت بشود .

فصل سوم - امور مالی

ماده ۱۹ - سال مالی شرکت از اول فروردین ماه هر سال شروع و در پایان اسفند همان سال پایان مییابد .

ماده ۲۰ - شرکت از نظر مقررات مالی و استخدامی و اداری منحصرأ تابع مقررات این اساسنامه و آئین نامه های مربوط خواهد بود .

ماده ۲۱ - کلیه قراردادها و اسناد تعهد آور با امضای مدیر عامل و یکی از اعضای هیئت عامل معتبر می باشد .

ماده ۲۲ - تغییرات لازم در اساسنامه شرکت و انحلال آن به پیشنهاد مجمع عمومی و تأیید هیأت وزیران و تصویب کمیسیون های دارائی و استخدام مجلسین خواهد بود .

ماده ۲۳ - مواردی که در این اساسنامه پیش بینی نشده است تابع قانون تجارت خواهد بود .

اساسنامه فوق مشتمل بر ۲۳ ماده و یک تبصره با ستند تبصره ماده ۲ قانون تشکیل وزارت منابع طبیعی پس از تصویب کمیسیونهای دارائی و امور استخدام و سازمانهای اداری مجلس شورای ملی بترتیب در جلسات ۲۸ آذر ماه و ۵ دیماه ۱۳۴۹، در جلسات ۳۰ دیماه و ۷ بهمن ماه ۱۳۴۹ بترتیب بتصویب کمیسیونهای دارائی و استخدام مجلس سنارسیده است .

رئیس مجلس شورای ملی - عبدالله ریاضی

آئین نامه تشکیل هیأت حل اختلاف مستخدمین بانکها

مصوب ۱۳۴۹/۱۱/۱۱ کمیسیون کار و امور اجتماعی مجلسین

ماده ۱ - هیأت حل اختلاف مستخدمین بانکها از افراد زیر تشکیل میشود :

۱- یکنفر نماینده وزارت کار و امور اجتماعی بانتهاب وزیر کار و امور اجتماعی .

۲- یکنفر قاضی بانتهاب وزیر دادگستری .

۳- یکنفر نماینده بانک مرکزی ایران بانتهاب رئیس کل بانک مرکزی ایران .

۴- یکنفر نماینده کانون بانکها بانتهاب کانون بانکها .

۵- یکنفر نماینده مستخدمین بانکها که طبق آئین نامه ای که بتصویب شورای عالی کار خواهد رسید انتخاب میگردد .

ماده ۲ - هرگونه اختلاف بین بانکها و مستخدمین آنان که ناشی از اجرای مقررات قانون کار و یا قراردادهای کار فردی و یا دستجمعی باشد در مرحله اول از طریق سازش مستقیماً بین بانک و مستخدم یا نمایندگان آنها حل خواهد شد و در صورتیکه اختلاف از طریق سازش حل نشود شکایت به هیأت حل اختلاف مستخدمین بانکها ارجاع خواهد شد .

آئین نامه تشکیل هیأت حل اختلاف مستخدمین بانکها

ماده ۳ - مقررات مربوط بتشکیل جلسات ونحوه رسیدگی واخذ رأی و وظایف هیأت حل اختلاف مستخدمین بانکها طبق مقرراتیکه بتصویب شورایعالی کارخواهد رسید تعیین خواهد شد .

ماده ۴ - اجرای آراء هیأت حل اختلاف مستخدمین بانکها مشمول مقررات ماده ۴۲ قانون کار میباشد .

آئین نامه فوق مشتمل برچهار ماده باستناد تبصره ۳ ماده ۶ قانون کار در تاریخ روز یکشنبه ۱۳/۱۰/۱۳۴۹ بتصویب کمیسیون کار واموراجتماعی مجلس سنا ودر تاریخ روزیکشنبه ۱۱/۱۱/۱۳۴۹ بتصویب کمیسیون کار واموراجتماعی مجلس شورای ملی رسیده است .

رئیس مجلس شورای ملی - عبدالله ریاضی

آئین نامه اجرای تبصره ماده ۱۴۴ لایحه قانونی
اصلاح قسمتی از قانون تجارت مصوب ۲۴
اسفندماه ۱۳۴۷ درباره نحوه انتخاب بازررس
شرکتهای سهامی عام

مصوب ۱۳/۱۱/۱۳۴۹ کمیسیون اقتصاد مجلسین

- ماده ۱ - شرایط لازم برای بازرسان شرکتهای سهامی عام بشرح
زیراست :
- ۱- داشتن حسن شهرت و نداشتن پیشینه کیفری مؤثر.
  - ۲- داشتن درجه لیسانس یا بالاتر دریکی از رشته های متناسب با وظایف
و مسئولیتهای بازرسی بتشخیص کمیسیون مذکور در ماده ۲ .
  - ۳- داشتن حداقل ۵ سال تجربه متناسب با وظایف و مسئولیتهای بازرسی به
تشخیص کمیسیون مذکور در ماده ۲ .
  - ۴- عدم اشتغال بنماینده گی در مجلسین شورا و سنا .
  - ۵ - عدم اشتغال بطور تمام وقت در مؤسسات دولتی یا وابسته بدولت و
شهرداریها و مؤسسات وابسته بآنها .
- ماده ۲ - انتخاب اشخاصیکه میتوانند وظایف بازرسی شرکتهای را در

شرکتهای سهامی عام ایفا کنند در تهران و شهرستانها بعهده کمیسیون از اشخاص زیر است :

۱- نماینده وزیر اقتصاد که ریاست کمیسیون را عهده دار خواهد بود .

۲- نماینده وزیر دادگستری .

۳- نماینده وزیر دارائی .

۴- دو نفر نماینده اطاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران .

کمیسیون از بین داوطلبان کسانی را که واجد شرایط بوده و از هر جهت برای احراز سمت بازرسی صلاحیت داشته باشند تعیین مینماید . فهرست منتخبین از طرف رئیس کمیسیون منتشر و نسخه ای از آن بمرجع ثبت شرکتهای محل فرستاده میشود و نتیجه بدرخواست کنندگان نیز ابلاغ خواهد شد .

تبصره - کمیسیون نام بازرسانی را که فاقد هریک از شرایط مندرج در ماده يك این آئین نامه شوند پس از اطلاع و رسیدگی از فهرست بازرسان حذف کرده و مراتب را به ثبت شرکتهای محل اعلام مینماید .

ماده ۳ - کمیسیون بدعوت رئیس با حضور حداقل چهار نفر از اعضاء تشکیل میشود .

تصمیمات کمیسیون به اکثریت سه رأی معتبر است .

ماده ۴ - مراجع رسمی مکلفند اطلاعات را که از طرف کمیسیون در باره داوطلبان بازرسی شرکتهای سهامی عام خواسته میشود در اسرع وقت در اختیار آن بگذارند کلیه اطلاعات رسیده بکمیسیون محرمانه خواهد بود و منحصرأ بمنظور تشخیص صلاحیت بازرسان مورد استفاده قرار خواهد گرفت .

ماده ۵ - هر موقع که عده بازرسان مذکور در این آئین نامه به ۳۰ نفر

برسد. کانون بازرسان شرکتهای سهامی عام تشکیل خواهد شد. کانون مزبور دارای شخصیت حقوقی خواهد بود.

سازمان و وظایف و اختیارات این کانون طبق اساسنامه‌ای خواهد بود که از طرف وزارت اقتصاد تهیه و پس از تصویب هیئت وزیران بمورد اجرا گذارده خواهد شد.

تبصره - پس از تأسیس کانون بازرسان یک نفر نماینده از طرف کانون مزبور بوزارت اقتصاد معرفی میشود که بجای یکی از دو نفر نماینده اطاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران در کمیسیون مذکور در ماده ۲ این آئین‌نامه شرکت کند.

ماده ۶ - پس از تشکیل کانون بازرسان انتخاب و تنظیم فهرست داوطلبان بازرسی شرکتهای سهامی عام و رسیدگی به سلب صلاحیت بازرسان و اعلام آن بعهده کانون مزبور خواهد بود. فهرست مذکور در صورت تأیید کمیسیون مندرج در ماده ۲ این آئین‌نامه از طرف کانون منتشر خواهد شد.

تبصره - رسیدگی به شکایت نسبت به تصمیمات کانون در مورد سلب صلاحیت بازرسان بعهده کمیسیون مندرج در ماده ۲ این آئین‌نامه خواهد بود. نظر کمیسیون در این مورد قطعی است.

آئین‌نامه فوق مشتمل بر ۶ ماده و سه تبصره در اجرای تبصره ماده ۱۴۴ لایحه قانونی اصلاح قسمتی از قانون تجارت مصوب ۲۴ اسفند ماه ۱۳۴۷ در باره نحوه انتخاب بازرسان شرکتهای سهامی عام پس از تصویب کمیسیون اقتصاد مجلس سنا در تاریخ روز یکشنبه ۱۳۴۹/۸/۲۴ در تاریخ روز سه‌شنبه ۱۳۴۹/۱۱/۱۳ بتصویب کمیسیون اقتصاد مجلس شورای ملی رسیده است.

رئیس مجلس شورای ملی - عبدالله ریاضی

قانون تأسیس مؤسسه کار و تأمین اجتماعی

مصوب ۱۳۴۹/۱۱/۱۹

ماده ۱۹ احده - وزارت کار و امور اجتماعی مجاز است مؤسسه‌ای بنام مؤسسه کار و تأمین اجتماعی که در این قانون مؤسسه نامیده میشود بمنظورهای زیر ایجاد کند :

آموزش و بالابردن سطح دانش و تخصص کارفرمایان و کارگران و همچنین کارکنان وزارت کار و امور اجتماعی و سازمانهای وابسته در مسائل مربوط بر روابط صنعتی و قوانین و مقررات کار و تأمین اجتماعی و مسائل سندیکائی و آموزش تعاون و حفاظت صنعتی و سایر مسائل کارگری و کارفرمائی و فراهم آوردن امکانات مربوط بتحقیق در زمینه‌های مذکور در فوق و همچنین ایجاد روابط آموزشی و تبادل کارشناس و کارآموز با سایر کشورهای جهان و همکاری با سازمانهای بین‌المللی مربوط .

تبصره ۱ - مؤسسه غیرانتفاعی و دارای شخصیت حقوقی و استقلال مالی است و مشمول مقررات قانون استخدام کشوری نیست و تحت نظر هیأت امناء اداره خواهد شد .

تبصره ۲ - حدود اختیارات و وظائف هیأت امناء و ارکان مؤسسه بموجب اساسنامه‌ای است که از طرف وزارت کار و امور اجتماعی پیشنهاد و بتصویب هیأت وزیران خواهد رسید .

قانون تأسیس مؤسسه کار و تأمین اجتماعی

تبصره ۳- هیأت امناء مؤسسه عبارتند از:

الف - وزیر کار و امور اجتماعی. رئیس هیأت امناء.

ب - وزیر علوم و آموزش عالی یا نماینده او.

ج - وزیر دارائی یا نماینده او.

د - مدیر عامل سازمان بیمه‌های اجتماعی.

ه - رئیس کل بانک رفاه کارگران.

و - سه نفر نماینده سازمانهای کارفرمایی و مؤسسات بزرگ صنعتی بانتهاب وزیر کار و امور اجتماعی.

ز - سه نفر نماینده سازمانهای کارگری بانتهاب وزیر کار و امور اجتماعی.

تبصره ۴ - از نماینده دفتر بودجه در جلساتی که هیأت امناء ببودجه سالانه رسیدگی میکند دعوت خواهد شد.

تبصره ۵ - بودجه مؤسسه از محل كمك دولت و سایر كمكها و هدایا و جوهی که در مقابل انجام خدمات آموزشی و تحقیقاتی تحصیل میشود تأمین خواهد شد.

تبصره ۶ - مؤسسه فعالیت‌های آموزشی و تحقیقاتی خود را بارعایت قانون تأسیس وزارت علوم و آموزش عالی انجام خواهد داد.

تبصره ۷ - آئین نامه‌های مربوط به این قانون پس از تصویب هیأت امناء بمرحله اجراء گذارده خواهد شد.

قانون فوق مشتمل بر يك ماده و هفت تبصره پس از تصویب مجلس شورای ملی در جلسه روز يكشنبه ۱۳۴۹/۹/۸ در جلسه روز دوشنبه نوزدهم بهمن ماه يكهزار و سیصد و چهل و نه شمسی بتصویب مجلس سنا رسید.

رئیس مجلس سنا - جعفر شریف امامی

قانون اجازه مبادله تمبر یادگاری بین کشور ایران و ترکیه و پاکستان

مصوب ۱۳۴۹/۱۱/۱۹

ماده ۱۹ احده - بوزارت خانه‌های پست و تلگراف و تلفن و دارائی اجازه داده میشود از هر نوع تمبر یادگاری که منتشر میشود تعداد يك هزارسری بهريك از کشورهای ترکیه و پاکستان در صورت عمل متقابل اهداء نماید .

تمبرهائی که باین ترتیب از ممالك مزبور دریافت میشود بهم ارز ریالی بهای اسمی آنها وسیله وزارت پست و تلگراف و تلفن بفروش خواهد رسید و درآمد حاصل از فروش بحساب خزانه‌داری کل منظور خواهد شد .

قانون فوق مشتمل بر يك ماده پس از تصویب مجلس شورای ملی در جلسه روز سه شنبه ۱۳۴۹/۹/۲۴ در جلسه روز دوشنبه نوزدهم بهمن ماه یکهزار و سیصد و چهل و نه شمسی بتصویب مجلس سنا رسیده است .

رئیس مجلس سنا - جعفر شریف امامی

قانون نحوه افراز اراضی متعلق بوزارت جنگ

مصوب ۱۳۴۹/۱۱/۱۹

ماده ۱۹ احده - بوزارت جنگ اجازه داده میشود نسبت بدعاوی افراز اراضی که در آن تأسیسات نظامی ایجاد شده و پرونده آنها در دادگاههای دادگستری مطرح است اعم از اینکه خواهان یا خوانده باشد در صورتیکه تا تاریخ تصویب این قانون منتهی بصدر حکم قطعی نشده باشد ظرف سه سال تقاضای ارجاع بکمیسیون پنج نفری مذکور در قانون رسیدگی بدعاوی اشخاص علیه دولت مصوب سال ۱۳۳۶ را بنماید .

کمیسیون مکلف است بدون رعایت تشریفات خاص با جلب نظر کارشناس و بامنظور داشتن تصرفات وزارت جنگ نسبت به افراز سهم وزارت جنگ اقدام کند .

در صورتیکه اراضی مورد تصرف وزارت جنگ بتشخیص کمیسیون از لحاظ مقدار یا ارزش زائد بر سهم آن وزارتخانه باشد کمیسیون رأی پرداخت قیمت مازاد نیز خواهد داد .

نظر کمیسیون قطعی و ملاک عمل اداره کل ثبت اسناد و املاک در مورد صدور سند مالکیت خواهد بود .

قانون فوق مشتمل بر یک ماده پس از تصویب مجلس شورای ملی در جلسه روز سه شنبه ۱۳۴۹/۹/۲۴ در جلسه روز دوشنبه نوزدهم بهمن ماه یک هزار و سیصد و چهل و نه شمسی بتصویب مجلس سنا رسیده است .

رئیس مجلس سنا - جعفر شریف امامی

قانون حذف بند ج ماده ۲۱ قانون بیمه‌های اجتماعی و بازنشستگی و تعاون افزارمندان کارگاه‌ها و کارخانجات ارتش

مصوب ۱۳۴۹/۱۱/۱۹

ماده ۱۹ احده - از تاریخ تصویب این قانون بند «ج» ماده ۲۱ قانون بیمه‌های اجتماعی و بازنشستگی و تعاون افزارمندان کارگاه‌ها و کارخانجات ارتش (مصوب اردیبهشت ماه ۱۳۳۵) مربوط بحق اولاد از ماده مزبور حذف میگردد .
وجوهی که افزارمندان در تاریخ تصویب این قانون از این بابت دریافت میدارند تا رسیدن سن اولاد آنان به هیجده سال تمام قابل پرداخت خواهد بود .
قانون فوق مشتمل بر يك ماده پس از تصویب مجلس شورای ملی در جلسه روز یکشنبه ۱۳۴۹/۱۰/۶ در جلسه روز دوشنبه نوزدهم بهمن ماه یک هزار و سیصد و چهل و نه شمسی بتصویب مجلس سنا رسیده است .
رئیس مجلس سنا - جعفر شریف امامی

قانون الغاء مقررات مربوط پرداخت حق اولاد در نیروهای مسلح شاهنشاهی

مصوب ۱۳۴۹/۱۱/۱۹

ماده ۱۹ احده - از تاریخ تصویب این قانون مقررات مربوط پرداخت حق اولاد در مورد فرزندان جدیدالولاده افسران و کارمندان نیروهای مسلح شاهنشاهی ملغی میگردد .

تبصره - وجوهی که در تاریخ تصویب این قانون شاغلین یا بازنشستگان از این بابت دریافت میدارند تا رسیدن اولاد آنان بسن ۱۸ سال تمام قابل پرداخت خواهد بود .

قانون فوق مشتمل بر يك ماده و يك تبصره پس از تصویب مجلس شورای ملی در جلسه روز یکشنبه ۱۳۴۹/۱۰/۶ در جلسه روز دوشنبه نوزدهم بهمن ماه یکهزار و سیصد و چهل و نه شمسی بتصویب مجلس سنا رسیده است .
رئیس مجلس سنا - جعفر شریف امامی

قانون اضافه نمودن يك تبصره بماده ۷ قانون تأمین کادر پزشکی مورد نیاز نیروهای مسلح شاهنشاهی

مصوب ۱۳۴۹/۱۱/۱۹

ماده ۱۹ احده - تبصره زیر بماده ۷ قانون تأمین کادر پزشکی مورد نیاز نیروهای
مسلح شاهنشاهی مصوب تیرماه ۱۳۴۸ اضافه میشود :

تبصره ۲ - مقررات این ماده درباره پزشکان - دندانپزشکان - داروسازان
ودانپزشکان مشمول قانون استخدام کشوری که بر حسب ضرورت خدمتی از
سایر وزارتخانه ها و مؤسسات دولتی بنیروهای مسلح شاهنشاهی منتقل شده یا
میشوند و در مشاغل سازمانی مربوط بتخصصی که دارند مشمول خدمت میگردند
نیز قابل اجرا میباشد .

قانون فوق مشتمل بر يك ماده پس از تصویب مجلس شورای ملی در جلسه روز
یکشنبه ۱۳۴۹/۱۰/۶ در جلسه روز دوشنبه نوزدهم بهمن ماه یک هزار و سیصد و چهل
نه شمسی بتصویب مجلس سنا رسیده است .

رئیس مجلس سنا - جعفر شریف امامی

قانون تفریغ بودجه سال ۱۳۴۸ مجلس شورای ملی

مصوب ۱۳۴۹/۱۱/۲۰

ماده واحده - تفریغ بودجه سال ۱۳۴۸ مجلس شورای ملی بموجب صورت
ضمیمه بمبلغ ۳۲۷۰۰۰۰۰۰ ریال تصویب میشود .

قانون فوق مشتمل بر یک ماده و صورت ضمیمه در جلسه روز سه شنبه بیستم
بهمن ماه یک هزار و سیصد و چهل و نه بتصویب مجلس شورای ملی رسید .
رئیس مجلس شورای ملی - عبدالله ریاضی

تفریغ بودجه سال ۱۳۴۸ مجلس شورای ملی

عناوین	مبالغ خرج شده (بريال)	جمع بودجه سال (بريال) ۱۳۴۸
دریافتی طبق ماده ۱ از وزارت دارائی برابر بودجه سال ۱۳۴۸ مجلس شورای ملی .		۲۶۷۰۰۰۰۰۰
دریافتی طبق ماده ۲ از وزارت دارائی برابر بودجه سال ۱۳۴۸ مجلس شورای ملی .		۶۰۰۰۰۰۰۰
۱- هزینه پرسنلی .	۲۲۱۵۰۵۸۸۰	
۲- هزینه های اداری .	۴۵۴۹۴۱۲۰	
۳- تجهیزات .	۶۰۰۰۰۰۰۰	
موازنه	۳۲۷۰۰۰۰۰۰	۳۲۷۰۰۰۰۰۰

صورت فوق منضم بقانون تفریغ بودجه سال ۱۳۴۸ مجلس شورای ملی می باشد .

رئیس مجلس شورای ملی - عبدالله ریاضی

تصمیم قانونی دائر بنام گذاری روز ۲۳ خرداد بنام روز لژیون خدمتگزاران بشر

مصوب ۱۳۴۹/۱۱/۲۸

روز ۲۳ خرداد که مصادف با ایراد بیانات حکیمانه اعلیحضرت همایون
محمدرضا پهلوی شاهنشاه آریامهر مبنی بر تشکیل لژیون خدمتگزاران بشر در
دانشگاه هاروارد است روز لژیون خدمتگزاران بشر (داوطلبان ملل متحد برای
عمران و توسعه) نامیده میشود .

تصمیم قانونی فوق پس از تصویب مجلس شورای ملی در جلسه روز پنجشنبه
۱۳۴۹/۱۱/۸ در جلسه روز چهارشنبه بیست و هشتم بهمن ماه یک هزار و سیصد و
چهل و نه شمسی بتصویب مجلس سنا رسید .

رئیس مجلس سنا - جعفر شریف امامی

اساسنامه صندوق کارآموزی

مصوب ۱۳۴۹/۱۲/۱ کمیسیون کار و امور اجتماعی
مجلسین

اساسنامه صندوق کارآموزی موضوع ماده ۸ قانون کارآموزی مصوب ۲۸ اردیبهشت ماه هزار و سیصد و چهل و نه که در این اساسنامه صندوق نامیده میشود بشرح زیر تصویب میگردد :

ماده ۱ - صندوق دارای شخصیت حقوقی و استقلال مالی و اداری بوده و مرکز آن تهران است .

ماده ۲ - ارکان صندوق عبارتند :

الف - شورایعالی کارآموزی .

ب - مدیرعامل .

ج - حسابرس .

ماده ۳ - وظایف و اختیارات شورایعالی کارآموزی در مورد صندوق بشرح زیر است :

۱- نظارت بر نحوه مصرف درآمد حاصله از اجرای قانون کارآموزی .

۲ - تصویب پیشنهاد انتخاب مدیر عامل بر اساس ماده ۱۷ قانون کارآموزی .

۳ - تصویب تشکیلات اداری و اجرایی صندوق به پیشنهاد مدیر عامل .

- ۴ - انتخاب حسابرس .
- ۵ - بررسی پیشنهاد مدیر عامل درباره استخدام کارشناس فنی خارجی یا انعقاد قرارداد برای استفاده از مؤسسات مشورتی خارجی با رعایت قوانین و مقررات مربوط .
- ۶ - تعیین میزان حقوق و مزایای مدیر عامل و حق الزحمه حسابرسی .
- ۷ - اتخاذ تصمیم نسبت به پیشنهاد مدیر عامل درباره تعیین عامل وصول وجوه صندوق با توجه به تبصره ۲ ماده ۱۴ قانون کارآموزی و مراعات صرفه جوئی .
- ۸ - تصویب آئین نامه های مالی ، استخدامی و اداری صندوق .
- ۹ - تصویب بودجه و رسیدگی و اتخاذ تصمیم نسبت به گزارش عملیات اجرایی و گزارش مالی و تراز نامه صندوق که از طرف مدیر عامل تسلیم می شود .
- ۱۰ - رسیدگی و اتخاذ تصمیم نسبت به گزارش حسابرس .
- ماده ۴ -** مدیر عامل صندوق از بین افراد بصیر و مطلع به امور آموزش حرفه ای به پیشنهاد وزیر کار و امور اجتماعی و تصویب شورای عالی برای مدت سه سال انتخاب میشود . انتخاب مجدد او بلامانع است .
- ماده ۵ -** تغییر مدیر عامل قبل از خاتمه مدت مأموریت سه ساله او موکول به پیشنهاد وزیر کار و امور اجتماعی و تصویب شورای عالی خواهد بود .
- ماده ۶ -** مدیر عامل که مسئول اداره امور اجرایی و مالی و اداری صندوق و اجرای مصوبات شورای عالی است بکلیه تشکیلات مالی و اداری و اجرایی صندوق ریاست خواهد داشت .
- ماده ۷ -** چکها و قراردادها و اسناد تعهد آور صندوق طبق آئین نامه مصوب شورای عالی با امضای مدیر عامل و رئیس حسابداری صندوق معتبر خواهد بود .
- ماده ۸ -** مدیر عامل در مقابل کلیه اشخاص اعم از حقیقی یا حقوقی و کلیه مراجع مراجع قانونی نماینده صندوق است و میتواند این حق را شخصاً یا بوسیله وکیل یا

نماینده ای که انتخاب میکند اعمال کند .

ماده ۹ - مدیر عامل میتواند قسمتی از اختیارات خود را بمعاون خود یا مدیران ورؤسای واحدهای صندوق تفویض نماید .

ماده ۱۰ - مدیر عامل اختیار استخدام و عزل و نصب و تشویق و تنبیه و اخراج کارکنان صندوق را در حدود آئین نامه و مصوب شورایعالی کارآموزی خواهد داشت .

ماده ۱۱ - وظایف مدیر عامل بشرح است :

۱- تنظیم بودجه سالانه و ترازنامه و گزارش های مالی صندوق و تسلیم آنها بشورای عالی .

۲- اداره امور مالی واداری واجرایی صندوق .

۳- پیشنهاد تشکیلات صندوق بشورایعالی و تعیین وظایف کارکنان صندوق .

۴- تهیه و تنظیم آئین نامه ها برای طرح در شورایعالی کارآموزی .

۵- انجام سایر وظایفی که در اجرای قانون کارآموزی و آئین نامه ها و مقررات بعهدہ مدیر عامل خواهد بود .

ماده ۱۲ - مدیر عامل موظف است بودجه سالانه صندوق را پیش از پایان

دیماه هر سال برای سال بعد تهیه و تنظیم نموده - برای تصویب بشورایعالی تسلیم کند .

ماده ۱۳ - مدیر عامل باید ترازنامه عمل کرد صندوق را قبل از پایان

خرداد سال بعد بشورایعالی تسلیم کند .

ماده ۱۴ - حسابرس صندوق از بین اشخاص حقیقی یا حقوقی مطلع بامور

حسابرسی به پیشنهاد وزیر کار و امور اجتماعی برای مدت یکسال از طرف

شورای عالی انتخاب میشود . انتخاب مجدد حسابرس بلامانع است .

ماده ۱۵ - وظایف حسابرسی عبارتست از :

۱- انجام کلیه عملیات حسابرس صندوق .

۲- رسیدگی بترانزنامه و گزارش مالی مدیر عامل باتوجه بمصوبات شورای

عالی وتسليم گزارش مزبور .

ماده ۱۶ - منابع درآمد صندوق عبارتست از :

الف - وجوهیکه کارفرمایان طبق ماده ۱۴ قانون کارآموزی میپردازند .

ب - اعتباری که هرسال دولت طبق ماده ۱۵ قانون کارآموزی در اختیار

وزارت کار وامور اجتماعی قرار خواهد داد .

ج - هدایا و کمکهای اشخاص حقیقی یا حقوقی مشروط بموافقت شورای

عالی کارآموزی .

د - سایر وجوهی که از درآمدهای جاری و اتفاقی حاصل میشود .

ماده ۱۷ - سال مالی صندوق از اول فروردین ماه هرسال شروع و در آخر

اسفندماه همان سال پایان مییابد .

تبصره - در صورتیکه آغاز فعالیت صندوق منطبق با اول فروردین نباشد

اولین سال مالی صندوق از روز شروع فعالیت تا پایان اسفند همان سال خواهد بود .

اساسنامه فوق مشتمل بر هفده ماده و یک تبصره در اجرای ماده ۸ قانون کار

آموزی در تاریخ روز یکشنبه ۱۳۴۹/۱۱/۲۵ بتصویب کمیسیون کار و امور اجتماعی

مجلس سنا و در تاریخ روز شنبه اول اسفندماه یک هزار و سیصد و چهل و نه به تصویب

کمیسیون کار و امور اجتماعی مجلس شورای ملی رسیده است .

رئیس مجلس شورای ملی - عبدالله ریاضی

قانون تمبرهای یادگاری و موزه تمبر

مصوب ۱۳۴۹/۱۲/۳

ماده ۱۹-۱ بوزارت دارائی اجازه داده میشود از هر سری تمبر یادگاری و جاری که منتشر میشود تعداد پنجهزار سری بمنظور نگهداری در مخزن موزه تمبر و ارسال بدفتر پست بین المللی و اهداء بمقامات داخلی و خارجی در اختیار وزارت پست و تلگراف و تلفن قرار دهد .

تبصره- وزارت دارائی مجاز است از هر نوع تمبر یادگاری که بمناسبت جشن بیست و پنجمین سده بنیادگذاری شاهنشاهی ایران منتشر شده یا میشود علاوه بر پنجهزار سری فوق تعداد شش هزار سری برای تهیه آلبومهای یادگاری جشن و تهیه پاکتهای تمبر بامهر روز بمنظور معرفی تمبرها و تاریخ دوهزار و پانصد ساله شاهنشاهی ایران در کشورهای خارج و مجامع علاقمند به تمبر و همچنین اهداء به میهمانان عالیقدر شاهنشاه آریامهر و شخصیت های داخلی و خارجی و روزنامه نگاران در اختیار وزارت پست و تلگراف و تلفن قرار دهد .

قانون فوق مشتمل بر يك ماده و يك تبصره پس از تصویب مجلس شورای ایملی در جلسه روز سه شنبه ۱۳۴۹/۱۰/۱۵ در جلسه روز دوشنبه سوم اسفند ماه یک هزار و سیصد و چهل و نه شمسی بتصویب مجلس سنارسید .

رئیس مجلس سنا - جعفر شریف امامی

قانون مجازات اخلاص كنندگان در امنیت پرواز هواپیما و خرابکاری در وسائل و تأسیسات هواپیمائی

مصوب ۱۳۴۹/۱۲/۴

ماده ۱۹-۱ - کسانی که با اجبار یا ارباب و تهدید یا اعمال خدعه و نیرنگ هواپیمای آماده برای پرواز یا در حال پرواز را در اختیار بگیرند یا بنحوی از اختیار مسئولین خارج ساخته و موجب تغییر مسیر یا مقصد هواپیما شوند یا در نقطه ای غیر از مقصد هواپیما را مجبور بفرود نمایند بحسب با اعمال شاقه از ۳ تا ۱۵ سال محکوم میشوند و در صورتیکه ارباب و تهدید با استفاده از سلاح یا مواد منفجره یا محترقه یا خطرناک دیگر صورت گیرد چنانچه مرتکب یکنفر باشد بحد اکثر مجازات مقرر بالا و اگریش از یکنفر باشند بحسب دائم با اعمال شاقه محکوم میشوند .

هرگاه مرتکبین هنگام ارتکاب جرائم مندرج در این ماده نسبت بهریك از افراد گروه پرواز یا مسافران مرتکب ضرب یا جرح یا قتل یا خرابی هواپیما یا هرگونه جرم دیگری شوند برای هریك از جرائم مذکور بحد اکثر مجازات مقرر در قانون محکوم خواهند شد .

۲ - کسانی که بمنظور اخلاص در پرواز یا خرابکاری در هواپیما عالماً عامداً

قانون مجازات اخلاص کنندگان در امنیت پرواز هواپیما و خرابکاری در وسائل و تأسیسات هواپیمائی

اشیائی باخود در هواپیما حمل نمایند و یا بنحوی از انحاء در هواپیما قرار دهند و یا با هواپیما ارسال دارند یا مرتكب عمل دیگری شوند که موجب شود به هواپیما و یا مسافرن یا گروه پرواز و یا اموال موجود در آن آسیب برسد بحبس با اعمال شاقه از ۳ تا ۱۵ سال محکوم خواهند شد و در صورتیکه اقدامات مذکور منجر به قتل نفس شود مجازات مرتكب اعدام خواهد بود.

۳ - کسانی که با اجبار یا ارعاب و تهدید یا خدعه و نیرنگ در فرودگاهها یا تأسیسات آن یا ایستگاههای ناوبری هوائی اخلاص کنند یا با سوءنیت در کار تأسیسات ناوبری مانعی ایجاد نمایند یا با توسل بزور و تهدید یا خدعه و نیرنگ انجام وظیفه مأموران مسئول حفظ ایمنی پرواز و هدایت هواپیما را دشوار یا غیر ممکن سازند یا کار دستگاههای ناوبری را از مجرای صحیح خود خارج نمایند بحبس تأدیبی از یک تا سه سال محکوم خواهند شد مگر اینکه عمل مرتكب منجر بوقوع جرم دیگری گردد که در آن صورت مرتكب به مجازات هر یک از جرائم که مجازات آن شدیدتر باشد محکوم میگردد.

۴ - هر یک از کارکنان فرودگاهها یا شرکتها یا مؤسسات هواپیمائی یا سازمانهای انتظامی فرودگاهها یا سازمانهای که بنحوی در امر پرواز یا در فرودگاهها وظیفه ای برعهده دارند در ارتکاب جرائم مذکور در این قانون معاونت یا شرکت داشته باشند بحد اکثر مجازاتی که برای فاعل آن جرم مقرر است محکوم خواهند شد.

۵ - هر یک از مرتکبین جرائم مذکور در این قانون قبل از اتمام عمل خود نادم گردد و از ادامه آن خودداری کند از تعقیب و مجازات معاف خواهد بود مگر

آنکه ضمن اقدام خلاف قانون خود مرتکب جرائم دیگری شده باشد که در این صورت فقط بمجازات همان جرائم محکوم میشود .

۶- کسانی که از تهیه و تدارك آلات و اسباب جرم یا مقدمات ارتکاب جرائم مندرج در این قانون مطلع شده و جریان را بمقامات ذیصلاح اعلام ننمایند بمجازات معاون جرم محکوم خواهند شد .

۷ - مرجع اظهار نظر در امور فنی مربوط به این قانون هواپیمائی کل کشوری است .

۸ - رسیدگی بجرائم مندرج در این قانون منحصرأ در صلاحیت مراجع قضائی پایتخت است .

۹- استرداد متهمین یا محکومین به ارتکاب جرائم موضوع بند يك این قانون طبق قانون استرداد مجرمین مصوب سال ۱۳۳۹ بعمل خواهد آمد .

قانون فوق مشتمل بر يك ماده پس از تصویب مجلس سنا در جلسه روز شنبه ۱۳۴۹/۱۰/۱۲ در جلسه روز سه شنبه چهارم اسفند ماه یک هزار و سیصد و چهل و نه بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - عبدالله ریاضی

قانون اصلاح بند پ ماده ۲ قانون استخدام کشوری

مصوب ۱۳۴۹/۱۲/۹ کمیسیون استخدام مجلسین

ماده ۱۹ احده - بااستناد ماده ۱۴۹ قانون استخدام کشوری بند پ ماده ۲ قانون استخدام کشوری بشرح زیر اصلاح میگردد :

بند پ - مؤسسات دولتی که طبق اساسنامه مربوط بآنها به ورت یکی از شرکتهای مندرج در قانون تجارت اداره شوند .

مقررات استخدامی شرکتهای مذکور حداکثر بمدت یکسال از تاریخ اول بهمن ماه ۱۳۴۹ توسط سازمان امور اداری واستخدامی کشوری تدوین و جهت تصویب کمیسیونهای استخدام مجلسین تقدیم شود .

قانون فوق مشتمل بر یک ماده بااستناد ماده ۱۴۹ قانون استخدام کشوری پس از تصویب کمیسیون استخدام وسازمانهای اداری مجلس شورای ملی در جلسه روز دوشنبه ۱۳۴۹/۱۰/۷ در جلسه روز یکشنبه نهم اسفند ماه یکهزار و سیصد و چهل و نه شمسی بتصویب کمیسیون استخدام مجلس سنا رسیده است .

رئیس مجلس سنا - جعفر شریف امامی

قانون حمایت کارمندان در برابر اثرات ناشی از پیری و از کارافتادگی و فوت

مصوب ۱۳۴۹/۱۲/۹

ماده ۱ - کلیه کارمندان هر مؤسسه طبق مقررات این قانون از طریق بیمه اجباری در برابر اثرات ناشی از پیری و از کارافتادگی و فوت حمایت میشوند .

تبصره ۱ - منظور از مؤسسه در این قانون هر نوع شخصیت حقوقی است که به ثبت رسیده یا تشکیل شده باشد .

تبصره ۲ - مستخدمین مشمول مقررات قانون استخدام کشوری و مستخدمین مشمول مقررات نیروهای مسلح شاهنشاهی و مشمولین قانون بیمه های اجتماعی روستائیان و همچنین کارمندان مؤسسات وابسته بدولت که از این نظر مشمول مقررات خاصی باشند از مقررات این قانون مستثنی خواهند بود .

تبصره ۳ - اتباع بیگانه ای که طبق قوانین و مقررات مربوط در ایران بکار مشغول میشوند طبق آئین نامه ای که بتصویب شورای عالی تأمین اجتماعی مذکور در ماده ۳ این قانون خواهد رسید مشمول مقررات این قانون قرار خواهند گرفت .

ماده ۲ - کارمندانی که تاکنون مشمول مقررات قانون بیمه های اجتماعی اعلام نشده اند باتشخیص شورای عالی تأمین اجتماعی مشمول این قانون و یا مقررات قانون بیمه های اجتماعی خواهند بود .

ماده ۳- برای نظارت بر حسن اجرای این قانون و تعمیم مقررات تأمین اجتماعی و برقراری هم‌آهنگی بین فعالیتهای مختلف در این زمینه و تصویب آئین‌نامه‌های لازم شورائی بنام شورایعالی تأمین اجتماعی بریاست وزیر کار و امور اجتماعی یا معاون او در وزارت کار و امور اجتماعی تشکیل میشود اعضای این شورا عبارت خواهند بود از :

- ۱- رئیس کل بانک مرکزی ایران یا قائم مقام او .
- ۲- دبیر کل سازمان امور اداری و استخدامی کشور یا معاون او .
- ۳- مدیر عامل سازمان بیمه‌های اجتماعی یا قائم مقام او .
- ۴- مدیر عامل شرکت سهامی بیمه ایران یا قائم مقام او .
- ۵- مدیر عامل شیروخورشید سرخ ایران یا قائم مقام او .
- ۶- مدیر عامل سازمان شاهنشاهی خدمات اجتماعی یا قائم مقام او .
- ۷- رئیس یا معاون اطاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران .
- ۸- معاون وزارت دارائی .
- ۹- معاون وزارت کشور .
- ۱۰- معاون وزارت جنگ .
- ۱۱- معاون وزارت بهداشت .
- ۱۲- معاون وزارت اقتصاد .
- ۱۳- معاون وزارت اصلاحات ارضی و تعاون روستائی .
- ۱۴- یک نفر نماینده صندوقهای بیمه موضوع ماده ۴ این قانون که پس از تشکیل صندوقها طبق آئین‌نامه‌ای که بتصویب شورایعالی تأمین اجتماعی خواهد رسید برای مدت یکسال از طرف آنان انتخاب میگردد .

وظایف و اختیارات شورای عالی تأمین اجتماعی طبق آئین نامه خاصی خواهد بود که به پیشنهاد وزیر کار و امور اجتماعی بتصویب کمیسیونهای کار و امور اجتماعی و دارائی مجلسین خواهد رسید .

دبیرخانه شورای عالی تأمین اجتماعی در وزارت کار و امور اجتماعی تشکیل میگردد .

آئین نامه داخلی شورا و کمیته های فنی آن به پیشنهاد وزارت کار و امور اجتماعی و تأیید شورای عالی تأمین اجتماعی بتصویب هیئت وزیران خواهد رسید .
ماده ۴ - در اجرای مقررات این قانون شورای عالی تأمین اجتماعی صندوق هائی را بصورت جداگانه یا متمرکز با توجه بنوع کار مؤسسات و مشخصات اجتماعی افراد مورد حمایت ایجاد میکند .

تشکیل این صندوقها براساس نظارت یا اداره سه جانبه دولت و بیمه شده و کارفرما بر حسب مورد با رعایت اصل لزوم تمرکز وجوه صندوقهای مزبور و یکنواخت کردن مقررات آنها خواهد بود .

هر صندوق دارای شخصیت حقوقی و استقلال مالی است و از پرداخت مالیات بر درآمد و هرگونه عوارض و هزینه تمبر دعاوی معاف میباشد اساسنامه نمونه این صندوقها بتصویب شورای عالی تأمین اجتماعی میرسد و براساس آن صندوقها تشکیل و به ثبت خواهد رسید .

ماده ۵ - مزایای موضوع این قانون براساس اصل پرداخت حق بیمه از طرف بیمه شده و کارفرما خواهد بود . نرخ و ترتیب پرداخت حق بیمه و شرایط استفاده از مزایا و میزان آن به پیشنهاد وزارت کار و امور اجتماعی و تأیید شورای عالی

تأمین اجتماعی بتصویب کمیسیون‌های کسار و امور اجتماعی و دارائی مجلسین خواهد رسید .

حق بیمه از کارفرمایان طبق مقررات مواد ۳۴ و ۳۵ قانون بیمه‌های اجتماعی وصول خواهد شد .

تبصره - مؤسساتی که درباره کارمندان خود مزایائی تحت عنوان پس انداز یا تعاون و نظایر آن بیش از مزایائی که بر طبق ماده ۵ این قانون تعیین خواهد گردید برقرار کرده اند نسبت به مابه التفاوت این مزایا قرار و رویه معمول خود را کماکان ادامه خواهند داد .

ماده ۶ - کلیه وجوهی که از افراد مشمول این قانون بعنوان بازنشستگی یا بعنوان حمایت در مقابل عواقب ناشی از پیری و از کار افتادگی و فوت از طرف مؤسسات اخذ شده یا بشود با تضمین سهم کارفرما که باید بآن اضافه می‌شده و یا بشود و همچنین بهره‌ای که طبق قرارهای بین کارمندان و کارفرما بآن تعلق گرفته بمنزله وجوه امانی تلقی گردیده و پس از تشکیل صندوق باید طبق آئیننامه مربوط بصندوق واریز شود .

ترتیب استفاده از این وجوه و یا انتقال آن به صندوق مربوط و نحوه استفاده بیمه شدگان از مزایای مربوط تابع آئین‌نامه‌ای خواهد بود که از طرف شورای عالی تأمین اجتماعی تهیه و به تصویب کمیسیون کار و امور اجتماعی مجلسین خواهد رسید. از تاریخ تصویب این قانون هر گونه تصرف غیر مجاز در این وجوه مشمول مقررات ماده ۲۴۱ قانون مجازات عمومی خواهد بود .

ماده ۷ - بهره برداری از منابع مالی صندوق‌هایی که بموجب این قانون ایجاد خواهد شد طبق آئین‌نامه‌ای خواهد بود که به پیشنهاد شورای عالی تأمین اجتماعی

قانون حمایت کارمندان در برابر اثرات ناشی از بیماری و کار افتادگی و فوت

به تصویب کمیسیونهای کار و امور اجتماعی و دارائی مجلسین خواهد رسید .

ماده ۸- هر گونه برداشت غیرقانونی از وجوه صندوقها و تصرف غیرمجاز در اموال آن در حکم اختلاس و تصرف غیرقانونی در وجوه و اموال عمومی محسوب میشود و متخلف طبق قوانین کیفری تعقیب خواهد شد .

در مورد سایر تخلفات طبق مقررات مواد ۸۶-۸۷-۸۸-۸۹-۹۰ و ۹۱ قانون بیمه‌های اجتماعی رفتار خواهد شد .

ماده ۹- در صورتیکه مؤسسات مشمول این قانون ظرف مدتی که از طرف شورای عالی تأمین اجتماعی تعیین میشود از انجام تکالیفی که بوسیله شورای عالی در مورد ایجاد صندوق مربوط برای آنان تعیین میگردد خودداری کنند به تصمیم وزیر کار و امور اجتماعی سازمان بیمه‌های اجتماعی طبق مقررات خود کارمندان مؤسسات مزبور را بر اساس ضوابط مقرر در این قانون بیمه خواهد کرد و در این صورت حق بیمه بمیزانی که از طرف شورای عالی تعیین می گردد مطالبه و طبق ماده ۳۵ قانون بیمه‌های اجتماعی وصول خواهد شد .

ماده ۱۰- وزارت کار و امور اجتماعی مأمور اجرای این قانون میباشد .
قانون فوق مشتمل بر ده ماده و چهار تبصره پس از تصویب مجلس سنا در جلسه روز دوشنبه ۱۳۴۹/۱۱/۱۹، در جلسه روزیکشنبه نهم اسفند ماه یک هزار و سیصد و چهل و نه بتصویب مجلس شورای ملی رسیده است .

رئیس مجلس شورای ملی - عبدالله ریاضی

قانون موافقتنامه تأسیس مرکز تحقیقات ارتباطی بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت ژاپن

مصوب ۱۳۴۹/۱۲/۱۰

ماده ۱۹ حده - بمنظور ایجاد مرکز تحقیقات مخابراتی بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت ژاپن موافقتنامه‌ای شامل يك مقدمه و ده ماده و پنج ضمیمه که در تاریخ ۲۵ مردادماه ۱۳۴۹ برابر با ۱۶ اوت ۱۹۷۰ در تهران بامضای نمایندگان مختار طرفین رسیده و پیوست این قانون است تصویب و بدولت اجازه داده میشود اسناد تصویب را مبادله نماید .

قانون فوق مشتمل بر يك ماده و متن موافقتنامه ضمیمه پس از تصویب مجلس شورای ملی در جلسه روز سه‌شنبه ۱۵/۱۰/۱۳۴۹ در جلسه روز دوشنبه دهم اسفندماه یک‌هزار و سیصد و چهل و نه شمسی بتصویب مجلس سنا رسیده است .
رئیس مجلس سنا - جعفر شریف امامی

موافقتنامه تأسیس مرکز تحقیقات ارتباطی بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت ژاپن

دولت شاهنشاهی ایران و دولت ژاپن که بتوسعه همکاریهای اقتصادی و فنی بین دو کشور و نیز تقویت روابط دوستانه که از دیرباز ما بین دو کشور برقرار است اشتیاق فراوان دارند روی نکات زیر موافقت میکنند .

ماده ۱-۱- دولتین در تأسیس يك مرکز تحقیقات ارتباطی در دانشگاه تهران بنام مرکز تحقیقات ارتباطی ایران « که در این موافقتنامه » مرکز خوانده خواهد شد همکاری خواهند کرد .

۲- وظایف مرکز عبارتست از انجام پژوهشهای نظری و عملی در امور مخابراتی (تله کمونیکاسیون) و تربیت اتباع ایرانی در پژوهشهای مخابراتی (تله کمونیکاسیون) و افزایش وتوسعه سیستم ها و وسائل و دستگاههای مخابراتی (تله کمونیکاسیون) و کمک بایجاد مقررات و روشهای مربوط بخدمات مخابراتی (تله کمونیکاسیون) در ایران .

ماده ۲-۱- دولت ژاپن در تأمین خدمات يك مشاور و چند کارشناس ژاپنی مورد نیاز طبق آنچه در ضمیمه ۱ ذکر شده است بهزینه خود طبق قوانین ومقررات معتبر در ژاپن اقدامات لازم بعمل خواهد آورد .

۲- کارشناسان ژاپنی و خانواده های ایشان در ایران از امتیازات و معافیت های مندرج در ضمیمه ۲ این موافقتنامه و مزایا و معافیت های مندرج در آئین نامه مورخ ۲۳ تیرماه ۱۳۴۵ و (۱۴ ژوئیه ۱۹۶۶) و یا مزایا و معافیت های

مقرر در آئین نامه‌هایی که ممکن است پس از امضای موافقتنامه حاضر لازم الاجرا گردد و مساعدتر باشد بهره‌مند خواهد شد.

ماده ۳-۱- دولت ژاپن در مورد تأمین ماشین آلات، دستگاهها، ابزار و وسائلی که طبق صورت ضمیمه ۳ برای تأسیس مرکز لازم است بهزینه خود طبق قوانین و مقررات معتبر در ژاپن اقدام لازم بعمل خواهد آورد.

۲- لوازم مزبور پس از تحویل بمسئولین و مقامات ایرانی بصورت سیف در بندر خرمشهر جزو اموال دولت شاهنشاهی ایران محسوب خواهد شد.

۳- لوازم مزبور منحصرأ برای مرکز تحقیقات بوده و طبق نظر کارشناسان ژاپنی مورد استفاده قرار خواهد گرفت.

ماده ۴- دولت ژاپن در مورد تأمین آموزش کارکنان ایرانی که باید بعنوان جانشین کارشناسان ژاپنی انجام وظیفه کنند با امکانات آموزش فنی موجود در ژاپن بهزینه خود و طبق قوانین و مقررات معتبر در آن کشور اقدام لازم بعمل خواهد آورد.

ماده ۵- مشاور و کارشناسان ژاپنی که بموجب این موافقتنامه به ایران اعزام میگردند هر ساله انفراداً نزد شرکت سهامی بیمه ایران، تهران تا حداکثر مبلغ پنج میلیون ریال در مقابل هر نوع خسارت ناشی از اعمال غیر عمد مشاور و کارشناسان ژاپنی مربوط بانجام وظایف موضوع این موافقتنامه بیمه میشوند و حقوق بیمه مربوطه از طرف دولت شاهنشاهی ایران پرداخت خواهد شد.

ماده ۶-۱- دولت شاهنشاهی ایران متعهد میشود که خدمات و وسائل زیر را بهزینه خود تأمین کند:

الف - يك رئیس ایرانی و سایر کارمندان مورد نیاز طبق صورت ضمیمه ۴.

ب- زمین و ساختمانهای لازم طبق صورت ضمیمه ۵ و نیز تسهیلات و لوازم مربوطه آنها .

ج- تعویض ماشین آلات ، دستگاهها و لوازم موضوع ماده ۳ و لوازم یدکی مربوطه و تأمین لوازم و اجزاء و غیره که برای کار و نگهداری مرکز لازم است .

د- محلهای مسکونی مجهز و مناسب و نیز تسهیلات مربوط به ایاب و ذهاب کارشناسان ژاپنی .

ه- وسائل موتوری برای آزمایشهای خارج از شهر .

۲- دولت شاهنشاهی ایران تعهد میکند که هزینه های زیر را تأمین کند:

الف- حقوق گمرکی ، مالیاتهای داخلی و عوارض مشابهی که احتمالاً از طرف دولت ایران بلوازم موضوع ماده ۳ تعلق خواهد گرفت .

ب- هزینه های مربوط بحمل و نقل لوازم موضوع ماده ۳ در داخل ایران و نیز لوازم مورد نیاز برای نصب ، کار و نگهداری آنها .

ج- هر گونه هزینه های جاری برای کار و نگهداری مرکز .

ماده ۷- رئیس ایرانی مرکز مسئول اداره کلی مرکز است و حال آنکه مشاور ژاپنی مسئول هدایت و سرپرستی تحقیقات و فعالیتهای آموزشی مرکز با مشاور مدیر ایرانی خواهد بود .

مشاور ژاپنی با موافقت مدیر ایرانی مرکز در خصوص توسعه امور ارتباطی در ایران بمقامات مربوطه ایرانی نظر خواهد داد .

ماده ۸- دو کشور ایران و ژاپن باید بمنظور کار صحیح و تأمین موفقیت فعالیتهای مرکز باهم مشاوره و تبادل نظر کنند .

ماده ۹- طول مدت خدمت کارشناسان ژاپنی موضوع ماده ۲ نباید از سه سال تجاوز کند .

ماده ۱۰-۱- این موافقتنامه در تاریخ آخرین ابلاغ هر يك از طرفین بطرف دیگر مبنی بر انجام تشریفات لازمه از نظر قوانین داخلی خود جهت لازم الاجرا شدن موافقتنامه بمرحله اجرا در خواهد آمد و بمدت چهار سال از تاریخ مزبور معتبر خواهد بود .

۲- این موافقتنامه ممکن است با توافق طرفین برای مدت بیشتری تمدید گردد .

این موافقتنامه در دو نسخه بزبان انگلیسی در تاریخ در تهران بامضاء رسید .

از طرف دولت شاهنشاهی ایران   از طرف دولت ژاپن

ضمیمه ۱

۱- مشاور .

۲- کارشناس مایکرو ویو .

۳- کارشناس رادیو .

۴- کارشناس مخابرات کاربرد .

۵- کارشناس تأسیسات صحرائی .

۶- کارشناس تلگراف .

۷- کارشناس تلفن .

۸- کارشناس بخش صدا و مقررات رادیویی .

۹- مسئول هم آهنگی .

ضمیمه ۲

امتیازات و معافیتها :

قانون موافقتنامه تأسیس مرکز تحقیقات ارتباطی بین دولت شاهنشاهی ایران و ژاپن

۱- معافیت از پرداخت حقوق گمرکی و عوارض سود بازرگانی متعلقه بمواد غذایی ژاپنی تا مبلغ ده هزار ریال (قیمت فوب بندر بارگیری ژاپنی) که بمنظور مصرف کارشناسان و خانواده‌شان در هر سال به‌ازاء هر نفر بایران وارد میشود.

۲- خدمات و تسهیلات پزشکی مجانی برای کارشناسان ژاپنی و خانواده‌شان .

ضمیمه ۳

صورت ماشین آلات، دستگاهها، ابزارها و وسائل.

۱- دستگاهها و لوازم تحقیقاتی مربوط به میکرو ویو: رادیو ، کاریر، تأسیسات صحرائی، تلگراف، تلفن و پخش صدا (مقررات رادیویی).

۲- دستگاهها و وسائل اندازه گیری.

۳- وسائل و ماشین آلات آزمایشی .

۴- وسائل و ابزارهای ماشین سازی برای فلز کاری .

۵- سایر دستگاهها و وسائل جزئی لازم برای تحقیقات .

ضمیمه ۴

صورت کارکنان ایرانی مرکز .

۱- مدیر .

۲- کارکنان فنی لازم ، شامل مهندسان تحقیقاتی و معاونان آنها .

۳- کارکنان دفتری و خدمتگزاران، شامل ماشین نویس ، کارمندان دفتری،

تلفنچی ، نگهبان ، راننده و امربر و غیره .

ضمیمه ۵

زمین و ساختمانهاییکه باید برای مرکز تأمین گردد .

الف - زمینی بمساحت لا اقل ۳۱۰۰۰ مترمربع دردانشگاه تهران .

ب - ساختمانهایی بمساحت زیربنای ۳۸۰۰ مترمربع .

۱ - اطاقهای آزمایشهای عملی برای هفت بخش .

۲ - اطاقهای کافی جهت کارهای دفتر و اداری .

۳ - کارگاه آزمایش .

۴ - انبار .

۵ - گاراژ .

۶ - مرکز نیروی الکتریکی .

۷ - برج آنتن .

۸ - اطاقهای متفرقه .

موافقتنامه فوق مشتمل بر يك مقدمه و ده ماده و پنج ضمیمه منضم به قانون

موافقتنامه تأسیس مرکز تحقیقات ارتباطی بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت

ژاپن میباشد .
رئیس مجلس سنا - جعفر شریف امامی

قانون موادالحاقی بقانون تقسیم و فروش املاک مورد اجاره بزارعین مستأجر مصوب ۲۳ر ۱۰ر ۱۳۴۷

مصوب ۱۳۴۹/۱۲/۱۰

ماده ۱۵ - بمالکینی که در اجرای ماده ۱۱ قانون تقسیم و فروش املاک مورد اجاره بزارعین مستأجر در مهلت قانونی آمادگی خود را برای تقسیم ملک به نسبت بهره مالکانه بزارعین اعلام نموده ولی در مهلت مقرر موفق به تقسیم ملک بزارعین مربوط نشده و مراتب را بموقع کتباً به ادارات اصلاحات ارضی و تعاون روستائی محل وقوع ملک اعلام نموده اند اجازه داده میشود که تا پایان وقت اداری روز سی و یکم شهریور ماه سال ۱۳۵۰ رأساً بزارعین مربوط جهت تقسیم ملک بهر نحو که مورد توافق طرفین قرار گیرد اقدام و صورت مجلس توافق را به ادارات اصلاحات ارضی و تعاون روستائی شهرستان مربوط تسلیم نمایند .

چنانچه این قبیل مالکین نتوانند ظرف مهلت مقرر بزارعین مربوط درافراز و تقسیم ملک توافق و صورت جلسه توافق را به ادارات اصلاحات ارضی و تعاون روستائی محل تسلیم نمایند ملک آنان از تاریخ اول مهرماه سال ۱۳۵۰ براساس مقررات پیش بینی شده در قانون تقسیم و فروش املاک مورد اجاره بزارعین مستأجر قانوناً بزارعین مربوط منتقل شده تلقی میشود مال الاجاره سال ۱۳۵۱ این قبیل مالکین از بابت اولین قسط بهای ملک آنان محسوب خواهد شد بزارعین این قبیل املاک مکلفند

قانون مواد الحاقی بقانون تقسیم و فروش املاک مورد اجاره بزارعین مستأجر

مال الاجاره سال ۱۳۵۰ را بمالكين مربوط طبق مقررات اسناد اجاره پیردازند . وزارت اصلاحات ارضی و تعاون روستائی مکلف است بتدریج براساس مقررات پیشبینی شده در قانون تقسیم و فروش املاک مورد اجاره بزارعین مستأجر از نظر انجام تشریفات ثبتی و صدور سند مالکیت ملک بنام کشاورزان مربوط و صدور قبوض اقساطی مالکین از بابت بهای ملک آنان اقدام لازم را معمول دارد .

تبصره ۱ - مفاد این ماده در مواردیکه اکثریت زارعین صاحب نسق هر ده یا مزرعه باستناد تبصره ۹ ماده ۱۱ قانون تقسیم و فروش املاک مورد اجاره بزارعین مستأجر تقاضای تقسیم ملک را نموده باشند لازم الاجرا خواهد بود .

تبصره ۲ - در مواردیکه صورت جلسات توافق در افراز و تقسیم ملک طبق مقررات مربوط بامضای اکثریت زارعین (اکثریت بر حسب نسق زراعتی) رسیده باشد بقیه زارعین به تبعیت اکثریت مکلف به قبول مفاد صورت جلسه توافق خواهند بود .

تبصره ۳ - در صورتیکه مالکین یا زارعین پس از اعلام توافق در زمینه تقسیم ملک از امضای اسناد واگذاری ملک که براساس صورت جلسات تقسیم و افراز تنظیم شده خودداری نمایند وزارت اصلاحات ارضی و تعاون روستائی بقاء مقامی مستنکفین اسناد و قبوض و دفاتر انتقال را امضاء خواهد کرد .

تبصره ۴ - مستثنیات قانونی املاک مشمول ماده فوق از قبیل اراضی مکانیزه و باغات و بیشه ها اعم از باغ میوه - قلمستان ها - نخلستانها - باغات مرکبات - چای - حنا - ساخته مانها و امثال آنها که عرصه و اعیان آن متعلق بمالك باشد باحقابه معمول کماکان - بملکیت مالك باقی خواهد ماند .

تبصره ۵ - مالکین مشمول ماده فوق در صورتیکه قبل از سی و یکم شهریور ۱۳۵۰ از تقسیم ملک منصرف شده و انصراف خود را به ادارات اصلاحات ارضی

و تعاون روستائی محل در قبال اخذ رسید رسمی اعلام دارند میتوانند نسبت بفروش ملك خود طبق مقررات این قانون اقدام و از مزایا و تسهیلات آن استفاده کنند .

ماده ۲- در صورتیکه بین مالکان مشمول قانون تقسیم و فروش املاک مورد اجاره بزارعین مستأجر که ملك آنان براساس مقررات پیش‌بینی شده در قانون مذکور و این قانون بزارعین مربوط منتقل شده یا بشود، زنان بدون سرپرست، صغار، اشخاص علیل یا خرده مالکانی وجود داشته باشند که ممر اعاشه آنان منحصرراً از مال الاجاره و عواید ملك مشمول قانون فوق فراهم شده و این قبیل اشخاص در مقابل قبوض مربوط ببهای املاک خود از تسهیلات مقرر در ماده ۵ قانون تقسیم و فروش املاک مورد اجاره بزارعین مستأجر استفاده نمایند دولت در مقابل دریافت قبوض اقساطی بدهی زارعین از بابت بهای ملك آنان معادل ده برابر مال الاجاره سالانه را نقداً پرداخت خواهد کرد .

تبصره ۱- بمنظور تشخیص و تعیین اشخاصی که میتوانند از تسهیلات مقرر در این ماده استفاده کنند در هر شهرستان کمیسیونهای سه نفری مرکب از فرماندار، دادستان شهرستان و رئیس اداره اصلاحات ارضی و تعاون روستائی مربوط تشکیل میشود و پس از رسیدگی بتقاضای این قبیل مالکان نتیجه را با تنظیم صورت جلسه مقتضی بوزارت اصلاحات ارضی و تعاون روستائی اعلام خواهد کرد .

در مواردیکه تصمیم کمیسیون به اتفاق آراء اعضای آن مبنی بر تأیید استحقاق مالکین برای دریافت بهای نقدی ملك باشد وزارت مذکور نسبت پرداخت ده برابر مبلغ مال الاجاره سالانه از محل اعتبارات خرید املاک اقدام خواهد کرد .

تبصره ۲- قبوض بدهی زارعین این قبیل املاک در اختیار بانك تعاون کشاورزی ایران گذاشته میشود تا وجه آنرا بر اساس مقررات قانون تقسیم و فروش املاک مورد اجاره بزارعین مستأجر دریافت و برای تأمین اعتبارات مورد نیاز کشاورزان مملکت بسمایه بانك اضافه نماید.

ماده ۳- مالکینی که املاک آنان طبق ماده یک این قانون بزارعین منتقل میگردد میتوانند طبق مقررات ماده ۵ قانون تقسیم و فروش املاک مورد اجاره بزارعین مستأجر و تبصره های آن با تضمین دولت معادل ارزش قبوض اقساطی دریافتی بابت بهای ملك را در امور صنعتی و عمرانی سرمایه گذاری نمایند یا معادل ارزش اسمی آن قبوض سهام کارخانجات دولتی و یا اراضی بایر و موات متعلق بدولت را دریافت دارند و یا از اراضی جنگلی جلگه ای شمال طبق مقررات تبصره ۲ ماده ۵ قانون تقسیم و فروش املاک مورد اجاره بزارعین مستأجر و ضوابط مربوط بواگذاری این قبیل اراضی استفاده نمایند و یا طبق تبصره ۱۷ قانون متمم بودجه سال ۱۳۴۷ از آن قبوض برای پرداخت بدهی های مالیاتی خود استفاده نمایند.

در صورتیکه این قبیل مالکین از تسهیلات و ارفاق فوق استفاده نکرده و وجه قبوض اقساطی خود از زارعین مربوط را ظرف سه ماه از تاریخ سر رسید قبض وصول نمایند میتوانند مبلغ اسمی قبوض اقساطی خود از بابت بهای ملك را با پرداخت کارمزد وصول (طبق تعرفه عمومی معاملات بانك تعاون کشاورزی ایران) و ظهر نویسی قبوض و تسلیم آن ببانك مذکور نقداً از بانك تعاون کشاورزی ایران دریافت دارند.

تبصره ۱- بانك تعاون کشاورزی ایران بقاء مقامی مالك نسبت بوصول

فانون مواد الحاقی بقانون تقسیم و فروش املاك مورد اجاره بزارعين مستأجر

وجوه قبوض مذکور از زارعین بدهکار با احتساب حداکثر ۱۲٪ بعنوان خسارت تأخیر تأدیه از تاریخ سر رسید قبض تا تاریخ وصول طبق مقررات اقدام خواهد کرد .

مبالغ اسمی قبوض بحساب سرمایه و خسارت تأخیر تأدیه بحساب درآمد بانك مزبور منظور خواهد شد .

تبصره ۲ - دولت مکلف است هر سال اعتبار لازم برای اجرای ماده فوق را تأمین و در اختیار وزارت اصلاحات ارضی و تعاون روستائی بگذارد .

قانون فوق مشتمل بر سه ماده و نه تبصره پس از تصویب مجلس شورای ملی در جلسه روز پنجشنبه ۱۳۴۹/۱۱/۸ در جلسه روز دوشنبه دهم اسفندماه یکهزار و سیصد و چهل و نه شمسی بتصویب مجلس سنا رسیده است .

رئیس مجلس سنا - جعفر شریف امامی

قانون تضمین بازپرداخت اقساط پیمانهای منعقدہ
بین سازمان تعاون مصرف کادر نیروهای مسلح
شاهنشاهی و فروشندگان خارجی از طرف
وزارت دارائی

مصوب ۱۳۴۹/۱۲/۱۵

ماده ۱۹ حده- بوزارت دارائی اجازه داده میشود بازپرداخت اقساط پیمانهای را که برای اجرای طرحهای اقتصادی بین سازمان تعاون مصرف کادر نیروهای مسلح شاهنشاهی وابسته بوزارت جنگ و فروشندگان خارجی منعقد میشود تا مبلغ پانزده میلیون دلار تضمین نماید. اصل و بهره اقساط مزبور توسط سازمان تعاون مصرف کادر نیروهای مسلح شاهنشاهی پرداخت میگردد.

قانون فوق مشتمل بر یک ماده پس از تصویب مجلس شورای ملی در جلسه روز پنجشنبه ۱۳۴۹/۱۱/۸ در جلسه روز شنبه پانزدهم اسفند ماه یک هزار و سیصد و چهل و نه شمسی بتصویب مجلس سنارسید.

رئیس مجلس سنا- جعفر شریف امامی

قانون اصلاح ماده ۱۷۳ قانون مالیاتهای مستقیم

مصوب ۲۸ اسفند ماه ۱۳۴۵

مصوب ۱۳۴۹/۱۲/۲۳

ماده ۱۹۱- ماده ۱۷۳ قانون مالیاتهای مستقیم مصوب ۲۸ اسفند ماه ۱۳۴۵ و ماده ۳۵ مصوب ۷ آبان ماه ۱۳۳۳ الحاقی به قانون مالیات بر درآمد ۱۳۲۸ (که بعداً بموجب قانون اجازه مبادله قرارداد الحاقی بقرارداد فروش نفت و گاز مصوب ۱۳۴۳/۱۰/۳۰ اصلاح گردیده است) بشرح زیر اصلاح میگردد:

ماده ۱۷۳- ۱- شرکت‌هایی که درآمد ویژه آنها از طریق فروش نفت یا سایر هیدروکربورها که در ایران تولید یا از ایران صادر میشود یا از راه فروش حقوق و منافع آن شرکتها نسبت به نفت یا هیدروکربورهای مزبور یا از طریق اداره عملیات تولید یا تصفیه نفت یا هیدروکربورهای دیگر تحصیل میشود مالیات خود را برابر ۵۵ درصد درآمد ویژه (یعنی از تاریخ بیست و سوم آبان ماه ۱۳۴۹ پنج درصد اضافه بر نرخ پنجاه درصدی که تا تاریخ مزبور مشمول آن بوده اند) خواهند پرداخت و حق استفاده از نرخهای کمتر از نرخ حداکثر مقرر در ماده ۱۳۴ این قانون و مزایا و معافتهای مقرر در این قانون و سایر قوانین را جز آنچه طبق قراردادهای خاص مصوب مجلسین تصریحاً مقرر شده است نخواهند داشت.

شرکتهای مزبور تابع نرخ مالیاتی یا مالیات اضافه دیگری جز آنچه در این ماده پیش بینی شده است نخواهند بود.

هیچگونه پرداخت مشخص یا پرداختهای مشابه دیگر که از بابت نفت خام بدولت یا شرکت ملی نفت ایران یا هر هیأت دیگر به نمایندگی دولت صورت گرفته باشد از مبلغ مالیاتیکه بموجب شرح بالا بر درآمد ویژه شرکتهای مذکور تعلق میگیرد کسر نخواهد شد. لیکن در مورد نفت (بجز نفت خام) و سایر هیدرو کربورها از لحاظ وصول مالیات مبلغی معادل پرداختهای مزبور کسر خواهد شد و کسر مبلغی معادل با پرداختهای مزبور که بدین ترتیب اجازه داده شده است بیش از یکبار ممکن نخواهد بود.

درآمد ویژه شرکتهای مزبور برای هر مدت عبارت خواهد بود از تفاوت بین درآمد ناویژه حاصله در ایران و هزینههای مربوط به تحصیل آن درآمد. درآمد ویژه طبق روش معمول حسابداری که بطریقی که بخواهد تعیین خواهد گردید. هنگام احتساب درآمد ویژه این قبیل شرکتها هزینههای زیر بدون توجه بمقررات مواد دیگر این قانون در هر جا که انجام شده باشد قابل کسر خواهد بود:

الف - هزینه شرکت در مورد کالاهای فروخته شده یا خدمات انجام شده آن شرکت مربوط به انجام عملیاتش در ایران.

ب - مخارجی که توسط شرکت (بغیر از پرداخت مشخص یا پرداخت دیگری از آن قبیل که برای آن بموجب مقررات قبلی مندرج در این ماده جهت قبول هزینه پیشبینی شده) برای انجام عملیاتش در ایران انجام میشود و بدون اینکه عمومیت این مخارج محدود گردد شامل هزینه اداری و عمومی و هزینههای تأسیس و اعانات و کرایه ها و سایر خرجهایی که برای استفاده از هر دارائی لازم باشد میگرد و کلیه این کسورات بایستی متکی با سند مثبت باشد.

ج - مبلغی معادل باهر پرداخت مشخص یا هرپرداخت دیگری از آن قبیل که توسط آن شرکت بسبب نفت خام بعمل آمده باشد یا در صورتیکه آن شرکت بجای تمام یا قسمتی از این قبیل پرداختها نفت خام تحویل داده باشد مبلغی معادل با آن قسمت از پرداختهای مذکور که ممکن است نقداً تأدیه شده باشد بعلاوه ارزش نفت خامی که بدین نحو تحویل شده است بر مبنای بهای اعلان شده مربوطه منهای هر تخفیفی که بآن تعلق گیرد .

د - هر سال مبلغ معقولی بعنوان استهلاك فرسودگی و متروك شدن و تمام شدن و تهی شدن بمنظور استهلاك هزینه های سرمایه ای که توسط شرکت در مورد عملیاتش در ایران انجام شده .

ه - زیانهای متحمل در مورد انجام عملیات شرکت در ایران مشروط بر آنکه توسط بیمه یا بنحو دیگری جبران نشده باشد . این خسارت بدون اینکه عمومیت آنچه را که در بالا ذکر شده بهیچوجه محدود نماید شامل مطالبات غیر قابل وصول و زیانهای ناشیه از دعاوی خسارت بر علیه شرکت و زیان ناشیه از خسارات وارده بدخائر تجارتي یا هرگونه دارائی که در ایران برای انجام عملیات شرکت استعمال شود یا انهدام یا ازدست دادن آنها خواهد بود .

مقررات فصل چهارم از باب اول این قانون هزینه های قابل قبول مندرج در این ماده را محدود نخواهد کرد .

۲- تبصره های ۲۱ الحاقی بماده ۱۷۳ قانون اصلاح قانون مالیاتهای مستقیم مصوب ۲۴ اسفند ۱۳۴۸ کماکان بقوت خود باقی و مجری خواهد بود مگر آنکه نسبت بمقررات این دو تبصره بموجب قراردادهای مصوب مجلسین بنحو دیگری تصریح شده باشد .

محتویات حسابهای شرکتهای مزبور در صورتیکه صحت آنها توسط محاسبین قسم خورده مورد قبول وزارت دارائی گواهی شده باشد از نظر تعیین درآمد ویژه مشمول مالیات بر درآمد بعنوان صحیح پذیرفته خواهد شد .

۳- مفاد این ماده از تاریخ ۲۳ آبان ۱۳۴۹ قابل اجرا خواهد بود و کلیه قوانین و مقررات مغایر با مفاد این ماده در آن قسمت که مغایرت دارد از تاریخ مزبور ملغی خواهد بود .

قانون فوق مشتمل بر يك ماده پس از اظهار ملاحظات مجلس سنا در جلسه روز شنبه ۱۳۴۹/۱۲/۱۵ در جلسه روز یکشنبه بیست و سوم اسفند ماه یکم - زار و سیصد و چهل و نه بتصویب مجلس شورای ملی رسیده است .

رئیس مجلس شورای ملی - عبدالله ریاضی

قانون جمع آوری و فروش کالای ممنوع و غیرمجاز

مصوب ۱۳۴۹/۱۲/۲۳

ماده ۱ - کالائیکه موقع ترخیص از گمرک مجاز بوده و بعداً طبق قانون یا مقررات مربوط بواردات سالانه ممنوع و یا غیر مجاز شده یا بشود و از تاریخ ترخیص آن کالا از گمرک درمورد مواد خوراکی بیش از شش ماه و درمورد کالای دیگر بیش از دو سال گذشته باشد فروش آن تحت نظارت دولت طبق آئین نامه ای خواهد بود که از طرف وزارت دارائی و وزارت اقتصاد پیشنهاد و بتصویب کمیسیونهای دارائی و اقتصاد مجلسین خواهد رسید .

ماده ۲ - پس از انقضای مهلت مقرر در آئین نامه کالای مشمول مقررات فوق هر جا که بمنظور فروش یافت شود اداره کل گمرک آنرا ضبط و طبق آئین نامه گمرکی نسبت بآن عمل خواهد کرد .

ماده ۳ - کالای غیرمجازی که بعنوان هدیه و سوغات و یا همراه مسافر برای مصارف شخصی بکشور وارد شده یا میشود در صورتیکه بمعرض فروش گذاشته شود مشمول ماده ۲ این قانون بوده و ضبط خواهد شد .

تبصره - بدارندگان کالاهای مذکور در این ماده که قبل از تصویب این قانون بکشور وارد و بمعرض فروش گذارده شده از تاریخ تصویب این قانون

قانون جمع آوری و فروش کالای ممنوع و غیر مجاز

چهار ماه مهلت داده میشود و پس از انقضای مهلت طبق این ماده رفتار خواهد شد .

ماده ۴ - قانون راجع بفروش اجناس ممنوعه مصوب ۱۳۱۴/۶/۱۶ از تاریخ تصویب این قانون لغو و در مورد کالائی که اداره کل گمرک در اجرای قانون مزبور تا تاریخ اجرای این قانون کشف و ضبط نموده در صورتیکه موضوع طبق قانون کیفر مرتکبین قاچاق قطعیت نیافته باشد طبق مقررات این قانون عمل خواهد شد .

ماده ۵ - وزارت دارائی و وزارت اقتصاد مأمور اجرای این قانون خواهند بود .

قانون فوق مشتمل بر پنج ماده و یک تبصره پس از تصویب مجلس سنا در جلسه روز شنبه ۱۳۴۹/۱۲/۱۵، در جلسه روز یکشنبه بیست و سوم اسفند ماه یک هزار و سیصد و چهل و نه بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - عبدالله ریاضی

قانون معافیت گمرکی اتومبیل‌های شخصی مأموران ثابت دولت در خارج از کشور

مصوب ۱۳۴۹/۱۲/۲۳

ماده واحده- مقررات قانون اتومبیل‌های شخصی مأموران وزارت امور خارجه مصوب بیست و سوم فروردین ۱۳۴۵ شامل مأموران سایر وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی که با گذرنامه سیاسی در خارج از کشور مأموریت ثابت دارند نیز خواهد بود. اجرای مقررات مزبور در مورد مأموران وزارت جنگ مشروط به آنست که در مدت مأموریت از اتومبیل واگذاری ارتش شاهنشاهی استفاده نکرده باشند.

قانون فوق مشتمل بر یک ماده پس از اظهار ملاحظات مجلس سنا در جلسه روز شنبه ۱۳۴۹/۱۲/۱۵ در جلسه روز یکشنبه بیست و سوم اسفند ماه یک هزار و سیصد و چهل و نه بتصویب مجلس شورای ملی رسیده است.

رئیس مجلس شورای ملی - عبدالله ریاضی

قانون معافیت از حقوق و عوارض گمرکی کالاهائیکه بمنظور استفاده و مصرف و فروش وارد بعضی از جزایر خلیج فارس میشود

مصوب ۱۳۴۹/۱۲/۲۳

ماده واحده - بدولت اجازه داده میشود در هر يك از جزائر خلیج فارس که مقتضی تشخیص دهد کلیه کالاهائی که بمنظور مصرف و استفاده و فروش در فروشگاهها وارد جزائر مذکور میشود از پرداخت حقوق و عوارض گمرکی و سود بازرگانی و حق انحصار و عوارض مختلف و حق ثبت سفارش (باستثنای هزینه خدمات بندری و باربری) معاف نماید .

ورود کالاهائیکه براساس قوانین مربوطه ممنوع میباشد مشمول مقررات خاص آن خواهد بود .

تبصره ۱ - هرگاه کالای وارداتی از این جزایر به نقاط دیگر کشور حمل گردد و همچنین کالای صادراتی از این جزائر بخارج از کشور مشمول کلیه مقررات مربوط به صادرات و واردات خواهد بود .

تبصره ۲ - کالاهای همراه مسافرینی که از این جزائر بنقاط دیگر کشور میروند مشمول مقررات مربوط بمسافرین وارده بکشور میباشد .

تبصره ۳ - موارد و موضوعاتی که در این ماده پیش بینی نشده تابع مقررات و قوانین گمرکی و مقررات صادرات و واردات کشور می باشد .

قانون فوق مشتمل بر يك ماده و سه تبصره پس از اظهار ملاحظات مجلس سنا در جلسه

روز شنبه ۱۳۴۹/۱۲/۱۵ در جلسه روز یکشنبه بیست و سوم اسفند ماه یک هزار و سیصد و

چهل و نه بتصویب مجلس شورای ملی رسیده است . رئیس مجلس شورای ملی - عبداللہ ریاضی

قانون تشکیل وزارت تعاون و امور روستاها بجای وزارت اصلاحات ارضی و تعاون روستائی

مصوب ۱۳۴۹/۱۲/۲۳

ماده ۱- از تاریخ تصویب این قانون بجای وزارت اصلاحات ارضی و تعاون روستائی وزارت تعاون و امور روستاها تشکیل میشود.

وظایف و اختیارات وزارت و وزیر اصلاحات ارضی و تعاون روستائی مصرح در قانون تشکیل وزارت اصلاحات ارضی و تعاون روستائی ، قوانین و مقررات اصلاحات ارضی و تشکیل شرکت های سهامی زراعی ، اساسنامه انجمن ملی خانه های فرهنگ روستائی ، اساسنامه سازمان مرکزی تعاون روستائی ، قانون بیمه های اجتماعی روستائیان ، قانون تشکیل بانک تعاون کشاورزی ایران و اساسنامه آن ، قانون اجازه معاملات تریاک و کمک بدرمان معتادان و آئیننامه های مربوط و سایر قوانین و اساسنامه ها و آئین نامه های مصوب ، بعهده وزارت تعاون و امور روستاها و وزیر این وزارتخانه محول میگردد .

ماده ۲- برای توسعه امور تعاونی کشور و بسط مفاهیم آن و آشنائی مردم با اصول و فوائد و تعلیمات تعاونی و فراهم نمودن تدریجی موجبات همکاری افراد و تجمع و تمرکز سرمایه های کوچک و توسعه منابع اعتباری و بسط سازمانهای تعاونی کشور ، وزارت تعاون و امور روستاها سازمان های اداری لازم را ایجاد

قانون تشکیل وزارت تعاون و امور روستاها بجای وزارت اصلاحات ارضی و تعاون روستائی

میکند و از تاریخ تصویب این قانون کلیه کارکنان و وسائل و دارائی و بودجه و اعتبارات سازمان مرکزی تعاون کشور وابسته بنخست وزیرى بوزارت تعاون و امور روستاها منتقل میشود .

قانون فوق مشتمل بر در ماده پس از تصویب مجلس سنا در جلسه روز پنجشنبه ۱۳۴۹/۱۲/۲۰ ، در جلسه روز یکشنبه بیست و سوم اسفند ماه یک هزار و سیصد و چهل و نه بتصویب مجلس شورای ملی رسیده است .

رئیس مجلس شورای ملی - عبدالله ریاضی

قانون تعاونی نمودن تولید و یکپارچه شدن اراضی در حوزه عمل شرکتهای تعاونی روستائی

مصوب ۴۹/۱۲/۲۴

ماده ۱۵۵ - بمنظور یکپارچه کردن قطعات اراضی مزروعی زارعین داوطلب عضو شرکت های تعاونی روستائی در هر يك از دهات حوزه عمل آن شرکت ها در جهت امکان حد اکثر بهره برداری از منابع آب و خاک کشور از طریق تأسیس شبکه های نوین آبیاری و تسطیح اراضی مزروعی و احداث راه های ارتباطی بین دهات و آشنا ساختن اعضاء شرکت های تعاونی مزبور با اصول و شیوه های جدید کاشت و داشت و برداشت و استفاده صحیح از وسائل و ماشین آلات کشاورزی متناسب با شرایط محلی با رعایت نظام تعاون و احیای اراضی بایر و مسلوب المنفعه و موات واقع در منطقه عمل شرکت های مزبور یا مجاور آن و همچنین فراهم نمودن امکانات و تسهیلات بیشتر برای توسعه و بهبود و ایجاد صنایع دستی و تبدیل فرآورده های دامی و زراعی و گسترش فعالیت های مفید غیر کشاورزی در حوزه عمل این شرکت ها و بالنتیجه فراهم شدن موجبات افزایش تولید و درآمد سرانه سکنه روستاها و تأمین رشد مداوم اقتصادی کشور ، بوزارت اصلاحات ارضی و تعاون روستائی اجازه داده میشود با رعایت اصل مالکیت فردی کشاورزان و تأمین حقوق ناشی از آن بتدریج و متناسب با امکانات و مقدرات دولت و

قانون تعاونی نمودن تولید و یکپارچه شدن اراضی در حوزه عمل شرکت های تعاونی روستائی

و همچنین استقبال کشاورزان از برنامه یکپارچه کردن اراضی مزروعی و تعاون نمودن تولید در حوزه عمل شرکت های تعاونی روستائی حائز شرایط ، برنامه مذکور را بمورد اجرا بگذارد .

تبصره ۱ - در حوزه عمل شرکت های مزبور فعالیت ها و خدمات بصورت دسته جمعی بوده و تقسیم عواید بر حسب سهم و نسق زراعی و نسبت مشارکت زارعین عضو در امور مذکور انجام خواهد گرفت .

تبصره ۲ - آئین نامه اجرائی این قانون وسیله وزارت اصلاحات ارضی و تعاون روستائی و وزارت آب و برق تهیه و بتصویب هیئت وزیران خواهد رسید .
تغییرات و اصلاحات آئین نامه مذکور نیز با تصویب هیئت وزیران قابل اجرا است .

ماده ۲ - وزارت اصلاحات ارضی و تعاون روستائی مجاز است بمنظور ترویج و توسعه فعالیتهای غیرکشاورزی در روستاها واحد سازمانی لازم را بوجود آورد .

واحد سازمانی مزبور مشمول قوانین و مقررات استخدامی کشوریست و با داشتن شخصیت حقوقی و استقلال کامل مالی بصورت بازرگانی و طبق مقررات اساسنامه ای که به پیشنهاد وزارت اصلاحات ارضی و تعاون روستائی بتصویب کمیسیونهای اصلاحات ارضی و تعاون روستائی و دارائی و استخدام مجلسین خواهد رسید اداره خواهد شد .

ماده ۳ - وزارت اصلاحات ارضی و تعاون روستائی میتواند تمام یا قسمتی از اراضی دایر و بایر و موات و مسلوب المنفعه متعلق بدولت را که در حوزه عمل شرکت های موضوع ماده ۱ یا مجاور آن باشد مجاناً بشرکتهای مذکور واگذار کند .

قانون تعاونی نمودن تولید و یکپارچه شدن اراضی در حوزه عمل شرکتهای تعاونی روستائی

مشروط بر اینکه عواید حاصل از بهره برداری این قبیل اراضی ، براساس مقررات پیش بینی شده در آئین نامه مذکور در ماده يك این قانون صرف بهبود و كمك و تقویت شرکت تعاونی روستائی مربوط بشود .

ماده ۴ - شرکتهای موضوع این قانون در استفاده از کلیه اقدامات و برنامه هائیکه وزارتخانه ها و سازمانها و دستگاهها و شرکتهای دولتی در مورد رفاه اجتماعی و عمران روستائی و آبادانی و آبیاری و بهبود وضع محصول و ترویج و توسعه صنایع دستی و فعالیتهای غیر کشاورزی و آموزش فنی و حرفه ای و خرید و بیمه محصولات و فرآورده های کشاورزان و امثال آن در مناطق مختلف کشور اجرا میکنند در حوزه مورد عمل حق تقدم خواهند داشت .

ماده ۵ - دولت مکلف است برای اجرای این قانون همه ساله اعتبار لازم را از محل اعتبارات عمرانی یا بودجه جاری کشور بصورت كمك بلاعوض و یا وام در اختیار وزارت اصلاحات ارضی و تعاون روستائی بگذارد .

ماده ۶ - این قانون بمدت پنج سال بصورت آزمایش اجرا خواهد شد، و هر گاه در این مدت وزارت اصلاحات ارضی و تعاون روستائی با توجه به نتایج تحقیقات انجام شده وسیله مرکز تحقیقات روستائی این وزارت (موضوع ماده ۱۵ قانون تشکیل شرکتهای سهامی زراعی مصوب بهمن ماه سال ۱۳۴۶) تغییرات و اصلاحاتی را در این قانون لازم تشخیص دهد مراتب را جهت تصویب به کمیسیونهای اصلاحات ارضی و تعاون روستائی مجلسین تقدیم مینماید و این تغییرات و اصلاحات پس از تصویب قابل اجرا است .

دولت مکلف است در پایان مدت ۵ سال لایحه نهائی را جهت تصویب مجلسین تقدیم نماید و تا زمانیکه لایحه نهائی بتصویب نرسیده مقررات این قانون

قانون تعاونی نمودن تولید و یکپارچه شدن اراضی در حوزه عمل شرکتهای تعاونی روستائی

و تغییرات و اصلاحاتی که بتصویب کمیسیونهای اصلاحات ارضی و تعاون روستائی مجلسین برسد لازم الاجرا است .

قانون فوق مشتمل بر شش ماده و دو تبصره پس از تصویب مجلس شورای ملی در جلسه روز پنجشنبه ۱۳۴۹/۱۲/۶ در جلسه روز دو شنبه بیست و چهارم اسفندماه یک هزار و سیصد و چهل و نه شمسی بتصویب مجلس سنا رسید .
رئیس مجلس سنا - جعفر شریف امامی

قانون اصلاح ماده ششم قانون اصلاح قانون اراضی

دولت و شهرداریها و اوقاف و بانکها

مصوب دیماه ۱۳۳۹

مصوب ۱۳۴۹/۱۲/۲۴

ماده واحده - ماده ۶ قانون اصلاح قانون اراضی دولت و شهرداریها و اوقاف و بانکها مصوب دیماه ۱۳۳۹ بشرح زیر اصلاح میشود .

ماده ۶- الف - نقل و انتقالاتی که تاتاریخ اعلام ثبت کل بدفاتر اسناد رسمی راجع بتقدیم دادخواست از طرف مؤسسات مذکور در بند ۱ ماده واحده قانون اراضی دولت و شهرداریها و اوقاف و بانکها مصوب ۱۳۳۵/۶/۸ بعمل آمده باشد معتبر است .

ب - نقل و انتقالاتی که از تاریخ اعلام ثبت کل بدفاتر اسناد رسمی تاتاریخ تقدیم این لایحه بمجلس شورای ملی بعمل آمده باشد تایک هزار متر مربع معتبر است و مازاد بر آن تا خاتمه رسیدگی و صدور حکم از طرف هیأت های مذکور بهر عنوان بعمل آمده باشد نافذ نخواهد بود و دفاتر اسناد رسمی از انجام این نوع معاملات ممنوع خواهند بود . استحقاق استفاده از این بند برای هر شخص فقط نسبت بیک قطعه زمین میباشد و شامل قطعات مختلف در پلاکهای متعددیست . در صورتیکه مساحت زمین

مورد انتقال بیش از یک هزار مترمربع باشد انتخاب یک هزار مترمربع مذکور در این بند با تراضی منتقل الیه و حسب مورد با سازمانهای مذکور در این قانون است و در صورت عدم تراضی با رأی هیأت های سه نفری پیش بینی شده در این قانون خواهد بود .

تبصره ۱ - در صورتیکه زمین مورد انتقال بیش از یک هزار مترمربع باشد و منتقل الیه تا پیش از اول بهمن ماه ۱۳۴۹ در آن احداث باغ کرده باشد آن قسمت از زمین که بصورت باغ درآمده نیز بملکیت او شناخته خواهد شد . حل اختلاف در مورد احداث باغ با هیأت های سه نفری است .

تبصره ۲ - هرگاه زمین مورد انتقال بیش از یک هزار مترمربع باشد و منتقل الیه تا پیش از اول بهمن ماه ۱۳۴۹ در آن احداث ساختمان کرده باشد تا ده برابر مساحت زمین زیر بنا نیز بملکیت او شناخته می شود . در صورت عدم تراضی با سازمانهای ذینفع تفکیک آن قسمت از زمین بعهده هیأت های سه نفری است .

ج - نسبت باراضی که از طرف سازمانهای مذکور در این قانون در مهلت مقرر اقدام بتقدیم دادخواست شده ولی در اعلام مراتب به دوائر ثبت و یادفاتر اسناد رسمی نسبت بمشخصات و موقعیت بعضی از آن اراضی اشتباهاتی رخ داده و معاملاتی انجام گردیده است نقل و انتقالات مذکور معتبر شناخته میشود .

د - در کلیه موارد مذکور در بندهای الف و ب و تبصره های آن و بند ج با متقاضیان ثبت یا متجاوزین اصلی طبق بند ج ذیل ماده ۴ رفتار خواهد شد .

ه - اقداماتی از قبیل استرداد دعوی یا توافق با منتقل الیه یا صلح حقوق که از طرف سازمانهای مذکور در بند یک ماده واحده قانون اراضی دولت و شهرداریها و اوقاف و بانکها مصوب ۳۵/۶/۸ تا کنون بعمل آمده معتبر شناخته می شود و نیز

آنچه از اراضی موضوع این قانون که مورد حکم هیأت‌های پنج نفری یا سه نفری قرار گرفته از شمول مقررات فوق مستثنی است .

و - سازمانهای مذکور در این قانون مکلفند ظرف سه ماه از تاریخ ابلاغ اختطاریه رفع نقص دفاتر هیأت‌های سه نفری اقدام بر رفع نقص از دادخواستهای خود بنمایند والا هیأت‌های سه نفری اقدام بصدور رأی یا قرار رد دادخواست خواهند نمود .

قانون فوق مشتمل بر يك ماده پس از تصویب مجلس شورای ملی در جلسه روز پنجشنبه ۱۳۴۹/۱۲/۶ در جلسه روز دوشنبه بیست و چهارم اسفندماه یک هزار و سیصد و چهل و نه شمسی بتصویب مجلس سنا رسید .

رئیس مجلس سنا - جعفر شریف امامی

قانون صندوق عمران مراتع

مصوب ۱۳۴۹/۱۲/۲۴

ماده ۱- بمنظور کمک بعمران واصلاح مراتع وتهيه وتدارك وتوليد وتوزيع علوفه برای تأمین خوراك دام وفراهم آوردن موجبات تلفیق زراعت ودامپروری وتسهيّل دراسكان تدریجی عشایر وتأمین تسهیلات لازم برای اجرای طرح های مرتع داری (به استثنای مراتعی که از طریق ارتش شاهنشاهی اداره میشود) مؤسسه ای بنام صندوق عمران مراتع که در این قانون صندوق نامیده میشود تشکیل میگردد .
وظیفه اساسی این صندوق سرمایه گذاری مستقیم ویا از طریق مشارکت و یا با پرداخت وام واعطاء اعتبار ونظارت در مصرف صحیح وامها و اعتباراتی است که برای انجام هدفهای فوق از طریق صندوق داده میشود .

ماده ۲- صندوق . شرکت سهامی وابسته بوزارت منابع طبیعی است ودارای شخصیت حقوقی واستقلال مالی میباشد وبصورت بازرگانی اداره میشود و جز در موارد مذکور در این قانون واساسنامه مربوط مشمول مقررات قانون تجارت وقوانین بانکی وپولی کشور است وقوانین وآئین نامه های مربوط بمؤسسات دولتی ومؤسساتی که با سرمایه دولت تشکیل میشود در صورتی در مورد صندوق قابل اجرا است که ضمن آن لزوم اجرای آن مقررات در مورد صندوق تصریح شده باشد .

ماده ۳- اساسنامه صندوق ظرف دوماه پس از تصویب این قانون از طرف وزارت منابع طبیعی تهیه وپس از تصویب مجمع عمومی وشورای پول واعتبار و

قانون صندوق عمران مراتع

کمیسیونهای منابع طبیعی و دارائی و امور استخدام و سازمانهای اداری مجلسین قابل اجرا است و تازمانیکه اساسنامه مزبور بتصویب کمیسیونهای مذکور در فوق نرسیده اساسنامه مصوب مجمع عمومی و شورای پول و اعتبار اجرا میشود .

هرگونه تغییر در اساسنامه مزبور باید از طرف مقامات و مراجع مذکور بعمل آید .

ماده ۴ - سرمایه اولیه صندوق يك میلیارد ریال است که از محل های زیر تأمین میشود :

الف - از محل اعتبارات برنامه عمرانی کشور ۵۰۰۰۰۰۰۰۰ ریال .

ب - از محل وجوه حاصل از فروش اراضی جنگلی جلگه ای شمال (موضوع ماده ۳۵ قانون بهره برداری از جنگلها و مراتع) ۲۰۰۰۰۰۰۰۰ ریال .

ج - از محل عوارض کشتار (موضوع ماده ۱۵ مکرر قانون حفاظت و بهره برداری از جنگلها و مراتع) ۳۰۰۰۰۰۰۰۰ ریال .

تبصره ۱ - این سرمایه با رعایت شرایط و مقرراتی که در اساسنامه پیش بینی میشود قابل افزایش است .

تبصره ۲ - سرمایه های مذکور در بند ب و ج بتدریج و حداکثر تا مدت ۱۰ سال از طرف وزارت منابع طبیعی تأمین و واریز خواهد گردید .

تبصره ۳ - صندوق از پرداخت حق تمیر سهام و حق الثبت معاف است .

ماده ۵ - وزارت تولیدات کشاورزی و مواد مصرفی مکلف است عرصه و اعیان کارخانه خوراک دام سعید آباد شهریار را با کلیه دارائی و لوازم و تجهیزات (باستثنای کشتارگاه طیور و سردخانه و خانه های سازمانی مربوط) بلاعوض از مالکیت شرکت صنایع شیر ایران منتزع و بصندوق عمران مراتع واگذار کند .

قانون صندوق عمران مراتع

تبصره - بهای کارخانه مزبور پس از ارزیابی سرمایه صندوق اضافه خواهد شد
ماده ۶ - صندوق میتواند با تصویب مجمع عمومی طبق مقررات مربوط حداکثر معادل سرمایه خود از وام و اعتبار استفاده نماید .

ماده ۷ - وجوه صندوق نزد بانک تعاون کشاورزی ایران به صورت حساب جاری یا اوراق قرضه و یا بهر دو صورت نگهداری میشود .

میزان وجوهی که صندوق میتواند در طول هر دوره مالی به مصرف خرید اوراق قرضه برساند از طرف شورای صندوق مذکور در ماده ۱۰ تعیین میشود اصل و بهره اوراق قرضه ای که سررسید وصول آن فرارسیده باشد پس از وصول بحساب جاری صندوق واریز خواهد شد .

ماده ۸ - بانک تعاون کشاورزی ایران کلیه وامهائی را که طرح و پرداخت آنها به تصویب صندوق رسیده بنمایندگی از طرف صندوق و براساس ضوابط و شرایطی که طبق اساسنامه تعیین خواهد شد عمل خواهد کرد و کارمزد مربوط طبق تعرفه موجود بانک تعاون کشاورزی ایران از طرف صندوق پرداخت خواهد گردید .

تبصره - استفاده کشاورزان عضو شرکت های تعاونی روستائی از امکانات صندوق منحصرأ از طریق بانک تعاون کشاورزی ایران بوسیله شرکت تعاونی روستائی مربوط خواهد بود .

ماده ۹ - وزرای منابع طبیعی - کشاورزی - تولیدات کشاورزی و مواد مصرفی اصلاحات ارضی و تعاون روستائی - مدیر عامل سازمان برنامه - نمایندگان صاحبان سهام در مجامع عمومی عادی و فوق العاده میباشند و ریاست مجامع عمومی را وزیر منابع طبیعی عهده دار میشود .

قانون صندوق عمران مراتع

ماده ۱۰ - صندوق دارای شورائی است که شرایط و وظایف و اختیارات آن در اساسنامه تعیین خواهد شد و اعضاء آن عبارتند از :

۱- معاون وزارت منابع طبیعی که ریاست شورا را برعهده خواهد داشت.

۲- معاون وزارت کشاورزی .

۳- معاون وزارت تولیدات کشاورزی و مواد مصرفی .

۴- معاون وزارت اصلاحات ارضی و تعاون روستائی .

۵- معاون سازمان برنامه .

۶- دونفر از اشخاص بصیر و مجرب بنابه پیشنهاد وزیر منابع طبیعی و تصویب

هیأت وزیران .

ماده ۱۱- صندوق میتواند بر اساس ضوابطی که در اساسنامه ذکر خواهد

شد با تصویب شورا عرصه اعیان تأسیسات و وسائل منقول و غیر منقول مربوط بطرح همچنین سایر اموال را مجتمعاً و یا هر یک به تنهایی بعنوان وثیقه قبول کند.

در اینصورت تأسیسات و وسائل مذکور در طرح که طبق قرارداد بتدریج تهیه

و ایجاد میشود در رهن صندوق عمران مراتع قرار میگیرد .

ماده ۱۲- رئیس کل صندوق به پیشنهاد وزیر منابع طبیعی و تصویب هیأت

وزیران با فرمان همایونی برای مدت سه سال انتخاب و منصوب میشود و انتخاب مجدد او بلا مانع است .

قانون فوق مشتمل بر دوازده ماده و پنج تبصره پس از تصویب مجلس شورای

ملی در جلسه روز سه شنبه ۱۳۴۹/۱۲/۱۸ در جلسه روز دوشنبه بیست و چهارم اسفند ماه یک هزار و سیصد و چهل و نه شمسی بتصویب مجلس سنارسید .

رئیس مجلس سنا- جعفر شریف امامی

قانون اضافه کردن يك تبصره بقانون اجازه اعطای مبلغ ششصد میلیون ریال اعتبار ببانك توسعه صنعتی و معدنی ایران

مصوب ۱۳۴۹/۱۲/۲۴

ماده ۱۹ احده- تبصره زیر بعنوان تبصره ۴ بقانون اجازه اعطای مبلغ ششصد میلیون ریال اعتبار ببانك توسعه صنعتی و معدنی ایران مصوب ۱۹ اردیبهشت ماه ۱۳۳۸ اضافه میشود .

تبصره ۴- دولت میتواند وامهائی که مؤسسات اعتباری خارجی اعم از دولتی و غیر دولتی ببانك توسعه صنعتی و معدنی ایران پرداخت میکنند در حدود مواد برنامه های عمرانی کشور تضمین کند مشروط بر اینکه مانده این تضمین های دولت هیچگاه از معادل پانزده میلیارد ریال تجاوز ننماید .

اصل و بهره اقساط وامهای مزبور توسط بانك توسعه صنعتی و معدنی ایران پرداخت میگردد .

قانون فوق مشتمل بر يك ماده پس از تصویب مجلس شورای ملی در جلسه روز سه شنبه ۱۳۴۹/۱۲/۱۸ در جلسه روز دوشنبه بیست و چهارم اسفند ماه یک هزار و سیصد و چهل و نه شمسی بتصویب مجلس سنارسید .

رئیس مجلس سنا- جعفر شریف امامی

قانون بخشودگی قسمتی از جریمه‌های نقدی محکومین قانون منع کشت خشخاش

مصوب ۱۳۴۹/۱۲/۲۵

ماده ۱۹۱-۱ کلیه کسانی که قبل از تاریخ ۲۷/۱۱/۴۷ (تاریخ تقدیم لایحه تشدید مجازات مرتکبین اصلی جرائم مندرج در قانون منع کشت خشخاش مصوب ۳۱ خرداد ۱۳۴۸) مرتکب هر یک از بزه‌های مندرج در قوانین و مقررات مربوط بمنع کشت خشخاش شده و مشمول معافیت مقرر در قانون مصوب ۳۱ خرداد ۱۳۴۸ نبوده‌اند در صورتی که محکومیت قطعی بحبس و جریمه نقدی پیدا کرده باشند پس از گذراندن مدت حبس تا مبلغ ده میلیون ریال از جریمه نقدی و در صورتی که تعهد پرداخت جریمه شده باشد تا مبلغ مذکور از انجام تعهد بخشوده میگردند و نسبت بمازاد از ده میلیون ریال جریمه بدون احتساب مدت حبس بدل از جریمه گذشته طبق مقررات قانون درباره آنان عمل خواهد شد ولی در هر حال مدت حبس بدل از جریمه از پنج سال تجاوز نخواهد کرد .

تبصره ۱ - جریمه‌های نقدی که قبل از تصویب این قانون کلاً یا بعضاً پرداخت شده قابل استرداد نخواهد بود .

تبصره ۲ - کسانی که به اتهام ارتکاب بزه‌های مزبور در تاریخ قبل از

قانون بخشودگی قسمتی از جریمه‌های نقدی محکومین قانون منع کشت خشخاش

۴۷/۱۱/۲۷ هنوز تحت تعقیب کیفری بوده و حکم قطعی درباره آنان صادر نشده در صورت محکومیت نسبت به جریمه مشمول بخشودگی مقرر در این قانون خواهند بود .

تبصره ۳ - این قانون بلافاصله پس از تصویب قابل اجراء است .

قانون فوق مشتمل بر يك ماده و سه تبصره پس از تصویب مجلس سنا در تاریخ روز چهارشنبه ۱۳۴۹/۱۲/۱۹ در جلسه روز سه شنبه بیست و پنجم اسفندماه یک هزار و سیصد و چهل و نه شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - عبدالله ریاضی

بودجه اداری و استخدامی سال ۱۳۵۰

سازمان برنامه

مصوب ۱۳۴۹/۱۲/۲۶ کمیسیون برنامه مجلسین

ماده ۱۹۱ حده - به استناد ماده ۳۵ قانون برنامه عمرانی چهارم کشور بودجه اداری و استخدامی سال ۱۳۵۰ سازمان برنامه بمبلغ نهصد و هفتاد میلیون ریال شامل سه تبصره و بیست ماده تصویب و اجازه مصرف آن داده میشود .

تبصره ۱ - مدیرعامل سازمان برنامه مجاز است اعتبار هریک از مواد هزینه را بدون اینکه در جمع کل بودجه تغییری حاصل شود حداکثر تا میزان ۱۰٪ کاهش یا افزایش دهد و بیشتر از آن با اجازه کمیسیونهای برنامه مجلسین خواهد بود .

تبصره ۲ - حداکثر مزایای شغلی کادر مرکزی برای آخرین درجه پایه چهارده با توجه به تبصره ماده ۳۸ قانون برنامه عمرانی کشور سی و پنج هزار ریال تعیین میگردد .

تبصره ۳ - سازمان برنامه مجاز است از محل اعتبارات بودجه سال ۱۳۴۹ هزینه های اداری و استخدامی خود را که تا پایان سال ۱۳۴۹ تعهد شده تا پایان خردادماه ۱۳۵۰ پرداخت نماید .

بودجه اداری و استخدامی سال ۱۳۵۰ سازمان برنامه مشتمل بر يك ماده و سه تبصره و جدول ضمیمه به استناد ماده ۳۵ قانون برنامه عمرانی چهارم کشور در تاریخ روز دوشنبه ۱۳۴۹/۱۲/۲۴ بتصویب کمیسیون برنامه مجلس شورای ملی و در تاریخ روز چهارشنبه بیست و ششم اسفندماه یک هزار و سیصد و چهل و نه شمسی بتصویب کمیسیون برنامه مجلس سنا رسیده است .

رئیس مجلس شورای ملی - عبدالله ریاضی

بودجه اداری و استخدامی سال ۱۳۵۰ سازمان برنامه

ارقام بهزارریال

شماره مواد	عنوان مواد	بودجه مصوب سال ۱۳۴۹	بودجه پیشنهادی سال ۱۳۵۰
	جمع کل	۸۵۹۰۰۰	۹۷۰۰۰۰
	فصل اول - هزینه های پرسنلی	۶۱۰۰۰۰	۷۵۴۸۰۰
۱	ماده یک - حقوق و دستمزد	۲۵۷۵۰۰	۳۰۸۸۰۰
۲	ماده دو - مزایا و کمکها	۳۵۲۵۰۰	۴۴۶۰۰۰
	فصل دوم - هزینه های اداری	۱۲۲۸۰۰	۱۵۹۲۰۰
۳	ماده ۳ - هزینه سفر، مأموریت	۳۰۹۰۰	۴۰۰۰۰
۴	ماده چهار - اجاره و کرایه	۸۰۰۰	۱۲۰۰۰
۵	ماده ۵ - خرید خدمات	۳۴۶۴۰	۵۴۰۰۰
۶	ماده شش - سوخت، برق و آب	۱۱۰۰۰	۱۲۹۰۰
۷	ماده هفت - کالاهای مصرف شدنی	۲۴۲۶۰	۲۶۳۰۰
۸	ماده هشت - هزینه های سری	۱۴۰۰۰	۱۴۰۰۰

بودجه اداری و استخدامی سال ۱۳۵۰ سازمان برنامه

ارقام بهزار ریال

شماره مواد	عنوان مواد	بودجه مصوب سال ۱۳۴۹	بودجه پیشنهادی سال ۱۳۵۰
	فصل سوم - هزینه های سرمایه ای	۸۵۷۰۰	۳۴۰۰۰
۹	ماده نه - مطالعه و تحقیق	--	--
۱۰	ماده ده - خرید زمین	۵۰۷۰۰	--
۱۱	ماده یازده - ساختمان	۱۵۰۰۰	۱۰۰۰۰
۱۲	ماده دوازده - ماشین آلات	۸۰۰۰	۱۱۰۰۰
۱۳	ماده سیزده - کالاهای مصرف نشدنی	۱۲۰۰۰	۱۳۰۰۰
۱۴	ماده چهارده - وام یا مشارکت عمومی	--	--
۱۵	ماده پانزده - وام یا مشارکت خصوصی	--	--
	فصل چهارم - پرداخت های انتقالی	۴۰۵۰۰	۲۲۰۰۰
۱۶	ماده شانزده - کمک به بخش عمومی	۲۲۰۰۰	--
۱۷	ماده هفده - کمک به بخش خصوصی	۲۰۰۰	۲۰۰۰

بودجه اداری و استخدامی سال ۱۳۵۰ سازمان برنامه

ارقام بهزار ریال

شماره مواد	عنوان مواد	بودجه مصوب سال ۱۳۴۹	بودجه پیشنهادی سال ۱۳۵۰
۱۸	ماده هیجده - بازپرداخت وام و بهره	—	--
۱۹	ماده نوزده - پرداختهای انتقالی بکارکنان	۱۵۵۰۰	۱۵۵۰۰
۲۰	ماده بیست - دیون	۱۰۰۰	۴۵۰۰

جدول فوق منضم به بودجه اداری و استخدامی سال ۱۳۵۰ سازمان برنامه

میباشد. رئیس مجلس شورای ملی - عبدالله ریاضی

آئین نامه پیش پرداخت و علی الحساب

مصوب ۱۳۴۹/۱۲/۲۷ کمیسیون دارائی مجلس شورای ملی

ماده ۱- پیش پرداخت در موارد زیر قابل پرداخت است :

- الف - وجوه مربوط به هزینه مأموریت موقت بر طبق احکام صادره و برای مدتی که در احکام ذکر شده است در مورد مأموریت های بیش از یکماه فوق العاده مأموریت جز در مواردی که در حکم تصریح شده باشد برای یکماه پرداخت خواهد شد .
- ب - وجوهی که بر طبق قرارداد های منعقدہ بعنوان پیش پرداخت بسایند تأدیه گردد .
- ج - وجوهی که بابت افتتاح اعتبار اسنادی برای خرید های خارج از کشور و هزینه های متعلق پرداخت میشود .
- د - وجوه مربوط به آبونمان روزنامه و مجله و سایر نشریات مورد نیاز و نظائر آن حداکثر برای مدت یکسال .
- ه - وجوهی که برای خرید کالا یا کار قبل از تحویل مورد معامله در وجه وزارتخانه یا مؤسسه یا شرکت دولتی پرداخت خواهد شد .
- و - مساعده حقوق و مزایای مستخدمین طبق دستورالعمل وزارت دارائی .
- ز - سایر وجوهی که بر طبق مقررات خاص بطور پیش پرداخت باید تأدیه شود در حدود ضوابط مقرر .

ماده ۲ - پیش پرداخت در حدود اعتبارات مصوب از محل تنخواه گردان حسابداری یا تنخواه گردان شهرستان (وجوهی که طبق ماده ۶۶ قانون محاسبات عمومی از طرف خزانه بحساب بانکی ذیحساب شهرستان منتقل میشود) پرداخت خواهد شد.

ماده ۳ - پیش پرداخت های مندرج در ماده ۱ بشرح زیر باید واریز شود :
پیش پرداختهای موضوع بند (الف) حد اکثر تا پانزده روز پس از خاتمه مأموریت .

پیش پرداختهای موضوع بند (ب) بترتیبی که در قرارداد ذکر شده است.
پیش پرداختهای موضوع بندهای (ج) و (د) و (ه) پس از تحویل کالا .
پیش پرداختهای موضوع بند (و) در موقع پرداخت قطعی.
پیش پرداختهای موضوع بند (ز) بترتیبی که در مقررات مربوط پیش بینی شده است .

تبصره ۱ - در صورتیکه پیش پرداخت در مواعد مقرر در این ماده از طرف گیرنده وجه واریز نشود ذیحساب مکلف است علاوه بر کلیه اقدامات لازم برای واریز آن از محل هرگونه وجهی که باید به بدهکار پرداخت کند تا معادل پیش پرداخت تهاتر نماید .

تبصره ۲ - مستخدمینی که وجوهی بعنوان پیش پرداخت دریافت داشته اند در صورتی که در مواعد مقرر در واریز آن اقدام نکنند بر طبق مقررات مربوط مورد تعقیب قرار خواهند گرفت .

ماده ۴ - در مواردی که پرداخت تمام وجه سند مقدور نباشد ذیحساب مکلف است در حدود امکانات تنخواه گردان حسابداری یا تنخواه گردان

شهرستان حسب مورد یا معادل مبلغی که بموجب درخواست وجه مربوط از طرف خزانه در اختیار ذی حساب گذاشته شده بطور علی الحساب پرداخت نماید .

ماده ۵ - هرگونه تغییر و اصلاح این آئین نامه موکول به پیشنهاد وزارت دارائی و تصویب کمیسیون دارائی مجلس شورای ملی میباشد .

آئین نامه فوق مشتمل بر پنج ماده و دو تبصره در اجرای ماده ۵۲ قانون محاسبات عمومی مصوب ۱۳۴۹/۱۰/۱۵ در جلسه روز پنجشنبه ۱۳۴۹/۱۲/۲۷ بتصویب کمیسیون دارائی مجلس شورای ملی رسیده است .

رئیس مجلس شورای ملی - عبدالله ریاضی

آئین نامه معاملات دولتی

فصل اول - نصاب معاملات

مصوب ۱۳۴۹/۱۲/۲۷ کمیسیون دارائی مجلس شورای ملی

ماده ۱ - معاملات جزئی معاملاتی است که مبلغ آن از ده هزار ریال تجاوز نکند. معاملات متوسط معاملاتی است که مبلغ آن از ده هزار ریال بیشتر و از دویست هزار ریال تجاوز نکند. معاملات عمده معاملاتی است که مبلغ آن از دویست هزار ریال بیشتر باشد.

تبصره ۱ - مبنای نصاب در خرید برای معاملات جزئی و متوسط مبلغ معامله و در مورد معاملات عمده مبلغ برآورد است.

تبصره ۲ - مبنای نصاب در فروش مبلغ ارزیابی کارشناس منتخب دستگاه است.

فصل دوم - مناقصه

الف - روش انجام مناقصه

ماده ۲ - در مورد معاملات جزئی مأمور خرید باید بفروشنندگان کالا یا انجام دهندگان کار مورد احتیاج مراجعه و پس از تحقیق کامل از بهای کالا یا کار مورد نیاز معامله را با رعایت صرفه دولت انجام دهد مأمور خرید باید ذیل سندهزینه را با قید نام و نام خانوادگی و سمت و تاریخ و ذکر اینکه معامله به تعیین بهای ممکن انجام شده است امضاء کند.

ماده ۳ - در مورد معاملات متوسط مأمور خرید باید از فروشندگان کالا یا انجام دهندگان کار مورد احتیاج که عده آنها کمتر از سه نفر نباشد (مگر در مواردیکه عده فروشندگان یا انجام دهندگان کار در محل کمتر باشد) از هر کدام روی برگ جداگانه استعلام بهای کتبی بعمل آورد. باین ترتیب که مأمور خرید نوع کالا یا کار مورد معامله و مقدار و مشخصات آنرا بطور کامل در برگ استعلام بها تعیین و فروشنده کالا یا انجام دهنده کار حداقل بهای آنرا با قید مدت اعتبار بهای اعلام شده در آن تصریح و با ذکر کامل نشانی خود و تاریخ امضاء میکند مأمور خرید باید ذیل برگهای استعلام بها را با ذکر اینکه استعلام بها وسیله او بعمل آمده است با قید تاریخ و نام و نام خانوادگی و سمت خود امضاء کند.

تبصره ۱ - در مواردیکه فروشنده یا انجام دهنده کار در محل کمتر از سه نفر باشد مأمور خرید مراتب را باید در متن سند هزینه بنویسد و امضاء کند.

تبصره ۲ - مأمور خرید با توجه بمدتیکه فروشندگان کالا یا انجام دهندگان کار در برگ استعلام بها برای اعتبار بهای پیشنهاد شده ذکر کرده اند طوری باید اقدام کند که بعلت انقضای مدت خسارتی متوجه دولت نشود.

ماده ۴ - مأمور خرید در صورتیکه حداقل بهای بدست آمده در استعلام بها را عادلانه تشخیص دهد بایشان دهنده حداقل بها معامله را انجام خواهد داد.

ماده ۵ - در مورد معاملات عمده معامله باید با انتشار آگهی مناقصه (مناقصه عمومی) یا ارسال دعوتنامه (مناقصه محدود) بتشخیص وزیر انجام شود.

ب: آگهی مناقصه (مناقصه عمومی)

ماده ۶ - آگهی مناقصه يك نوبت در روزنامه رسمی کشور شاهنشاهی

بتشخیص دستگاه مناقصه گزار و از يك تاسه نوبت باقتضای اهمیت معامله در یکی از روزنامه های کثیرالانتشار محل منتشر میگردد و اگر در آن محل روزنامه منتشر نشود در روزنامه مرکز شهرستان یا استان مربوط یا تهران منتشر خواهد شد .

تبصره ۱ - در مواردیکه دستگاه مناقصه گزار تشخیص دهد که انتشار آگهی در چند محل ضرورت دارد میتواند در محل هائیکه لازم بداند بنشر آگهی اقدام کند .

تبصره ۲ - در مواردیکه دستگاه مناقصه گزار لازم تشخیص دهد که میتواند از سایر وسایل و طرق انتشاراتی از قبیل پخش آگهی در رادیو و یا تلویزیون و یا ارسال آگهی برای اشخاص ذیربط و یا الصاق آگهی در معابر عمومی استفاده نماید .

تبصره ۳ - اگر به تشخیص دستگاه مناقصه گزار موضوع معامله ایجاب کند که علاوه بر انتشار آگهی در داخل کشور موضوع باطلاع فروشندگان کالا یا انجام دهندگان کار در خارج کشور هم برسد يك نسخه از آگهی باید بوسیله وزارت امور خارجه بهر يك از سفارتخانه های ممالك مربوط در تهران و يك نسخه هم بسفارتخانه های کشور شاهنشاهی ایران در ممالك مربوط در خارج از طریق وزارت مذکور فرستاده شود .

ماده ۷ در آگهی مناقصه باید نکات زیر ذکر شود :

۱- نوع و مقدار کالا و یا کار با ذکر مشخصات .

۲- مدت و محل و نحوه تحویل کالا یا انجام کار و ترتیب عمل و میزان

خسارت در مواردیکه طرف معامله در تحویل کالا یا انجام کار کلاً یا بعضاً تأخیر نماید .

۳ - تصریح اینکه بهای پیشنهادی باید بمبلغ مشخص یا براساس درصد کسریا اضافه نسبت بواحد بهای اعلام شده تعیین و در پاکت لاک و مهر شده تسلیم شود .

۴- مدت قبول پیشنهادها .

۵- محل تسلیم پیشنهادها .

۶ - میزان سپرده شرکت در مناقصه بطور مقطوع که بیاید بصورت نقد بحساب سپرده دستگاه مناقصه گزار دربانك تحویل و رسید آن بضمیمه پیشنهاد تسلیم شود .

۷- میزان تضمین حسن انجام معامله و ترتیب دریافت واسترداد آن .

(در صورتیکه موضوع معامله کالا باشد ممکن است بمیزان تضمین حسن انجام معامله از کالای مورد معامله دریافت شود ودراین صورت باید موضوع در آگهی قید گردد .

۸- حداکثر مدتیکه برای بررسی پیشنهادها وتشخیص حائز حداقل و ابلاغ به برنده مناقصه ضرورت دارد .

۹- روز و ساعت و محل قرائت پیشنهادها و همچنین مجاز بودن حضور پیشنهاد دهندگان یا نمایندگان آنها در کمیسیون مناقصه .

۱۰ - میزان پیش پرداخت در صورتیکه به تشخیص دستگاه مناقصه گزار پرداخت آن برنده مناقصه لازم باشد و ترتیب پرداخت و واریز آن .

۱۱- محل توزیع یا فروش نقشه ها و برگ شرایط و مشخصات در صورت لزوم .

۱۲- محل توزیع نمونه های ضمانت نامه و قرارداد اگر تهیه آن لازم باشد

که در این صورت ضمانت نامه عیناً مطابق نمونه باید تنظیم و نمونه قرارداد نیز با قید اینکه مورد قبول است باید امضاء و ضمیمه پیشنهاد شود .

۱۳ - تصریح این نکته که شرکت در مناقصه و دادن پیشنهاد بمنزله قبول اختیارات و تکالیف دستگاه مناقصه گزار موضوع ماده ۱۰ این آئین نامه میباشد .

ماده ۸ - دستگاه مناقصه گزار در صورتیکه ذکر شرایط خاصی را علاوه بر آنچه در ماده ۷ ذکر شده است لازم تشخیص دهد مشروط بر اینکه با قوانین و مفاد این آئین نامه مغایر نباشد میتواند در متن آگهی یا در نقشه ها و برگ شرایط و مشخصات درج نماید بطوریکه عموم داوطلبان قبل از تسلیم پیشنهاد از مفاد آن اطلاع حاصل کنند ولی منظور داشتن امتیازات جدید برای برنده مناقصه هنگام انعقاد قرارداد یا اجرای قرار داد بهر عنوان ممنوع میباشد .

ماده ۹ - در صورتیکه شرایط مناقصه که بر طبق مواد ۷ و ۸ باید در آگهی ذکر شود مفصل باشد و درج آن در روزنامه مستلزم هزینه زیاد گردد ممکن است نوع کالا یا کار مورد معامله و مقدار و مدت و محل تحویل و میزان پیش پرداخت و مدت و محل قبول پیشنهادها در آگهی درج شود و تصریح گردد که نقشه ها و برگ شرایط و مشخصات معامله در محل معین موجود است و پیشنهاد دهندگان باید یک نسخه از آنرا دریافت و با قید قبولی امضاء کرده و به پیشنهاد خود ضمیمه و تسلیم نمایند .

ماده ۱۰ - دستگاه مناقصه گزار در خصوص اتخاذ تصمیم در مورد پیشنهادهای واصله و انعقاد قرارداد دارای تکالیف و اختیارات زیر میباشد :

۱ - دستگاه مناقصه گزار مکلف است سپرده شرکت در مناقصه برنده مناقصه را در صورتیکه حاضر بانجام معامله نشود و همچنین سپرده نفر دوم را در صورتیکه

آئین نامه معاملات دولتی

بر اساس تبصره ماده ۲۷ برای انجام معامله با و رجوع شود و از انجام معامله امتناع نماید ضبط کند .

۲ - دستگاه مناقصه گزار اختیار دارد مقدار کالا یا کار مورد معامله را تا بیست و پنج در صد افزایش یا کاهش دهد مشروط بر این که کلیه محاسبات فنی نسبت باین افزایش یا کاهش متناسباً رعایت و تطبیق نماید .

۳ - دستگاه مناقصه گزار مجاز نیست به پیشنهادات مبهم و مشروط و بدون سپرده و پیشنهاداتی که بعد از انقضای مدت مقرر در آگهی برسد ترتیب اثر دهد .

۴ - دستگاه مناقصه گزار در رد هر يك یا تمام پیشنهادهای مختار است .

۵ - هزینه ثبت قرار داد در دفتر خانه اسناد رسمی بعهده برنده مناقصه خواهد بود .

۶ - دستگاه مناقصه گزار مکلف است هر گونه مالیات یا عوارض که بابت معامله بطرف قرار داد تعلق گیرد از بهای کار کرد یا کالای تحویلی در موقع پرداخت مطالبات او کسر کند .

ماده ۱۱ - دستگاه مناقصه گزار مکلف به رعایت نکات زیر میباشد :

۱ - مدت قبول پیشنهادهای در مورد آگهی هائیکه در داخل کشور منتشر می شود از تاریخ اولین نوبت انتشار از ده روز نباید کمتر باشد و در مورد آگهی هائیکه در خارج از کشور طبق تبصره ۳ ماده ۶ منتشر می شود از ۶۰ روز نباید کمتر تعیین شود .

۲ - در صورتیکه به تشخیص دستگاه مناقصه گزار نوع معامله ایجاب کند که نقشه یا برگ شرایط و مشخصات و نمونه های ضمانت نامه و قرار داد و مدارک دیگری تهیه شود قبل از نشر آگهی باید آنها را تهیه کند .

۳ - میزان پیش پرداخت نباید از بیست و پنج درصد مبلغ معامله تجاوز کند و منحصرراً در قبال ضمانت نامه بانکی پرداخت خواهد شد .

۴ - میزان سپرده شرکت در مناقصه با توجه بموضوع و خصوصیات معامله نباید از پنج درصد مبلغ برآوردی معامله کمتر باشد و ای در صورتیکه میزان سپرده بمأخذ فوق از پانصد هزار ریال بیشتر شود دستگاه مناقصه گزار میتواند میزان سپرده را بمبلغ متناسب که از پانصد هزار ریال کمتر نباشد تقلیل دهد .

۵ - حداقل میزان تضمین حسن انجام معامله که باید قبل از انعقاد قرارداد اخذ شود در مورد معاملاتی که موضوع آن انجام امور ساختمانی یا باربری یا فروش ماشین آلات باشد پنج درصد و در مورد سایر معاملات ده درصد مبلغ معامله میباشد و باید بصورت نقد بحساب سپرده بانکی دستگاه مناقصه گزار تحویل شود در مورد معاملات ساختمانی و باربری علاوه بر پنج درصد مذکور دستگاه مناقصه گزار باید از هر پرداخت معادل دره درصد کسر و بحساب سپرده بسبب تضمین حسن انجام معامله منظور کند .

ج - دعوت نامه (مناقصه محدود)

ماده ۱۲ - دعوت نامه شرکت در مناقصه محدود برای اشخاصی ارسال میشود که صلاحیت آنها برای شرکت در معامله مورد نظر قبلاً تشخیص داده شده و نام آنها در فهرست واجدین صلاحیت درج شده باشد .

ماده ۱۳ - تشخیص صلاحیت بر اساس میزان سرمایه - ماشین آلات و لوازم کار - کادر فنی تخصص - سابقه عمل و سایر شرایطی بعمل خواهد آمد که باقتضای نوع معامله از طرف وزارتخانه یا مؤسسه دولتی تعیین می شود ضوابط مذکور در آگهی که باین منظور حداقل يك نوبت در روزنامه رسمی کشور شاهنشاهی و يك

روزنامه کثیر الانتشار منتشر می شود اعلام خواهد شد که داوطلبان در مهلت مقرر در آگهی اطلاعات و مدارك لازم را ارسال دارند .

ماده ۱۴ - برای تشخیص صلاحیت کمیسیونی مرکب از سه نفر عضو که از طرف وزیر یا رئیس مؤسسه باقتضای تخصص و بصیرت انتخاب خواهند شد تشکیل می شود کمیسیون مذکور پس از رسیدگی بمدارك داوطلبان واجدین صلاحیت را برای هر رشته از معاملات انتخاب و عنداللزوم آنها را درجه بندی میکند و در صورتیکه تعداد واجدین صلاحیت در هر رشته یا هر درجه از پنج نفر کمتر نباشد نتیجه پس از تأیید وزیر یا رئیس مؤسسه دولتی مربوط بآنها ابلاغ و اسامی اشخاص مذکور در فهرست واجدین صلاحیت درج خواهد شد که برای ۳ سال معتبر است.

تبصره - وزارتخانه ها یا مؤسسات دولتی میتوانند باتصویب کمیسیون مذکور در این ماده قبل از انقضای ۳ سال مقررنام اشخاصی را بفهرست واجدین صلاحیت اضافه کنند یا از آن حذف نمایند .

ماده ۱۵ - دعوتنامه شرکت در مناقصه محدود باید برای کلیه اشخاصی که نام آنها در فهرست واجدین صلاحیت برای معامله مورد نظر مندرج است ارسال گردد مگر آنکه در فهرست مزبور حداکثر معاملاتی که در زمان واحد میتواند بیک شخص واگذار نمود پیش بینی شده باشد که در این صورت از کسانی که معاملات واگذاری بآنها از نصاب مذکور تجاوز کرده باشد دعوت بعمل نخواهد آمد .

ماده ۱۶ - وزارتخانه ها و مؤسسات دولتی میتوانند فهرست واجدین صلاحیت يك وزارتخانه یا مؤسسه دولتی دیگر را مورد عمل قرار دهند .

ماده ۱۷ - دولت مکلف است حداکثر ظرف دو سال از تاریخ اجرای این

آئین نامه فهرست واجدین صلاحیت واحدی برای هر نوع معامله تهیه نموده تا برای مناقصه محدود مورد استفاده کلیه وزارتخانه ها و مؤسسات دولتی قرار گیرد. نحوه اجرای این ماده از طرف هیئت وزیران بنا بر پیشنهاد وزارت دارائی تعیین و بموقع اجرا گذارده خواهد شد .

ماده ۱۸ - مقررات مربوط بمنافصه عمومی در صورتیکه بامقررات منافصه محدود مغایر نباشد در منافصه محدود نیز لازم الرعایه است .

د - کمیسیون منافصه

ماده ۱۹ - کمیسیون منافصه در مرکز از سه نفر بشرح زیر تشکیل میشود :

۱ - معاون وزارتخانه یا مؤسسه دولتی بان انتخاب وزیر یا رئیس مؤسسه مربوط .

۲ - ذیحساب وزارتخانه یا مؤسسه دولتی .

۳ - رئیس قسمت تقاضا کننده مورد معامله .

ماده ۲۰ - در شهرستانها کمیسیون منافصه از سه نفر بشرح زیر تشکیل میشود :

۱ - رئیس دستگاه منافصه گزار .

۲ - ذیحساب شهرستان مربوط .

۳ - مسئول امور تدارکات دستگاه منافصه گزار .

تبصره - در مورد معاملات مربوط ب اداره دارائی رئیس حسابداری اداره دارائی بجای ذیحساب شهرستان در کمیسیون منافصه شرکت خواهد کرد .

ماده ۲۱ - در مواردیکه معامله مربوط بامور فنی باشد حضور یک نفر مأمور

فنی بان انتخاب دستگاه منافصه گزار در کمیسیون منافصه ضرورت دارد .

ماده ۲۲ - در صورتیکه در مدت مقرر پیشنهادی نرسیده باشد دستگاه منافصه

گزار میتواند مناقصه را تجدید یا موضوع را برای اتخاذ تصمیم لازم بکمیسیون مذکور در ماده ۷۱ قانون محاسبات عمومی احاله کند .

ماده ۲۳ - در صورتیکه در مدت مقرر پیشنهاد رسیده باشد کمیسیون تشکیل میشود و پیشنهادهای رسیده را اعم از اینکه يك یا بیشتر باشد مفتوح و رسیدگی و بشرح زیر اتخاذ تصمیم خواهد نمود در صورتیکه بنظر کمیسیون مناقصه کمترین بهای پیشنهاد شده (یا بهای پیشنهاد شده در موردیکه فقط يك پیشنهاد رسیده باشد) عادلانه باشد کمیسیون پیشنهاد دهنده را بعنوان برنده مناقصه اعلام خواهد نمود و در غیر این صورت میتواند اظهار نظر کند که مناقصه تجدید یا حداقل از سه نفر استعلام بها شود و نتیجه آن در کمیسیون مطرح گردد در صورتیکه حداقل بهای بدست آمده در استعلام بها کمتر از حداقل بهای پیشنهاد شده در مناقصه باشد کمیسیون پیشنهاد دهنده حداقل بها در استعلام را حائز حداقل اعلام میکند مگر اینکه تفاوت این دو بها کمتر از ۵ درصد باشد که در این صورت اگر پیشنهاد دهنده حداقل در مناقصه حاضر باشد حداقل بهای بدست آمده در استعلام معامله را انجام دهد^۱ بعنوان برنده مناقصه اعلام خواهد شد و در صورتیکه حداقل بها بدست آمده در استعلام برابر یا بیشتر از حداقل بهای پیشنهاد شده در مناقصه باشد یا در استعلام بها کسی داوطلب معامله نباشد یا تعداد داوطلبان کمتر از ۳ نفر باشد کمیسیون میتواند پیشنهاد دهنده حداقل در مناقصه را بعنوان برنده مناقصه اعلام کند یا رأی به تجدید مناقصه دهد .

تبصره ۱ - مناقصه گزار مکلف است قبل از روز افتتاح پیشنهاد شاخص قیمتهای مربوط بمورد مناقصه را بوسائل مقتضی و مطمئن بطور محرمانه تهیه نموده در پاکت لاک و مهر شده در اختیار کمیسیون مناقصه قرار دهد تا در روز

افتتاح پیشنهادات پس از قرائت پیشنهادات واصله مورد استفاده و اتخاذتصمیم کمیسیون مناقصه قرار گیرد .

تبصره ۲۵ - در مواردیکه کمیسیون مناقصه رأی بتجدید مناقصه دهد احواله موضوع برای اتخاذتصمیم دیگر به کمیسیون مقرر در ماده ۷۱ قانون محاسبات عمومی بلامانع است .

ماده ۲۴ - در مواردیکه موضوع مناقصه چند نوع کالا یا کار باشد هرگاه در شرایط مناقصه اختیار تفکیک مورد معامله برای دستگاه مناقصه گزار پیش بینی نشده باشد کمیسیون میتواند شخصی را که بهای پیشنهادی او در مجموع کمتر است برنده مناقصه اعلام کند .

ه - اجرای نظر کمیسیون مناقصه .

ماده ۲۵ - در صورتیکه کمیسیون مناقصه برنده مناقصه را اعلام کند دستگاه مناقصه گزار باید نتیجه را به برنده مناقصه ابلاغ کند که برای انجام معامله مراجعه کند مگر اینکه مبلغ معامله از يك میلیون ریال زیادتر باشد و بانظر مأمور فنی که در کمیسیون حضور داشته منطبق بانظر کمیسیون نباشد که در این صورت ابلاغ نتیجه ببرنده مناقصه موکول بموافقت وزیر یا رئیس مؤسسه یا کسانی میباشد که در مرکز یا شهرستانها برای انجام این امر مجاز شده باشند و در صورت عدم موافقت مقامات مزبور به تشخیص دستگاه مناقصه گزار مناقصه تجدید یا موضوع برای اتخاذ تصمیم به کمیسیون مقرر در ماده ۷۱ قانون محاسبات عمومی ارجاع خواهد شد.

تبصره - احکام ابلاغ مقرر در قانون مالیاتهای مستقیم در مورد ابلاغ نتیجه مناقصه مجری خواهد بود .

ماده ۲۶ - در مواردیکه کمیسیون مناقصه برنده مناقصه را اعلام کرده باشد

سپرده او و شخصی که بهای پیشنهادی او در مرتبه دوم قرارداد (مگر اینکه رجوع باو طبق تبصره ماده ۲۷ میسر نباشد) نگاهداری و سپرده سایر پیشنهاد دهندگان مسترد خواهد شد .

ماده ۲۷ - در صورتیکه برنده مناقصه از تاریخ ابلاغ نتیجه مناقصه ظرف مدت هفت روز با استثنای ایام تعطیل نسبت به سپردن تضمین حسن انجام معامله اقدام نکند و یا برای انجام معامله حاضر نشود سپرده شرکت در مناقصه او ضبط می شود و مراتب شخصی که پیشنهاد او در مرتبه دوم قرارداد با رعایت مفاد تبصره این ماده ابلاغ میگردد اگر او هم از تاریخ ابلاغ نتیجه مناقصه ظرف مدت ۷ روز با استثنای ایام تعطیل نسبت به سپردن تضمین حسن انجام معامله اقدام نکند و یا برای انجام معامله حاضر نشود سپرده او هم ضبط می شود و در این صورت بنشخص دستگاه مناقصه گزار مناقصه تجدیدیا موضوع برای اتخاذ تصمیم به کمیسیون مقرر در ماده ۷۱ قانون محاسبات عمومی ارجاع خواهد شد .

تبصره - شخصی که بهای پیشنهادی او در مرتبه دوم قرارداد بشرطی ابلاغ می شود که تفاوت بهای پیشنهادی او با برنده مناقصه از مبلغ سپرده بیشتر نباشد در غیر این صورت رجوع باو ممنوع است .

ماده ۲۸ - مأموران مسئول در دستگاه مناقصه گزار موظفند با توجه به مدت مقرر در آگهی یا دعوت نامه مناقصه برای ابلاغ نتیجه مناقصه برنده بنحوی اقدام نمایند که بعلت انقضای مدت خسارتی متوجه دستگاه مناقصه گزار نشود و الا مورد تعقیب قرار خواهند گرفت .

ماده ۲۹ - در صورتیکه حائز حداقل بهایش از یک نفر باشد و نسبت بانجام معامله بابکی از آنها در مهلتی که کمیسیون تعیین خواهد کرد بین آنها توافق نشود

حق تقدم بابرنده مناقصه خواهد بود که در محل انجام کار سکونت دارد در صورتیکه سایرین نیز واجد این شرط باشند کمیسیون برنده مناقصه را از طریق قرعه تعیین خواهد کرد .

فصل سوم - انعقاد قرارداد

ماده ۳۰- در معاملاتیکه تحویل مورد معامله در مهلت مقرر در ماده ۲۷ این آئین نامه میسر نباشد باید قرارداد منعقد شود .

ماده ۳۱- در قرارداد نکات زیر باید قید گردد:

- ۱ - نام متعاملین .
- ۲ - نوع و مقدار مورد معامله با مشخصات کامل آنها .
- ۳ - مدت انجام تعهد و محل و شرایط تحویل مورد معامله .
- ۴ - ترتیب عمل و میزان خسارت در مواردیکه برنده مناقصه در انجام تعهدات جزئاً یا کلاً تأخیر نماید .
- ۵ - الزام تحویل کالا بر طبق نمونه ممهور در صورتیکه تهیه نمونه لازم باشد .
در این صورت باید نمونه کالا با مهر طرفین معامله ممهور و نزد مناقصه گزار نگاهداری شود .
- ۶ - اقرار برنده مناقصه باینکه از مشخصات کالا یا کار مورد معامله و مقتضیات محل تحویل کالا یا انجام کار اطلاع کامل دارد .
- ۷ - اختیار مناقصه گزار نسبت با افزایش یا کاهش مورد معامله در مدت قرارداد
تامیزان بیست و پنج درصد مقدار مندرج در قرارداد .
- ۸ - بهای مورد معامله و ترتیب پرداخت آن ، در مواردیکه
انجام کار بر اساس واحد بها باشد بهای مورد معامله برآورد و در قرارداد

ذکر میشود ولی بهای کارهای انجام یافته براساس واحد بها احتساب و پرداخت خواهد شد .

۹- مبلغ پیش پرداخت و ترتیب واریز آن در صورتیکه در شرایط مناقصه ذکر شده باشد .

۱۰- میزان تضمین حسن انجام معامله ونحوه وصول اقساط آن درمورد امور ساختمانی و باربری و ترتیب استرداد آن براساس شرایط مناقصه .

۱۱- مدت فاصله زمانی بین تحویل موقت و تحویل قطعی در قراردادهای مربوط به ساختمان و راه سازی ونظائر آن براساس شرایط مناقصه .

۱۲- اقرار بعدم شمول ممنوعیت موضوع قانون راجع بمنع مداخله وزراء و نمایندگان مجلسین و کارمندان دولت در معاملات دولتی و کشوری مصوب دی ماه ۱۳۳۷ .

۱۳- سایر تعهداتی که در شرایط مناقصه ذکر شده است .

۱۴- سایر شرایط که مورد توافق طرفین معامله قرار گیرد مشروط بر آنکه متضمن امتیازاتی علاوه بر آنچه در شرایط مناقصه ذکر شده برای فروشنده نباشد .

فصل چهارم - ترتیب تحویل کالا یا خدمت

ماده ۳۲ - تحویل مورد معامله بشرح زیر باید انجام شود :

الف - درمورد معاملات جزئی بوسیله ومسئولیت انبارداریا تحویل گیرنده کار حسب مورد .

ب - درمورد معاملات متوسط بوسیله ومسئولیت انبارداریا تحویل گیرنده کار ونماینده قسمت تقاضا کنند .

ج - در مورد معاملات عمده بوسیله و مسئولیت انباردار یا تحویل گیرنده کار و نماینده قسمت تقاضا کننده و نماینده دیگری که در مرکز از طرف وزارتخانه یا مؤسسه دولتی و در شهرستانها از طرف دستگاه مناقصه گزار تعیین خواهد شد .

تبصره ۱ - تحویل مورد معامله در موارد مندرج در بند ب وج این ماده با تنظیم صورتمجلس باید انجام شود و پس از اینکه مسلم شد کالا یا کار دارای تمام مشخصات لازم میباشد مراتب و مقدار آن در صورتمجلس تحویل ذکر و از طرف مسئولان مربوط با ذکر نام و نام خانوادگی و سمت و تاریخ باید امضاء شود در مورد بندالف گواهی تطبیق مشخصات و مقدار کالا یا کار بعهده انباردار یا تحویل گیرنده کار می باشد .

تبصره ۲ - در مواردیکه تشخیص مشخصات مورد معامله محتاج بصیرت و تخصص باشد نماینده قسمت تقاضا کننده از بین کسانی باید انتخاب شود که دارای اطلاعات کافی در این خصوص باشد و این مسئولیت را عهده دار خواهد بود .

ماده ۳۳ - برای کالاهای تحویل شده در تمام موارد باید قبض انبار که دارای شماره مسلسل باشد صادر گردد و بامضای انباردار برسد و در واردات دفتر انبار ثبت و شماره ثبت دفتر انبار در روی قبض ذکر شود .

تبصره - در مواردیکه کالا در خارج از انبار تحویل میگردد و بانبار وارد نمی شود با در نظر گرفتن مفاد ماده ۳۲ و تبصره های آن حسب مورد اقدام خواهد شد و تحویل گیرنده کالا بجای انباردار تکالیف مربوط را انجام خواهد

داد و رسید یا صورت مجلس مربوط حسب مورد مبنای صدور قبض انبار و حواله انبار قرار خواهد گرفت .

ماده ۳۴ - در صورتیکه در شرایط معامله برای تحویل مورد معامله علاوه بر آنچه در مواد ۳۲ و ۳۳ تعیین شده تکالیف دیگری نیز پیش بینی شده باشد باید اجرا شود .

ماده ۳۵ - در مواردیکه بین مسئولان تحویل مورد معامله مذکور در بندهای ب و ج ماده ۳۲ از لحاظ مشخصات و سایر مسائل مربوط بکار یا کالائی که باید تحویل گرفته شود اختلاف نظر باشد هر يك از مسئولان مذکور نظر خود را در صورت مجلس قید خواهند کرد و ترتیب انجام تحویل مورد معامله در مرکز از طرف وزارتخانه یا مؤسسه و در شهرستانها از طرف مسئول دستگاه مناقصه گز اطبق جلب نظر افراد بصیر و مطلع تعیین خواهد شد .

فصل پنجم - مزایده

ماده ۳۶ - در مورد معاملات جزئی مأمور فروش مکلف است بدو طلبان معامله مراجعه و پس از تحقیق کامل از بها بارعایت صرفه دولت معامله را انجام دهد و سند مربوط را با تعهداتی که معامله بایستترین بهای ممکن انجام شده است و با ذکر نام و نام خانوادگی و سمت و تاریخ امضاء کند .

ماده ۳۷ - در مورد معاملات متوسط حراج بشرح زیر انجام خواهد شد:
۱ - اطلاعات کلی در مورد نوع و مشخصات و مقدار مورد معامله و روز و ساعت و محل حراج و سایر شرایطی که لازم باشد باید با آگهی در روزنامه و در صورت ضرورت بوسایل و طرق انتشاراتی دیگر از قبیل رادیو یا تلویزیون یا الصاق آگهی در معابر با اطلاع عموم برسد .

آئین نامه معاملات دولتی

۲ - مورد معامله باید قبلاً ارزیابی شود و حراج از بهای تعیین شده شروع گردد و بخریداری که بالاترین بها را پیشنهاد کند واگذار شود و اگر حداقل بقیمت ارزیابی شده داوطلب پیدا نشود مجدداً باید ارزیابی شود .

ماده ۳۸ - در مورد معاملات عمده انتشار آگهی مزایده بشرح زیر بعمل می آید :

۱ - در آگهی مزایده شرائطی که طبق این آئین نامه برای آگهی مناقصه پیش بینی شده در صورتیکه باعمل مزایده منطبق باشد باید رعایت شود .

۲ - مقرراتیکه در این آئین نامه در مورد ترتیب تشکیل کمیسیون مناقصه و اتخاذ تصمیم در کمیسیون مذکور و اجرای تصمیم کمیسیون و انعقاد قرارداد و تحویل مورد معامله معین شده در صورتیکه باعمل مزایده منطبق باشد باید اجرا شود .

فصل ششم - مقررات عمومی

ماده ۳۹ - اختلافات ناشی از معاملات موضوع این آئین نامه که بین طرفین معامله ایجاد می شود در هیأتی مرکب از نماینده دستگاه مناقصه گزار و نماینده وزارت دارائی مطرح میشود هیئت مذکور میتواند با طرف قرارداد توافق کند . این توافق برای طرفین قابل اجرا و غیر قابل اعتراض است و در صورت عدم حصول توافق مدعی میتواند بدادگاه صلاحیت دار دادگستری مراجعه نماید .

ماده ۴۰ - وزارتخانه ها و مؤسسات دولتی باید مایحتاج خود را بموقع پیش بینی و در فصل مناسب تهیه کنند .

ماده ۴۱ - دریافت ضمانتنامه بانکی یا اسناد خزانه یا اوراق قرضه دولتی

بعنوان سپرده شرکت در مناقصه یا مزایده و یا تضمین حسن انجام معامله بلامانع می باشد و در هر صورت بتشخیص دستگاه مناقصه گزار در هر موقع قابل تبدیل بیکدیگر میباشند .

تبصره - ترتیب دریافت و نگاهداری و استرداد اوراق قرضه دولتی یا اسناد خزانه طبق دستورالعملی که از طرف وزارت دارائی صادر خواهد شد تعیین میگردد .

فصل هفتم - ترک مناقصه یا مزایده

ماده ۴۲ - در مورد معاملات موضوع بند ۱ ماده ۶۸ قانون محاسبات عمومی فروشنده باید مورد معامله را در اختیار داشته یا تولید کننده یا انجام دهنده آن باشد یا اینکه وظیفه تهیه و فروش مورد معامله را بعهده داشته باشد .

ماده ۴۳ - بهای مورد معامله موضوع بند ۲ و مصنوعات مستظرفه موضوع بند ۴ و کالاهای حقوق موضوع بند ۸ ماده ۶۸ قانون محاسبات عمومی وسیله یک نفر مأمور بصیر بانتخاب دستگاه خریدار با فروشنده تعیین و پس از تأیید وزیر یا مسئول مؤسسه دولتی مربوط معامله انجام خواهد شد .

ماده ۴۴ - بهای خدمات هنری و خدمات صنعتگران در صنایع مستظرفه و کارشناسی موضوع بند ۴ ماده ۶۸ قانون محاسبات عمومی جز در موردیکه تعرفه مبتنی بر قانون وجود دارد در وزارتخانه ها و مؤسسات دولتی که حسب وظایف محوله مستمراً نیاز باینگونه خدمات دارند و طبق تعرفه ای که بنا به پیشنهاد دستگاه مربوط و موافقت وزارت دارائی بتصویب هیئت وزیران میرسد پرداخت میشود . بهای خدمات فوق در غیر موارد مذکور بنابر توافق قسمت تقاضا

کننده یا طرف معامله تعیین و پس از تأیید وزیر یا رئیس مؤسسه دولتی مربوط یا کسانی که از طرف او مجاز هستند قابل تأدیه خواهد بود .

ماده ۴۵ - در مورد معاملات موضوع بند ۵ ماده ۶۸ قانون محاسبات عمومی بهای کالاهای انحصاری دولتی بنرخ اعلام شده و کالاهای ساخت کارخانه های خارجی که نماینده انحصاری فروش در ایران دارند و کالاهای ساخت کارخانه های داخلی بنرخ اعلام شده از طرف وزارت اقتصاد پرداخت خواهد شد .

تبصره ۱ - در مواردیکه نماینده فروش کالاهای انحصاری دولتی نباشد کالای مورد نیاز از دارندگان دیگر با رعایت مقررات مواد ۶۹ یا ۷۱ قانون محاسبات عمومی خریداری خواهد شد .

تبصره ۲ - در مواردیکه نماینده انحصاری فروش کالای ساخت کارخانه های خارجی یا کارخانه داخلی کالا را موجود نداشته باشد یا بنرخ اعلام شده از طرف وزارت اقتصاد نفروشد دستگاه خریدار میتواند کالای مورد نیاز را از سایر فروشندگان با رعایت مقررات مواد ۶۹ یا ۷۱ قانون محاسبات عمومی خریداری کند و در صورتیکه کالا را از نماینده انحصاری فروش یا کارخانه داخلی بانرخ بیشتری خریداری کند باید مراتب را بوزارت اقتصاد اعلام کند .

ماده ۴۶ - کمیسیون موضوع ماده ۷۱ قانون محاسبات عمومی با حضور کلیه اعضاء رسمیت دارد و تصمیمات کمیسیون به اکثریت اعضاء معتبر خواهد بود .

ماده ۴۷ - هرگونه تغییر در مقررات این آئین نامه بنابه پیشنهاد وزارت دارائی و تصویب کمیسیون دارائی مجلس شورای ملی بعمل خواهد آمد .

آئین نامه معاملات دولتی

آئین نامه فوق مشتمل بر چهل و هفت ماده و نوزده تبصره در اجرای ماده ۷۲ قانون محاسبات عمومی مصوب ۱۳۴۹/۱۰/۱۵ در جلسه روز پنجشنبه بیست و هفتم اسفندماه یکهزار و سیصد و چهل و نه بتصویب کمیسیون دارائی مجلس شورای ملی رسیده است .

رئیس مجلس شورای ملی - عبدالله ریاضی

